DOĞAN KİTAP

DÜNYA TARTIŞIYOR

Operasyon

Kenya
MİT
CİA
Yunanistan
Moskova
Roma
MOSSAD
EİP
Ankara
Washington

Tuncay Özkan

9. BASKI

OPERASYON
TUNCAY ÖZKAN

Babam Ziya Özkan'ın aziz hatırasına...

Birinci bölüm

Ankara

Ankara soğuk rüzgâra teslim olmuştu. Kentin üzerindeki sis, rüzgârın etkisiyle dağılırken, Ankara Kalesi'nin burçları güneşi yutmaya başlamıştı. Akşam oluyordu.

Günlerden perşembeydi. 4 şubat 1999 akşamı, olağan gibi gözüken her şey, az sonra gerçekleşecek randevuyla, bambaşka bir boyuta taşınacaktı.

Amerikan gizli servisi CİA' nın Ankara temsilcisi, Yenimahalle'de bulunan, Türk gizli servisi MİT'in resmî konutundaki randevusuna tam saatinde geldi. İki gizli servis mensubu karşılıklı nezaket sözcüklerinin sonrasında iş konuşmaya başladılar. Amerikalı casus, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'a çok önemli bir teklifte bulunuyordu.

CİA yetkilisi, MİT Müsteşarı'na, PKK terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'ın ortak gerçekleştirilecek bir operasyonla yakalanmasını ve Türkiye'ye getirilmesini öneriyordu.

Saat 21.15 sularıydı. Şenkal Atasagun olayla ilgili biraz daha bilgi istedi. CİA yetkilisi ne istendiğini anlamıştı. Amerika, Türkiye'ye

Abdullah Öcalan’ı teklif ediyordu. Ama şartı neydi? Amerika Öcalan’ı niye Türkiye’ye verecekti?

Amerika’nın şartı açıktı:

“Operasyonu Amerikan ve Türk ekipleri gerçekleştirecek. Ancak ne olursa olsun Abdullah Öcalan Türkiye’ye sağ olarak getirilecek, mahkemede adil olarak yargılanacak ve öldürülmeyecekti.”

Açıkça istenilen buydu. Ama sonradan yaşananlar olayın getirdiği olumlu rüzgârların Amerika’nın Usame Bin Laden, Saddam Hüseyin ve İran’a karşı girişeceği operasyonlarda MİT’in verdiği desteğin bu istek kadar önemli olduğunu ortaya koydu.

Amerika şart olarak, Abdullah Öcalan’ın sağ olarak Türkiye’ye getirilip, yargılanması ve öldürülmemesi konusunda garanti ve güvence istiyordu. Onlara göre en önemlisi buydu. Türkiye’nin Öcalan’ı yok etmek konusundaki daha önce gerçekleştirdiği operasyonlardan haberdar olan Amerikan yönetimi, Öcalan’ın sağ ele geçirilmesinde ısrarlıydı.

Şenkal Atasagun, Amerikalı temsilcinin sözlerini dikkatle dinledi. Bu konudaki kararı tek başına vermesinin mümkün olmadığını aktardı.

Atasagun, Başbakan Bülent Ecevit’e ulaştı. Ecevit o sırada Dışişleri Bakanı İsmail Cem’in verdiği bir yemek nedeniyle Çankaya’da Başbakanlık Konutu’nun hemen altında bulunan Dışişleri Konutu’ndaydı. Konu çok özeldi ve hemen görüşmek gerekiyordu. Ecevit, ”gelin” dedi. Atasagun’a başbakanlık konutunda randevu verdi.

Saat 22.45’de Başbakan Ecevit ile MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun başbaşa görüşmeye başladılar. Ecevit, CİA yetkilisinin aktardıklarını duyunca, Cumhurbaşkanı’na bilgi vermek gerektiğini söyleyip, Süleyman Demirel’i aradı.

Çankaya Köşkü 4 şubat 1999 perşembe gününü yorgun geçirmişti. Cumhurbaşkanı Demirel'in "devlet günü" dediği günlerden biriydi. Sabah 09.00'dan, akşam 20.00'ye kadar yoğun bir şekilde çalışılmıştı. Saat 17.30'da MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun, 18.00'de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu, 19.00'da ise Başbakan Bülent Ecevit Çankaya Köşkü'ne gelerek brifing dosyalarını anlatmışlardı Demirel'e. Kapıda bekleyen gazeteci ordusu, bu haftalık ve olağan geçen görüşmelerden bir şey çıkmayacağını çok iyi biliyordu.

Ama Başbakan Ecevit'in telefonuyla sarsılan Çankaya Köşkü'nde az sonra gerçekleşecek zirve, hepsinden farklıydı. Saat 23.10'da olağanüstü zirveye kapılarını açmıştı Köşk.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Bülent Ecevit ve MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun konuyu tartışmaya başladıklarında Genelkurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu da toplantıdaki yerini aldı. Kapıda gazeteciler yoktu. Toplantıdan bakanların dahi bilgisi olmamıştı. Ankara'da çıt çıkmıyordu.

MİT VE CİA'nın gizli protokolü

Atasagun kendisine iletilen teklifi aktardı. Amerika'nın şartı kabul edilebilir bulunuyordu. Öcalan, sağ olarak ele geçirilirse, Türk gizli servisinin elemanları kendisini "sağ ve sağlıklı" olarak Türkiye'ye getirecekler ve adalete teslim edeceklerdi.

Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, Öcalan'ın "teslim edilebilirliği konusuna çok güvenmediğini" belli ediyordu. Ama bu operasyona girilmeliydi.

Operasyonun bütün sorumluluğu Şenkal Atasagun'a verildi. Operasyon başından sonuna kadar MİT'e ve müsteşarına teslim edildi. Atasagun'un isteği üzerine Genelkurmay İstihbarat Dairesi'nin başında bulunan General Fevzi Türkeri de, çalışmaya dahil edildi.

Ankara soğuktu. Işıklar içindeki kentin manzarası üzerinde dumanlar vardı. Büyük sırrı saklayacak olan zirve konukları Çankaya Köşkü'nden ayrı ayrı çıktılar. Ayrı kapıları kullandılar. Sırlarıyla beraber kentin buz tutmuş yollarında gözden kayboldular.

Atasagun, Çankaya Köşkü'nden ayrıldıktan sonra yeniden konutuna, kendisini beklemekte olan CİA yetkililerinin yanına döndü.

"Tamam" dedi, "Abdullah Öcalan sağ olarak getirilecek ve yargıya teslim edilecek. Bağımsız Türk yargısı kendisini en adil bir şekilde yargılayacak."

Asrın gizli servis operasyonu işte bu sözlerle başlamış oluyordu. İki gizli servis arasında hemen oracıkta bir kâğıt üzerinde basit bir protokol yapıldı. Protokol içinde şunlar yazıyordu:

"Abdullah Öcalan'ın ele geçirilerek Türkiye'ye getirilmesinde Türk gizli servisi MİT ile Amerikan gizli servisi CİA birlikte ve ortak bir operasyon yapacaklardır. Öcalan sağ olarak ele geçirilip adil bir şekilde yargılanacaktır."

Oturulup bir hazırlık planı yapıldı. Her şey bir anda gelişti. Öcalan, operasyonuna ad bile konmadı.

Amerikan çelmesi

Türkiye'nin Öcalan'ı ele geçirme isteği malumdu. Peki ama Amerika, Abdullah Öcalan gibi bir büyük kozu, masadaki en önemli Kürt kartını neden Türkiye'ye veriyordu? Aslında sonunun Amerikalıların elinden olacağını bilmeden, bu sorunun yanıtını yakalanmadan az önce, Özgür Politika gazetesinde Abdullah Öcalan şöyle veriyordu:

''Doğrudan ABD tarafından yönlendirilen komployla ulusal kurtuluş çizgisinin tamamen tasfiyesi amaçlanmaktadır. Kuzey Iraklı Kürt liderlerin katıldığı Washington Deklarasyonu süreci tasfiyemiz üzerinde kuruldu. Mesut Barzani ile Celal Talabani'nin Ankara'ya gidişleri bu çerçevededir. Kimse kendini aldatmasın.''

Öcalan yakalandıktan sonra toplanan PKK'nın VI. Kongresi Öcalan'ın yakalanmasının Amerika'nın bölgesel etkinliklerinin yeni dizaynı içinde değerlendirilmesi gerektiğine inandığını açıkladı.

PKK'nın VI. Kongresi 1999 ocak-şubat döneminde Kuzey Irak-İran sınırında Kandil Dağları bölgesinde toplandı. Kongre sonrasında alınan kararlar PKK'nın yayın organı Özgür Politika gazetesinde 5 mart 1999 tarihinde yayımlandı. "Zafer Kongresi Uluslararası Komploya Yanıttır" başlıklı bildiride şöyle denildi:

"ABD emperyalizmi, İsrail Siyonizmi ve Türk faşizminin tüm uluslararası güçleriyle, Kürt ihanetini de kullanarak gerçekleştirdiği 9 ekim 1998 komplosu, hiçbir uluslararası hukuk kuralına, ahlak kuralına ve insanlık ölçülerine bağlı kalmaksızın sürdürülmüş, parti önderliğimizin yüksek öngörülü ve kararlı mücadelesine rağmen 15 şubat 1999 günü korsanlık eylemiyle yeni bir aşamaya ulaşmıştır."

"İkiyüzlü Avrupa"

"Parti önderimizin oldukça ölçülü olan mücadele çizgisi ve Kürt sorununa siyasî çözüm bulma arayış ve çabasının böyle alçakça bir yöntemle karşılaşması, tarihin oldukça derinlikli bir olayı olarak karşı karşıya olduğumuz düşman gerçeğini, Kürt halkının haklarının karşısındaki dünya gerçeğini, ABD entrikacılığı ile Avrupa ikiyüzlülüğünü açıkça ortaya koymuştur."

PKK bazı şeyleri anlıyordu, ama anlaması için Türk-Kürt 30 000 kişinin ölmesi ve Türkiye'nin tam yüz milyar dolarlık bir kayba uğraması gerekiyordu. Ama PKK, içindeki canavarın kan isteğine gem vuramaz bir haldeydi. Bu yüzden de terör batağında çırpınıp duruyordu. Dünya onu dışlayalı çok zaman olmuştu. Özellikle

Amerikan yönetimi terör raporlarında PKK için özel bölümler açmaya başlamıştı.

Başka bir deyişle PKK'nın ve Abdullah Öcalan'ın Amerika için bir önemi kalmamıştı. Washington'da hem de Türk Büyükelçiliği'nin yanı başında yıllardır bürosu olan PKK, Amerika'dan tokat yemeden gerçekleri anlamayacak kadar kötü bir durumdaydı.

Amerika için Türkiye her zamankinden daha fazla önem kazanmıştı. Bunu anlamak ve algılamakta PKK çok gecikti. Arkasındaki büyük güç Avrupa'ya güvenmekle ne kadar yanıldığını sonradan gördü. Amerika, Türkiye'yi Avrupa'dan daha farklı bir konumda görüyordu. Bu konum daha sonra "stratejik müttefiklik" olarak adlandırıldı.

Amerika'nın Türkiye planı

Türkiye, Amerika için ne ifade ediyor? Bu sorunun yanıtı PKK'nın neden Amerika tarafından pasifize edildiğinin de göstergesi. Bu aynı zamanda Amerika'nın bugüne kadar Türkiye'nin başına bela olan PKK'yı neden kolladığının da cevabı. Türkiye, Amerika açısından vazgeçilmez bir üs. Ekonomik, insanî ve fizikî coğrafyası Türkiye'yi Amerika'nın vazgeçilmezi yaptı. Bunu bir strateji uzmanı dostum "Amerika, Washington'dan vazgeçer, ama Türkiye'den vazgeçemez" diye tanımladı.

Kafkas enerji yatakları ve buradaki Türk kökenli uluslar, Ortadoğu'daki dengeler, Balkanların çatışmalara gebe durumu, Asya'ya uzanan yeni yapılanmalar, İsrail'in yeni dengeler içindeki arayışları ile Amerika'yla girdiği güç çatışmaları ve Rusya'nın belirsizliği bu ilişkilerin vazgeçilmez noktalarını oluşturuyor.

Şangay beşlisi olarak adlandırılan Çin, Rusya, Kazakistan, Türkmenistan ve Hindistan ittifakı, bölgesel güç dengesi yaratarak, Amerika karşısında potansiyel güç arayışıdır. Yani dünyanın patronluğunu tek başına Amerika'ya bırakmama mücadelesinin önemli bir adımıdır.

Çünkü Amerika yeni dünya düzeni stratejisini, bu bölgelerdeki çokkültürlü, çokuluslu, egemen ama küçük olan, “demokrasi”yle yönetilen devletçikler oluşturmak üzerine kurmuş durumda. Nüfuz alanı üzerindeki büyük devletleri de iç çatışmalar veya ekonomik kontrolle yönetebilir veya yönlendirebilir olmak istiyor.

En önemli ilişki noktalarından biri ise Çin’e karşı Amerika’nın geliştirdiği stratejiler içinde Türkiye’nin önemidir. Komünizmini yenileyen, sürekli gelişen ve büyüyen Çin, Rusya ve Kafkaslar’daki Türk kökenli devletlerle çevrelenmiş durumda. Sincan Özerk Bölgesi ve buradaki ayrılıkçı faaliyetler Çin’in başını ağrıtan başlıca sorun. Çin Doğu Türkistan sorunu nedeniyle ciddi bir tehdit altında olduğunu dile getiriyor. Bu sorunun zaman zaman MİT’in kışkırtmalarına dayandığı Çin tarafından iddia edilmektedir. Türkiye’de bölgenin ayrılıkçı liderlerinin ve militanlarının etkin olduğu da gözlenmektedir.

Çin ile Türkiye arasında özellikle silah sanayii konusunda gelişen ilişkiler, öncelikle bu sorunun Türkiye tarafından sahiplenilmemesi üzerine kurulu bulunuyor. PKK’ya karşı verdiği mücadelede Avrupa ve Amerika’nın silah ambargolarından bunalan Türkiye’nin alternatif olarak Çin’e yöneldiği biliniyor. Çin’i memnun etmek isteyen Türkiye, Doğu Türkistan sorunuyla ilgili olarak bir üs gibi kullanılmasını önleyecek düzenlemeler yaptı. Ancak bu konuda ne kadar dayanabilecek, bunu kestirmek güç.

Ayrıca, Afganistan ve Tacikistan’ın iç durumları ve yönetimlerindeki şeriatçı güçler, Çin karşısında Amerika’yı Türkiye’ye yönlendiriyor. Büyüyen bir dev olarak Çin “tehdidi” karşısında, Amerika’nın en etkin kozu Türkiye.

Sadece Çin mi? Hayır. Türkiye, Amerika’nın Balkan politikalarının en etkin gücü. Amerika’ya ve var olan NATO’ya rağmen, silahlı bir ordu kurma kararı alan Avrupa’nın ekonomik çıkarları karşısında Amerika’nın kozu yine Türkiye.

Ortadoğu ve Kafkas enerji politikalarının da belirleyeni Türkiye'dir. İran, Irak, Suriye'yle sorunları olan Amerika, bölgesel etkinliğini Türkiye'yle pekiştiriyor.

Türkiye'nin bugünkü paylaşım dengeleri içinde sorunlu, ama geleceğin büyük ekonomi merkezleri durumunda olan ülkelerle coğrafî, tarihî ve fiilî ilişkileri var. Bu ilişkiler önümüzdeki yüzyılın kaderini belirleyecek. Bunlar, Kafkasya'nın Türk ulusları. Ayrıca Türkiye ekonomik pazar olarak var olması gereken bir ülke. Bölgenin en istikrarlı ve gelişen ülkesi olduğu gerçeği inkâr edilemez. Potansiyeli de ortada. Türkiye dünyanın en gelişmiş 16. ekonomisi. Araştırma geliştirme yatırımlarına en çok bütçe ayıran 17. ülke. Yetişmiş insan gücü, Batı tipi kurumları ve "laik cumhuriyet" sistemi Türkiye'yi vazgeçilmez kılıyor. Amerika'nın 1960 sonrasında Türkiye'de izlediği ılımlı İslam modelini geliştirme politikaları, 12 Eylül müdahalesiyle tuttu. Yani Türkiye Amerika'nın istediği kıvamda. Amerika bundan sonra Türkiye'yi bir pazar ülke ve Amerikalıların ifade ettiği "stratejik müttefik" lik konumunda görmek istiyor. Çünkü mallarını pazarlayacağı bir ülke olarak Türkiye önemlidir. Amerika, Türkiye'de kaybederse, dünyadaki konumunda büyük gedikler açılmasını engelleyemeyecektir.

Avrupa-Amerika farkı

Dünya yeniden kurulurken, Türk-Amerikan ilişkilerinde yaşanan bu sıcaklıkları "kaynama" noktasına ulaştıran şey Abdullah Öcalan'ın yakalanması sırasında Amerika'nın verdiği büyük destektir.

Türkiye ile Amerika arasındaki bu gelişim, Körfez Savaşı'ndan bu yana zaten var olan, karşılıklı etkileşimin bir sonucu. Türkiye daha sonra Avrupa ile Amerika arasında tercihlerini ve kendi yolunu çokça arayan, ama Avrupa kapılarında kendine geçiş olanağı bulamayan bir ülke olarak kaldı.

Türkiye, içinde yaşadığı Avrupalı mı olalım, Amerikalı mı çatışmasında arada sıkıştı. Bunda Türkiye'nin içten yıpratılmasını sağlayan ayrılıkçı PKK terörü en etkili unsurdur. Türkiye'nin

ekonomik kaynaklarının yönelimi, askerî mekanizmaların iç politikadaki etkin kullanımı ve bunların PKK terörüyle destekli, siyasal İslam'ın yükselişiyle geldiği iç denge arayışları, tercihlerini yapmakta olan Türkiye'yi zorladı. Buna bir de Avrupa'nın Kürt kartını ezici ve Türkiye'yi yıkıcı anlamda kullanmaya kalkması eklenince, Amerikan politikalarının siyasetimizin belirleyeni durumuna geçmesi kendiliğinden oldu da bitti bile. Öcalan'ın yakalanmasına kadar geçen süreçte Avrupa'nın tutumu inanılır gibi değildi.

Amerika'nın iki canı: Talabani ve Barzani

Amerika'nın Türkiye'ye bu politik ilişkiler içinde PKK terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'ı vermesi, Türkiye ile Amerika arasındaki yaklaşımları doruğa çıkarttı. Avrupa'nın tersine (ve çoğu zaman karşısında) Öcalan kartı Amerika'nın baştan beri istemediği bir şeydi. Amerika bölgede kendisiyle tam uyumlu, düşmanı Saddam'la çatışan iki Kürt yerel lider Mesut Barzani ve Celal Talabani'yi bulmuşken, Öcalan'ı ve PKK' yı hoş göremezdi zaten. Amerika 1975 yılından bu yana Barzani ve Talabani'yle silah ve parasal ilişki içinde bulunuyor. Amerika için Barzani ve Talabani ikilisi bölgenin vazgeçilmez unsurları. Amerika bunu pekiştirmek amacıyla bölgeden topladığı beş bin peşmergeyi Amerikan vatandaşı yaptı. Bu peşmergeler aldıkları eğitimin ardından tekrar Kuzey Irak'a getirilerek yerleştirildiler. (Amerika ile Kürtlerin dansını daha yakından incelemek isteyen okurlar için ABD'nin Kürt Kartı, Turan Yavuz, Doğan Kitapçılık, mayıs 1998.

Kuzey Irak'ta Amerika'nın yardımıyla altyapı sorunları çözüme kavuşan, kurumları yeniden yapılandırılan bir hükûmet ve bölge devleti hızlı adımlarla kuruluyor. Abdullah Öcalan ve PKK yapısı, Türkiye'nin üzerindeki sıkı baskısı, lideri, fikri ve gelecek planlarıyla Amerika'nın bölge politikalarını ve Kuzey Irak'ta oluşturduğu Kürt tampon devlet fikrini zedeleyecek bir noktaydı. Amerika, Öcalan'ı Türkiye'ye vererek bu noktayı etkisizleştirdi. Abdullah Öcalan'ın kendi ifadesiyle Amerika, "ilkel ve Avrupacı" bulduğu Öcalan'dan, Barzani ve Talabani'yi kurtardı.

Bu operasyonun her iki ülkenin gizli servisleri arasındaki ilişki düzeyini geliştirdiği muhakkaktır. Bunun yansımalarını her iki ülkenin gizli servislerinin Ortadoğu ve Kafkaslar'ta yürüteceği operasyonlarda bundan sonra gözlemek kimseyi şaşırtmamalıdır.

Bu ilişkinin Türkiye'nin savunma başta olmak üzere pek çok alanda aleyhine olacağı eleştirileri de bir gerçekliktir. Amerika'nın bölgedeki düşmanlarına karşı Türkiye'yi kullanma isteği yeni bir arzu değildir. Bu konuda Türkiye'de uzunca bir zamandır geçerli olan sağduyunun Öcalan operasyonuyla başlayan süreçte ortadan kalkmaya başlaması ulusal çıkarlar açısından tehlikelidir.

Türkiye'de gelişen muhalefet

Amerika'nın bu planlarıyla ilgili olarak Türkiye'de aslında güçlü bir muhalefet bulunmaktadır. Bu muhalefet Türkiye'nin bağımsız ve güçlü kimliğini korurken gelişmesi ve ilişkilerindeki karşılılık ilkesinin Türkiye aleyhine oluşmamasını istemektedir. Bu muhalif seslerin en güçlülerinden olan Attila İlhan'ın dile getirdikleri çok çarpıcı unsurlar taşımaktadır:

"Ankara, NATO'ya girmekle, ulusal savunması'nı nasıl bir çark'a bağladığını, sanırım, Başkan Johnson'ın ünlü mektubuyla anlamıştı:

'...Türkiye ile aramızda mevcut askerî yardımın, veriliş maksatlarından başka gayelerde kullanılması için, hükûmetinizin Birleşik Devletler'in onayını alması gerekmektedir...

Mevcut şartlar altında, Birleşik Amerika'nın, Türkiye'nin Kıbrıs'a yapacağı müdahalede, Amerika tarafından sağlanmış malzemenin kullanılmasına muvafakat edemeyeceğini, size bütün samimiyetimle bildiririm...' (haziran, 1964).

Bunun üzerine, o günleri yaşamış olanlar hatırlayacaktır, İsmet Paşa , '...büyük bir devletle ittifak, bir atla yatağa girmeye benzer' demişti.

Nereden mi biliyordu? O nesil bunu, cephelerde, üstelik bir imparatorluk kaybederek yaşamıştır.

'Kendi uçağını kendin yap!..'

Tanık/1. Şevket Süreyya Bey, eski Bolşevik, eski Kadro'cu (solcu Kemalist), incelemeci ve araştırmacı.

'...birbirinden sorumsuz, birbirinden mutaassıp ve çağdaş bir dünya görüşünden mahrum dört kişi, imparatorluğun kaderini, kendi aralarına ve ancak birbirlerine cesaret vererek, merkezi hükûmetler'in (Almanya, Avusturya ve Macaristan) kaderlerine bağlamışlardır. Bu dört kişi Enver Paşa, Talat Bey, Meclisi Mebusan Reisi Halil Bey ve Sadrazam Sait Halim Paşa'dır. Hele ittifakı imzalayan Sait Halim Paşa, bir Mısırlıdır, Türk vatanı ile bir ilgisi yoktur...'

'...Türk/Alman İttifakı'nın imzası olayı şöyle özetlenebilir: Alman Sefiri Baron von Wangenhein, Almanya harbe girdikten sonra, Türk-Alman İttifakı'nın derhal imzalanmasını ister. Sadrazam'ın yalısına, kendi evi gibi dilediği zamanda girer çıkar; rica değil, tazyik eder; hatta bağırır çağırır, tehditlerde bulunur. Nihayet gene böyle bir sahnede ve onu yalının başka bir odasında oyalamaya çalışan Halil Bey, birkaç defa o oda ile arkadaşlarının bulundukları oda arasında gidip geldikten sonra çıkışmaya başlar: '...herife karşı ayıp oluyor yahu. Hem adam bağırıp çağırıyor, imzalayalım bu istediği neyse, çıkıp gitsin!..' İstediği imzalanır, adam memnun, çıkar gider. Başları dertten kurtulur ama, milletin başını derde sokarlar ki, bu harp Türk tarihine, şu veya bu yolda, milyonlarca insanın kanına ve devletin yıkılışına mal olacaktır...' (Tek Adam, cilt 1, s. 199/200, Remzi Kitabevi, 1969).

İddia makamının ekidir: '...NATO'nun, Soğuk Savaş'ta Türkiye'ye attığı kazık, yalnız Johnson 'ın mektubu mudur?

Hayır! Önceleri Türkiye, Sovyet taarruzu halinde topyekûn mukabele'den yararlanacaktı; yani caydırıcılık dozu etkili ve

güçlüydü; sonradan esnek mukabele'den yararlanabilecek düzeye indirildi; bu esnekliğin dozunu ve derecesini, elbette, Düveli Muazzama'nın (sistemin) çıkarları belirleyecekti; Türkiye'nin 'ulusal çıkarları' değil...'

'Kendi Uçağını Kendin Yap!' afişleri, nereden çıkmıştı sanıyorsunuz? Aslında, Ulusal savunmanı kendin kur anlamına geliyordu.'

'Tarih tekerrürden ibaret' midir?

Belge/1. ABD ile Türkiye arasında, ortak savunma: 'Türkiye ile ABD; Suriye, İran ve Irak gibi nükleer füze sistemlerine sahip ülkelerden gelebilecek tehditlere karşı yürüttükleri ortak çalışmayı, Bill Clinton'ın ziyareti sırasında ilerletme kararı aldılar. ABD Savunma Bakanlığı, 3 Türk generalini ABD'de yapılacak bir toplantıya davet ederken, kurulacak ortak çalışma grubu, gelecek yıl ABD'de simülasyon tatbikatı gerçekleştirecek. ABD yönetimi, Soğuk Savaş sırasında kurulan ve SSCB'nin nükleer faaliyetlerini de izleyen, Belbaşı Sismik Gözlemevi'ni Türkiye'ye devrediyor...' (Cumhuriyet, 24 kasım 1999).

Belge/2. Türkiye'nin Ortak Savunma Projesi'ni, NATO'ya genişletme isteğini, ABD reddetti. '...ABD, Türkiye'nin, bölgesel balistik füze tehdidine karşı geliştirilmesi planlanan savunma şemsiyesinin NATO bünyesinde gerçekleştirilmesi istemini reddetti. ABD, Ortadoğu ülkelerinden kaynaklanabilecek füze tehdidine karşı, ortak bir çalışma geliştirmek amacıyla, iki yıl önce Türkiye ile işbirliği yapma kararı aldı. Çalışmalar sırasında, Türkiye bu projenin ekseninin genişletilmesi ve bir NATO çalışması olarak geliştirilmesi istemini dile getirdi. Ancak ABD, bu isteme, '...ikili düzeyde yapmamızda daha büyük yarar var' diyerek karşı çıktı...' (Cumhuriyet, 25 kasım 1999).

Esas hakkında mütalaa: '...Washington, Avrasya'da, yani petrol ve su coğrafyasındaki, temel savunma stratejisi'ni acaba neden NATO çerçevesinde düşünmek istemiyor?

Yoksa bu, Avrasya'yı, çoğu NATO üyesi Avrupa'lı müttefikleri'ne karşı bir koz olarak kullanmak tasarısından mı ileri geliyor? Bu, bir...'

‘...fakat asıl, ikincisi önemli: Ortadoğu, Kafkaslar ve Orta Asya’ya yönelik Amerikan ortak savunma stratejisi’nde, potansiyel düşman olarak zikredilen ülkeler (İran, Irak ve Suriye), Türkiye’nin sınırı bitişik komşuları hem de Ankara’nın ulusal politikasında önceliği olan ülkeler, onları a priori hasım saymak, ülkenin ne kadar çıkarına uygun düşer? Hele, Wolfowitz Raporu’nda açıklanan, ABD Temel Savunma Stratejisi’nin esasları hatırlanırsa!...’

Öteki süper güç kim olabilir ki?

Bilirkişi raporu: Paul Marie de la Gorce , Wolfowitz Raporu’nu değerlendiriyor:

‘...rapora göre, Avrupa’daki istikrarı; ya Rusya’da milliyetçiliğin diriltilmesi ya da Rusya’nın SSCB’den ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiş ülkeleri yeniden kendisine bağlaması teşebbüsü, bozabilir: Ukrayna’yı, Beyaz Rusya’yı, belki de başkalarını!.. İşte burada, gelecek yıllara değin Amerikan politikasının, hangi temel düşünce’ye dayandığı meydana çıkıyor: Ne pahasına olursa olsun, Sovyetler Birliği’nin dağınık halde kalmasını, korumak; hatta gerekirse, bu dağılmayı hızlandırmak; hangi şartta olursa olsun, Rusya’da ya da (buraya dikkat!) Rusya etrafında güçlü bir süper devlet’in oluşmasını önlemek!...’ (Le Monde Diplomatique, nisan 1992).”

Evet, alıntı yaptığımız kısım Attila İlhan’ın tanıkları, bilirkişi raporları ve sonuç değerlendirmesiyle büyük kavganın fotoğrafından bir bölüm. Ama dahası da var tabiî.

Özal ve Bush’un Kürt planları

Amerika bölgesel 2000 planları için Türkiye’yi öne sürüyor. Bu konuda Milli Güvenlik Kurulu dahil pek çok devlet kuruluşunda eskiden beri Türkiye’nin bir bölgesel savaşla öne sürülüp, Amerikan çıkarlarının koruyucusu ve dolayısıyla mağduru olmasının altı

çiziliyordu. Buna karşı bir direnç gösteriliyordu. Özellikle Körfez Savaşı sırasında askerlerin Irak'a girmeme ve Özal-Bush formüllerine karşı direnme politikaları Avrupacı güçlerin ordu içindeki muhalefeti olarak yorumlanıyordu.

Bu kavgayı o zaman büyük satranç tahtasında Lozancı olarak da adlandırılan Avrupacı güçler kazanmıştı. Ama Amerika planlarından asla vazgeçmedi.

Ortadoğu'nun bütün Amerikan karşıtı güçleri Türkiye'ye hep kuşkuyla baktılar. Bu kuşkuyu ne Körfez Savaşı sırasında takınılan tutum, ne de Kıbrıs konusunda Amerika'ya karşı girişilen büyük mücadele değiştiremedi. Bunda NATO üyesi olmanın yanı sıra Türk ekonomisinin giderek Amerika'ya bağımlı bir duruma gelmesinin, dış politikada her ne şart altında olursa olsun Amerika'yla birlikte hareket etme kararlılığının büyük etkisi olsa gerek. Bu ekonomik tercih özellikle İMF ilişkileri ve devletin borçlanma taleplerindeki Amerikan ağırlığı, bölge ülkelerini etkileyen önemli bir unsur.

Bölgenin önemli ve Amerika'yla ilişkileri çatışmalı, sorunlu ülkeleri olan Suriye, Irak ve İran, Türkiye'yi Amerikan gizli servislerinin desteğiyle kendi ülkesinde operasyonlar düzenlemekle suçlamaktadırlar.

Suriye-Irak-İran: APO neden yalnız?

Suriye giderek ağırlaşan ekonomik bunalımı nedeniyle Amerika'yla arasını düzeltmek ve İsrail'le barış anlaşması yaparak bölgede Türkiye'den kendisine yönelecek hareketlerden kurtulmaya çalışıyor. Bunun bir sonucudur ki Abdullah Öcalan Suriye'den çıkartılmak durumunda kalmıştır. Türkiye baskılarında etkili olabilmiştir. Suriye eskiyen savaş teknolojisi, bozuk ekonomisi yüzünden PKK'yla mücadele sırasında sık sık sınırlarından içerilere, kilometrelerce terörist takibine giren Türk güvenlik güçleri karşısında çaresiz kalmıştır. Türkiye bunu gördükten sonra Öcalan'la ilgili baskılarını yoğunlaştırmıştır. Sınır bölgelerinde terörist takibine sınırdan içeri girerek devam eden güvenlik güçleri karşısında en önce Suriye

karakolları kaçarak yanıt vermiştir. Bu durum Sovyetler Birliği'nin dağılması, Rusya'nın içinde bulunduğu ekonomik durumun kötülüğü ve Suriye'ye yardım edememesinden kaynaklanıyor.

Çünkü Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad, iktidara gelirken Türkiye ve Amerika'nın desteğini almıştır. Kendisi aslen Hataylıdır.Ama daha sonra ülkesini Ruslarla sıkı müttefik yapmıştır. Türkiye ile Amerika'nın istediğinde neler yapabileceğini iyi bilmektedir. Ayrıca ülke içi dengelerde etkin olan şeriatçı Müslüman Kardeşler örgütünün kendisine karşı zaman zaman başvurduğu darbe girişimlerinin arkasında da yine Türk-Amerikan ortak operasyonlarını görmektedir. Suriye PKK'yla ilgili olarak kendisine giden bütün Türk heyetlerine Müslüman Kardeşler örgütünü karşı koz olarak sunmuştur.

İki kutuplu dünya ve Soğuk Savaş yıllarının getirdiği dengeler içinde Rus yardımı sonucu Suriye, Türkiye karşısında durabilecek askerî yapıya sahipti. Hatta sınırını geçen veya yakın uçan Türk casus uçaklarının yanı sıra, Türk Tapu Kadastro uçağı dahi takip edilip Türk sınırları içinde vurularak düşürülmüştü. Ve bu durum karşılıklı güç dengesi içinde müzakerelerle halledilmeye çalışılan sıradan sınır olayları olarak kayıtlara geçirilmişti.

Ama Sovyetlerin dağılması,Rusya'nın içinde bulunduğu durum Suriye'nin, Türkiye'ye yanıt vermesini ve silahlı kuvvetlerindeki modernizasyonu olanaksız hale getirdi. Suriye bu nedenle Türkiye ve İsrail karşısında, Amerika'yla iyi ilişkiler geliştirme ataklarını hızla sürdürmektedir.

Irak ise özellikle kuzey bölgelerinde Amerika tarafından oluşturulan Kürt tampon devleti politikasına karşı Amerikan baskısı yüzünden hiçbir şey yapamamaktadır. Irak hava kuvvetleri ve silahlı unsurlarının teknik ve gelişmiş birimleri Amerikan saldırıları ve sıkı takibi sonucu tamamen yok edilmiş durumdadır.Silahlı unsurlarını ülkesinin topraklarını değil ama, iktidarını korumak için kullanmak zorunda bulunan Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, Türkiye'yi düşman olarak görmektedir.Amerika'nın Irak politikalarında da en

etkin ülke Türkiye'dir. Türkiye'den kalkan Amerikan uçakları Irak üzerindeki kontrollerini düzenli olarak yapmakta bu Çevik Güç operasyonlarına Türkiye Büyük Millet Meclisi izin vermektedir.

Suriye ile Irak'ın elele vermesi sonucu Fırat ve Dicle ırmaklarının kullanımı konusunda Türkiye karşıtı bir politik tutum Arap dünyasında ve Batılı çevrelerde kabul görmüştür. Bu nedenle Atatürk Barajı ile GAP yatırımlarına Türkiye Batı'dan da kredi alamamış, kendi olanaklarıyla bu projelerini gerçekleştirmek durumunda kalmıştır. Suriye ve Irak özellikle Mısır'ın Arap dünyasındaki liderlik arayışlarından yararlanarak sınır aşan sular konusunu önemli bir tartışma gündemi olarak tutuyorlar.

İran hep tetikte

İran ise hem ideolojisi, hem rekabeti, hem de karşılıklı dengeler içindeki konumlanmaları yüzünden Türkiye'yle ilişkileri son derece kötü bulunmaktadır. İran rejimine yönelik en büyük kalkışmanın yaşandığı Tahran'daki son öğrenci olaylarının sorumlusu olarak Türkiye'yi göstermektedir.

İran da 1979 yılındaki İslam devriminden sonraki en büyük gösteriler geçtiğimiz 1999 temmuzunun ilk günlerinde başladı. Bir hafta süren gösterilerde kaç kişinin öldüğü, yaralandığı ya da gözaltına alındığına dair resmî bir açıklama yapılmadı.

Gösterilerin başlama sebebi İran'ın önde gelen yayın organlarından Selam gazetesinin 7 temmuzda kapatılmasıydı. Selam gazetesi, Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi yanlısı olarak biliniyor. Kararı veren Ruhaniyet Özel Mahkemesi, gazetenin devletin gizli bir belgesini yayımladığını, bunun üzerine basın ve ceza kanununun "Gizli belgelerin izin alınmadan yayınlanması ve halkın zihninde kargaşa yaratmaya yönelik yalan yaymak ve propaganda yapmakla" ilgili maddelerine göre gazete hakkında dava açıldığını ve suçun tekrarının önlenmesi için gazetenin yayınının durdurulduğunu açıkladı.

Selam gazetesi, 6 temmuz 1999 tarihinde, 1998’de İran’da meydana gelen seri cinayetlerin sorumlusu olarak tutuklanan ve 19 haziranda intihar ettiği açıklanan eski İstihbarat Bakan Yardımcısı Said İmami’nin İstihbarat Bakanı’na yazdığı bir mektubu yayımlamıştı. Mektupta, basına ve muhalif yazarlara ağır kısıtlamalar getirilmesi öneriliyordu. İran’da rejime yönelik bilimsel muhalefetin yükseldiği kaynakların başında gelen Tahran Üniversitesi’nin dört öğretim üyesi ölü bulunmuştu. İran hükûmeti cinayetlerin sorumlusu olarak kendi gizli servisinin içindeki bir gizli yapılanmayı göstermişti.

İran’daki isyan

İran’daki ilk gösteriler 8 temmuz 1999’da Tahran Üniversitesi’nde başladı. Gece üniversitede eylem başlatan öğrencilere 9 temmuz sabahı polis müdahale etmek istedi. Kampüse girmeye çalışan öğrenciler ile polis arasında çatışma çıktı. Kampüse giremeyen polis ve sivil Besiç (gönüllü) güçler üniversiteyi kuşattı. Aynı gün gösteriler diğer kentlere de sıçradı. Binlerce öğrenci ve Hatemi yanlısı halk özgürlük sloganlarıyla sokağa döküldü. Olayların 5. günü sona erdiğinde Tahran valiliği gösterileri yasakladı. Buna rağmen 13 temmuz günü binlerce öğrenci yine sokaklardaydı.“Ya özgürlük, ya ölüm” sloganları atan göstericilerle polis çatıştı.   6 gün süren olaylarda kaç kişinin öldüğü resmî olarak açıklanmadı. Öğrenciler onlarca kişinin öldüğünü, binlerce kişinin de gözaltına alındığını iddia etti. Selam gazetesinin kapatılmasıyla başlayan olayların yedinci gününde bu kez mollalar sokaklardaydı. Dinî lider Ayetullah Ali Hamaney’in resimlerini taşıyan binlerce kişi öğrencileri protesto etti.

Gösterilerde gözaltına alınan öğrencilerin büyük çoğunluğu serbest bırakılırken sadece öğrenci liderleri tutuklandı ve mahkeme karşısına çıkarılmaya başlandı. Şu ana kadar Tahran Devrim Mahkemesi’nde yargılanan beş öğrenci liderinden dördü idama çarptırıldı, bir kişiyse 2,5 yıl hapis cezası aldı.

İran yönetiminin olayların arkasında Ankara’nın bulunduğuna yönelik çok sert suçlamaları oldu. İranlılar, rejim karşıtı Halkın Mücahitleri Örgütü’nün ve Ankara ile Washington’ın oyunlarının olaylara yol

açtığını dile getirdiler. Olaylara karışan bazı kişileri televizyonlara çıkartarak konuşturdular. Bu kişiler Türkiye'de eğitim gördüklerini ileri sürdüler.

Yani Abdullah Öcalan'ın, yakalanarak Türkiye'ye getirilmesi, Avrupa'nın hesaplayamadığı kadar büyük değişimlere neden oldu. Öcalan'ın sonradan "ikiyüzlü " olmakla suçladığı Avrupa, Amerika'nın çelmesini göremedi.

Avrupa-PKK ilişkileri

Aslında PKK ile Avrupa'nın ilişkileri olabildiğince iyiydi :

Yunanistan'la ilişkiler günbegün artıyordu. 20 mart 1992'de PASOK milletvekili Varivakis, Vounatso ve Papazoi'nin de aralarında bulunduğu Yunan heyeti Bekaa Vadisi'nde Öcalan'ı ziyaret etti.

14 haziran 1995'de, Yunanistan Parlamentosu Başkanı Birinci Yardımcısı Panayotis Sgourides başkanlığında, milletvekilleri Haci Dimitriou, Dimitris Vounatsos, Leonardo Hacandreou, Yannis Statopoulos, Maria Mahera, Vounacos Statopoulos ve Kostas Badouvas'tan oluşan bir Yunan parlamento heyeti, Bekaa Vadisi'nde yine Öcalan'la görüştü.

Emekli Amiral Andonis Naksakis, Yunan istihbaratı tarafından PKK'yla ilgili temasları ayarlama ve bu örgütün uluslararası bağlantılarına destek verme amacıyla atandı. Daha sonra Öcalan'ın yakalanması sürecinde Öcalan'ı başından atmak isteyen Yunan gizli servisiyle kavga etti. Yunanistan Yeni Demokrasi Partisi milletvekilleri Mihalis Galenianos ve Elizavet Papazoi, Abdullah Öcalan ve adamlarıyla Bekaa'da 1992'de görüştü.

1997 yazında yine P. Sgourides başkanlığındaki bir Yunan parlamento heyeti Bekaa Vadisi'nde Öcalan'la tekrar görüştü. 17-19 ekim 1988'de PASOK'ta Papandreu'nun danışmanı ve Yunan gizli servisi ajanı Mihalis Haralanbidis, bir grup Yunanlı generalle Bekaa Vadisi'nde yine PKK liderinin konuğu oldular. Bunların arasında

Yunanistan'ın o dönemde PKK'yla ilişkilerden sorumlu olarak atadığı General Dimitris Matafias da vardı. Yunanistan iki ay sonra, Bekaa'daki PKK kampına 20 000 Kalaşnikof tüfek gönderdi.

Almanya ve PKK

Almanya da PKK'sız ve Öcalan'sız, daha doğrusu Kürtsüz, Ortadoğu ve Drah Nah Osten yani "Büyük Doğu Politikası"nı yürütemiyordu. Hatta bu uğurda Alman gizli servisi Kani Yılmaz adlı PKK Avrupa sorumlusunu iyiden iyiye kendisine eleman yapmıştı. Bununla da kalmayan Almanya-PKK ilişkileri, giderek üst düzeyde gelişmeler gösteriyordu. Kürt kartı Alman dış politikasının temel unsurlarından birisi haline gelmişti. PKK ve Öcalan bu kartın en aktif unsuruydu.

Ekim 1995'te Hristiyan Demokrat Partisi (CDU) Federal Milletvekili ve Berlin eski İçişleri Senatörü Heinrich Lummer Şam'da, 1995 yazında Federal Anayasayı Koruma Örgütü'nden casus Grünewald yine Şam'da, mart 1996 ve mart 1997'de yine CDU'lu Lummer'in Şam'da ve Suriye'nin kontrolü altındaki Lübnan topraklarında, Öcalan'la görüştükleri ortaya çıktı. Lummer, kasım 1995'te yaptığı açıklamada, ''Almanya'nın çıkarları için gerekirse şeytanla bile görüşürüm'' diyerek, buluşmayı doğruladı. O dönem Helmut Kohl'e bağlı çalışan İstihbarattan Sorumlu Devlet eski Bakanı Bernd Schmidbauer de aynı tarihte yaptığı bir açıklamayla, Grünewald'in Şam'a giderek Öcalan'la görüştüğünü açıkladı.

Eski Doğu Almanya'da iktidarda bulunan Sosyalist Birlik Partisi'nin uzantısı durumunda bulunan Demokratik Sosyalizm Partisi'nden (PDS) Heike Krause ve Rolf Köhne ile Yeşiller'den Bavyera Eyalet Meclisi Milletvekilleri Elisabeth Köhler ve Hans G.Schramm'in PKK'nın Almanya'daki en büyük destekçileri olduğuna dair haber, 5 aralık 1994 tarihli Focus dergisinde yer aldı. Bu milletvekillerinin, Almanya'da yasaklı olan PKK'ya başka isimler altında gösteri ve yürüyüş izni aldıkları ortaya çıktı. Aynı şekilde Yeşiller'den Angelika Beer'de PKK'nın destekçileri arasında yer aldı. Almanya'nın Hannover kenti Büyükşehir Belediye Başkanı Herbert Schmalstieg,

yürüyüşlere katıldı. Türk hükûmetinden İstanbul, İzmir ve Diyarbakır'da PKK'ya büro açma izni vermesini talep etti.

İngiltere klasik Ortadoğu dengeleri içinde bölgeyi çok iyi tanımasının avantajlarını PKK için de kullanmaktaydı. Politikaları her zamanki gibi Amerikan destekli ama kendine hastı.

Avrupa'nın toy delikanlısı

Temmuz 1998'de İngiliz Parlamenter John Austin Walker, ağustos 1998'de Lordlar Kamarası mensubu Lord Avebury, Şam'da Öcalan'la görüştü.

İtalya garipti. Avrupa'nın az gelişmiş çocukları arasında sivrilme mücadelesinde o da PKK kartıyla dünyanın büyük oyun sahnesine adım atmak istiyordu. Mussolini'den sonraki düşleri askıdaydı. Terör belasını en iyi bilenlerden biriydi. Ama elini ateşe atmak onun büyükler kulübünde yer almasında önemli rol oynayacaktı.

10 eylül 1998'de İtalyan Komünist Yeniden Kuruluş Partisi (PRC) milletvekili Montavani ve De Cesaris, Öcalan'ı Şam'da ziyaret ederek görüştü. Mantovani, daha sonra İtalyan Komünist Partisi ve Roma hükûmetinin bazı milletvekillerini örgütleyerek Öcalan'ı, 12 kasım gecesi Rus Havayolları'na ait bir uçakla İtalya'ya getirdi. Ve kıyamet İtalya'nın kifayetsiz muhteris omuzları üzerinde koptu.

İspanya ise "çorbada tuzum olsun" misali, PKK'ya yabancı kalmamaya çaba sarf etti.

Ağustos 1998'de İspanyol İzouierda Unida Partisi'nin dış politikadan sorumlu sekreteri ve Avrupa Parlamentosu üyesi Pedro Marcet başkanlığındaki bir İspanyol heyeti Şam'da Öcalan'la görüştü.

Rusya ile PKK'nın arasındaki ilişkiler ise PKK'nın hamurunda vardı. Ve Rusya Kürt kartını ne bugün ne de yarın kimselere kaptırma niyetinde değildi.

10 ekim 1997'de Rusya Parlamentosu alt kanadı Duma'nın Jeopolitik Komitesi Başkanı Aleksi Mitrofanov başkanlığında 4 kişilik Duma milletvekili heyeti Suriye'de Öcalan'la görüştüler. Bu milletvekili, Öcalan'ın Suriye'den Rusya'ya gelmesi ve burada 33 gün kalmasında kilit rol oynadı.

Aslında Türkiye de son ana kadar bölgesel gelişmelerde PKK kartının kimin elinde nasıl bir koz olduğunu algılayamamıştır.Bu konuda kendisine hiç güvenilmemesine rağmen Celal Talabani yıllar öncesinden Türkiye'yi uyarmıştır. Talabani, Türkiye'de ilk temas kurduğu Dışişleri Bakanlığı yetkililerine "Amerika ne isterse o olacak" demiştir.

Türkiye'nin yalancı ve samimi bulmadığı, bir zamanlar bölge kontrolü için savaştığı Mesut Barzani'ye karşı PKK desteğiyle üstünlük sağlayan Talabani, yıllar öncesinden bölgede olacaklar konusunda çok ilginç şeyler söylemişti. Bugünlere de ışık tutan bu görüşmenin ayrıntıları çok önemli.

Talabani'nin PKK ve Öcalan kehanetleri

Tarih 26 haziran 1992. Yer Ankara, Balgat. Dışişleri Bakanlığı ana binası. Kürdistan Yurtsever Birliği'nin (KYB) lideri Celal Talabani binadadır. 25 haziran 1992 tarihinde Ankara'ya gelmiştir ve 26 haziran 1992 tarihinde bakanlık koridorlarını aşarak girdiği toplantı salonunda İstihbarat Araştırma Dairesi Başkanı Büyükelçi Cenk Duatepe ve diğer üst düzey Dışişleri mensupları Burhan Ant, Türkekul Kurttekin'le bir toplantı halindedir. Talabani'ye Ankara'daki İrtibat Görevlisi Sarchill Kazzaz da eşlik etmektedir. Gelin isterseniz tutanaklardan konuşmaları şöyle bir gözden geçirelim:

"Talabani: Viyana'da düzenlenen Irak muhalif gruplarının toplantısı başarıyla sonuçlandı. Toplantıda çesitli muhalif gruplardan oluşan heyetlerin temaslarda bulunmak için bazı ülkeleri ziyaret etmeleri kararlaştırıldı. İlk ziyaret edilecek ülkenin Türkiye olmasında ısrar ettik ve bu isteğimizi size ilettik. Ziyaretimin nedenlerinden biri de bu konudaki cevabınızı öğrenmek.

Kurttekin: Devlet erkanının halen Ankara dışında bulunduğunu biliyorsunuz. Biz Viyana'daki büyükelçiliğimizin heyetle görüşmesini öngördük. Ancak anladığımız kadarıyla grup Londra'ya geçmiş. Dolayısıyla görüşme Londra Büyükelçiliğimizle yapılabilir.

Talabani: Heyet Londra'da değil, üyeleri Kahire, Riyad gibi bulundukları ülke başkentlerine döndüler. Önemli bir adım olarak gördüğümüz bu girişim için heyetin gidilen ülkede üst düzeyde kabul edilmesini istiyoruz. Oysa sizin bu cevabınız önerimizin reddi gibi bir mahiyet arz ediyor.

Kurttekin: Talebinizi üst makamlarımıza ilettik. Pratik olacağı gerekçesiyle belirttiğim usulün izlenebileceği talimatını aldık. Ancak grup dağılmış ise, üyeleri bulundukları ülkedeki Türk Büyükelçiliği'yle görüşebilirler."

Talabani açıklıyor: PKK İran ve Ermenistan'ı üs yaptı

"Talabani: Esasen biz ziyaret edilecek ilk ülke olarak Türkiye'ye önerdiğimizde birçoğu buna karşı çıktı. Sizin bu tavrınız bu çevrelerin işini kolaylaştırıyor. Heyetin ABD'de Baker ve Kongre üyeleriyle görüşmesi öngörülüyor. Belki de Başkan Bush'un da kabulü söz konusu olabilir. İngiltere'de Major ve Hurd kabul edecek. Türkiye'de de üst düzeyde bir kabul beklerdik. Ben bu cevabınızı önerimizin reddi şeklinde kabul ediyorurn. Heyete, ziyaretlerine Arap ülkelerinden başkalarını telkin edeceğim.

Kurttekin: Pek tabiî, ziyaretlerine istedikleri yerden başlayabililer. Biz de bu ifadelerinizi üstlerimize aksettiririz.

Talabani: Ziyaretimin birinci nedeni bu durumu size aktarıp, cevabınızı öğrenmekti. İkincisi ise, PKK'yla ilgili bazı yeni gelişmeler konusundaki fikirlerimi sunmak olacak. PKK şu anda İran ve Ermenistan'ı üs olarak kullanıyor. Öte yandan bu örgütün Suriye tarafından dışlanmış olduğu konusunda tereddütlerim var. Suriyeliler oyunlarının bir parçası olarak belki şimdilik bu rolü oynuyorlar, ancak

PKK'nın bu ülkeden çıktığına inanmak güç. Bir diğer izlenimleri de PKK'nın Türkiye'deki etkisinin giderek kaybolmasıdır. Buna Abdullah Öcalan'ın deliliklerin de büyük katkıda bulunduğunu söylemeliyim. Kürtler Abdullah Öcalan'ın davalarına zarar verdiğini kabul etmeye başladılar. Bu hem sizin hem de bizim için çok olumlu bir gelişme. Bundan bir yıl evvel Mehdi Zana'yla görüşürken kendisi bana Abdullah Öcalan'ı desteklememiz gerektiğini kararlı bir ifadeyle söyledi. Ben de kendisine 'Şam'a gidip Öcalan'la bir görüş, döndüğünde aynı fikirdeysen bundan böyle senin her sözünü dinlerim' dedim. Gitmiş görüşmüş, döndükten sonra kendisini gördüğümde 'Haklıymışsın' dedi."

Öcalan'ı serbest bıraksanız Kürtler ondan kurtulmanın çaresini arar

"Talabani: Diyeceğim o ki, Öcalan'ı Türkiye'de serbest bıraksanız Kürtler ondan bir an evvel kurtulmanın çaresini ararlar.PKK'ya yaklaşım konusunda aramızda bir fark var. Ben siyasetçiyim, bir devleti de temsil etmiyorum. Benim PKK'yla kavgam siyasî düzeyde olur. Ben PKK'yı Kürt milletinin gözünde afişe etmek için caniliğini, barbarlığını, Kürt milletine verdiği zararı, Saddam'la yaptığı işbirliğini herkese açıklayan siyasî bir kampanya sürdürürüm, ama onunla savaşamam. Sizi de anlayışla karşılıyorum. Siz bir devletsiniz ve PKKya karşı yumuşak davranamazsınız. Ama silahla da her şeyin halledileceğine inanmak zordur. İngiltere gibi tüm imkânları olan bir ülke İRA'yla baş edemiyor. Kanaatimce İçişleri bakanınızın teslim olan PKK'lı militanların hoşgörüyle karşılanacağı yolundaki açıklaması çok olumlu bir tutum. PKK'yı tecrit etmek istiyorsak daha siyasî davranmak gerektiğini ve onların silahını ellerinden almak gerektiğini düşünüyorum.

Ben PKK'ya daha farklı yaklaşabiliyorum, çünkü ben Kürt'üm ve onların anlayabileceği lisanı ve üslupla düşünüyorum. HEP'lilerle burada yaptığım görüşmelerde hata yaptıklarını söylüyorum. Önceleri bana inanmıyorlardı. Şimdi ise ne kadar haklı olduğumu teslim ediyorlar. Onlara SHP'den ayrılmalarının hata olduğunu söyledim. Şimdi bana hak veriyorlar. Zaten bizde Türkmenler

tarafından söylenen bir atasözü vardır. ‘Bir Kürt’ün beyninin ancak olaydan sonra çalıştığı’ tasvir ediliyor. Diğer taraftan PKK’nın işlediği cinayetlere ilişkin olarak hazırlanan kasetler de çok faydalı, bunların televizyonlardan yayınlanması halkı etkiliyor. Biz Kuzey Irak’ta bunu yapıyoruz ve netice alıyoruz.

Duatepe: Yeri gelmişken söyleyeyim. Talebiniz üzerine PTT ve TRT teknisyenlerinden oluşan bir ekibi Kuzey Irak’a gönderdik. Ancak adı geçenler Kuzey Irak’ta bizim anladığımız tarzda bir televizyon yayın şebekesi bulunmadığını, kısıtlı ve bölgesel yayın kapasitesi olan 3 verici bulunduğunu TV yayın şebekesinin tam anlamıyla kurulmasının ise büyük bir proje hazırlanması, bunun da yüklü bir bütçeyle desteklenmesi gerektiğini bildirdiler. Bu görevliler ayrıca, kendililerine yakın ilgi gösterilmediği gibi, tecrit dahi edildiklerini bildirdiler.

Talabani: Kuzey Irak’ta 4 istasyon ve her biri 1S kw gücünde 4 vericimiz var. Bunlar Kerkük’teki Irak vericisinden daha güçlü ve 200 km2’lik bir alana yayın yapabiliyor. Bizim sorunumuz bunlardan üçünün devre dışı bulunması. Bunların yedek parçalarının karşılanmasını istiyoruz. Büyük projeye gerek yok. Bu yedek parçaların bedelini de ödemeye hazırız. Bu teknisyenlere ilgi gösterilmediği, tecrit edildikleri iddiasına gelince, ben kendilerine evimde yemek verdim. Gittikleri her yerde de yakın ilgi gördüklerini söyleyebilirim.

Kurttekin: Benim dikkatinizi çekmek istediğim bir husus Avrupa’daki gazetecilere verdiğiniz demeçlerle ilgili. Bu demeçleriniz belki de basın organlarınca tam yansıtılmıyor ve tutumunuzda dalgalanmalar olduğu izlenimi yaratıyor. Örneğin İtalyan La Republica gazetesine verdiğiniz demeçten (Roma Büyükelçiliği’nin 740 sayılı açık teli) Irak’ta sadece Kürtler ve Arapların yaşadıkları gibi bir netice ortaya çıkıyor. Yine bu demecinizde yarın bir gün Kürdistan’ın bağımsızlığına kavuşabileceğini söylüyorsunuz. (Sayın Kurttekin daha sonra makalenin metnini okumuştur.)

Talabani: Bu makalede yer alan her şeyi söyledim ve bugün bana aynı sorular sorulsa aynı şeyi söylerdim. Her şeyden önce benim Irak'ta sadece Kürt ve Arapların yaşadığı gibi fikir öne sürmem imkânsız. Ben Türkmenlerin talebi üzerine onların da sözcülüğünü yapıyorum. Bunu Türkmenlere sorabilirsiniz. Kürdistan'ın bağımsızlığı konusuna gelince; cümleyi tam okursanız benim 'Eğer bir gün Araplar birleşirse Kürdistan bu ülkenin bir parçası olmayacaktır' dediğimi göreceksiniz. Biz Irak'ın bölünmesini istemiyoruz ayrıca gerçekten de yarın bir gün Araplar birleşirse, Kürtler Arapların bir kolonisi olmayacaktır. Belki Türkiye'yle birleşmeye karar verir, belki bağımsız bir devlet kurarız, ama artık hiçbir zaman Arap sultasında yaşamak istemiyoruz. Samimi olarak ifade edeyim ki, şimdi Irak'ın bölünmesi için en müsait vakit. Buna rağmen biz Irak'ın bütünlüğünün korunmasına taraftarız. Eğer bölünmeyi isteseydik çoktan harekete geçerdik. Bizim tavrımız çok açık. Bu bakımdan makalede yazılarının hepsinin doğru olduğunu ve bizi anlayışla karşılamanız gerektiğini düşünüyoruz."

Irak ile Suriye birleşir mi?

"Kurttekin: Söylediğiniz çerçevede evet. Ancak gazetelerde yayımlanan demeçler bazen çarpıtılabiliyor. Bu bakımdan sizi uyarmak istedim.

Talabani: Açıkça söyleyeyim artık biz Araplarla açıkça mücadele edeceğiz. Bugün Irak için bir komplo hazırlandığını, buna göre, Irak Baas Partisi'nin yapısının değiştirilerek Irak'ın Suriye'yle birleşmesi öngörüldüğünü biliyoruz. Zaten bu tür planlar yıllardır tatbik edilmek isteniyor. Biz Araplarla içiçe yaşadığımız için Arap meseleleri ve Arapların birleşmeleri yönünde el altından sarf edilen gayretleri bilmiyor değiliz. Zaten biraz evvel bahsettiğiniz demecimde de bunu vurgulamak ve bu tür bir olasılık halinde Arap dünyasının dışında kalacağımızı belirtmek istedim.

Duatepe: Musul Vilayet Konseyi'yle ilgili girişimin arkasında kimin olduğunu biliyor musunuz?

Talabani: Biz bunun   Türk askerî çevreleri tarafından desteklendiği izlenimini edindik. Musul Vilayeti Projesi'nin hukukî temelini hazırlamış olan Mr. Keller bana, projeyi üst düzeyde bazı askerî makamlarınızla görüldüğünü söyledi. (Keller, Cenevre'deki 'Good Offices Group of European Lawrnakers' isimli kurulun genel sekreteri.) Türkiye tarafından desteklendiğini düşündüğümüz için de karşı çıkmadık. Doğru söylemek gerekirse bunu Türkiye'nin kara kaşı, kara gözü için değil, bizim işimize de geldiği için destekledik. Musul Türkiye'yle birleşirse bu bizim de Türkiye'yle birleşmemiz için bir ön adım teşkil eder. Bakın size samimi olarak fikirlerimizi söylemek istiyorum. Biz gerçekçiyiz. Bağımsızlık peşinde değiliz. Eğer bir ülkeyle beraber yaşamamız gerekiyorsa bunun Türkiye olmasını istiyoruz. Musul Türkiye'ye geçerse Türkiye'nin petrol sorunu kalmaz. Biz de Türkiye'yle birleşirsek, PKK sorunu da ortadan kalkar. Biz de sizinle aynı parlamentonun çatısı altında konuşuruz. Ben bunu Sayın Başbakan'a da söyledim ve Sayın Başbakan bu fikrime güldü. Bizim içten dileğimiz bu, demokratik bir ülke olan Türkiye sadece bizim için değil, başkaları için de çekici bir ülke olmaya başladı.

Duatepe: Musul Vilayet Konseyi girişiminin arkasında Türkiye yok. Bunun Türk askerî çevrelerince desteklendiği yolundaki görüşü ilk defa duyuyorum. Bu kişiler filhakika önce askerî yetkililerimizle temas etmişler, onlar da bize gönderdiler. Mesele bundan ibaret.

KYB Temsilcisi Kazzaz: Buradaki Otel masrafları olan 128 000 000 TL'yi kimlerin ödediğini merak ediyorum.

Talabani: Bu işin arkasında Almanlar ve petrol işinden büyük kazanç sağlamayı uman Avrupalılar olduğunu düşünüyorum. Yanlarındaki Keller adlı şahıs bunları yönlendirip idare ediyor. Ancak tekrar ifade edeyim ki, Musul Vilayet Konseyiyle ilgili olarak sunulan proje son derece iyi hazırlanıyor. Çok iyi bir çalışmanın ürünü. Bunu kimin hazırladığını merak ettim. Amerikalılar da, İngilizler de bunu bilmediklerini söylüyorlar. Ben zaten Türkiye'yle birleşme fikrimizi üst düzey Amerikan yetkililerine açmak, işe karışmak istemiyoruz. 'Bu

Türkiye’nin meselesidir’ dediler ama menfî bir tepki de göstermediler.”

Her şey Amerika’nın tutumuna bağlı

Kurttekin: Bizim 70 yılda gerçekleştiklerimizi, üstelik bunu petrolsüz gerçekleşirdiğimizi dikkate aldığınızda bu tür projelerin bizim için önemli olmadığını takdir edersiniz.

Talabani: Çok diplomatça davranıyorsunuz. Artık eski politikalarınızı bırakın. Musul’u alın ve biz de sizinle birleşelim.Beni üst düzey askerî yetkililerinizle de görüştürmenizi istiyorum. Jandarmayla pratik önlemler için görüşüyorum, ancak ben askerlerle görüşmek istiyorum.

Duatepe: Sayın Başbakan burada olmadığı için bu talebinizi sonra değerlendirebiliriz. Muhalefet grupları olarak Viyana’da ne kararlar aldınız?

Talabani: Ana fikir bir hükûmetin kurulması oldu. Erbil’de kurulmasına karar verilen hükûmeti Suudi Arabistan gibi bazı ülkelerin de tanıyacaklarını ümit ediyoruz. Ancak her şey ABD’nin tutumuna ve bu işe ne diyeceğine bağlı. Heyet ABD’ye gittikten sonra fikirlerin netleşeceğini bekliyoruz. Bu arada bizim ihtiyaç duydumuz bazı maddelerin Kuzey Irak’a geçirilmesi için yardımlarınızı bekliyoruz. Örneğin sigara fabrikası için getirdiğimiz kâğıt Kapıkule’de bekliyor. Sayın Başbakan buna müsade edileceğini söylemişti.

Duatepe: Bu konuda Sayın Ant size cevap verecek. Ancak Sayın Başbakan bu sigara kâğıtları için özellikle bir talimat vermeden genelde Kuzey Irak için neler yapılabileceğini sorduğunu hatırlatmak isterim.

Ant: Kuzey Irak’a mal sevkiyatı için Birleşmiş Milletler Yaptırımlar Komitesi’nin müsaadesi gerekli. Eğer söz konusu sigara kâğıtları için bu müsaade verilmemiş ise Kuzey Irak’a gitmesini sağlamamız söz

konusu olamaz. Biz elimizden gelen kolaylığı göstermeye çalışıyoruz. Örneğin bir İsveç NGO'su tarafından Kuzey Irak'a gübre ve tahta sevkiyatı için yapılan başvuruları Yaptırımlar Komitesi kabul etmiş. Ama takdir edersiniz ki kararları biz almıyoruz. Bu konuda BM çok hassas davranıyor.

Talabani: Yaptırım Komitesi'nin kararları zaten ihlal edilmiyor mu? Kuzey Irak'tan getirilen ihtiyaç dışı mazota göz yumulmuyor mu?

Ant: Bunu bizden herkes talep etti ve başta BM istedi. Çünkü size sağladıkları insanî yardım projeleri için gerekli malzemeyi taşıyacak kamyon bulamıyorlardı. Biz de zararımıza olmasına rağmen kabul edilebilir bir miktarın sevkine izin verdik.

Talabani: 0 halde bize yardımcı olamayacaksınız. Biz de bu malzemeyi İran üzerinden geçiririz. Bir seneden beri sizden talep ettiğimiz hiçbir şeyi sağlayamadık. Bundan üzüntü duyuyoruz."

Görüşmenin sonunda Talabani, muhalif grupları temsilen bir heyetin Türkiye'yi ziyaretinin, ABD ziyaretinden sonra gerçekleştirebileceğini düşündüğünü söylemiştir.

Bölgede kimin sözünün nereye kadar geçerli olduğunun bu tutanaklardan daha iyi kanıtı olabilir mi?

Türkiye PKK'yla mücadelede hasımlarını yıllar yılı yanlış cephelerde aramıştır. Türkiye olayları doğru tahlil edebilseydi, silahlı ve kanlı bir bataklık yerine Öcalan'ı Kürt siyasî atmosferinde çok önce etkisiz kılabilirdi. Bu anlamda Türkiye'yi bu terör bataklığına sürenleri de göz ardı etmemek gerekiyor.

Turgut Özal ve Abdullah Öcalan

Türkiye Talabani ve benzerleriyle girdiği diyalogdan nasıl etkileniyordu? Öcalan bu konuda Turgut Özal dönemine ilişkin övgüler dile getiriyor. Bunun bir anlayış sorunu olduğunun altını çiziyor. Yani "Kürt sorununu Özal anladı, ama PKK'yla en etkin

mücadeleyi de Özal verdi“ diyor. Çünkü sorunun ekonomik boyutunun Özal tarafından algılandığını iddia ediyor.

Turgut Özal Kürt sorunuyla ilgili olarak görüşlerini 1992 yılında kurulan DYP-SHP Hükûmeti'nin Başbakanı Süleyman Demirel'e bir mektupla aktarmıştı. Demirel'e elden verilen ve notlardan oluşan bu mektubu çok güvendiğim bir kaynağım,o dönem Özal ve Kürt sorunuyla ilgili olarak ortaya atılan tartışmaları sonuçlandırmak için bana verdi.

O tarihlerde Turgut Özal'ın Kürt sorununa barışçı çözüm bulma yanlısı olduğu tartışılıyordu. Oysa Özal 1983'te askerî yönetimden devraldığı Türkiye'de PKK terörünün adım adım tırmanması sırasında en etkin görev yapan kişiydi. PKK onlarca masum Kürt'ü öldürmeye başladığında “Bunlar üç beş kıçı kırık eşkıya” diyen Özal daha sonra PKK'yla mücadele için bütçenin büyük bölümünü silah alımına aktarma kararını veren kişiydi. Olağanüstü Hal uygulaması onun döneminde başladı. PKK'yla mücadele denilerek polis içinde Özel Tim kurulmasına o karar verdi. SS kararnamesi olarak adlandırılan basına ve Olağanüstü Hal ilan edilen 13 ilde yaşamın tamamına müdahale edilmesine olanak veren düzenlemeleri o yaptı. Peki ama bu Turgut Özal Kürt sorunu ile nasıl baş etmek istiyordu?

Özal'ın Kürt mektubu

İşte Özal'ın Demirel'e ilettiği mektup onun gerçek düşüncelerini ortaya koyması bakımından ilginç bir belgeydi.Ben de bu mektubu hem Hürriyet gazetesinin 12 kasım 1993 tarihli nüshasında, hem de Arena programında yayınlamıştım. Bu mektup Cumhurbaşkanlığı makamında oturan Özal'ın, Başbakan Süleyman Demirel'e tavsiyelerini içermekte ve bir Kürt sorunu analizi yapmaktadır. Şimdi Özal'ın meşhur Kürt mektubunu okuyalım, sonra değerlendirelim:

“Çok gizli

Zata mahsus

Kürt Sorunu: Güneydoğu Anadolu'daki durum ve çözüme yardımcı olabilecek öneriler

Giriş:

Uzun zamandır Türkiye'nin güneyinde, belki Cumhuriyet tarihinin en önemli problemiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Siyasî, sosyal ve ekonomik boyutların yanında, kanlı terör olaylarıyla büyük bir sancı veren 'Kürt Olayı' ve Güneydoğu Anadolu'daki sorun, devletimizi her geçen gün daha fazla meşgul etmektedir. Bu sorunun başlangıcı, Osmanlı döneminin son yıllarına kadar uzanmaktadır. Cumhuriyet'in ilk 15 yılında karşımıza önemli bir mesele olarak çıkmış, devleti hayli meşgul etmiş ve muhtelif isyanlar olmuştur. Bunlar, zamanında icabında kanla bastırılmış, bölge halkının bir kısmı 'mecburi iskân'a tabi tutularak, batıya yerleştirilmişlerdir.

1950 yılında demokrasiyle beraber mecburi iskânın kalkmasıyla bunların bir kısmı, geriye yerlerine dönmüşlerdir. Ancak, özellikle 1960'lı yıllardan sonra bu bölge halkının sürekli olarak batıya doğru kaymaya başladığını müşahade etmekteyiz.

Gerek 1960'lı, gerek 1970'li, hatta 1980'li yıllarda yeniden kısmî olarak 1940 öncesi politikalara, hafif de olsa bir dönüş gözlenen devreler olmuşsa da, genel olarak demokrasiye geçişimizle birlikte bölge halkının devamlı batıya göçü olduğu görülmektedir. Elimizde, kesin rakamlar mevcut olmamakla beraber, etnik olarak Kürt denilen nüfusun muhtemelen yüzde 60'ı Ankara ve batısında yaşamaktadır. Tabiatıyla, bu göç planlı olmadığından, batıda da bazı şehirlerimizde, (mesela Adana, Mersin, İzmir, Antalya hatta İstanbul'da) bu vatandaşlarımızın birbirine yakın, hatta toplu halde yerleştikleri görülmektedir.

Bazı gözlemler:

- Son yıllarda problem esas itibariyle, önceleri Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin; Tunceli, Şırnak, Siirt, Hakkari ve Mardin illerinde başlamış, daha sonra diğer Güneydoğu illerimiz ile Ağrı, Erzurum, Erzincan, Kars, Ardahan, Iğdır ve Elazığ illerimize de sıçramıştır. Ancak, bununla beraber, halen olayların büyük bir kısmının Güneydoğu Anadolu'nun Şırnak, Hakkari, Mardin ve Siirt illerini kapsayan dağlık bölgede ve Diyarbakır, Bitlis tarafındaki dağlık kesimde de yoğunlaştığı görülmektedir.

- Maalesef bu bölgede, ister kendi rızaları, ister korku ve tehdit saikiyle olsun, terör örgütüne verilen destekte ciddi artışlar olduğu ve bunun süratle geliştiği görülmektedir. Ayrıca, bu örgüte katılmak veya destek vermek amacıyla, dağa çıkan ve örgüte iltihak eden genç sayısında da önemli bir artış vardır.

- Bu örgütün dağ faaliyetleri yanında, ovaya indiği, şehir ve kasabalarda da rahatça faaliyet gösterdiği, hatta yol kesme olaylarının adeta olağan hale geldiği de kabul etmemiz gereken bir gerçektir.

- Diğer taraftan, bölgede hudut karakollarımıza, birliklerimize, devlete ait yatırım yapan, faaliyet gösteren tesislere ve eğitim müesseselerimize saldırı, baskın, taciz, pusu gibi faaliyetlerde de önemli bir artış gözlenmektedir.

- Terör örgütünün dağlık ve kırsal kesimde devletin yanında, hatta onun ötesinde, ikinci veya alternatif otorite haline gelme istidadını gösterdiği keyfiyetini de göz önünde bulundurmak gerekir. Nitekim, bazı yerlerde vergi toplamaktan yargıya kadar bazı devlet fonksiyonlarını üstlendikleri bile görülmektedir.

- Bu terör örgütünün, devletin askerlik çağına gelen gençleri silah altına almasını engelleme çabalarının yanı sıra, bu gençleri kendi saflarına çekme gayretleri de müşahade edilmektedir. Bu suretle,

bölgede geniş bir toplumu, bu meselenin içine çekme gayretlerinde büyük artış olduğu anlaşılmaktadır.

- Bu menfi gelişmeler ışığında, bölge halkının bezgin ve tedirgin olduğu ve durumun kötüleşmesi ve Şırnak benzeri olayların artması halinde, sorunun ülkemizin batısına da belli derecede sıçraması ihtimali kuvvetlenecektir. Nitekim, bunun belirtileri, bazı şehirlerimizde şimdiden görülmeye başlamıştır.

- Diğer endişe verici bir gelişme de, bu durumun bir Türk-Kürt çatışmasına, hatta kavgasına dönüşmesi ihtimalinin artmasıdır. Mesela, Güneydoğu illerine mal sevkıyatının yavaşlatıldığı, kredili mal verilmediği bazı batı illerimizdeki işyerlerinde ayırım işaretlerinin başladığı gözlenmektedir.

- Bölge halkı, bir taraftan terör örgütünün her geçen gün yoğunlaşan tehdit ve baskısı, diğer taraftan bazı güvenlik mensuplarının muamelesi karşısında kendilerini iki ateş arasında kalmış hissetmekte, buna rağmen devleti yanında ve arkasında görme arzusu içindedir.

- Buradaki durum devam ederse, çok büyük problemlerle karşılaşmamız kaçınılmaz olacaktır.

- Bölgede diğer önemli bir sorun da, işsizliğin çığ gibi büyümesidir. Devletin ve özel sektörün yatırımlarının şu veya bu nedenle aksamasından dolayı, işsizlik süratle çoğalmaktadır.

- Meselenin bu şekilde sürüp gitmesi, ister bölgede, ister batıda yaşayan, ülkemizde Kürt etnik kimliği olmakla beraber, kendilerini Türkiye Cumhuriyeti'nin sadık ve sağlam vatandaşı addedenlerde de bir kırgınlık, endişe ve hassasiyet yaratmaktadır.

- Bugün ülkemizde bir Kürt milliyetçiliği kavramının her geçen gün daha büyük bir kesimce benimsendiğini ve mevcudiyetini kabul etmek gerekir. Bunun planlı bir şekilde geliştiğini ve geliştirildiğini

görmekteyiz. Gerek yurtiçinde, gerek yurtdışında mevcut bazı kurum ve kişilerin bu konuda yoğun çaba harcadıkları bilinmektedir.

- Üniversitelerimizde okuyan Kürt etnik kökenli gençlerin, daha ziyade idare ve yargıda çalışacak şekilde yetişmeleri de calibi dikkattir.

- Söz konusu terör örgütünün, terör faaliyetleri yanında Kürt milliyetçiliğini canlandırıcı çalışmalara, içeride ve dışarıda etkili propagandaya da ağırlık verdiği görülmektedir. Gerek terör alanında, gerek bu konularda terör örgütünün lideri ve mevcut kadrosunun yanında çeşitli ülkelerden uzman ve teknisyenlerin bunlara yardımcı olduğu ve yol gösterdiği ihtimali gözden uzak tutulmamalıdır.

- PKK'nın yurtdışındaki yabancı Kürt enstitüleri, insan hakları dernekleri, kendilerine sempati duyan basın mensuplarıyla yakın temas ve işbirliği içinde oldukları izlenimi edinilmektedir. Yurtiçinde de, Emeğin Bayrağı, Yeni Ülke, Özgür Gündem ve Yeryüzü gibi Kürt gruplarca çıkartılan gazete ve dergiler ile, 2000'e Doğru ve benzeri yayınlardan anında yurtdışında alıntılar yapılması dikkat çekicidir.

- Şüphesiz, bütün bu gelişmeleri Türkiye'nin içeride ve bilhassa dışarıdaki düşmanlarının istediği bir husus olduğu gerçeğini göz önünde bulundurmakta yarar vardır. Gelişen Türkiye'nin, özellikle son zamanlarda gerek Balkanlar, gerek Orta Asya'daki Müslüman ve Türk kökenli ülkelerle geliştirmekte olduğu yakın ilişkiler ve dünya politikasında önemli bir yere kavuşma durumundan rahatsız olan çevrelerin, Türkiye'yi rahatsız etmek, en azından bu süreci yavaşlatmak için çaba göstermiş olabileceklerini de göz önünde bulundurmalıyız. Bu meseleye bir çözüm bulamazsak, büyük, hatta orta devlet olma şansımızı kaybetme ihtimali mevcut olduğu gibi, zayıf ve perişan hale gelmemiz ihtimali de mevcuttur.

- Güneydoğu Anadolu'da terörle mücadele ve Irak'la müşterek sınırımızın daha etkin bir şekilde kontrolü ve güvenliğini temin için Kuzey Irak Kürtleri ve liderleriyle temas ve ilişkilerimiz özel bir önem taşımaktadır. Muhtelif zamanlarda ülkemize gelen ve her seviyede

temaslarda bulunan Kuzey Irak Kürtleri liderlerinden Celal Talabani ve Mesut Barzani, her vesileyle Türkiye'yle daha yakın ilişkilere büyük önem verdiklerini, PKK'yla mücadelede istihbarat dahil her alanda işbirliğini arzuladıklarını, Kuzey Irak'ın yeniden inşası ve iktisaden ayakta durabilmek için destek ve yardımımıza ihtiyaç duyduklarını belirtmektedirler. Kuşkusuz, oradaki durum bizi de yakından ilgilendirir ve etkileyebilir. Bu itibarla, bu liderlerle ilişkilerimizi ve temaslarımızı dikkatle, ihtiyatla ve kararlılıkla sürdürmemizin yararı açıktır. Kuzey Irak'taki bu grupları, niyetleri belli bazı dış güçlerin etkisine açık bırakmak yerine, bizim bunlara hâkim olmamız yararlı olacaktır. Bunları mümkün olduğu kadar etkimiz altında tutmak ve adeta hamilik rolünü üstlenmek keyfiyetlerini göz önünde bulundurmalıyız. Saddam rejiminin PKK'yı desteklediği ve her türlü yardımı yaptığı bilinmektedir. Saddam rejiminin PKK ile beraber Kuzey Irak Kürtlerini ve Türkmenleri zayıf düşürmesi, hatta bertaraf etmesi veya PKK karşısında etkisiz hale getirmesi, bu terör örgütünün Kuzey Irak'ta daha rahat faaliyet göstermesine yol açacaktır. Ayrıca PKK'ya ilaveten Talabani ve Barzani'yi de karşımıza almamızın yararımıza olmayacağı izahtan varestedir. Bu itibarla, bu liderlere ve Türkmenlere ihtiyatı elden bırakmadan kendileriyle yakından ilgilendiğimiz ve varlıklarını sürdürmelerine önem verdiğimiz mesajını vermekte yarar vardır. Bu cümleden olarak, bazı sembolik jestler yapabileceği akla gelmektedir. Mesela, bunlara, bazı insanî yardımlara ilaveten, çeşitli ihtiyaçlarını tesbit için ufak bir teknik heyet gönderilebileceği gibi, bu bölgenin yeniden imarı konusunda Türk müteahhitlerinin ilgisi teşvik edilebilir.

- Temaslarımızda bugüne kadar olduğu gibi, müstakil bir Kürt devletinin mümkün ve "feasible" olmadığını, sorunlarının en iyi demokratik bir sistem kurulmasıyla çözülebileceğini, kimsenin Irak'ın coğrafî sınırlarının değiştirilmesini kabul edemeyeceğini ve Kürtlerle beraber Türkmenlerin de menfaat ve haklarının sağlanmasının bizim için önem taşıdığının vurgulanması yararlı olacaktır.

- Kuzey Irak Kürtleri'nin, Kürt kökenli vatandaşlarımızın soydaşları olduğunu, aralarında kız alıp verme dahil, yakın ilişkiler bulunduğu gerçeğini de unutmamak gerekir.

- Özellikle, Irak'ta ileride normal ve demokratik bir düzen kurulduğunda, Kuzey Irak Kürtleri'yle ilişkilerimizi bugünden izleyeceğimiz politikanın büyük ölçüde etkileyeceği açıktır.

Çözüm hakkında bazı düşünceler:

- Yukarıdaki hususların ışığında, karşılaştığımız sorunun, basit bir terör olgusunun çok ötesinde olduğu aşikârdır. Bu itibarla, çözümleri kısa-orta vade ile orta-uzun vadeli çözümler olarak düşünmek, ayrıca terörle mücadele için yapılacaklarla, bölge halkıyla ilişkilerde hareket tarzını ayırmak gerekmektedir.

Kısa ve orta vade için düşünceler

- Bu olayların iç ve dış nedenleri hakkında oldukça bilgi mevcut bulunmasına rağmen, derinlemesine analiz edilmediğini görmekteyiz. İzlemekte olduğumuz politikanın etkinliğini artırmak için, bir yandan terörle mücadele ederken, öbür yandan da ülke içi ve dışından bilim adamlarının da iştirakiyle, bazı derinlemesine çalışmaların yapılması yararlı olacaktır. Her şeyden önce, en büyük eksiklik olarak gözüken bölge ve olaylarla ilgili bilgi eksikliğini gidermek amacıyla ve yukarıda belirtilen gözlemlerle ilgili alanlarda süratle araştırma grupları kurulmalı ve bu araştırmacılar sosyoekonomik, psikolojik harekât ve diğer alanlarda detaylı araştırmalar yapmalı, gerekirse kamuoyu yoklamalarına başvurarak olayın ve eğilimlerin ne olup olmadığı bütün boyutlarıyla ortaya konulmalıdır. Bu araştırma gruplarına yukarıda belirtilen bilim adamları, devlet görevlileri, istatistikçiler, askerler ve diğer uzmanlar dahil edilmelidir.

- Terörle mücadele ediyoruz derken, halkın ciddi şekilde rahatsız edildiği, hırpalandığı, hatta küstürüldüğü göz önünde bulundurulmalıdır. Bu uygulamada, varsa yapılan hataların ve eksikliklerin, gerçekler hiç saklanmaksızın ortaya konularak tartışılması ve bunlara gerçekçi çözüm bulunması gerekmektedir.

- Güvenlik güçlerinin eğitimi, teçhizatı, teknikleri ve halkla ilişkiler konusunda yetiştirilmelerinin yeniden düzenlenmesi yararlı olacaktır.

- En kritik yerlerden başlayarak, Güneydoğu'daki dağlık bölgelerden köy ve mezraların tedricen boşaltılması, PKK terör örgütünü besleyen ve toplam nüfusu 150 000-200 000'i geçmeyen bu topluluğun, bir plan dahilinde, ülkenin batı kesimlerine serpiştirilerek yerleştirilmesi düşünülmelidir. Böylece, hem bu halkın yaşam standardı artırılmış, hem de örgütün lojistik kaynakları, büyük ölçüde kurutulmuş olacaktır. İş ve kadro verme öncelikleri bu taşınan gruba tahsis edilebilir.

- Bu dağlık terör merkezlerine hem civar yerlerin tahliyesiyle terör örgütü iyice tecrit edilmiş olacak hem de lojistik destekten mahrum kalacaktır. Bunun için bu kesimler kontrol altına alınmalı, tekrar yuvalanma önlenmelidir. Bu kesimlerde tekrar iskânı ve dönüşü önlemek ve göçe teşvik için bölgedeki müsait yerlerde çok sayıda baraj yapılabileceği akla gelmektedir.

- Bütün anayollarda 24 saat kesintisiz, elastikî, çevik, gündüz helikopterlerle, geceleyin görüş cihazıyla takviye edilmiş özel timler ve zırhlı araçlarla devriye hizmeti verilmeli, güvenlik güçleri savunan değil, devamlı arayan ve vuran bir konuma getirilmelidir. Bu faaliyetler gece ve gündüz sürdürülmelidir.

- Silahlı Kuvvetlerimize ve güvenlik güçlerimize öncelikle bu bölgede hizmet veren unsurlara acilen münasip sayıda (20 adet) Cobra tipi silahlı helikopter ile asgari 20-30 adet Scorsky tipi ağır silah ve personel taşıyan helikopterler alınması, bölgede aynı anda birden fazla olaya müdahale edebilecek çevik bir kuvvet yaratacaktır. Ayrıca, olay mahallerine zaman kaybetmeden bir an evvel ulaşılması da mümkün olabilecektir. İstihbarat eksikliği için merkezdeki ve bölgedeki birimler süratle yeniden tanzim edilmeli, MİT, jandarma, Silahlı Kuvvetler ve polis gibi çeşitli birimler arasındaki kopukluk giderilerek koordineli bir çalışma ortamı yaratılmalıdır.

- Esas sıcak teması, mücadeleyi yapmak üzere, tam anlamıyla profesyonel, en az 1 yıl özel eğitim görmüş ve en az bölgede 5 yıl süreyle hizmet verebilecek, 40 000-50 000 kişilik özel bir kuvvet kurulmalı, bunlara iyi ücret verilerek burada hizmet cazip hale getirilmelidir.

- Bu özel kuvvetin teçhizatı, ulaşım vasıtaları, silahlı ve silahsız helikopterleri, istihbarat unsurları özel olmalı, başındaki komutan her konuda inisiyatif sahibi ve yetkili olmalıdır. Tabiatıyla, bu özel kuvvetin diğer birimlerle de koordinesi sağlanmalıdır. Bu özel kuvvet hafif, esnek, çabuk tepki koyabilen, savunmada kalmayıp devamlı arayan ve teröriste saldıran tipte konuşlanmalı; klasik Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ise, sadece tıkama ve belli yerleri kontrol gibi görevlerde kullanılmalıdır.

- Özellikle sınır bölgelerinde yaşayan halkımızın önemli bir geçim kaynağı olan sınır ticaretinin geliştirilmesi, hatta serbest bırakılması zaruridir. Bunu teminen, mevcut sınır ticareti yerlerinin geliştirilmesi, kapatılanlar varsa bunların yeniden açılması, Suriye'yle sınır dahil hudut bölgelerinde yeni kapılar açılması gereklidir. Devlete fazla yük getirmeyen sınır ticaretinin bir an evvel geliştirilmesi ve teşviki büyük ölçüde bölge halkına imkânlar sağlayacak, hiç olmazsa bir kısmını rahatlatacaktır.

- PKK terör örgütüne olan desteği kesebilmek için, halkın kazanılmasına önem verilmeli, hizmet götürülmesi güç olan mezra ve köyler büyük yerleşim yerlerine katılmaya teşvik edilmelidir.

- Göçün, bu eğilimde devamı halinde yakın bir gelecekte, bölgede 2-3 milyon civarında nüfus kalacağı, diğerlerinin batıya göç edeceği anlaşılmaktadır. Ancak, eğer bu göçe el atılmaz ve bir plana bağlanamaz ise, sadece hali vakti yerinde olanların göç etmesi, fakirin bölgede kalması sonucu doğacak, bu da bölgeyi anarşiye hassas, yardımcı hale getirecektir. Bunu önlemek için göçün planlı, her kesimden alınarak ve batıda dengeli bir şekilde dağıtılarak yapılmasına yardımcı olunması, hatta düzenlenmesi gerekmektedir.

- Terör örgütü, bölgede sürdürdüğü terör faaliyetlerine ilaveten bölge halkının beynini yıkamak, korkutmak ve kendine çekmek amacıyla etkin bir propaganda faaliyeti sürdürmektedir. Buna karşı koyacak halkın devlete bağlılığını kuvvetlendirecek ve moralini yükseltecek, aynı zamanda yanlış ve yanıltıcı bilgileri düzeltecek karşı propaganda faaliyeti büyük önem taşımaktadır.

- Bu çerçevede gerek iç kamuoyunu, gerek dış dünyayı bu konuda aydınlatmak için özel gayret sarf edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunu teminen uzmanlardan müteşekkil bir ekip oluşturulması bilinçli bir şekilde ve millî menfaatlerimiz doğrultusunda aydınlatma ve kamuoyu oluşturma çalışmaları yapılması ve açıklama, haber sızdırma, görüntü verme, icabında 'dezenformasyon' gibi konularda etkinliği artıracaktır.

- Devlet güçlerinin terör örgütüne karşı giriştiği mücadeleyle ilgili basına verilen haber ve açıklamaların çok iyi bir şekilde düzenlenmesi büyük önem arz etmektedir. Karşı tarafça istismara açık, terör örgütünü kahraman ya da mazlum gibi gösterecek haber ve görüntülerden imtina edilmesi zaruridir.

- Bölgedeki devlet güçlerinin kapalı istihbarat yanında, açık istihbarattan da faydalanılmasını sağlayacak yöntemler geliştirmelidir.

Orta, uzun vade için düşünceler:

- Bölgede cazibe merkezleri olarak belirlenecek bazı illere (Adıyaman, Diyarbakır, Urfa, Mardin, Batman, Siirt, Elazığ, Malatya, Erzincan, Erzurum, Kars, Ardahan, Iğdır) özel bir teşvik sistemi uygulanarak, yatırım ve yerleşme için çekici hale getirilmeli, böylece kırsal kesimin boşaltılması teşvik edilmeli ve kolaylaştırılmalıdır.

- Bunu teminen istihdamda gelişmeyi sağlamak, olayları azaltmak için, bölgede özel sektör yatırımlarının teşviki ve özendirilmesi sağlanmalıdır. Bu çerçevede devlet yatırımlara destek vermeli (Kaynak Kullanma Destekleme Fonu örneğinde olduğu gibi),

Kurumlar Vergisi alınmayan ve uzunca vergisiz bir dönem olmalı, Gelir Vergisi düşük tutulmalı, elektrik daha ucuz verilmelidir.

- Bu meseleyle ilgili herşey tarafsız, önyargısız bir şekilde açıkça ve serbestçe tartışılmalıdır. Tartışma ortamı doğruları ve yanlışları ortaya çıkaracak ve gerçekleri daha kolay öğrenmemize imkân sağlayacaktır. Tartışmayı engellemek, gerçekleri saklamak meseleyi azaltmayacak, aksine tedbirler yanlış olacağı için giderek daha da büyültecektir.

Sonuç:

Gerek dünyadaki son oluşumlar sonucu ortaya çıkan etnik milliyetçilik anlayışının etkisi, gerekse Türkiye'nin yakaladığı tarihî büyüme fırsatını engellemek isteyen dış güçlerin teşvik ve desteğiyle bugünkü ciddi boyutlarına ulaşan Güneydoğu ateşi; eğer yanlış yapılmaz, acele ve fevri davranılmaz, soğukkanlılık kaybedilmez ise, 5-10 yıl içinde milliyetçilik akımının şiddetini kaybetmesi ve dış desteğin azalması sonucu kendiliğinden hafifleyerek sönecektir. Dış dünyaya, özellikle bu meseleden korktuğumuz, çekindiğimiz ve endişe ettiğimiz izleniminin verilmemesi ve devletin her şeyin üstesinden gelecek güçte olduğunun belirtilmesi büyük yarar sağlayacaktır.

Bu nedenle, devletin her kesimindeki görevlilerinin, politikacıların ve basının; terörle bölge halkını birbirine karıştırmadan, her ikisine farklı ve anladıkları, layık oldukları şekilde yaklaşarak, üniter devlet anlayışını bozmadan, bölge halkının sıkıntılarını giderecek yukarıda zikredilen tedbirlerin süratle alınıp uygulanması, terörü zamanla etkisiz hale getirmesi eksin bir zorunluluk ve herkes için sorumluluktur."

Öcalan bir Özal'ı anladı. Ama yanlış anladı

Bu mektupta Özal'ın dile getirdikleri çatışmadan ve silahlı mücadeleden geçiyor.Aslında Özal'ın Kürt politikaları Amerikan modeline dayanıyor. Yani Barzani ve Talabani'yi kolla PKK ve

Öcalan’ı yok et. Bu anlayış mektupta açıkça ifade ediliyor. Öcalan’ın Özal sevgisi Kürt kartının Amerikan destekli versiyonundan kaynaklanıyor olsa gerek. Hem o dönem Özal’ı sorunun çözümünde etkin bir rol oynayacak kişi olarak değerlendiren Türk aydınlarının önemli bir bölümü, hem de Öcalan, Özal’ın bu konudaki iki taraflı oyununu görememişlerdir. Özal bütün iktidarı boyunca Kürt sorununun silahlı çözümünden yana olmuş, buna yatırım yapmıştır. Bu noktada uluslararası silah tekellerinin etkinliğini de en önemli pazar haline gelen Türkiye’yi yöneten kişi üzerindeki siyasal baskılarını da unutmamak gerek. Turgut Özal silah pazarı haline dönüşen Türkiye’de Amerikan politikalarının gelmiş geçmiş en etkin savunucusu olarak bu baskılardan etkilenmiştir. Bundan kendisinin Amerika destekli yeni bir Türk-İslam sentezli Turan politikasının etkisi büyüktür. Ona göre Amerika’yla birlikte Ortadoğu’da petrol yataklarına ve kutsal topraklara inip buraları kontrol altına almak, ayrıca Kafkaslar’da da olabildiğince açılabilecek yeni politikalarla Osmanlı’dan sonra yeniden bu topraklara sahip olmak mümkündü. Bu ancak Amerika’yla birlikte gidilerek başarılabilirdi.

En barbarın gürültüsü

Ama bu politikada Öcalan’ın yerinin bulunmadığı geç de olsa Öcalan’ın Kenya operasyonuyla CİA destekli yakalanmasında ortaya çıktı. Amerika PKK terörü sırasında özel sektörünün silah satışlarıyla Türkiye’den önemli bir ekonomik kazanç elde etti. Barzani ve Talabani’yi Türkiye’yle buluşturdu. Irak, Suriye, İran denetimini sağladı. Öcalan da bu oyunda Türkiye’nin ayağındaki pranga olarak kullanıldı. Ama o bunu göremedi. Öte yandan diğer bir Kürt lider Kemal Burkay silahlı mücadeleye karşı çıkarak ve Kürt sorununa siyasal çözümler arayarak terörden uzak kaldı. Ama o asla dinlenmedi. En barbar olan en çok söz geçiren oldu.

İkinci bölüm

Öcalan’a karşı ilk eylemler

Ankara'da Abdullah Öcalan'ın yakalanarak Türkiye'ye getirilmesiyle ilgili MİT ile CİA arasındaki görüşmelerin başladığı tarih 4 şubat 1999 perşembe günüydü.

Ancak Türkiye Öcalan'ın takibi konusunda oldukça deneyimliydi.

PKK lideri Abdullah Öcalan'a yönelik aktif operasyonel çalışmalara 1993 ortalarında başlandı. 1994 nisan ayına kadar daha ziyade çeşitli ülkelere mensup taşeronlar kiralanmış ve bunlara büyük ücretler ödenmişti. Bunlar MİT içinde 6 ayrı grupta tasnif ediliyor. Parayı alanlardan bazıları birkaç göstermelik çalışma yapmış, birkaç sayfa rapor yazmış, malzeme alımı, günlük masraflar seyahat masrafları vb adı altında büyük paraları aldıktan sonra, ortalardan kaybolmuşlardı.

Ciddi çalışmalar 1994 nisan ayından sonra, netice alıcı çalışmalar ise 1994'ün sonlarına doğru, ağırlıklı olarak MİT personeli kullanılarak yapılmaya başlandı. Çünkü 1993 yılında yapılan bir MGK toplantısında MİT Öcalan'la ilgili olarak pasifize olmakla ve geri kalmakla suçlanmıştı. Bu toplantılarda dönemin MİT Müsteşar Yardımcısı Ertuğrul Güven askerî kanadı eleştirmiş ve PKK sorunuyla mücadelede yanlış yapıldığı yorumlarını dile getirmişti. Güven'in adı daha sonra Azerbaycan'daki darbe girişimlerine karıştı ve Güven emekli edildi.

Kelle avcılığı

Öcalan, MİT tarafından tıpkı Mossad'ın bir dönem Yaser Arafat'ı izlediği gibi izleniyordu. Bir harita üzerinde Öcalan o an nerede ise kırmızı bir ışık yanıyordu. Bu ışıklı gösteri sık sık Öcalan konusunda sıkılaştırılan MİT'in siyasîlere sunduğu şovlardan biriydi.

Bu ışıklı şemada Öcalan'ın bulunduğu yer yanıp söndükçe, onun peşindeki takip de artıyordu. Çünkü siyasîler o ışığın sönmesini istiyorlardı. Bu konuyu bir iç siyasî koz olarak kullanmak isteyen DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, dönemin MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'a her seferinde aynı şekilde bağırıyordu: "Bana Öcalan'ın kellesini getirin"

Köksal, Çiller'in tacizlerinden epeyce bunalmıştı. Hatta bir ara Çiller'in baskısından kurtulabilmek için eşi Özer Çiller'i devreye sokmak konusunda ataklarda bulundu. Özer Çiller'le iki kez yemek yenildi. Bunlardan biri MİT'in karargâh binasında, diğeri ise Çiftlik olarak adlandırılan Ankara yakınlarındaki bir ek binada. Bu yemeklere bütün MİT üst düzey yöneticileri katıldılar. Hatta Çiftlik'teki yemek sonrasında buradaki poligonda Özer Çiller'le birlikte bir atış talimi de yapıldı.Bu yemeklerde Özer Çiller'le bir yakınlaşma doğması arzulanıyordu. Çünkü Tansu Çiller MİT Müsteşarı Sönmez Köksal'ı dikkate almıyordu. Bütün istihbarat çalışmalarını Mehmet Ağar ve Ünal Erkan ikilisiyle birlikte götürüyordu. Hatta bir ara Ünal Erkan'ın MİT müsteşarı yapılması konusunda ciddi girişimlerde bulunan Tansu Çiller'i, eşi Özer Çiller bu konuda kendisine yapılan

ricalar nedeniyle engelledi. Özer Çiller MİT için etkin olarak devreye sokulmuştu. Tansu Çiller MİT'e adım atmıyordu ama, onu atlayan MİT yöneticileri Özer Çiller aracılığıyla isteklerini gerçekleştirme yoluna gidiyorlardı. Bu nedenle MİT yararına bazı kadrolarla, maaşlarla ilgili imzalar Özer Çiller'e rica edilerek yaptırılabiliyordu.

Özer Çiller'e APO brifingi

Ankara'da Çiftlik'te yenilen yemek sırasında bir de Abdullah Öcalan nasıl yakalanır ve öldürülebilir brifingi verildi. Bu olay MİT içinde en ciddi tartışmalardan birini ortaya çıkardı. Özer Çiller'in resmî bir sıfatı yoktu. Devletin en gizli bilgileri nasıl oluyor da Özer Çiller'e aktarılıyordu? Bu brifinge karşı çıkan şimdiki Müsteşar Şenkal Atasagun ile Sönmez Köksal'ın arası açıldı.Köksal'ın bazı uygulamalarına karşı çıkan Atasagun daha önce aralarında baş gösteren görüş ayrılıklarını masaya koydu. Köksal artık eski arkadaşıyla birlikte çalışmak istemiyordu. Bu yüzden, merkezden uzaklaşsın diye İngiltere temsilciliğine atadı. Atama konusunda direnen siyasîlere "Atasagun MİT içinde kalırsa büyük kavgalar çıkacak. İkilik olacak diyordu." Çiller seçimlere Öcalan'ı sağ veya ölü olarak Türkiye'ye getiren lider olarak girmek istiyordu.Bunun için İsrail başta olmak üzere çalınabilecek bütün kapıları çaldı. Yanında en önemli destekçisi olarak dönemin Emniyet Genel müdürü olan daha sonra partisinden milletvekili ve bakan yaptığı Mehmet Ağar'ı bulunduruyordu. MİT'in yanı sıra Abdullah Öcalan'ın yakalanması için emniyette de alarm durumuna geçilmişti. Ağar, özel ekipler hazırlıyordu. Oysa polis teşkilatının böyle bir görevi yoktu. Ayrıca bu konuda milyarlarca lira tahsisatı harcayan polis, Öcalan'ın nerede olduğunu bile bilmiyordu. Çünkü bunu öğrenebileceği teknik ve yasal yapılanmadan yoksundu. Ocak 1995'de Öcalan'a yönelik operasyonlar için MİT'in yönetiminde "Müşterek Faaliyet Grubu" kuruldu. Bu grupta MİT, Genelkurmay ve Emniyet Genel Müdürlüğü uzmanları yer aldı. Herkes elindeki bilgiyi bu gruba taşıdı. Bir süre sonra bu grubun Öcalan'la ilgili olarak yaptığı bir hazırlık basına bilgi sızdığı için yapılamadı. Daha sonra yapılan araştırmada bilginin polis kaynaklarından çıktığı anlaşıldı ve polis uzmanları grup çalışmasından çıkartıldılar.

Trilyonlar boşa gitti

Öcalan'ın yakalanabilmesi veya öldürülmesi amacıyla örtülü ödenekten pek çok uyuşturucu kaçakçısı ve mafyacıya paraların çıkartıldığı, İsrail'e Öcalan'la ilgili alınan bilgiler karşılığında milyonlarca doların ödendiği, bu paraların büyük bir kısmının ortadan kaybolduğu sonradan ortaya çıktı. Çiller'in, diğer liderler gibi Öcalan'ı iç politikada kullanma isteği ötekilerden farklı olarak, Türkiye'ye pahalıya patlamıştı. Bu dönemin bedeli ilgili ilgisiz kişilere örtülü ödenekten dağıtılan tam 50 milyon dolardı. Yanlış okumadınız. Çiller boş vaatler için tam 50 milyon dolar harcadı.

Tansu Çiller Sönmez Köksal'a o kadar kızgındı ki bir İsrail gezisi sırasında görüşmelere Köksal'ı almayıp kapıda bekletirken, Mehmet Ağar'ı sokmuştu. Mossad başkanı ile Türk heyeti çeşitli konularda görüştükten sonra, Tansu Çiller yalnız görüşmek isteğini belirterek, Türk heyetindeki MİT ve diğer görevlileri dışarı çıkarttı. Kısa bir süre sonra da Mehmet Ağar'ı içeriye çağırttı. Sönmez Köksal'ı dikkate almamak konusunda Çiller kararlıydı. MİT'i tamamen göz ardı etmekteydi. Aynı uygulamaya Beyaz Saray'da Özal tarafından maruz bırakılan dönemin Devlet Başkanı Ali Bozer istifa etmişti. Köksal ise bekleyip, görme politikasını izlemeyi yeğledi. Çiller kendisini dışladıkça o Özer Çiller ile Cumhurbaşkanı Demirel'e yaklaşıyordu.

MİT bu durumdan duyduğu rahatsızlığı art arda gerçekleştireceği Öcalan operasyonlarıyla gidermek için çalıştı. Ama iktidar değişmiş ve Çiller başbakanlıktan gitmişti. Köksal yeni gelen Başbakan Mesut Yılmaz'a Öcalan operasyonu yapmak için izin verip vermediğini sordu. Yılmaz onayladı. Bunun üzerine Cumhurbaşkanlığı'nda Süleyman Demirel ve Mesut Yılmaz'a bir brifing verildi ve hazırlıklar anlatıldı. Bu brifingde kullanılan elemanlar ve resimleri de vardı. Ne yapılacak nasıl yapılacak bir bir aktarıldı. Yani operasyon hazırdı. Ayrıca bir brifing de dönemin Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'ya verildi.Sadece bu üçlüden onay alındı. O zaman operasyon ekibinde bulunanlar arasında olan ve resmi bulunan Mahmut Yıldırım'ın kim olduğunu hiçbiri bilemedi. Zaten işin bu

yanıyla ilgilenen de olmadı. Sunuştan tatmin oldukları için liderler fazla soru da sormadılar. Böylece düğmeye basıldı. Ancak talimat ile tatbikat arasında uzunca bir süre geçti. Her üç lider de sık sık “Ne oldu, ne zaman yapacaksınız?” diye sabırsızlık ve merakla soruyorlardı.

İlk ciddi operasyon: Mercedes

Sönmez Köksal bu olur üzerine ilk büyük ve ciddi operasyon için MİT Kontr Terör Daire Başkanı Mehmet Eymür’ü görevlendirdi. Eymür MİT’e döndüğü 1984 yılından itibaren aslen bu işle ilgili çalışmalar yapıyordu.

Öcalan’a karşı girişilen en önemli operasyonun adı “Mercedes” olarak kayıtlara geçti. Bu operasyonun uygulanmasında gönüllülerden yararlanıldı. Bunlardan birisi de “Yeşil” olarak tanınan Mahmut Yıldırım’dı. O dönem MİT kontrolünde bulunan Yıldırım operasyon içinde görev yaptı.

MİT, Öcalan’a karşı iki önemli operasyon gerçekleştirdi. Bunlardan birincisi Şam’da, diğeri ise Bekaa Vadisi’nde gerçekleşti. Her iki saldırıda da Öcalan büyük bir şans eseri kurtulmayı başardı.

Mercedes Operasyonu için önce istihbaratı toplama aşaması uygulamaya konuldu. Bu amaçla bir grup ajan, Suriye’ye sızdı ve Apo’nun faaliyetlerini gözlemeye başladı.

Amaç, Apo’nun yaşam biçimini öğrenmek, hangi zamanlarda nerede bulunduğunu tespit edip, “vurma noktası”nı bu bilgilere göre saptamaktı. Bu istihbarat faaliyeti, meyvesini aylar sonra verecekti. PKK liderinin en düzenli konakladığı mekân, Şam’ın güneyinde Basatin semtindeki çiftlik eviydi. Mercedes Operasyonu’nun “patlama” noktası bu çiftlik evi olarak seçildi. Eğitim çalışmaları için kullanılan, zaman zaman hastane görevi gören büyük ev çok iyi korunuyordu. Bu nedenle çiftlik evinin mümkün olduğu kadar yakınına park edecek bir araca yüklü miktarda patlayıcı madde konup, patlamanın etkisiyle APO’nun bulunduğu ev havaya

uçurulacaktı. Ancak daha sonra APO'nun kaldığı diğer adresler de gözden geçirildi. Kırsal alanla uzun telefon konuşmalarını Şeba köyünde Mahsun Korkmaz Akademisi'nden yapıyordu. Onun için yeni hedef olarak burası seçildi. Plan aynıyla burası için uygulanmaya konuldu. Her şey çok iyi gidiyordu. Mayıs ayının ilk günlerinde 500 kiloya yakın C-4 patlayıcısının bulunduğu bir minibüs, sınır noktasını geçerek, geceyarısı Suriye topraklarının içinde kayboldu. Araçta bulunan gönüllülerden biri de Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım idi. Yolda kendilerini kaçakçılar olarak tanıtan grup, patlayıcı yüklü minibüsle Şam'a ulaştı. Tarih, 6 mayıs 1996'ydı. Suriyeli kaçakçılarla birlikte eroin işi gösterilerek organize edilen eylem uygulamaya konuldu. Öcalan'ın gelmesi beklendi.

Öcalan şans eseri kurtuldu

Ankara'da MİT içinde bir izleme birimi oluşturuldu. Apo, Mahsun Korkmaz Akademisi'ne geldi.Suriyeli uyuşturucu kaçakçısına araç teslim edildi.Kaçakçı içinde uyuşturucu olduğunu sandığı aracı, Öcalan'ın bulunduğu yerin saptanan noktasına park edemedi. Çünkü trafik polislerinin denetimi onu ürkütmüştü. Bunun yerine araç evin karşı kaldırımına ve evden yaklaşık 100 metre uzağa park edilmiş olarak patlatıldı. Büyük bir infilak meydana geldi.Patlamanın sesi Şam'ın her semtinden duyuldu. Minibüsün olduğu noktada patlamanın etkisiyle 7-8 metrelik bir çukur açıldı. Aynı anda Şam'daki pek çok farklı noktada patlamalar meydana geldi. Ankara'da oluşturulan izleme birimi patlamalar nedeniyle büyük bir sevinç içinde Öcalan'ın öldüğünü sandı. Öcalan'ın bulunduğu yerdeki ve civardaki bütün haberleşmeler susmuştu çünkü. Ancak sevinç kısa sürdü. Patlamadan bir süre sonra Öcalan'ın evine ilk telefon haberleşmesi gerçekleşti. Öcalan sağdı. Apo suikasttan sağ olarak kurtulmuş, ancak kendisini ortadan kaldırmak isteyen Ankara'nın evinin dibine kadar sokulabileceğini de görmüştü.

Öcalan bu operasyonla ilgili olarak bu organizasyon içinde Viranşehir Belediye Başkanı İbrahim Abdi Keleş'in bulunduğunu saptadıklarını anlattı, yakalandıktan sonra.Bu nedenle Keleş aşiretinin önde gelenlerinden Abdi Keleş PKK'nın öncelikli hedefi haline gelmişti.

Öcalan kendisine karşı girişilen bu bombalı operasyonla ilgili olarak sorgusunda şunları aktardı:

“6 mayıs 1996 senesinde Şam’daki evimin önünde bir tonluk bir bomba patladı, (Şam’daki evim ifadesi doğru değil. Zaman zaman kaldığı evi yine o yakınlarda bir yerdeydi. Zaman zaman da kamptaki iki katlı villasında kalıyordu) bombayı dolmuş içine yerleştirmişlerdi. Burada hedef benim öldürülmemdi. Bu olay üzerine örgütlü olarak biz araştırma yaptık. Suriye Kürtleri’nden Malasino ailesinden bir genci de yakaladık, onu sorguya çektik. Bu gencin ismini hatırlayamıyorum. Yalnız bana verilen bilgide evimin önünde patlayan aracı bu gencin kullanmış olduğudur. Biz de araştırma yaptık, yaptığımız araştırmalar sonucunda Siverek, Viranşehir ve Suriye’de Haseki şehri hattında Sedat Bucak, Viranşehir Belediye Başkanı Keleş Abdioğlu ve Malasino ailesinden o gencin bana suikast düzenlemek üzere hazırlık yaptıklarını ve anlaştıklarını tespit ettik. Hatta örtülü ödenekten de 50 milyon doların bu iş için ayrıldığını öğrendik. Aynı olay Susurluk Raporu’nda da anlatılmıştır. Benim Abdi Keleş Abdioğlu’nu hedef göstermememin asıl sebebi budur. Yani bana yapılan suikast teşebbüsüdür.

Soruldu: 6 mayıs 1996 tarihinde Suriye’de evinizin yakınına patlayıcı madde dolu bir kamyonun bırakılmasından ve patlamanın meydana gelmesinden evvel Yalçın Küçük’ün bu girişimi size haber verdiği iddiası var. Yalçın Küçük Ankara DGM’de bir yargılaması nedeniyle verdiği ifadesinde bir siyasî parti liderinin bu durumu kendisine haber verdiğini, kendisinin de kaçması için size haber verdiğini söylemiştir.

Cevap: Yalçın Küçük’ün bana telefonla ‘Bugünlerde size karşı bir saldırı gerçekleştirelecek hazırlıklı olun’ dediği doğrudur. Ancak herhangi bir siyasî parti mensubu veya lideri bunu haber verdi diye bir şey söylemedi. Ancak normal olarak muhalefetteki siyasî partilerin bu haberi vermesi normaldir. Çünkü bu saldırı gerçekleşseydi iktidardaki parti puan kazanacaktı. Ancak dediğim

gibi isim vermemişlerdir. Ayrıca ben Yalçın Küçük'ün haber vermesi nedeniyle özel bir tedbir almadım zaten her zaman tedbirli idim."

Bu operasyonla ilgili hazırlık talimatı MİT'e Tansu Çiller tarafından verilmişti. Uygulama Mesut Yılmaz başbakanken yapıldı. Siyasî liderler ve partiler Öcalan'a karşı girişilen operasyonlarda fikir birliği içinde davranıyorlardı.

Yeşil, Apo'nun peşinde

Anayol Hükûmeti, Mercedes Operasyonu'ndan tam bir ay sonra 6 haziran 1996 tarihinde son buldu. Yerine Necmettin Erbakan'ın başkanlığındaki Refahyol Hükûmeti kuruldu. DYP lideri Çiller, koalisyonda Dışişleri bakanlığı görevini üstlenmişti. MİT'in Öcalan'ı hedef alan planlarında bir değişiklik olmadı. Planlanan ikinci operasyon 27 kasım 1996'da yürürlüğe kondu. Bu tarih, PKK'nın kuruluş yıldönümüydü. Abdullah Öcalan, her yıldönümünde PKK'nın Bekaa Vadisi'ndeki bir örgüt evine giderek, buradan radyo konuşması yapıyordu. Öcalan tam bu konuşması sırasında ortadan kaldırılacaktı. Mercedes Operasyonu'nda sıradan bir oyuncu olan Yeşil, bu kez Metin Atmaca adına düzenlenmiş bir pasaportla başroldeydi. 23 kasım 1996 tarihinde Esenboğa Havaalanı'nın protokol salonundan uçağa bindirildi. Yeşil, önce THY iç hatlar uçağıyla İstanbul'a geçti. İstanbul'dan transfer yaparak Lübnan Havayolları'na ait bir uçakla Beyrut'a hareket etti. MİT'in Kontr-Terör Merkezi'nin bir elemanı ile Yeşil ayrı ayrı gittiler. Yanlarında MİT'den kimse yoktu. İki ayrı grup halinde ayrı ayrı noktalardan Lübnan'a girdiler.

Yeşil, Bekaa Vadisi'ne Beyrut üzerinden geçecekti. Ancak önce kendisiyle buluşması gereken kişilerle buluşmakta gecikti. Diğer eleman olay yerine geç gelince buluşma gerçekleşmedi. Ama diğer elemanlarla buluştu. Fakat Bekaa'daki örgüt evinde patlama olmadı. Evde büyük bir tadilat yapılıyordu ve evin içi inşaat malzemesi ve kum doluydu. Sadece bir bekçi ve ailesi vardı. Yeşil ve diğer

casuslar yanlarındaki bombaları yerleştiremediler. Operasyon bir sene sonrasına bırakıldı. Yeşil bundan öncede MİT mensuplarıyla katıldığı bir başka operasyonda gözaltına bile alındı. Ama 3 gün süreyle sorguya dayanınca serbest bırakıldılar.

Yeşil olayın ardından havayoluyla Ankara'ya geldi. Ertesi gün raporunu yazmak üzere MİT'e davet edildi. (Raporunu yazdı. Kritik yapmak üzere hazırlanan toplantıya gelmedi. Biz her faaliyetin ardından bu şekilde toplantılar yapar, hata varsa onların tekerrür etmemesine çalışırdık.) Ama o bir daha ortalıkta gözükmedi. Onu en son görenler Ankara Esenboğa Havalimanı'nda yanında bulunanlar oldu. Bir daha ne rapor ne de ses verdi.

Operasyonlar Genelkurmay'ı kızdırdı

Yıllar sonra bu operasyonda kullanılan Metin Atmaca kimliğine ait pasaport bana posta yoluyla gönderildi. Bazı çevreler bunun Yeşil'in öldürüldüğü şeklinde yorumlanması gerektiğini ileri sürerken, MİT bu pasaportu yayımladığım için bana dava açtı. Ayrıca pasaportu imha etmediği gerekçesiyle Yeşil'e son görevlerini veren dönemin MİT Kontr Terör Daire Başkanı Mehmet Eymür'de aynı dava içinde yargılandı.

Öcalan'a karşı sadece MİT ve polis değil, aynı zamanda askerî kaynaklar tarafından da yakalanması veya öldürülmesi noktasında pek çok operasyon düzenlendi. Onlarda da başarı sağlanamadı.

Bu arada Genelkurmay Başkanlığı yapılan operasyonlardaki başarısızlıklar yüzünden bu faaliyetlerde yer alan tecrübeli iki muvazzaf subayı operasyon aşamasında "kursa gidecekler" diye geri çekti. Dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir MİT yetkililerinin ısrarları karşısında onların telefonlarına çıkmayarak tepkisini gösterdi. Zamanın askerî istihbarat başkanı da Şam'daki askerî ataşeye telefonla "Oraya ekipler yolladık. Apo'yu yakında ayağına ip bağlayıp sürükleye sürükleye getirecekler. Şimdi Suriyeliler dinliyordur. İyi dinleyip öğrensinler" şeklinde açık ve tepkili mesajlar iletti. Bunlar askerin duyduğu tepkilerin dışavurumuydu.

Akrebin etrafındaki ateş

Amerika'nın, Öcalan'ın Türkiye'ye verilmesiyle ilgili teklifi aslında aylar öncesinin bir senaryosuna dayanıyordu. Amerika Öcalan'la ilgili kararını çoktan vermişti. Bu konudaki ilk bulgular Milliyet gazetesinin Washington muhabiri Yasemin Çongar'ın kaleminden Türkiye'ye yansıdı. Amerikalı profesör Michael Gunter, Şam'da Abdullah Öcalan'la görüşmüştü.Hem de 10 saat boyunca. Görüşmede ve sonrasında Öcalan'ın Şam sokaklarında gezerken çekilen "enfes" fotoğrafları Türk basın mensubuna veriliyordu. Oysa Suriye, Türkiye'ye hep aynı yalanları söylemişti yıllar boyunca: "Öcalan bizde yok".

Şimdi tanıklar Amerika'dan sesleniyordu: "Türkiye bak Öcalan Suriye'nin başkenti Şam'da elini kolunu sallayarak geziyor".

Amerikalı profesör

Yasemin Çongar bu görüşmeyle ilgili olarak Gunter'den ve onun aydınlattığı Amerikalı çevrelerden edindiği izlenimlerini şöyle aktarıyordu:

"PKK lideri Abdullah Öcalan yoğun bir çelişki yaşıyor. Öcalan, bir yandan örgütünün askerî açıdan geriletilmiş olması ve kendisinin yıllardır Suriye dışına çıkamaması nedeniyle 'yalnızlaşan, güçsüzleşen' bir görünüm çizerken; bir yandan da, başta Şam, Atina, Bonn gibi başkentlerden gördüğü muameleden 'memnuniyet' belirtiyor ve PKK'nın yakın dönem hedeflerini 'uluslararası nüfuzu ve etkinliği artırma' diye saptıyor. Kürt sorununa 'Türkiye sınırları içinde siyasî çözüm' istediğini belirten ve Türk askerî liderleri ile Türkiye'deki 'PKK dışı' Kürt temsilcilerinin 'diyalog' başlatmasını öneren Öcalan, Clinton yönetimini de, bu yönde nüfuz kullanmaya davet ediyor. Suriye devletinin Öcalan'a verdiği, Şam'daki dayalı döşeli apartman dairesinin yanı sıra, kente 10 kilometre uzaklıkta tahsis edilen iki ayrı villada PKK'lılara Kürtçe ve Türkçe eğitim yaptırılıyor. Öcalan, sonuncusu 13 martta kendisini ziyaret eden

PASOK üyesi iki Yunan milletvekili olmak üzere, uluslararası heyetleri de, bu villalarda ağırlıyor. Suriye - PKK yakınlığını yansıtan bir başka yeni olgu da, örgüt militanlarının yüzde 25'ini 'Suriyeli Kürtler'in' oluşturması. Şemdin Sakık'ın KDP'ye sığınmasından 'rahatsız' olan Öcalan'ın, yeni siyasî danışmanı ise PKK üyesi değil. 1946'da kurulan ve bir yıl yaşayan 'tarihteki tek bağımsız Kürt devleti' Mahabad Cumhuriyeti'nin kurucu lideri Gazi Muhammed'in tek oğlu, İran kökenli Ali Gazi sık sık Almanya'dan Suriye'ye gelerek Öcalan'la siyasî istişare yapıyor. Öcalan'ın ruh haline ve PKK'nın son durumuna ilişkin izlenimleri, ABD'li siyasetbilim profesörü Michael Gunter'dan öğreniyoruz. Kürt sorunu konusunda yayınları olan, Tennessee Teknolojik Üniversitesi öğretim görevlisi Gunter, 13 - 14 mart 1998 tarihlerinde Şam'da, Öcalan'la 10 saati aşan bir görüşme yaptı. Gunter, 'ABD hükûmetine yakında ileteceğim' dediği siyasî mesajları da içeren bu görüşmenin ayrıntılarını, Şam dönüşünde bana aktardı." Gunter'ın ağzından "Öcalan 1998" şöyleydi:

Amerika'nın gözünde Öcalan

"Öcalan'ı biraz izole olmuş buldum. PKK'nın birçok yöneticisi Avrupa'da, Türkiye'de, Kuzey Irak'ta yaşıyor. Mart başında, Kani Yılmaz'ın Almanya'da serbest bırakılmasının ardından, Avrupa'da çok önemli bir PKK toplantısı yapılmış. Buraya katılamamaktan sıkıntılıydı. Ancak kanımca, örgüt üzerindeki denetimi tam ve çevresindekilerden sadakat görüyor. Öcalan, 1979'dan beri, Suriye ve Suriye denetimindeki Lübnan toprakları dışına çıkmamış. Tek istisnası, 1982'de K. Irak'ta KDP lideri Mesut Barzani'yle buluşması. Belki birkaç kere daha Irak sınırını geçmiş. Ancak İran'a, Kıbrıs'a, Yunanistan'a gittiği haberleri yalan. Ancak ziyaretçisi eksik olmuyor. Beni ilk gün, yanındaki iki PASOK milletvekili nedeniyle bekletti. Daha sonra milletvekilleri, Öcalan ve Londra'dan gelen bir İngiliz hanım, hep beraber yemek yedik.

Şam'ın sağladığı olanaklar ortada; Öcalan'ın Suriye'de çok rahat hareket ettiği belli. Ancak terörist Carlos'un sonunda Sudan tarafından Fransa'ya iade edilmesi gibi, örneğin 'su pazarlığı' sonucunda Öcalan'ın da Şam tarafından Türkiye'ye verilmesi

mümkün. Öcalan, Almanya'nın kendilerini siyasî muhatap olarak kabul etmeye başlamasından memnun olduğunu, ancak bu tutumun, Avrupa Birliği'ne yansıtılamadığını, çünkü Alman hükûmetinin Kürt meselesine 'uluslararası' değil, 'içişleri' boyutunda baktığını söyledi. Öcalan'a göre, Türkiye'yi 'siyasî çözüme' zorlayabilecek tek ülke ABD. PKK lideri, Washington'ın tutumundan hiç memnun değil. Öcalan'ın önerisi, Türk devleti ile Kürt halkının temsilcileri arasında diyalog başlatılması. PKK'nın terörist etkinlikleri nedeniyle, bunun ilk başta PKK'lılarla olamayacağını kabul ediyor. Ancak günün birinde Arafat gibi, Mandela gibi kendisinin de 'siyasî kabul' göreceği inancında. Diyaloğun ilk aşamada, basına hiç yansımadan gizli yürütülmesini isteyen Öcalan'a göre, Türkiye'deki Kürt kökenli ve bunu reddetmeyen milletvekilleri, HADEP ya da başka kültürel Kürt oluşumları temsilci olabilir. Şerafettin Elçi'yi sorunca, 'Onu, kendi halkı kabul etmez' diye karşı çıktı. Diyaloğun 'devlet' tarafında, Türk genelkurmayı olması gerektiğini, çünkü sivillerin bu konuda irade gösteremeyeceğini söylüyor. Cumhurbaşkanı Demirel'den 'işi bitmiş, tükenmiş' diye söz etti. Deniz Baykal'dan 'umudu olup olmadığını' sordum; 'umutsuz' konuştu. Mesut Yılmaz'ı 'güçsüz' buluyor. Öcalan, 'Özal yaşasaydı, Kürt sorunu çözülürdü' diyor. PKK lideri, Özal ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in, Kürt sorununda açılım istedikleri için öldürüldükleri iddiasında. Bağımsız devlet fikrini bıraktıklarını söylüyor. Kürtlere kültürel ve siyasî haklar verilmesini, bağımsız bir Kürt partisine olanak tanınmasını istiyor. Ancak PKK'nın, Sürgündeki Kürt Parlamentosu'nu, İran, Irak ve Suriye Kürtleri'ne açma kararı, Kürtler'in federasyon kurması ve sonunda genel bir Ortadoğu Kürt-Türk-Arap-Acem federasyonuna gidilmesi planları, Öcalan'ın diğer söyledikleriyle tam bir çelişki içinde.

Öcalan'ın eşi ve sevgilisi yok. Erkek kardeşlerinden Kuzey Irak'ta PKK komutanı olan Osman'la temasta. Türkiye'deki kardeşi Mehmet'i apolitik, kendi halinde bir adam diye anlatıyor ve Türk devletinin onu genelde rahat bırakmasından memnun. Öcalan hayatında hiçbir insana ateş etmediğini söylüyor. Ancak onca insana öldürme emri veren birinin, böyle konuşmasına anlam veremedim."

Öcalan'ın Amerikalıları

Bunlar Çongar’ın aktardıkları. Bu görüşmede Öcalan’ın artık terör yerine siyasî kimlikle ortaya çıkma isteğini belirtmesi dikkat çekici. Kenya operasyonunda bu isteğin etkisinin de büyük olduğu açık. Terör yaratmayan bir Öcalan ve PKK, bölgenin diğer siyasî güçleri olan Mesut Barzani ve Celal Talabani’yle çatışmaya girecektir. Ama ne gariptir ki Öcalan Suriye’den Türkiye’nin baskısıyla çıkartılmadan önce gerçekleşen bu görüşmenin bir benzeri , Amerikalı iki casus ile Öcalan arasında, Öcalan Kenya’da yakalanmadan birkaç gün önce tekrar gerçekleştirilmek istenmiştir.

PKK’nın yayın organlarından MED TV Öcalan’ın yakalanmadan hemen önce uçakta kaleme aldığı bir mektubu yayınladı. Daha sonra bu mektup ayrıca PKK’nın Almanya’da yayımlanmakta olan günlük gazetesi Özgür Politika’nın 11 ekim 1999 tarihli sayısında da tekrar edildi. Abdullah Öcalan’ın kendi el yazısıyla kaleme aldığı mektup 16 ocak 1999 günü iki Amerikalı’ya hitaben yazılmış. Bunlar Peter Galbright ve Graham Fuller. Öcalan Amerikan gizli servislerinin bu iki önemli adına mektupta şöyle diyor:

‘‘Sizlerle yapacağım ve çok önemli bulduğum görüşmeyi elimde olmayan nedenlerle gerçekleştiremeyeceğimi üzüntüyle sizlere belirtmek durumundayım.

Bu dönemde böyle bir görüşme hayra,öneme haizdir. İleride koşullar elverirse gerçekleştirmek arzumdur. Ortadoğu’da önemli gelişmeler arifesinde diyalog birçok yanlışı önleyebilir ve bazı doğrulara uygulama şansı verebilir.

Benim yerime sizlerle görüşecek arkadaşlara vereceğiniz mesaj ve yaklaşımları beklediğimi önemle belirtirim.

Gelişiniz için teşekkürlerimi belirtir, saygıyla selamlarım.

16.1.l999 Abdullah Öcalan. ’’

Roma’dan, Rusya’ya doğru kaçmakta olan Öcalan’ın görüşemediği iki Amerikalı’ya yazdığı mektup bu. Kendisiyle görüşmek için Roma’ya gelen iki önemli Amerikalı elleri boş dönmek zorunda kalıyorlar. Çünkü Öcalan, kaçmak durumunda.

Üçüncü bölüm

Av olma duygusu

Öcalan'ın Türkiye açısından sorun olma zamanları 1970'li yıllar. 1970 yılında DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları) üyesi olarak siyasete atılan Öcalan, 1971 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne kayıt yaptırmış. Bu yıllarda THKP-C örgütüyle ilgilenmiş. Nisan 1972 tarihinde bildiri dağıtırken yakalanmış ve 7 ay Mamak Askerî Cezaevi'nde tutuklu kalmış. Tutukluluk yıllarında zaman zaman polis muhbiri olarak kullanılmak istenmiş. Bu nedenle de içerden çıkartılmasında "devlet" çokça yardımcı olmuş. 1975 yılına kadar Ankara'da devlet bursu alarak da okuyan Öcalan, sonrasında tapu kadastro memuru olarak Şanlıurfa'ya gitmiş. Herkes onu kadastro çalışması yapıyor zannederken o 1976 yılından 1978'e kadar bölgede Kürtçülük üzerine çalışmış. 1978'de ise PKK terör örgütünün resmen kurulması sağlanmış. 27 kasım 1978 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinin Ziyaret köyünde kurulan terör örgütü PKK'ın ilk ve değişmez elebaşı olma özelliği var Öcalan'ın.

Terör bilançosu

15 ağustos 1984 PKK'nın kanlı terör eylemlerinin başladığı tarih. Eruh ve Şemdinli ilçelerine silahlı saldırılarda bulunulmasıyla PKK terörü kan dökmeye başlamıştı. PKK'nın silahlı faaliyetine başladığı 15 ağustos 1984 tarihinden 30 eylül 1999 tarihine kadar geçen dönemde; 21 631 terör olayı gerçekleşti. Olaylardan 6 742'si saldırı, 8 511'i güvenlik kuvvetleriyle çatışma, 3 473'ü mayın döşeme ve bombalama suretiyle patlama, 411'i gasp, 1 076'sı yol kesme ve adam kaçırma, 758'i kanunsuz toplantı düzenleme, 660'ı bildiri dağıtma şeklinde gerçekleşti.

Bu olaylarda 4 018'i asker, 1 264'ü GKK, 254'ü polis olmak üzere toplam 5 536 güvenlik görevlisi şehit oldu. 8 644'ü asker, 1 723'ü GKK, 987'si polis olmak üzere toplam 11 354 güvenlik görevlisi yaralandı. 4 558 vatandaş bu olaylarda hayatlarını kaybettr. 5 853 vatandaş da yaralandı.

Bu olaylara neden olan 18 741 terörist ölü ele geçirildi, 2 133 terörist de güvenlik güçlerine teslim oldu. Güvenlik güçlerinin yapmış oldukları başarılı operasyonlar neticesinde örgüte ait 23 611 uzun namlulu silah, 5 552 tabanca, 21 276 bomba ve çok miktarda mühimmat ele geçirildi. (Kaynak: EGM, TEMÜH Daire Başkanlığı verileri.)

Öcalan takibi başlıyor

Terör ateşinin, varoluşuna saldırdığını anlayan Türkiye için artık karar günleri yaklaşmıştı. Türkiye ile Suriye ve İran arasında PKK destekçiliği konusundaki tartışmalar, bölgede suların ısındığının ilk işaretleri oldu. Suriye Türkiye karşısında dayanabilecek durumda değildi.

16 eylül 1998 günü Suriye sınırına giden Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ateş çok sert bir üslupla Türkiye'nin “Sabrımız taştı” mesajını Suriye'ye verdi.

Orgeneral Atilla Ateş, Suriye'yi PKK'ya destek verdiği için uyararak “Artık sabrımız kalmadı. Eğer gerekli tedbirleri almazlarsa biz Türk Milleti olarak her türlü tedbiri almak zorunda kalacağız” dedi. Suriye sınırı yakınlarındaki Hudut Bölük Komutanlığı'nı denetleyen Ateş, Reyhanlı'da yaptığı açıklamada Suriye başta olmak üzere bazı ülkelerin Türkiye'nin iyi niyetini suiistimal ettiğini vurguladı. Ateş “Bütün bu iyi niyetimize ve gayretimize rağmen, bazı komşularımız özellikle ismini açıkça söylüyorum Suriye gibi komşular, iyi niyet ve gayretimizi yanlış tefsir ediyorlar. Apo denen eşkıyayı destekleyerek, Türkiye'yi terör belasına bulaştırdılar. Türkiye, iyi ilişkiler konusunda gerekli çabayı gösterdi. Ancak artık sabrımız kalmadı.” 29 eylülde Türkiye, Suriye sınırına askerî yığınak yapmaya başladı. Suriye PKK'nın merkezi olmanın bedelini Türkiye'yle savaşarak mı ödeyecekti?

Ortadoğu karışınca

Türkiye uzun zamandır Arapların PKK'ya verdikleri destek nedeniyle Ortadoğu politikalarında büyük değişiklikler yapmıştı. Bölgede Araplara karşı İsrail'le iyi ilişkiler geliştirme politikası izleniyordu. Özellikle askerî alanda Türkiye ile İsrail arasında yaşanan yakınlaşma ve işbirliği, ortak tatbikatlarla perçinleniyordu. Arap dünyasında Türkiye ile Suriye arasında gerilen ip hemen fark edildi. Ortadoğu'nun kurnaz ve etkili politikacısı Hafız Esad Türkiye'yle yakın diyaloğu bulunan Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'ten arabulucuk yapmasını istedi. Mübarek Türkiye'ye gelirken, İran'da devreye girdi. Bir anda ortalık toz bulutu içinde kalmıştı. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yığınağı devam ederken, 1 ekimde Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Şam'ı çok sert bir şekilde uyardı. Türkiye Öcalan'ın Şam'da korunmasını ve buradan terör olaylarını yönetmesini savaş sebebi sayacaktı.

Tam bugünlerde İstanbul'da görüştüğüm birçok üst düzey yetkili, bu savaş oyunlarıyla ilgili olarak bana, "Bunu sonuna kadar devam ettireceğiz. Kararlılığımız bu noktada önemli. Ama savaş var mı diyorsan? Savaş zor bir karar"dedi.

Aslında Öcalan'a karşı ilk zafer diplomatik alanda kazanıldı. Burada sivil, asker Türk yetkilileri büyük bir başarıya imza attılar. Bu diplomasi oyununda Türkiye'nin Amerika ve İsrail kartlarını çok iyi kullanması bir diplomatik zafer getirdi.

Mesut Yılmaz bir dönemin gizli tarihini açıklıyor

Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz ile Öcalan yakalandıktan ve hakkındaki idam kararı Yargıtay'da onandıktan sonra bu konuda çok özel bir söyleşi yapma fırsatım oldu. Yılmaz bu söyleşide Öcalan'la ilgili gelişmeleri şöyle anlattı:

"Ben aslında Öcalan Suriye'yi terk etmeden çok önce, sanırım 6 ay önce, Milli Güvenlik Kurulu'nda bu işin mutlaka Suriye üzerine baskıyı yoğunlaştırmak yoluyla çözümleneceğini dile getirdim. Ama o tarihte belli bir konsensus oluşmamıştı. Sonra komuta kademesinde bir değişiklik oldu. Yine bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısından sonra

yemek yedik. Kara Kuvvetleri Komutanı Atilla Ateş Paşa bana, ‘Bölgede görev yaptığını bu işin tek çözüm yolunun Suriye üzerine baskı yapmak olduğunu; Suriye’nin ancak sert dilden anlayacağını aksi takdirde PKK ve Öcalan himayesinin devam edeceğini’ söyledi. Ben ilk defa orada bu konuda artık bir devlet politikasının oluşabileceğini düşündüm. Hatay’a, Hatay’ın kurtuluşu için gittiğimde bu mesajı verdim.Çok sert konuştum. Türkiye’nin bu konuda gerekli her şeyi yapabileceğini söyledim. Bir süre sonra da bana gayrı resmi yollardan Suriye Dışişleri Bakanı Şara’dan sitem mesajı geldi: ‘Dostum Yılmaz bizi savaşla tehdit ediyor’ diye. Arkasından Kara Kuvvetleri Komutanımız sınırda denetim yaptı. Arkasından Cumhurbaşkanı’nın Meclis’in açılışında Suriye’ye dönük çok sert mesajları oldu. Baktık ki bu girişimlerimiz Suriye üzerinde sonuç vermeye başladı. İran ve sonra Mısır, Hüsnü Mübarek devreye girdi. Mübarek hatta Ankara’ya geldi arabuluculuk için bizimle görüşme yaptı.O görüşme de biz, Cumhurbaşkanı ve ben de kesinlikle bu işi çözmek kararında olduğumuzu, bunun için savaşmayı göze aldığımızı çok kesin dille söyledik. Mübarek ve dışişleri bakanı hemen Ankara’dan Şam’a gittiler. O tarihten sonra Şam hükûmetinin Öcalan üzerindeki baskısı çok arttı. MİT telefon konuşmalarını takip ediyordu ve biz Apo’nun Suriye’yi terk edeceğini, terk etmesinin gün meselesi olduğunu biliyorduk. O telefon konuşmalarından önce Irak’ta Saddam Hüseyin’in kontrolündeki bölgeye gitmesi ihtimali kuvvetliydi. Oradaki PKK’lılarla irtibat içindeydi. Fakat daha sonra oraya gitmek yerine ayrılıp Rusya’ya gitti.”

Amerika ve İsrail kartları

Peki bu süreç içinde Amerikalılar hiç devreye girmiş miydi?

Dönemin Başbakanı Yılmaz yanıt verdi:

“Amerikalılar devreye sadece MİT kanalıyla devredeydiler. Direkt bizimle hiçbir temasları olmadı. Ama ben Rus elçisiyle görüşmemden sonra Amerikan elçisini çağırıp bilgi verdim. Almanya elçisini de çağırdım ona da bilgi verdim. Ama resmen bize hükûmet kanalıyla bir şey gelmedi.”

Peki İsrail ile Öcalan konusunda daha önceden yapılan anlaşmalar hiç gündeme gelmemiş miydi? İsrail ile Türkiye arasında Öcalan hakkında neler yapılmıştı? Yılmaz bu konuya da açıklık getirdi:

“Yine hükûmet olarak devreye girmedi. Ama ben eylül ayında New York’ta o zaman ki İsrail başbakanıyla yaptığım baş başa görüşmemde bu konuyu dile getirdim. Kendisi de bana yardımcı olmayı vaat etti. Ondan sonra MİT müsteşarımız İsrail’e gitti. Karşılıklı yardımlaşma yoğunlaşmıştı.Ben İsrail ziyaretimi New York’a gitmeden önce gerçekleştirmiştim. İsrail’de yine gazetecilerin bir sorusu üzerine İsrail’i ziyaret etmemin Suriye’yi çok tahrik ettiği konusunda Arap gazeteciler sorular sordular. Ben de hiç umurumuz da değil Suriye’nin tepkisi diye sert çıktım. Bir ay sonra New York’ta Natenyahu’yla çok iyi ilişki kurduk. New York’ta Türk evine geldi bizi ziyaret etti.Orda baş başa görüşmede Suriye üzerinde baskıyı devam ettireceğimizi, kendilerinden de bize yardımcı olmalarını istedim. O da bana yardımcı olmayı vaat etti. MİT müsteşarının ziyareti bunun üzerine gerçekleşti, ben gönderdim.”

Suriye sıkışınca

Tarih ağlarını örerken ve açıklamalar üst üste gelirken Abdullah Öcalan Suriyeli yetkililerin “Ya Türkiye ile savaşacağız, ya da seni Türkiye’ye teslim edeceğiz” büyük baskısı sonucu Şam’ı terk etmesinin zamanının geldiğini anladı.

Öcalan’ın Suriye serüveni aslında Ortadoğu ve Türkiye üzerinde hiç bitmeyen büyük oyunlar açısından iyi incelenmesi gereken bir olay. Çünkü dün Öcalan’la kullanılan bu senaryonun yarın bir başkası için kullandırılmayacağının garantisi hiçbir zaman yok.

Öcalan Suriye serüvenini de sorgusu sırasında anlattı. Bu noktada onu dinlemekte fayda var sanıyorum:

Neden Suriye?

“1979 yılı temmuz ayında benim kuryem olan Suruçlu Ethem Akcan isimli kuryemle birlikte Suriye’ye geçtik. Ethem Akcan alanı çok iyi tanıyan bir elemandı, onunla birlikte geçişi yaptık. Evvela Suruç’un karşısına düşen Kobani denilen kasabada Ethem’in amcası olan Ömer Muhtar’ın evinde bir müddet kaldık. Bu arada Filistin Örgütü’yle irtibat kurarak bu örgütten ‘Demokratik Cephe kimliği’ elde ettik. Temin ettiğimiz bu kimliklerle Lübnan’a geçtik. Filistin Örgütü bize Bekaa Vadisi’nde yer verdi. Bu yeri kendi kampımız haline getirdik. Giderek örgüte bağlı elemanları burada topladım. Burada kendi eğitimimizi kendimiz yaptık. Her ne kadar Filistin Örgütü bizleri kendi askerleri gibi görüyorlardıysa da biz kendimizi ve onlardan ayrı olduğumuzu kabul ettirdik. Bu kampta üç yıl faaliyet gösterdik. Helve adı verilen bu kampa daha sonra Mahsun Korkmaz Akademisi ismini verdik. 1992 yılında Türkiye’den bugünküne benzer baskılar gelmesi üzerine ve aynı zamanda Kuzey Irak’ta bizim için faaliyet alanları doğması ve dolayısıyla Bekaa Vadisi’nin eski işlevini kaybetmesi üzerine Suriye’ye geçtim. Önce Hafız Esad’ın kardeşi Cemil Esad’la ilişki kurdum. Cemil Esad sosyal ilişkileri geliştiren ve kuran bir insandır. Suriye bizi siyasetten hiçbir zaman kabul etmedi. Sosyal ilişkiler çerçevesinde kabul etti. Cemil Esad’ı bayramlarda ziyarete giderdim. Bu arada bizim Şam’da büyük bir tüccar olarak tanıdığımız Ağa kod adlı Mervan Zerki’yle yoğun ilişkilerimiz sonucunda bu şahsın ‘El-Muhaberat’ denilen Suriye istihbarat servisinin elemanı olduğunu öğrendim. Mervan Zerk aslen Erzurumlu olan Kürt kökenli bir insandır. Dolayısıyla Mervan Zerki Suriye istihbaratı ve devletiyle aramızda bir halka oluşturuyordu. Suriye bizi resmen ve siyasetten tanımamakla, kendisinden sorulduğumuzda bizde Apo kod adlı Abdullah Öcalan isimli birisi yoktur diyebiliyordu. Yani Suriye’nin bizi siyasetten tanımaması ve sosyal ilişkiler içinde tanıması kendi açısından aldığı bir tedbirdir. Mervan Zerki ile ben Suriye’den ayrıldıktan sonra Al-Tecalma, Al-Vatan, El-Demokrasiye (Ulusal Demokratik Birlik) adı altında bir parti kurdu ve kurduğu bu partiyle PKK’nın mirasına konarak bizim çekilmemizden sonra Suriye’deki çok geniş olan Kürt potansiyeli toparladı. Biz Suriye’ye geldiğimiz zaman kalabalık olduğumuz için geniş evler satın almış veya kiralamıştık. Daha sonra bu evleri parti okullarına çevirdik. Bir Kürtçe eğitim bir de Türkçe eğitim yapan okul açtık, Suriye makamlarına ise

hastalarımız ve sakatlarımız var bu evler bize lazım dedik, onlarda bu görüntü altında müsaade ettiler, ancak zaman zaman El-Muherabat'ın elemanları okullarımıza geliyorlar ve denetliyorlardı. Şam'da ikamet ettiğim evi de kendim satın aldım. Korumamızı da kendimiz yaptık. Suriye hükûmeti uzaktan gözetleme yapmış olabilir. Suriye'de bulunduğum süre içerisinde Ali Ammar adına tanzim edilmiş Demokratik Cephe kimliğiyle dolaştım. 1992 sonunda 09 ekim 1998 tarihine kadar ağırlıklı olarak Şam'da kaldım, zaman zaman Lübnan'a da gittim. Benim okullarım biraz şehrin dışında kalır, Kürtçe ve Türkçe eğitim yapan iki okul ile birlikte burada bir evim daha vardır, bir de şehir merkezinde bir evim vardır."

Suriye'den çıkmadan önce

"Türkiye'nin baskısı üzerine Suriye hükûmeti bana 'Ya Türkiye ile aramızda savaş çıkar veya biz seni yakalar Türkiye'ye teslim ederiz, tercih yapmak zorundasın' dedi. Bu tebliği bana Ağa kod adlı Mervan Zerki yaptı. Bizde Yunanistan formülünü tercih ettik. Suriye'den çıkmadan evvel örgüt arşivini Şam'da bulunan Kürtlere dağıttık. Bu arşiv halen onlarca Kürt'ün evinde bulunmaktadır. O tarihte iki milyon iki yüz elli bin dolar param vardı. 50 000 dolarını yanıma aldım 2 milyon 200 bin dolarını Delil isimli adamıma bıraktım. Delil rastgele bir temsilcimdir. Delil'in esas ismini bilmiyorum. Diyarbakırlıdır, eşinin kod adı Mizgin'dir. Onunda ismini bilmiyorum. Delil'in Suriye'yi terk edeceğini zannetmiyorum. Sıkışırsa Kuzey Irak'a gider."

Abdullah Sarıkurt

"1993 süreci Türkiye için bir tarihî fırsattı, Türkiye'nin çok barışçı bir çözüm yolu imkânı idi. Türkiye'nin cumhurbaşkanı düzeyinde en yüksek yetkilisinin kabulü vardı. Türk Silahlı Kuvvetleri de pratikte iyi niyetini göstermişti. Ancak bu süreç işlemedi. Yetersizlik nedeniyle ve Özal'ında ölümüyle bu süreç bozuldu. Özal'ın ölümünden sonra ailesine çektiğim başsağlığı mesajını tarih bu sürecin haklılığını kanıtlayacak ve aynı noktaya gelecektir. Yani Özal'ın başlattığı sürece tekrar gelinecektir demiştim. Nitekim 01 eylül 1998'de yeniden ateşkes ilan ettik. 09 ekim 1998 günü yanımda Yunanca

bilen ve Yunanistan temsilcisi olan Rozerin kod adlı Ayfer Kaya olduğu halde bir Suriye uçağıyla çıkış yaptım. Çıkmadan evvel Avrupa temsilciliğinden bana Abdullah Sarıkurt adına düzenlenmiş bir pasaport temin ettim. Pasaporta kendi fotoğrafımı yapıştırdım.”

Kuş kafesini arıyor

Abdullah Öcalan için Suriye’yi terk etmek sonun başlangıcı olmuştu. Öcalan ölümü göze alarak Türkiye’de dağlarda dolaşan, Kuzay Irak’ta, Suriye’de veya İran’da kamplarda bulunan Kürt gençleri gibi değil de rahata doğru kanat açmayı yeğlemişti. Suriye’de kafesinin kapısı açılan kuş, kendisine yeni kafes olarak Avrupa’yı seçmişti. Rahat edecekti. Korunacaktı. O güne değin Avrupa’nın verdiği destekler onu rahatlatıyordu. Acı gerçekle çok geçmeden karşılaşacaktı. Ama daha görmesi gerekenler vardı. Gerçi yakalanıp hakkında idam kararı verildikten sonra bu konuda kendisini şöyle savundu:

‘‘Suriye’den Avrupa’ya çıkmamı şöyle açıklayabilirim: dağa çıksaydım birey olarak benim için kurtuluş olabilirdi. Benim için 40 yıllık bir hayal olan dağı tercih etmedim. Çünkü dağa çıkar çıkmaz durum daha derinleşirdi. Halk ve hareketin bundan dolayı zorlanacağını biliyordum. Avrupa’yı da çok kapalı buldum. İtalya’da kalmakta ısrar etseydim kalabilirdim. İnsanın onuru üzerine oynama tehlikesini görünce oradan ayrıldım. Bundan sonra Kenya sürecini de bir çeşit kadercilik olarak değerlendiriyorum. Adeta kafam donmuştu. Uçaktaki o barış sözcüğünü kullanmam da yeni bir sürecin başlangıcı oluyordu.”

Abdullah Öcalan’ın Suriye’den çıkışı konusunda Türkiye’ye ilk bilgi hem Amerikan kaynakları hem de Mossad tarafından ulaştırıldı. PKK lideri artık Suriye sığınağından mahrumdu.

Yunanistan kurtuluş kapısı mı?

Öcalan, Suriye'den kovulduğunda, kendisini taşıyan uçağın indiği Yunanistan'da büyük bir sevgiyle karşılaşacağını sanarken yanıldığını çok geçmeden anladı ve şöyle anlattı:

"Yunanistan'a geldiğimizde o zamana kadar bana büyük ilgi gösteren PKK'ya dost olduğunu ifade eden Yunanistan, son derece kötü yüzünü gösterdi. Bana 3 saat içinde ya geldiğin yere geri döneceksin veya istediğin yere gideceksin dediler. Bu arada Rozerin Yunan gizli servisinden Dimitri'yle görüştü Yunanistan'dan ayrıldık"

Öcalan'ın Yunanistan'da barınamama nedeni Amerika'ydı.Bir yandan Yunan gizli servisi, diğer yandan Dışişleri Bakanlığı Amerika'nın büyük baskısı altında tutuluyordu. Yunanistan teröre destek veren ülke olarak ilan edilecekti. İlişkiler askıya alınacaktı. Amerika'nın tutumundan korkan Yunanlılar, Öcalan'ı bindirdikleri ilk uçakla daha geleli üç saat bile olmadan sınır dışı ettiler. Hem de iltica dilekçesine bile bakmadan. Öcalan doğruca Jirinovski'ye Moskova'ya postalanıyordu. Kızgınlıktan çok, yıkılmış bir adam hali vardı üzerinde:

Ayının ininde

"Moskova'ya gitmeden evvel Yunanistan'a iltica talebinde bulundum ama kabul edilmedi. Moskova'da Jirinovski kanalıyla temasa geçtim, zaten beni davet etmişlerdi. Mitropano beni Suriye'deyken de davet etmişti. Bu Mitropano, Jirinovski'nin partisine mensup bir şahıstır. 33 gün süre içerisinde bunların bulduğu evde kaldım. Bu süre içerisinde Ariski isimli iç güvenlik sorumlusu olan şahısla temaslarda bulundum. Duma 298 oyla benim Rusya'da kalmamı bir çekimser oya karşılık kabul ettiği halde Başbakan Primakov anlayamadığım bir

nedenle bu kararı uygulatmadı. 33 gün sonra Rusya’dan ayrılmak zorunda kaldım.”

MİT bırakmıyor

Öcalan, aslında kaçış oyununda Ruslara sığınarak kendisini saklamayı başarmıştı. Ama onu yine kendi alışkanlıkları ele verdi. Yanında taşıdığı çanta tipi bir uydu telefon aracılığıyla sürekli görüşmeler yapıyordu. Bu görüşmeleri Amerika'nın teknik takip yapan gizli servisi NSA tarafından saptanınca yeri belirlenmiş oldu. CİA, Öcalan'ın Rusya'da bulunduğunu MİT'e bildirdi. Hem de Moskova'nın ne kadar uzağında olduğunu da aktardı.

Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz, Rus büyükelçisini makamına çağırarak durumu aktardı. Elçi bizde yok derken, aldığı adres karşısında şaşkın, geri döndü. Mesut Yılmaz görüşmenin ayrıntılarını şöyle anlattı:

Rus elçinin utancı

“Apo'nun Suriye'yi terk ettiğini bana MİT bildirdi.Bana Rusya'ya gittiğini söylediler. Ben ‘Rusya'ya gittiğini söylemeniz yeterli değil bana nereye gittiğini söyleyin’ dedim. Hakikaten Şenkal Atasagun bir gün sonra bana Amerikalıların telefon konuşmalarını dinleyip Öcalan'ın bulunduğu yerin koordinatlarını bulduğunu söyleyip, Öcalan'ın koordinatlarını verdi. Ben o sırada Rus elçisini çağırdım. ‘Sizde olduğunu biliyoruz. Ya teslim etmenizi ya da tutuklamanızı istiyoruz. Bu insan şu kadar insanın ölümünden sorumludur, çağımızın en büyük teröristlerinden birisidir’ dedim. ‘Rusya devletinden bizim talebimiz budur’, dedim. Büyükelçi bana ‘Ben bunu teyit edebilecek durumda değilim, ama hemen konuşacağım Rusya'daki yetkili makamlara bildireceğim, size de yanıt vereceğim’ dedi ve gitti. Şimdi tam hatırlamıyorum ya iki gün sonra ya üç gün sonra benden randevu isteyerek geldi ve ‘Yaptığımız araştırmada Rus hükûmetinin bilgisi dahilinde şu anda Rusya'da bulunmamaktadır.’ Ben de kendisine ‘Ben size söylemiştim biz Rusya da olup olmadığını sormuyoruz sadece Rusya'dan verilmesini istiyoruz ya da tutuklanmasını istiyoruz. Ben size koordinatlarını vereyim şurda şurda bulunuyor. Moskova'nın bilmem kaç kilometre dışında şu isimli bir kasabada şu koordinatlarda kalıyor’ diyerek kendisine notu verdim. Bozuldu tabiî. Aldı gitti onu, ertesi gün beni ziyarete gelen gazeteciler vardı onlara söyledim, onlar da gazeteye

bastı. Ondan sonra artık inkâr etme imkânları kalmadı.Bundan sonra Rus büyükelçisi dedi ki, 'Hükûmet dışında bazı güçler var, parlamenterlerden bu adama destek olanlar var, onun için işimiz zor, ama şunu bilin ki, Başbakan Primakov bu konuda size yardımcı olmak için elinden geleni yapacağını söylememi istedi.'

Sonra Cumhuriyet'in yıldönümü için dışişleri bakanları gelmişti. Bana Primakov'un bir mesajını getirdi orada da aynı şeyleri söylüyordu . Neticede bizim baskımız sonucu Ruslar buna ülkeden gitmesi için baskı yaptılar."

Rusya'dan kaçış

Rusya'da milliyetçi unsurların temsilcisi olan eski KGB ajanı ve Türkiye uzmanı Vilademir Jirinovski'nin Öcalan'dan aldığı paralar da onu kurtarmaya yetmemişti. Baskı büyüktü. Türkiye Rusya'nın üzerine çalışırken, Amerika tutumunu kararlılıkla koruyordu. Öcalan istenmeyen kişiydi.

Oradan oraya kaçmak durumunda olan Öcalan başına gelenleri ve gelecekleri henüz kavrayamamıştı. Olayları yorumlayamıyor, sadece kaçıyordu. Yaşadıkları üzerinde hiçbir kontrolü yoktu:

"33 gün sonra Rusya'dan ayrılmak zorunda kaldım. Avrupa temsilciliğimiz vasıtasıyla İtalya'dan davet alıp almadığımı araştırdım. Nitekim bana 'yeniden yapılanma' adı altındaki bir oluşuma mensup olan gerek muhalefet gerekse iktidardaki bazı milletvekillerinin daveti olduğunu söylediler. Esasen bu milletvekillerinden Mandovani yanında bir arkadaşıyla Suriye'ye gelerek daha evvel benimle görüşmüştü. Bunu üzerine yanımda Roma temsilcim Ahmet Yaman olduğu halde bir Rus yolcu uçağıyla Roma'ya geldim."

Kanlı makarna

"İtalya'da siyasî iltica talebim kabul edilmesini beklerken tutuklama olayı gündeme geldi, hastane adı altında bir tecrit yerine konuldum. Daha sonra Adalet Bakanlığı benim serbest kaldığımı belirtti ancak ben Roma yakınında Cehennem Vadisi denilen bir evde kalmaya başladım. Burada kalmamı söylediler. İltica talebim konusunda belirsizlik devam etti. Bazen kabul edecek gibi bir davranış gösterdiler daha sonra iltica talebimin kabulünü beklemeye aldılar halen de bu talebim askıdadır. Daha önce gerek İtalya gerekse Avrupa devletleri her gün yüzlerce Kürt'ün siyasî bile olmayan iltica taleplerini kabul ederken, benim siyasî olan iltica talebimi kabul etmediler. Giderek üzerimdeki baskı arttı. Kaç kurtul şeklinde bana karşı olan bir tutum göstermeye başladılar. Bu baskılar karşısında İtalya'dan ayrılmam ve tekrar Moskova'ya gitmem gündeme geldi. Şunu da belirtmek istiyorum. Yunanistan'dan Rusya'ya küçük bir uçakla gittim. Bu Yunan istihbarat servisinin özel bir uçağıydı. İtalya'da toplam 66 gün kaldıktan sonra 16 ocak 1999 günü İtalya'dan ayrıldım. İtalya'da kaldığım süre zarfında Tayfun Talipoğlu isimli bir gazeteci geldi kendisi ile röportaj yaptım. Daha sonra Milliyet gazetesinden Nilgün Cerrahoğlu geldi, bununla da fazla kapsamlı olmayan bir röportaj yaptık, bilahare Haluk Gerger isimli doçent gelerek benimle görüştü, bunun dışında Avrupa'da bulunan Kürtler, Avrupa milletvekilleri, heyetler, gazeteciler geldiler görüşmeler yaptık."

Tayfun Talipoğlu Öcalan'la görüşüyor

Abdullah Öcalan'ın İtalya'da ortaya çıkması, Türkiye'de bomba etkisi yarattı. İtalya'nın, Öcalan'a yönelik tutumu, PKK hareketinin siyasallaştırılması olarak özetlenebilirdi. Bu konuda Avrupa'nın desteğini alacağından son derece emin olan İtalya, Öcalan'la Kürt oyununda masada bir yer kapmak için çabalıyordu.

Bu sırada Öcalan'ın durumu neydi? Bu konuda en iyi bilgi sahibi kişiler arasında gazeteci Tayfun Talipoğlu bulunuyor. Talipoğlu o tarihte Öcalan'ı ziyaret etmişti. Yaptığı ropörtajı yayımlayamadı. Bu ropörtajın tamamını ekler bölümünde okuyabileceksiniz. Talipoğlu'yla o günlerin Öcalan'ını konuştum.

Talipoğlu’na göre “Abdullah Öcalan Roma’da rahat değildi. Her şeyden önce kendisi de bunun farkındaydı. Hatta ben oda hapsine alışığım 15 senedir böyle yaşıyorum” diye konuşuyormuş.

Talipoğlu’nun aktardıkları şöyle:

“Uzun güvenlik aranmalarından sonra İtalyanların kuş uçurmadığı Öcalan’ın bulunduğu evden içeri girdik. Yanımda küçük kamerayı götürmüştüm içeriye almadılar. Teybimi almadılar, hiçbir şey almadılar. Görüşme sırasında bizim bir helikopterimiz düşmüş ve 17 er şehit olmuş... Aynı gün de bunu Med TV veriyordu. Orayı açtı. Med TV’de beraber izledik, gözleri doldu. Ben dedi üzülüyorum, kim ölse üzülüyorum dedi. Bu da yanlış tabiî dedi. Ama çok üstümüze geliyorlar dedi. Bizim herhangi bir toprak talebimiz yok dedi. Gerilla son anda karar verir, gerilla ne yapacağına karar vermez dedi. Bana ben dedi Urfa’da bir köylü çocuğuydum. İşte geldim Ankara’ya. Ankara’dan kaçtım sonra Urfa’ya. Urfa’dan sonra Elazığ’da bir polis Urfa’da olduğumu öğreniyor, yakalayacağız diyor. Bu haber üzerine Türkiye’den kaçışını anlattı. Suriye’de kendisine nokta imha yapacağız dendiği için çıkıp Rusya’ya gittiğini aktardı. Oda hapsine 15 yıldır alışığım Rusya’da da aynı şey oldu diye konuştu. Ama artık işte ben de barışı özlüyorum diyordu ve her iki lafının biri barışdan söz ediyordu. Yeter ki bu barışa ve bana Türkiye Cumhuriyeti inansın, bu işi düzelteceğiz. Çünkü bu savaşın kazananı yok; yani kan dökülmeye devam ediyor biçiminde konuştu. Çok önemli bir lafı var orda, şimdi anımsıyorum: Tamam 30 000 adam öldü, 30 000 adam öldü diyorsunuz, dedi. Yani bir 30 000 daha mı ölsün? Ne istiyorsunuz ? Yani artık bırakalım diyorum. 30 000 şehit kanı var deniyor ama bunların zaten 27 000’i Kürt çocuk. Onlar da var bunların içinde dedi. Hepsi şehit, hepsi bizim çocuklarımız ama yani bir daha mı ölsünler dedi. Amerika’yla temas kuramamaktan yakınıyordu. Bağlantı noktası eskiden varmış da şimdi buradan bir türlü yanıt alamamaktan yakınıyordu.”

Roma cezaevi gibi

Roma'da sıkışıp avcılarını beklemekte olan Öcalan'ın düşündükleri, duyguları böyleydi. Sahipsizdi.

Roma'da sıkışan sadece Öcalan değildi. İtalya Başbakanı D'Alema da Öcalan konusunda çıkış yolu arıyordu. Çareyi Galatasaray ile Juventus'un İstanbul'da yapacakları maçta arayacaktı. Ama Roma'daki hesap Ankara'da tutmadı. Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz ince diplomasiyi anlattı:

"Ülkeden ayrıldı ondan sonra işte İtalya hikâyesi çıktı. İtalya'da yakalandığı zaman biz ilk aşamada çok ümitlenmiştik .İtalya'da en azından yargılanacağını suçlu muamelesi göreceğini filan bekliyorduk.Bir süre sonra İnal Batu'yla, oradaki büyükelçimizle temaslarımızda İtalyan halkının uçta olmadığını İtalyan hükûmetinin bazı unsurlarının buna siyasî mülteci hakkı tanınması için kulis yaptıklarını söyledi. Zaten misafir muamelesi yapmaya başladılar."

Apo diplomasisi, Juventus-Galatasaray pazarlığı

"Bir de D'Alema'dan ilginç bir haber geldi. 'Galatasaray, Juventus maçı var ben İstanbul'a geleceğim, İstanbul'da oturalım sizinle bu işi konuşalım.İtalyanlarla çalışan bazı özel sektör kuruluşları boykot uyguluyorlar, halkınızda da infial var İtalya'ya karşı, bu konuda görüşelim' diye. Ben onu samimi görmedim.Sanki ateşimizi almak için yapıyor gibi geldi bana. Ben 'Gelsin Ankara'ya görüşelim ben İstanbul'a maç için gitmeyeceğim' dedim. Aslında maça da gitmek istiyordum. Ama bu gelişme dolayısıyla gitmedim."

Roma'da işler iyice karışmıştı.Öcalan Roma'dan da kaçmak zorundaydı. Çünkü Almanya kendisine güvence sağlayamamıştı.

İtalya yalnız kalmıştı, sıkışmıştı. Amerika bastırmaktaydı. Türkiye ayaktaydı.

Öcalan yeniden bir uçağa bindi...Artık sona doğru hızla yol almaktaydı:

Meçhule kalkan uçak

“İtalya’dan çıkmadan evvel Rozalin vasıtasıyla Güney Kıbrıs’tan kırmızı pasaport temin ettim ve kendi fotoğrafımı yapıştırdım. İtalya’dan kendimiz bir uçak tuttuk. Bu uçağı onların yardımıyla bulduk. Masrafını biz ödedik. Yanımda Roma temsilcimiz Ahmet Yaman olduğu halde Moskova’nın 4,5 km kuzeyinde Rovinrant Havaalanı’na geldik. Bu işi benim Rusya temsilcim olan Mahir kod adlı Numan Uçar organize etmiş, ancak Rusya daha önce en az bir ay hatta 6 ay kalabilir diye vaatte bulundukları halde yine çok ters bir tutum içine girdiler. Büyük zorluklar çıkardılar, bana seni Suriye’ye göndereceğiz dediler. Kendilerine Suriye zaten kabul etmiyor. Ya savaş çıkar ya da seni Türkiye’ye teslim ederiz diyorlar, buna rağmen beni nasıl Suriye’ye gönderirsiniz dedim. Zorluk çıkarmak şeklindeki tutumları devam etti. Halbuki isteseler güvendikleri bir ülkeye gönderebilirlerdi. Rusya’nın bu tutumu üzerine tekrar Rozalin’le irtibat kurdum. Rozalin Yunanistan’a gelebileceğimi söyledi ve kendisi Rusya’ya geldi. Birlikte 29 ocak 1999 tarihinde Rusya’dan ayrıldık. Rozalin Rusya’ya yani benim yanıma yine küçük bir uçakla geldi. Yanında Badouvas ve Nagazakis isimli iki Yunanlı vardı. Bu uçakta zannederim Yunan gizli servisine aitti. Bana, Badouvas ve Nagazakis büyük güvence verdiler. Yunanistan’a kabul edileceğimi söylediler. Yunanistan’a geldik dost görünen bu insanlarla bir gün dolaştık, ancak yetkili ve sorumlu durumunda olan Dimitris beni görünce yeniden hırçınlaştı derhal gönderileceğimi söyledi ve benim Minsk üzerinden Hollanda’ya gönderileceğim söylendi, kendi uçaklarıyla beni Minsk Havaalanı’na getirip bıraktılar. Bu havaalanında dondurucu soğukta 4 saat bekledim. Bu duruma Avrupa ülkeleri karar almış, beni Hollanda’ya götüreceklerini söyledikleri uçak bir türlü gelmedi. Böylece beni ortada bıraktılar. Bu bekleme sırasında beni ısrarla uçaktan indirmek istediler. Beni

uçaktan indirerek bu havaalanında bırakmak ve büyük bir tehlike karşısında kalmamı istediler. Bende ısrarla uçaktan inmek istemedim. Bu olay 31 ocağı 1 şubata bağlayan gece cereyan etti. Bu sırada bütün Avrupa havaalanlarının uyarıldığını duydum. Belçika benzer bir küçük uçağa karşı bir tane F-16 kaldırmış. Belçika'nın bu davranışı daha sonra skandal olarak değerlendirildi. Pirimakov aynı gün bütün bağlı ülkelere kabul edilmeyeceğimi bildirmiş. Sonuçta mecburen tekrar Yunanistan'a dönme gereği doğdu. Yunanistan'da Dimitris tarafından çok daha kötü bir şekilde karşılandım."

Öcalan'a yolculuğunun bu kısmında eşlik eden bir kişi daha vardı.Olayın kahramanlarından olan bir Yunanlı casus. Savvas Kalenderidis.

O da Türkiye'de görev yaptığı dönemlerde başarılı olmuş bir casus. İzmir'de görev yaparken Türkiye'ye ilişkin askerî gizli bilgilere ulaşabilen Kalenderidis Türkiye'de casusluk suçlamasından mahkûm olduktan sonra Yunanistan'a dönmüştü. Öcalan operasyonunda onun anlattıkları da büyük boşlukları dolduruyor.

Dördüncü bölüm

Atina'nın açmazı

Abdullah Öcalan'ı 2 şubat 1999 günü Kenya'ya kadar götüren Yunan gizli servis ajanı Savvas Kalenderidis'in 26 şubat 1999 ve 3 mart 1999 tarihlerinde Atina Asliye Hukuk Mahkemesi'nde ifade verdi.

Savvas Kalenderidis ‘in bir solukta okunan, ifadesi Öcalan’ın yarım bıraktıklarını tamamlıyor:

Casus anlatıyor

“Yeminli tanık ifadesi: Sapfous 157 Numara Atina adresinde ikamet eden, 1960 doğumlu ve mesleği binbaşı olan, Helen ve Hıristiyan Ortodoks, Stavros oğlu Savvas Kalenderidis, 26 şubat 1999 cuma günü saat 23.00’te soruşturma memuru İoannis Sakellakou ve kâtibe Fotini Ntaskaanni’nin de tanıklığında, Atina Asliye Hukuk Savcısı Hristos Markoannis’in huzuruna çıktı.

Yukarıdaki kimlik bilgileri, kendisi tarafından gösterilen Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilme 12.06.1989 tarih ve 16113 sayılı kimlik belgesine dayanılarak yazıldı. Sağ elini İncil üzerine koyarak, Ceza Yargılama Usul Kanunu’nun 218. ve 219. maddelerine uygun olarak yemin etti. Kendisine, İçişleri ve Kamu Düzeni Bakanlığı tarafından Abdullah Öcalan’ın yasadışı şekilde Yunanistan’a gelişi ve ikameti hakkında tanık olarak dinlenmesi amacıyla gerekli iznin verildiği hatırlatıldı. Soruşturmanın devamında, olası diğer konuların ortaya çıkması durumunda kendisine Ceza Uygulama Usul Kanunu’nun 212.maddesinin 1.paragrafının, d fıkrası hükümleri hatırlatıldı. (Tanığa, konuşmama hakkı veren madde.)

Şu şekilde cevap verdi: Binbaşıyım ve 1992 yılından beri EİP’de (Yunan gizli servisi) görev yapıyorum. Hatırlatılanları tamamen anladım. İtalyan makamları tarafından, Abdullah Öcalan’ın özgür bir kişi olarak değerlendirmesinden sonra, kendisine o ülkeden ayrılması için resmî makamlar tarafından baskı yapılıyordu. Bunun üzerine Öcalan’ın yasadışı yollardan Yunanistan’a gelme olasılığını değerlendirdim. Bu değerlendirmelerimi ve korkularımı, Kurum’un (Yunan gizli servisi) Başkanı’na Haralambos Stavrakakis aktardım. Kendisine, hükûmeti aydınlatacak bir yazı hazırlamamız için teklifte bulundu.

Öneriler, Öcalan’ın yasadışı olarak ülkeye gelmesi durumunda, hazır çözümleri içeriyordu. Teklif, Kurum başkanı tarafından reddedildi.

Öcalan'ın İtalya'dan Rusya'ya hareket etmesinden biraz önce, geceyarısı saat 01.00 civarında tarihini hatırlayamadığım bir gece, Naksakis'ten (Andonis Naksakis, emekli bir deniz subayı, fanatik bir Türk düşmanı) bir telefon aldım. Naksakis, benden, Öcalan'ın Yunanistan'a yasadışı ve habersiz olarak getirilmesi çabalarına katılmamı istiyordu. Hemen Kurum başkanına telefon edip, Naksakis'in niyetini bildirdim. Daha sonra Badouvas (Kostas Badouvas, PASOK eski milletvekili. Öcalan'ın Yunanistan'daki hamilerinden. Bu eyleminden dolayı daha sonra partisiden ihraç edildi) tarafından da telefon edildi. Bu arada aynı amaçla EİP başkanına da telefon edilmiş. Sonuçta, Öcalan'ın Yunanistan'a girişine engel olundu.

Abdullah Öcalan İtalya'dan, bilinmeyen bir istikamete gitmek üzere ayrıldı. Başta Rusya'ya geçeceği ve Dağlık Karabağ'a (Ermenilerin işgali altında bulunan Azerbaycan toprakları) gideceği şeklinde söylentiler vardı. EİP başkanı, 29 ocak 1999 cuma günü saat 13.40'ta bir yurtdışı gezisinde bulunduğu sırada beni telefonla arayarak, elindeki bilgilere göre, Ruslar'ın, Öcalan'a Rusya'yı terk etmesi için baskı yaptıklarını söyledi. Öcalan'ın, Yunanistan'a gelmeyi düşünmemesine rağmen, bizim dikkatli olmamız gerektiğini belirtti. Ben, Öcalan'la ilgili bu hususları biliyordum."

Davetsiz misafir

"Aynı gün saat 19.40 civarında işten henüz eve girdiğim bir sırada, EİP başkan yardımcısından telefon geldi. Bana, yeni gelişmeler olduğunu ve Kurum'a dönmem gerektiğini söyledi. Başkan yardımcısı, aynı gün öğleden sonra, başkanın bana telefonda söylediklerini tekrarlamıştı. Hemen Kurum'a döndüm. Orada, başkan yardımcısının odasında Naksakis, Rozerin ve Pirro'nun birlikte, zannedersem Egeo şirketine ait özel bir uçakla Petersburg'dan geldiklerini öğrendim. Kesin olmayan bilgilere göre, gerekli gümrük işlemleri yapılmadan dördüncü bir şahsın VİP salonuna sokulduğunu, aynı şahsın daha sonra siyah renkli 'Cadillac' veya benzeri özel bir otomobile bindiğini tespit ettim.

Söz konusu otomobile havaalanından ayrılışta büyük bir ihtimalle beyaz renkli 'Hundai' marka iki otomobil refakat etmiş. Dördüncü şahsın A.Öcalan olup olmadığı konusunda kesin bilgi yoktu. Bu arada başkan yardımcısıyla anlaşarak, kendisinin bürosundan, durumu aydınlığa kavuşturmak için Naksakis ve Rozerin'le (Rozerin Laser, uzun yıllar Yunanistan'da siyasî göçmen olarak yaşayan ve PKK'nın Yunanistan sorumluluğunu yapan bayan) görüşmeye çalıştım.

Öcalan'ın Yunanistan'a gelip gelmediği konusu ile bulunduğu yeri tespit etmek amacıyla Naksakis'e telefon edip, kendisini iknaya çalıştım. Naksakis, bunu kesinlikle reddetti. Konuyla ilgili olarak bana aynen şunları söyledi: 'Bana, ne dediğini anlamıyorum...' Bu arada elimize geçmiş olan pasaport fotokopilerini kullanarak, kendisini tekrar ikna etmek istedim, şu cevabı verdi: 'Bu, hiçbir şey ifade etmez. Ne dediğini yine anlamıyorum...' Naksakis, aynı konuyla ilgili olarak başka çevrelerden de telefonlar edildiğini ve baskı gördüğünü belirtti."

Yunanistan telaşta

"Sabah saat 03.30 civarında tamamen kontrolden çıkmış olan Naksakis, kendisini bir daha telefonda rahatsız etmememi kesin bir dille söyledi.

Eldeki tüm bilgilere göre, Yunanistan'a girmiş olan Öcalan'ı başka yöntemlerle tespit etmek amacıyla bütün gece başkan yardımcısının bürosunda kaldım.

Saat 03.30 civarında başkan, Öcalan'ın saklandığı yeri tespit edebilmemiz için Rozerin'e telefon etmemi istedi. Rozerin'e ettiğim telefona Melsa (Melsa Deniz, Öcalan'la Kenya'ya giden PKK'lı bayan militanlardan biri) çıktı. Rozerin'in uyuduğunu söyledi. Uyandırmasını istedim. Bana, 'yapamam' dedi. Sonuçta, o gece Rozerin'le görüşemedim.

Ertesi gün sabah saatlerinde Naksakis telefon edip, kendinden geçmiş bir halde, iki-üç polisin yakınında bulunduğunu söyleyip, onlardan şikâyetçi oldu. Kendisine, sakin olmasını ve onlarla konuşmasını söyledim. O ise, panik halinde savcıya ve Kamu Düzeni bakanının yaverine telefon edeceğini belirtti. Ayrıca, tansiyonunun yükseldiğini, Deniz Hastanesi'ne götürülmek için ambulansa telefon edeceğini belirtti. Ben de kendisine, yatağa uzanmasını ve bir ilaç alarak sakinleşmesini tavsiye ettim.

Benim açımdan, öğleden sonra Öcalan'ı tespit etme çabaları azaldı. Akşam saatlerinde, Öcalan'la bir randevu ayarlandığını öğrendim. Ama bu randevunun nerede olacağını bilmiyordum. EİP başkanının, bu randevuya gitmek amacıyla yurtdışından gelmesini bekliyorduk. Hava koşulları kötü olduğu için başkan gelmekte gecikti. Saat 23.00 civarında Tümgeneral Roubis'in Öcalan'la görüşmeye gideceğini öğrendim. Roubis, Kurumumuzdan, tercüman-çevirmen istedi.

Ben, çevirmenlik yapabilecek durumdaydım. Ancak, başkanın bana ihtiyacı olma ihtimaline karşı bir başka çevirmen bulmaya çalıştık. Önerim üzerine, EİP daimi kadrosundan memur Mihalis Lioumis bu iş için görevlendirildi. EİP başkanı ise, saat 01.00 civarında havaalanına gelmiş. Doğrudan Öcalan'la randevusuna hareket etmiş. Öcalan'la görüşüp görüşmediğini bilmiyorum.

Pazar, sabah saat 07.00'de uyumaya gittim. Saat 09.30'da Polis Müdürü Tzovaras (Atina emniyet müdürü) telefon edip, Öcalan'la sohbet etmemi istedi. Ancak, gideceğimiz yeri bilmiyorduk. Öcalan, yalnızmış. Benim, kendisiyle oturup sohbet etmem isteniyormuş. Evde bulduğum bazı Türkçe kitapları yanıma alıp, Kurum'a gittim. Öcalan'la ne kadar birlikte olacağımızı bilmediğim için bu kitapları gerekli olur diye yanıma aldım. Motosikletimle EİP'ye gittim, orada Kurum'a ait bir otomobile bindim, şoför, beni 'Agios Andreas Tesisleri'ne götürdü. Orada, Tzovaras ve hangi kurumdan olduğunu bilmediğim bir polis vardı. Ancak bu görevli, EİP'den değildi.

Öcalan'ı salonda bulup, kendisine selam verdim. Bu arada tipik sorular yönelttim. Kendisi, bir önceki gece yaptığı görüşmelerden söz

etti. Öcalan'la Türkçe konuşuyorduk. Tahminen bir saat birlikte oturduk. Ardından Tzovaras, bir arabayla Hellinikon Havaalanı'na (Atina havaalanı) gideceğimizi söyledi. Saat 12.30 civarında havaalanına gittik. Orada bulunan EİP başkanı, bana, Öcalan'la birlikte önce Minsk'e, ardından da Hollanda'ya gideceğimizi bildirdi. Ancak, kesinlikle uçaktan inmemem talimatını verdi."

Acil uçuş

"Uçakta Öcalan'ın daha önce Atina'dan Moskova'ya (Öcalan'ın Suriye'den kaçışının ardından) götürülmesi sırasında tanıdığım bir pilot ile tanımadığım bir yardımcı pilot bulunuyordu. Uçakta, Öcalan'ın dışında Melsa ile Zorz adındaki Kıbrıslı bir işadamı ve Hollandalı bir avukat oturmaktaydı. Bu avukat, Öcalan'ın vekâlet verdiği Britte'nin eşiydi.

Naksakis'i getirmiş olan pilota, hareket saatimizi sordum, 23.30'da gidileceğini söyledi. Hareket emrinin acil olarak verilip verilmediği konusundaki soruma da 'Evet, acil' dedi. Pilot, devletin gizli bir işiyle ilgili olarak görevli olduğunu belirtti, kasım ayında Öcalan'la Atina'dan Moskova'ya yaptığımız yolculuğu örnek olarak gösterdi.

Öcalan, bana, Yunanistan'a geliş nedenlerini şöyle anlattı: 'Perşembe akşamı KGB yetkilileri, beni ziyaret etti. Üzerinde fotoğrafım bulunan sahte bir Rus pasaportu verdiler. Ardından da ertesi gün sabah saat 08.00'de beni zorla Şam'a giden uçağa bindireceklerini söylediler. Şam'daki tanıdıklarımızla görüştüm. Onlara, Ruslar'ın kararını bildirdim. Suriyeliler, bana tekrar Suriye'ye girdiğim takdirde tutuklanıp, Türkiye'ye teslim edileceğimi belirttiler. Daha sonra Rozerin'e telefon ederek, cuma sabahı bir uçak ayarlayıp, beni Rusya'dan Atina'ya getirin, dedim.'

Öcalan'ın bu açıklamalarından sonra, KGB'nin (Rus gizli servisi), EİP'yi niçin haberdar etmediğini düşündüm. Çünkü, her iki gizli servis arasında iletişim kanalları bulunmaktaydı. Ülkemizin (Yunanistan), KGB tarafından bilgilendirilmeme konusu benim için önemliydi.

Öcalan ve beraberindekilerle birlikte Atina'dan havalanıp, saat 18.00'de Minsk'e (Beyaz Rusya'nın başkenti) ulaştık. Orada, Riga'dan (Letonya'nın başkenti) gelecek 'Antonov' tipi bir uçağı bekledik. Bu uçakla, Hollanda'nın Rotterdam şehrine gidecektik. Bu planın esin kaynağı Zorz'du. Isı dışarıda -19 dereceydi. Beklediğimiz uçağın rötarı devam ediyordu. Önce saat 23.00'te geleceğini belirttiler. Zorz uçaktan çıkıp, telefonla bilgi aldı. Sonuçta, bizi Rotterdam'a götürecek uçağa iniş izni verilmediğini 01.00'de öğrendik. 03.00'te tekrar Atina'ya döndük."

Korfu Adası

"Atina Havaalanı'nda bizi EİP başkanı ile öteki EİP yetkilileri karşıladı. Bir kahve içtikten sonra tekrar bilmediğim bir istikamete hareket ettik. Bizimle birlikte seyahat eden Hollandalı, Hellinikon Havaalanı'nda gruptan ayrıldı. Bu defa uçağa İsveç vatandaşı ve Kürt kökenli bir şahıs ile Polis Müdürü Tzovaras bindi.

Saat 05.30'da Kerkira'ya (Korfu Adası) ulaştık. Güvenli bir yere yerleştik. Öcalan, orada istirahate çekildi, biz de kendisini ülkeden (Yunanistan) çıkarma planlarını görüştük.

Bu arada bazı kişileri, hemen İtalya'ya gönderdim. Gerekirse onların, Öcalan'ı İtalya kıyılarında karşılamaları için tedbir almalarını planladım. Ayrıca, Öcalan'ı İtalya'ya 2,5 saatte götürecek bir sürat teknesi bulduk."

Öcalan kararsız

"Abdullah Öcalan, Sırbistan'a, hatta Arnavutluk'a gitmek istiyordu. Daha sonra saat 17.00'de Kurum başkanından Zorz'a telefon geldi. Bu yeni karar, Öcalan'a şu şekilde nakledildi: 'İlk aşamada, Afrika'daki bir ülkeye götürüleceksiniz. Orada, ülkemizin sorumluluğu altında konaklayacaksınız. Bu arada Güney Afrika'dan sizin için siyasî sığınma hakkı ayarlanacak. Daha sonra Güney Afrika'ya gönderileceksiniz.'

İşin başında gideceğimiz Afrika'daki ara ülke bana bildirilmedi. Ancak Zorz, Öcalan'ın kulağına bunu fısıldadı. Koridorda ayakta duran Öcalan, bana doğru dönerek, 'Fikrin nedir?' diye bir soru yöneltti. Ben kendisine, planın tamamını bilmediğim için fikir belirtemeyeceğimi söyledim. Bu arada Zorz, EİP başkanına, Öcalan'ın kararsızlığını bildirdi.

Biraz sonra başkan bana telefon ederek şunları söyledi: 'Öcalan'a baskı yap, hareket planını kabul etsin. Gideceği yerde Yunan devletinin resmî koruması altında bulunacak. Sığınma hakkı onaylandığı zaman biz onu Güney Afrika'ya götüreceğiz. Söyle.'

Telefonu kapatıp, başkanın ifade ettiği planı Öcalan'a aktardım. O da bana görüşümü sordu. Ben de kendisine, gidilecek yeri bilmediğimi, ancak resmî Yunan koruması altında tutulacağını, bunun bir teminat olduğunu kendisine söyledim. Bu arada Öcalan'a, şöyle bir değerlendirmede bulundum: 'Bu yeni gelişme, ülkemizin sizin şahsınıza ve genel olarak Kürt sorununa yönelik bir politika değişikliğini ifade ediyor.' Çünkü ben ilk kez böyle bir kararı duyuyordum.

Abdullah Öcalan, fikrimi dikkatle dinledi, belirli bir süre ısrarla gözlerime baktı ve 'Gidiyoruz' dedi."

Öcalan Kenya kararını anlatıyor

Kalenderides'in anlatımlarını burada kesip, Abdullah Öcalan'ı dinlemekte fayda var:

"Seni hemen Kenya'ya gönderelim dediler. Böylece bir Kenya modelinin hazırlandığını gördüm. Bu arada beni Korfu Adası'na götürüp getirdiler. Burada dikkat çeken husus Kenya'nın tesadüfen seçilmediği, planlı olarak seçildiğidir. Avrupa'daki olmazlar ve Yunan hükûmetinin bu tutumu karşısında Kenya'ya gitmek zorunda kaldım. 2 şubat 1999 günü sempatizanlardan İbrahim isimli arkadaşla ve

Yunanlıların yine o küçük uçağıyla Kenya'ya hareket ettim. Kenya'da Yunan Büyükelçiliği görevlileri bizi alarak Yunan Büyükelçisi Kostulas'ın evine götürdüler. Önce bana pasaport çıkartıp Güney Afrika'ya göndereceklerini söylediler, bu bir vaatti ancak günler geçmesine rağmen bu pasaport gelmedi, daha sonra benim başka bir eve yerleştirileceğim söylendi. Bende bunun benim için büyük tehlike olduğunu, korumasız bir yere gidemeyeceğimi söyledim, evden ayrılmadım ve yazılı olarak iltica talebinde bulundum. Büyükelçi 'hay hay memnuniyetle' dediği halde benim dilekçeme cevap vermedi. Benim Kenya'ya gelişimden bir iki gün sonra da Dilan kod adlı Şemsi Kılıç Kenya'ya geldi, olaylara şahittir."

Kenya kıskacı

"Giderek benim büyükelçilik evinden ayrılmam konusunda baskı arttı. Hatta zorla çıkaracaklarını söylediler ve beni bu evden çıkarmak için Yunanistan'dan dört kişilik bir ekip göndermişler. Bizde çıkmayız gerekirse kendimizi savunuruz dedik. Kendi çapımızda tedbirler alarak çatışmayı da göze alarak direnişe hazırlandık, ancak bu dört kişilik ekip bekledi, bize karşı harekete geçmedi. Son gün Yunan büyükelçisi, Kenya Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı, evvela büyükelçi davete uymayacağını bildirdi, bilahare araba gönderdiler, büyükelçi Dışişleri Bakanlığı'na gitti. Dönüşte bana istediğim bir ülkeye gidebileceğimi bu ülkelerin Güney Afrika veya Hollanda olabileceğini söyledi. Yunan hükûmetinin de Hollanda'nın beni kabul etmeye hazır olduğunu bildirdiğini ifade etti. Ertesi gün, 15 şubat 1999 günü beni havaalanına götürmek için Kenyalı bir yetkili geldi, Yunan büyükelçisi de beni kendisinin ve kendi arabasıyla havaalanına götüreceğini söyledi. Aralarında münakaşa çıktı, neticede Yunan büyükelçisi kendi toprağında, kendi misafirini, kendi arabasıyla götüremedi. Beni Kenyalı yetkilinin arabasına tek başıma bindirdiler. Havaalanına getirdiler. Ben zaten neticeyi anlamıştım. Bindirildiğim uçakta enterne edildim. Bindirildiğim bu uçağın hangi ülkenin uçağı olduğunu bilmiyordum."

Kenya'daki Rum: Lazaros Mavros

Öcalan'ın anlatımlarını burada Kalenderides'inkilerle karşılaştırdığımızda hemen hemen aynı olduğunu görüyoruz. Ama Kalenderides daha fazla ayrıntı veriyor:

"Ben, ara istasyonla (Kenya) ilgili en ufak bir şey duymamıştım. Kerkira'dan, Afrika'daki ara istasyona hareket saati 17.30'du. Bu arada Tzovaras, havaalanına gitti. Orada iki televizyon kamerası bulunuyormuş. Onları, usulüne uygun bir şekilde havaalanından uzaklaştırmaya çalışmış, ama başaramamış. Saat 20.30'da bineceğimiz uçağa karartma uygulandı. Biz de farları kapalı otomobillerle havaalanına gittik. İbrahim (Öcalan'la Kenya'ya giden İsveç pasaportlu İbrahim Ayas), Öcalan ve Melsa'nın içinde bulunduğu 'Land Rover' marka araba hızla uçağa yaklaştı, şoför uçağın kanadını görmedi ve doğrudan üzerine çakıldı. Kanat, ön camdan içeri girdi, yüzüme kadar geldi. Korunmak için ellerimi öne uzatınca, iki elimin avuç içinden yaralandım.

Daha sonra bir eve gidip, sahil güvenliğe ait bir tekneyle İgumenitsa'ya geçtik. Oradan karayoluyla havaalanına gittik. Yabancı bir şirketin özel uçağına binerek, saat 04.30'da Afrika'nın ara ülkesine hareket ettik. Uçakta, Kenya'nın başkenti Nairobi'ye gittiğimizi öğrendim.

Kerkira'da olduğumuz sırada, uçak yolcularının isimleri ve pasaport numaraları istenmişti. Bunları yazıp, faksla Atina'ya gönderdim. Bu isimleri, gideceğimiz ülke giriş vizelerinin ayarlanması için oradaki büyükelçimize göndereceklerini belirttiler. Abdullah Öcalan, Kıbrıs Cumhuriyeti (Güney Kıbrıs Rum Yönetimi) makamlarına ait 'Lazaros Mavros' adına düzenlenmiş sahte bir pasaportla seyahat ediyordu.

Nairobi'ye vardık, bizi Yunanistan Büyükelçiliği Kâtibi Diakofotakis karşıladı. Kontrollerden normal olarak geçtik, büyükelçilik otomobillerine binip, büyükelçilik ikâmetgâhına hareket ettik.

Yunanistan'ın sırları

“Abdullah Öcalan’ın bundan sonra büyükelçilikteki ikametiyle ilgili konular, yanındakilerin Yunanistan’a dönüşüyle ilgili olaylar, gizli diplomatik girişimlere konu teşkil etmektedir. Ülkemizin güvenliğini ilgilendiren bu konuları açıklamaktan sakınıyorum. Başka ilave edecek birşey yoktur.”

Kalenderides ifadelerini burada kesiyor. Ama Öcalan olayı Yunanistan’da bakan devirmeye başlayınca işin rengi de değişiyor. Kalenderides yeniden ifade vermek zorunda kalıyor ve her şeyi anlatıyor:

“3 mart 1999 cuma günü Atina’da saat 12.30’da ‘Sapfous 157 Numara Atina adresinde ikamet eden, 1960 doğumlu ve mesleği binbaşı olan, Helen ve Hıristiyan Ortodoks, Stavros oğlu Savvas Kalenderidis’in kendisine konuyla ilgili soru soruldu ve aşağıdaki şekilde cevap alındı:

26 şubat 1999 tarihinde vermiş olduğum ve içeriğini onayladığım ifademe aşağıdakileri ekliyorum.

Büyükelçilik ikâmetgâhına (Yunanistan’ın Kenya Büyükelçiliği) varıp yerleştikten sonra, Diakofotakis’le (Kenya’daki büyükelçilik başkâtibi) birlikte büyükelçiliğe geçip, Atina’ya yazılı mesaj gönderdik. EİP başkanına (Yunanistan gizli servis başkanı), yerleşmemizin sorunsuz bir şekilde gerçekleştiğini ve talimatın geri kalan kısmını tamamlamak amacıyla Güney Afrika’ya hareket hazırlığı yaptığımı belirttim. Burada (Güney Afrika Cumhuriyeti’nde), Abdullah Öcalan’a, bu ülke tarafından siyasî sığınma verilmesi için yapmam gerekenler vardı.

Dışişleri Bakanlığı’ndan Papaioannou (Yunanistan Dışişleri bakanının diplomatik büro müdürü), bize, bundan böyle konuyla ilgili yazılı bir raporun kesinlikle gönderilmemesi talimatını verdi. 3 şubat 1999’da Costorlas’a (Yunanistan’ın Kenya büyükelçisi),

Johannesburg'a (Güney Afrika Cumhuriyeti'nin başkenti) hareket etmem gerektiğini belirttim. 4 şubat 1999 tarihi için yer ayırttım. O tarihte 'Kenya Airways' uçağıyla hareket etmek için havaalanına gittim.

Sayın büyükelçi, Kenya Dışişleri Bakanlığı genel sekreteri tarafından bakanlığa çağrılmıştı. Saat 12.00'de uçacak olan uçağı, havaalanında beklerken, Kenya Dışişleri Bakanlığı'nda görüşmesini tamamlayan büyükelçi, saat 11.00'de havaalanına gelip, bizi buldu. Havaalanında Diakofotakis ve Aristidou'yla (Apo'yla birlikte Kenya'ya gelen Güney Kıbrıslı esrarengiz işadamı) birlikteydik. Sayın büyükelçi, Katourima'nın (Kenya Dışişleri Bakanlığı genel sekreteri), kendisine, The Nation gazetesinde yer alan ve Öcalan'ın 2 şubat 1999 tarihinde Yunanistan'dan hareket ettiğini belirten bir yazıyı gösterip, görüşlerini sorduğunu bize nakletti."

Meraklı Kenyalılar

"Büyükelçi, gazete haberindeki konudan haberi olmadığını söylemiş. Bu arada Kenyalılar, büyükelçiye, 1 şubat 1999 tarihinde gönderdiği, 5 yolcunun Nairobi'ye gelişiyle (Apo ve beraberindekilerin gelişi) ilgili notayı sormuşlar. Kenyalı yetkililer, daha çok benimle ve Aristidou'yla ilgilenmişler. Büyükelçi de onlara, bizim arazi ve bina eksperi-işadamı olduğumuzu ifade etmiş.

Saat 11.30'da arkadaşlarla vedalaşıp, biniş kartı aldım. Kartı alırken, gişedeki memur, yanına bir genç gelinceye kadar bekledi. Sonunda biniş kartını alıp, pasaport kontrolüne gittim. Çıkış kaşesini vurdular, ardından havaalanının bekleme salonuna geçtim. Orada, yanıma daha önce gişede gördüğüm genç görevli yaklaşıp, nazik bir şekilde kendisini takip etmemi istedi. Birlikte, güvenlik bürosuna gittik. Pasaportumu aldılar, beklememi söylediler. Kendilerine, herhangi bir problem olup olmadığını sorup, büyükelçiliğe telefon etmek istediğimi bildirdim. Bana, herhangi bir sorun olmadığını, telefon etmeye bir neden bulunmadığını söyledi.

Pasaportumu alıp, bir büroya götürdüler. Beklediğim süre içerisinde bana, Kenya'ya niçin geldiğimi sorup, 'Devletle ilgin var mı?' dediler. Ben, kendilerine, gayrimenkulleri değerlendiren bir büroda çalıştığımı, Nairobi'ye, büyükelçiliğin satın almayı öngördüğü bir gayrimenkulü değerlendirmek amacıyla geldiğimi belirttim.

Saat ilerledikçe yetkiliye, uçağı kaçırma tehlikesi bulunduğunu hatırlattım. Kendisi bana, biniş kartım olduğu için, uçağın beni bekleyeceğini söyleyip, rahatlattı. Büyükelçiliğe telefon etmek istedim; dış hat bulunmadığını belirtti.

Saat 12.15 civarında pasaportumu iade ettiler. Bunun üzerine, 'çıkış'a yöneldim. Orada ise, uçağın hareket ettiğini söylediler. Yetkili memur, benimle ilgilendi. Ancak, hangi büronun geciktirdiğini kendisine sorduğumda, geri çekilip gitti.

Güvenlik bürosuna gittim, açıklama istedim. Bana, bir yalnışlık olduğunu, ücretsiz olarak giriş vizesi (Kenya'ya tekrar giriş vizesi) alabileceğimi söylediler. Pasaportumdaki çıkış kaşesini iptal ettiler. Dışarıya çıkıp, büyükelçiliğe telefon ettim, bu arada EİP başkanına, olayı aktardım.

Diakofotakis'ten, beni gelip havaalanından almasını istedim. Kendisi gelmiş, ancak buluşamadık. Sonuçta, Rodezya'dan gelen iki Helen genciyle karşılaştık. Birlikte bir taksi kiralayıp, büyükelçiliğe gittik. Orada, ayrıntılı olarak olayı aktardım, bu arada genel bir durum değerlendirmesi yaptık. Bir sonraki gün tekrar hareket etmeye karar verdim.

5 şubat 1999 günü sabahı Katourima, telefonla benim ve Aristidou'nun pasaportlarını istedi. Sayın büyükelçi, Aristidou'nun, yönünü bilmediği bir ülkeye gitmek üzere ayrıldığını söyledi. Kendisine, sadece benim pasaportum bulunduğunu belirtti. Katourima ile benim pasaportumu 8 şubat pazartesi günü Diakofotakis'in götürmesi için anlaştılar.

Hemen EİP başkanına telefon edip, hareketimin birtakım zorluklar yüzünden pazartesi gününe kadar geciktiğini, buradan çıkışımın mümkün olup olamayacağı konusunda tereddütlerim bulunduğunu belirttim. Güney Afrika'ya, benim yerime başka bir kişinin gönderilmesi gereğini düşünüp düşünmediğini sordum."

MGK, Yunanlı casusu korkuttu

"O gün, İnternet'ten bir İstanbul gazetesi ile Almanya'nın Frankfurt kentinde yayımlanan Özgür Gündem gazetesindeki Günay Aslan imzalı 'Öcalan'la İlgili No.2' başlıklı makaleyi aldım. Abdullah Öcalan, bu makaleyi okuduktan sonra havaya fırladı. Gerçekte bir bilgi bülteni şeklinde olan bu makale, Öcalan'a tuzak kurulduğu, garanti edilmiş güvenceler olmadan, bulunduğu yeri terk etmesi halinde yok olmaya gideceği mesajını veriyordu.

Öcalan'ın bana belirttiğine göre, Şam'dan kovulmadan önce eylül 1998 tarihinde yayımlanan 'Öcalan'la İlgili No.1' başlıklı makaleyle de yine kendisi karşılaşacağı tehlikeler konusunda uyarılmış. Bu koşullar altında 5 şubat 1999 tarihli makale, bundan sonraki tutumunda belirleyici rol oynadı.

Hemen Nairobi'deki Yunanistan Büyükelçiliği'ne hitaben, kendisine siyasî sığınma verilmesi için dilekçe yazdı. Bunu, büyükelçiye resmen takdim etti. Büyükelçi şaşırdı, Öcalan'a kesin bir dille Nairobi'deki bir çiftliğe yerleştirilmesi konusundaki anlaşma hatırlatıldı. Ayrıca, kendisinin de bildiği birçok malum nedenlerden dolayı ülkemiz tarafından kendisine siyasî sığınma sağlanması konusundaki kesin tutum, tekrar söz konusu edildi.

Türkiye Millî Güvenlik Kurulu'nun, ocak ayının sonundan itibaren, Abdullah Öcalan'a her türlü korumayı sağlayacak komşu ülkelere karşı kuvvet kullanma kararı ortadaydı. Türkiye'deki askerî olguyu çok iyi bildiğim için, içinde bulunduğumuz bu durum ortaya çıkarsa, Türkiye'nin sözlü tehditlerle yetinmeyeceğini Öcalan'a hatırlattım. Özet olarak, olayların böyle bir boyuta gelmesi durumunda, tarihte cereyan edecek olan en aptal savaşın çıkabileceğini belirttim.

Öcalan bana, Türkiye'nin, Yunanistan'ın geriye adım attığını bilip, blöf yaptığını söyledi. Ama, kendisi de bir noktaya kadar ikna oldu. Dilekçesinin Yunanistan'a gönderilmesini istedi. Bu arada, Yunanistan tarafından güvenli bir ülkeye gönderilinceye kadar, Kenya'dan hareket etmeme kararı aldı.

Bu sırada büyükelçi, Öcalan'ın dilekçesini alıp, konuyu Diakofotakis'le müzakere etti. Büyükelçi, dilekçeyi kabul etmeme yetkisinin bulunmadığına karar verdi. Daha sonra, söz konusu dilekçeyi Dışişleri Bakanlığı Özel Bürosu'na hitaben yazdığı bir yazıya ekleyip, Nairobi'de bulunan Yunanlı diplomat Kampitsis aracılığıyla Atina'ya gönderdi.

5 şubat 1999 tarihinde EİP başkanına telefon edip, Atina'ya gönderilen dilekçeden söz ettim. Bunu, kendisinin de görmesi gereğini vurguladım. Olayların gidişinde değişiklik olduğunu söyleyip, şu anda ortaya çıkan yeni durumu anlaması için, Günay Aslan'ın makalesini okuması gereğini vurguladım."

Öcalan sığınma istiyor

"Bu arada, durumdan rahatsız olan büyükelçi, Öcalan'a siyasî sığınma ve diplomatik pasaport verilmesi için arayışa geçti. Ardından, Atina'ya telefon edip, Papaioannou'ya, Seyşel Adaları'yla güçlü bağları bulunan bir arkadaşının telefonunu verdi.

Dışişleri Bakanlığı, büyükelçinin arkadaşıyla irtibat kurmuş. Daha sonra, Öcalan'ın gerçek kimlik bilgileri açıklanmadan belirli bir ücret karşılığında Seyşeller'de konaklayabileceğini öğrendik. Aristidou'nun Seyşeller'e geçmesine, büyükelçinin önerdiği arkadaşının da Nairobi'de bizi ziyaret etmesine karar verildi.

Öte yandan, Papaioannou'dan duyduğuma göre, Yunanistan'ın Güney Afrika'daki büyükelçisi, Öcalan'a siyasî sığınma verilmesi için temaslar yürütüyormuş. Bu arada Aristidou, amacın gerçekleşmesi için Seyşeller'e verilmek üzere Yunan hükûmetinden para bulmak

için çalışıyordu. Sonunda, Yunanistan'dan para bulamayıp, Avrupa'ya gitti. Kendisinin söylediğine göre, Kürt örgütleri bir milyon dolar vermiş.

EİP başkanı, Öcalan'ın korunması için iki şahsı Nairobi'ye gönderdi. Bunu, Aristidou ayarlamış. Ancak, Nairobi'ye gelenler, Yunanistan göçmen pasaportuna sahip olduklarından, giriş yapamayıp, geri döndüler. Onların yerine, Dilan ve Nurcan (Öcalan'ın kadın korumaları Şemse Dilan Kılıç ve Nurcan Derya) geldiler.

11 şubat 1999 perşembe günü durum şöyleydi: o ana kadar Öcalan grubunun Yunanistan'la olan tüm iletişimleri şahsen tarafımdan büyük bir titizlikle denetlendi. Büyükelçilik konutunda şehirlerarası telefon yoktu. Bu arada, uydu telefonu hiçbir şekilde kullanılmadı. Telefon haberleşmesi ise, şu şekilde oluyordu: Öcalan'ın şifreli talimatlarını Melsa'ya (Apo'yla birlikte Kenya'ya giden PKK'lı kadın militan) söylüyordum. Onun bu mesajları Rozerin'e Yunanca aktarmasını istiyordum. O ana kadar benim yokluğumda hiçbir telefon görüşmesi yapılmadığı gibi, Yunanca'dan başka bir dil de kullanılmadı.Yine o ana kadar Avrupa'daki sorumludan ve Kenya'ya giremeyen şahıslardan başka hiçbir Kürt, Öcalan'ın yerini bilmiyordu.

O günlerde benimle birlikte konuya dahil olan diğer görevliler, hareketlerimizin herhangi bir şekilde izlendiğini fark etmedik. Özellikle, arabada giderken dikkat ediyordum, ama hiçbir zaman bir takip hissetmedim. Durumu, EİP başkanına aktardım. Perşembe gününden itibaren Öcalan'ın 'ulusal renkler'den (Yunanistan Büyükelçiliği Konutu'ndan) dışarıya çıkarılması amacıyla baskılar artmaya başladı. Doğal olarak, Atina'nın bu konudaki talimatları, zorunlu argümanlarla desteklenerek en ufak ayrıntısına kadar Öcalan'a aktarılıyordu.

Öcalan'ı ikna etmekte güçlük çekiyorduk. Öcalan, kendisine siyasî sığınma verecek ülkenin geçerli pasaportu eline ulaşmadan konutu terk etmiyeceğini vurgulamaktaydı. Ayrıca, Nairobi'den uzaklaşması için ülkemizden (Yunanistan) ve Kenya makamlarından güvenlik garantisi verilmesini de istiyordu.

Bu arada, Öcalan taraftarı kişiler, büyükelçiliğe sunmuş oldukları dilekçenin meşrulaşmasını sağlamak amacıyla avukatlarından yardım talep ettiler. Yunanistan'dan ve Avrupa'dan avukatlar beklemeye başladılar. EİP'ye ve Dışişleri Bakanlığı'na da bu konuyla ilgili bilgi verdik. Cuma günü ilk kez tutumumuz değişti. Dışişleri Bakanlığı ve EİP, Öcalan'ın metropolitlik konutlarına (Nairobi'deki Ortodoks Metropolitlik Tesisleri) yerleştirilmesi talimatı verdi. Bu arada, Seyşel Adaları'na cuma günü saat 10.00'da ulaşan Aristidou'dan, diplomatik pasaport sağlanmasıyla ilgili muallak cevaplar geldi."

Öcalan'ın korkusu

"12 şubat 1999 cuma gecesi bize, metropolitliğe taşınma emri verildi. Bu, Öcalan tarafından kabul edilmedi. Öte yandan, metropolitlikte, sivil giyimli şüpheli şahıslar dolaştığı için, bu emrin gerçekleştirilmesi mümkün görülmedi. Aynı gece, Öcalan'ın bir turistik tesise yerleştirilmesi gündeme geldi. Oradan da Seyşel'e gizlice gönderilmesi amaçlanıyordu. Bu konuyla ilgili olarak da, Kenya'da faaliyet gösteren bir işadamıyla görüşüldü.

Öcalan, konuttan çıkarıldıktan sonra büyükelçilik araçlarıyla Tanzanya'ya götürülecek, oradan gizlice Şeyseller'e gönderilecekti. Her iki plan da, eski tutumundan geri adım atan Öcalan tarafından kabul edildi. Ama, Seyşeller'den gelecek pasaportu yine ön şart olarak ileri sürüyordu.

Seyşeller'de bulunan Aristidou'yla görüştüm. Kendisi bana durumun kritik olduğunu söyledi. Ondan, tüm imkânlarını kullanmasını istedim. Kendisi bana, ümitli olduğunu, pasaportu alması halinde cumartesi sabahı uygun bir şahısla Nairobi'ye göndereceğini ifade etti. Ama pasaportlar hiçbir zaman gelmedi, böylelikle her iki proje de suya düştü.

13 şubat 1999 cumartesi günü Nairobi'ye (Kenya'nın başkenti) Avukat F.Kranidiotis (Apo'nun Yunanlı avukatı) gelip, büyükelçilikten

(Yunanistan Büyükelçiliği) müvekkiliyle görüşme talebinde bulundu. Müvekkiline götürülen avukat, kendisiyle belirli bir süre görüştü. Daha sonra Kranidiotis bize, müvekkiline yapılan baskılardan söz edip, büyükelçiliği terketmesi halinde tehlikelerle karşılaşacağını söyledi. En kısa süre içinde kendisinin oradan ayrılıp, konuyu dışişleri bakanıyla görüşeceğini ifade etti."

Öcalan'ı kovun baskısı

"Bu arada, cumartesi günü Öcalan'ın uzaklaştırılması amacıyla Atina'dan yapılan baskılar dayanılmaz hâle geldi. EİP başkanı tarafından, Öcalan'ı desteklemek, kendisine akıl vermek, normalde orada bulunmamam gerektiği halde, bulunmakla suçlandım. 13 şubat saat 23.30'da Avukat Kranidioitis'in ayrılacağı uçakta, Nairobi'den ayrılmak amacıyla yer ayarladım. EİP başkanı, büyükelçilik ikâmetgâhının Öcalan ve grubundan temizlenmesi amacıyla dört kişi gönderdiklerini söyledi. Bu olayla ilgili olarak Öcalan'ın avukatı ve refakatindeki üyeler (Apo'nun PKK'lı korumaları) bilgi sahibi oldular. Ben kendilerine, gelenlerin Öcalan'ın talep ettiği korumalar olduğunu bildirdim.

Doğal olarak ortaya çıkmış bulunan durum sonucunda, İkametgâh'ı terk etmek için gördükleri inanılmaz baskılar sebebiyle benim söylediklerim onlara inandırıcı gelmedi. Bu arada Papaioannou (Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Büro müdürü), cumartesi günü, Öcalan'ın Büyükelçilik İkâmetgâhı'ndan zorla çıkarılması için Nairobi'den paralı yerel 'fedai'ler bulunmasını istedi. Tam olarak 'fedai' sözünü duyup duymadığımı hatırlamıyorum, ancak konu bu idi.

Büyükelçi (Yunanistan'ın Kenya Büyükelçisi Kostorlas), Papaioannou'ya bu isteğinin gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığını belirtti. Aynı günün akşam saatlerinde eşyalarımızla birlikte İkâmetgâh'a gidip, Öcalan'la vedalaştık.

Bizimle birlikte Kranidiotis, Dilan ve Nurcan (Öcalan'ın kadın korumalarından Şemse Dilan Kılıç ve Nurcan Derya) bulunuyordu.

Dilan ile, Nurcan işlerini halletmek için şehre gittiler. Krandiotis ve büyükelçiyle birlikte önce büyükelçiliğe gidip, saat 22.00'de havaalanına hareket ettik. Dilan ve Nurcan işlerini bitirdikten sonra büyükelçiliğe geldiler. Oradan EIP Başkanı'na telefon edip, biraz sonra Yunanistan'a hareket edeceğimi bildirdim. Telefonda, gergin bir ortam içerisinde benim, Öcalan'ı desteklediğimi söyledi. On dakika içerisinde gidip, onu büyükelçilikten dışarı çıkarmamı istedi.

Bu konuşma sırasında başkana söz konusu talimatı pratik olarak uygulamanın imkânsız bulunduğunu, çünkü Öcalan'ın, benden 40 kilo daha ağır olduğunu, bu arada kendisine dört kişinin refakat ettiğini bildirdim. EİP başkanı telefonu kapattı, biraz sonra Polis Müdürü Tzovaras (Atina emniyet müdürü) telefon etti. Bana, üç bakanın yanında bulunduğunu, Öcalan ile grubuna karşı ahlâksızca ifadeler kullanıp, küfür ederek, onları dışarı atmamı istediklerini belirtti. Yunanistan'a döndüğüm anda beni görevden atmakla tehdit etti. Bu aşamada, aramızda bir söz düellosu başladı. Sesler üzerine, koridorda bulunan Avukat Kranidiotis, kapıyı açarak içeri girdi ve konuşulanlara tanık oldu."

Öcalan'ın kadın koruması intihar edecek

"Daha sonra Atina'ya döneceğimi bildirdim. Büyükelçinin, Papaioannou'yla yaptığı görüşmedeki baskı ve gelişmelerin farkına varan Dilan, çantasından bir tabanca çıkararak, çenesinin altına koydu ve intihar etme tehdidinde bulundu. Bu olay üzerine Atina'dan 14 şubat günü gelecek olan dört meslektaşın varışına kadar her türlü görüşmenin durdurulması talimatı geldi.

Kranidiotis'le birlikte oradan ayrıldık. Ancak Bay Papaioannou bana, büyükelçilik ikâmetgâhında kalıp, duruma hâkim olmam gerektiği görüşünü ifade etti. Biraz sonra da başkandan telefon geldi. Dışişleri Bakanlığı'nın talebi üzerine, orada kalmam gerektiğini söyledi. Ertesi gün servisten (Yunan gizli servisi) dört kişi gelip, otele yerleşti.

Bay Papaioannou, bu arada Diakofotakis'e (Yunanistan'ın Kenya Büyükelçilik başkâtibi) telefon etti. Büyükelçinin, Atina'dan gelen EİP

memurlarına şu talimatı iletmesini söyledi: eğer iyi hatırlıyorsam, ‘Öcalan ve refakatçıları çarşaf veya battaniye ile büyükelçilik binasından, daha önce odaların ayırtılmış olduğu otele nakledilsinler. Onlara biraz para verilsin, kendileriyle her türlü temas kesilsin.’

Bu talimat, grup başkanına nakledildi. Kendisi daha sonra EİP başkanıyla temas etti. Grup başkanı (Öcalan’ı sefaretten atmak için Atina’dan gelen gizli servis elemanı Bobos İoannis), operasyonu gerçekleştirmenin mümkün olmadığını söyledi. Bobos, Niovis Caddesi fiyaskosunu hatırlattı. (Yunanlı polislerin, Niovis Caddesi’nde bir Romen uyuşturucu müptelasını yakalamada gösterdikleri başarısızlık.) Daha sonra polisler, 15 şubat pazartesi günü Atina’ya harekete kararlı olarak otele gittiler.”

Kenyalı görevli Öcalan’la tanıştı

“Pazartesi sabahı Bay Kathourima (Kenya Dışişleri Bakanlığı genel sekreteri), büyükelçiyi makamına davet etti. Bunun üzerine Dışişleri Bakanlığımız, büyükelçiye hastalık bahane edip, gitmemesini; gittiği takdirde hiçbir durumda Öcalan’la ilişkiyi kabul etmemesini söyledi. Bu gelişme üzerine Kenya Dışişleri Bakanlığı, büyükelçinin gelmemesi halinde kendisini almak üzere birisinin gönderileceğini bildirdi. Ardından da büyükelçiliğe, Dışişleri Bakanlığı (Kenya) protokol müdürü gelip, büyükelçiyi alarak götürdü.

Büyükelçi saat 16.00 civarında büyükelçiliğe döndü. Büyükelçinin verdiği bilgiye göre Kenyalılar daha ilk günden itibaren her şeyi bildiklerini söylemişler. Bu sorundan kendilerinin de kurtulması için, Öcalan’ın başka bir ülkeye gönderilmesini bekliyorlarmış. Bu konu hakkında hiçbir yabancı servise bilgi aktarmadıkları teminatını da vermişler. Kenyalılar, hiçbir tartışmaya girmeden ikâmetgâhın saat 17.00’de boşaltılmasını büyükelçiden istediler. Yani ültimatom verdiler. Hatta, uçak getirtilmemesini, zira uçağı Kenya hükûmetinin tahsis edeceğini açıkladılar. Saat 16.20’de ikametgâha gittik. Öcalan uyuyordu. Kendisini uyandırdık. Kısaca durumu izah ettik. Kendisi kararsız göründü. Biraz sonra büyükelçiliğe bir kişi girdi. Büyükelçiye göre bu kişi, Kenya Dışişleri Bakanlığı’nın memuruydu.

Saat takriben 17.20’de Kenyalı görevli, Abdullah Öcalan’la tanışıp, kendisine hayranlığını ifade etti. Öcalan, bir ara Seyşeller’den garanti gelmediği için, büyükelçilik ikametgâhından ayrılmayı kabul etmediğini bildirdi. Kendisine anlaşmayı, daha doğrusu öneriyi kabul etmek zorunda olmadığı söylendi. Daha sonra, Kenya Dışişleri Bakanlığı memurunun baskı ve örtülü tehditlerini hissederek, teklifi kabul ettiğini, çünkü dostlarına başkaca sorunlar yaratmak istemediğini ifade etti.

Yani, bunun üzerine Seyşeller’e gitme teklifini kabul etti. Bavulları büyükelçilik otomobiline yüklediğimiz sırada Öcalan, uçağın Seyşeller yerine bir Avrupa ülkesine yönelip yönelemeyeceğini sordu. Bu arada Finlandiya, Hollanda ve hatta Almanya’dan söz etti.

Kenya Dışişleri Bakanlığı yetkilisinin bize söylediğine göre, yakıt ikmali için uçağımız Mısır’a inecekmiş; daha sonra da Avrupa ülkesine yönelecekmiş. Bu durumu, Öcalan’a da bildirdik. Ayrıca, koşullarda meydana gelen değişiklik hemen Atina’ya da arz edildi.”

Hollanda senaryosu oluşuyor

“Benim anladığıma göre Atina, tavsiye mahiyetinde Seyşeller yerine bir Avrupa ülkesini önermiş ve sonuçta da Hollanda üzerinde karar kılınmış. Ancak, bana verilen talimat, Öcalan’a, Seyşeller’e gidişinde eşlik etmek şeklindeydi. Fakat, Hollanda’ya gitmek için karar değişikliği yapıldığından, benim bu Avrupa ülkesine gitmemem bildirildi. Ülkemizin bu olaya bulaşmak istememesi, söz konusu karara neden oldu. Öcalan’ın ikâmetgâhta bize bildirdiğine göre, kendisi önce Hollanda’ya gidecek, bu ülkeye girmeyi başaramama durumunda, Seyşeller’e dönecekti.

Biz, hareketten önce büyükelçinin arabasına girmeye çalıştık. Eğer yanlış hatırlamıyorsam; bu otomobile iki kişi binmişti. Bu arada, Kenyalı Dışişleri memuru, Yunanistan büyükelçisine, otomobilini kullanmaması için uyarıda bulundu. Herkesin, Kenya konvoyuna binmesi talep edildi. Bu arada büyükelçinin, Kenyalı yetkiliyle

tartıştığını gördüm. Hatta Kenyalının, büyükelçiye tehditte bulunduğunu fark ettim. O sırada araçlara gün ışığında binmemiz uyarısı yapılıyordu. Büyükelçilik ikâmetgâhının dış kapısını açtığımızda, dışarıda Kenyalılara ait beş otomobilin beklemekte olduğunu gördük.

Durumu kontrol ettiğimde, her araçta iki veya üç zencinin bulunduğunu, aralarında hiçbir beyazın olmadığını gördüm. Öcalan ikâmetgâhtan çıktı, bu anda Kenyalılar ortada duran otomobilin kapısını açtılar. Büyükelçi, Öcalan'ın yanına oturmaya çalıştı. Kenyalılar, güvenliği bahane edip, büyükelçinin o araca binmesini engellediler. Bu defa ben, Öcalan'ın yanına oturmaya çalıştım. Kenyalılar bana, güvenlik nedeniyle Öcalan'ın otomobilde tek başına gideceğini söylediler. Bunun ardından Nuzyan (Nurcan) ve Dilan, Öcalan'ın yanına oturmaya gittiler. Dilan, otomobile binmek için herkesten fazla ısrar etti. Sonuçta, Öcalan'ın işaretiyle konvoy hareket etti.

Öcalan sona doğru yol alırken

"Büyükelçiyle birlikte bulunduğumuz otomobil, Öcalan'ı taşıyan otomobille teması kaybetti. Havaalanına Öcalan ile Nurcan ve Dilan'ı taşıyan otomobillerden bir dakika sonra vardık. Kızlar, endişeli olarak bize, başkanın (Öcalan) bindiği otomobilin havaalanına 'Police Station' yazan bir kapıdan girdiğini söylediler. Kızlar, ondan sonra Öcalan'ın arabasıyla teması kaybetmişler.

Havaalanına kadar bize eşlik eden Kenyalı şahıslar da yanımızdan yavaş yavaş uzaklaşmaya başladılar. Büyükelçi ve Öcalan'a refakat eden dört kişiyle birlikte ortada kalmıştık. Büyükelçi, havaalanında bir yetkiliyle temasa çalıştı, fakat sonuç alamadı. Saat takriben 19.40'tı.

Büyükelçi, bu arada büyükelçilik binasında bulunan Diakofotakis'i arayıp, kendisine bilgi verdi ve Kathourima'yla temas etmesini istedi. Diakofotakis, genel sekreteri bulamamış. Kenya Dışişleri Bakanlığı'nın bir başka yetkilisiyle konuşmuş, ancak o kişi konuyla ilgili teması reddetmiş.

Diakofotakis, olaylardan Papaioannou'yu da bilgilendirmiş. Papaioannou, kendisine şu talimatı vermiş: 'Havaalanındaki arkadaşlarımıza söyle, Öcalan'ın refakatçilerini orada terk edip, hızla bölgeden uzaklaşsınlar.'

Bu talimat bize geldiği sırada, Öcalan'ın refakatçileri, büyükelçinin etrafını sarmışlardı. Büyükelçi, oradan Papaioannou'yu arayıp, mevcut koşullar altında talimatı uygulamasının mümkün olmadığını açıkça belirtti. Papaioannou'ya, hep birlikte büyükelçiliğe gideceğimizi bildirdi.

Daha sonra, havaalanında alıkonulan dört polisi aramaya başladık. Sonuçta, onların havaalanında alıkonulduklarını bir gün sonra saat 02.00'de (16 şubat 1999) resmî ağızlardan öğrendik. Sabah tahminen saat 10.30'da dört polis, büyükelçiliğe geldi. Bu sırada Yunanistan, benim, dört polisle birlikte ülkeye dönmem için talimat verdi. Ancak, servis başkanına bunun riskli olduğunu, zira Kenyalılar tarafından tutuklanma ihtimalim bulunduğu gibi, hayatımın da tehlikede olduğunu belirttim.

Servis bana, diplomatik pasaport sağlamak için gerekeni yaptı. Ancak bunun hiçbir değeri yoktu. Çünkü, diplomatik hüviyet ve diplomatik dokunulmazlık, bu ülkede sadece akredite olan kişiler için geçerliydi. Pasaportu bana, bir posta seyahat şirketiyle gönderdiklerini söylediler. Gerçekten pasaportu 22 şubat 1999 pazartesi günü aldım.

20 şubat cumartesi, yahutta 21 şubat pazar günü EİP Başkan Yardımcısı Loukopoulos, sayın büyükelçi ve benimle yaptığı telefon konuşmasında, büyükelçiliğimizden bir kişinin havaalanına gidişim sırasında bana refakat etmesini istedi. Ancak bu sırada herkesin bildiği gibi, büyükelçi, Kenya'nın talebi üzerine zaten geri çekilmişti. Bu nedenle büyükelçiliğin, Kenya devletiyle teması sorunluydu.

Sayın büyükelçiye, Öcalan operasyonu nedeniyle burada kalan bütün şahısların tayini için harekete geçmesi gereğini vurguladım.

Eğer yanlış hatırlamıyorsam, o zaman Atina'ya, ilk kripto bu konuda yazıldı. Telgrafta, büyükelçilikte mahsur kalmış olan kişilere değinildi. Bu arada, Dışişleri Bakan Yardımcısı Bay Kranidiotis'in, Kenya'dan ayrılışımızla ilgili çalıştığını öğrendim."

Yunanlı ajan zor kurtuldu

"Bir telefon konuşması sırasında, Atina'daki Amerikan Büyükelçiliği'nden, Nairobi'den hareketimiz için müdahalesinin istendiğini öğrendim. Bay Burns, benim için garanti vermiş, ancak Öcalan'ın refakatçileri üç bayan için garanti veremiyeceğini söylemiş. Bu arada, Nairobi'deki Amerikan Büyükelçiliği'yle temasa geçmemiz gündeme geldi. Amerikalılardan, Kenya'dan tahliyemizle ilgili yardım istenecekti. Ancak, bunu sakıncalı gördüm. Yunan Dışişleri Bakanlığı'na, Amerikalıların benimle ilgili herhangi bir müdahalesini reddettiğimi bildirdim. Bu arada, büyükelçiye de yegâne müdahalenin, vatandaşı olduğum Avrupa Birliği'nden yapılması önerisinde bulundum.

Sonuçta, Nairobi'ye Büyükelçi Apostolidis geldi. Benim bilmediğim görüşmelerden sonra, havayoluyla güvenli bir şekilde Atina'ya döndük. Bu aşamada şunları ilâve etmek istiyorum:

Pazartesi günü (15 şubat 1999) öğleden sonra, büyükelçi, Kenya Dışişleri Bakanlığı memuruyla konuşurken, ondan, Öcalan'ı nakledecek olan uçağın çağrı numarasını istedi. Atina da bu bilgiyi büyükelçiden bekliyordu. Ancak Kenyalı yetkili, uçağın çağrı numarasını vermeyi reddetti.

Bunun yanı sıra cuma günü büyükelçilik konutunun Öcalan tarafından boşaltılması istenmişti. Süre olarak da pazartesi sabahı vurgulanmıştı. Şahsen bu sürenin nasıl saptandığını ve buna neden olan konuları bilmiyorum.

Nihayet bütün hareketlerimi, aldığım ve bana iletilen talimatlara göre yaptığımı vurgulamak istiyorum. Talimatların yerine getirilmesine imkân olmadığı durumlarda bu talimatların uygulanmama

gerekçelerini Atina'ya belirttim. Söz konusu nedenler benimsenmişti. Yani bana bu emirleri verenler tarafından kabul edilmişti. İlave edeceğim başka birşey yoktur."

Öcalan Kenya'ya "Mavros Lazaros" adına düzenlenen Kıbrıs Rum kesiminin diplomatik pasaportuyla giriş yapmıştır.

Yunan kriptosu

Öcalan ve beraberindekiler Yunanistan'ın Nairobi büyükelçisine ait Muthaiga Sokağı 12 numaralı resmî ikametgâhta koruma altında tutuluyordu. Bu serüven 14 gün sürdü. Yunanistan'ın Nairobi Büyükelçisi Yorgo Kostorlas tarafından Öcalan'ın bu 14 günü Yunanistan'a saat saat bildirildi. Kostorlas, Atina'ya 21 şubat 1999 günü saat 17.54'te geçtiği ve Yunan gazetelerine de yansıyan 34 sayfalık kriptosunda Öcalan'ın gelişini ve yakalanışını bir bir anlattı:

"Dosya: 00000162.NAİ NAİ Nairobi PRV

Baskı: Pazartesi, 22 şubat 1999

Saat: 17:54:13

Sayfa: 1+34

Nairobi Kripto

21 şubat 1999

Sayı: 1847B/5/AS 162

Kimden: Nairobi Büyükelçiliği

Kime: Yardımcı Bakan Bürosu'na (Sayın Yardımcı Bakan'a)

Dağıtım: Bakan Özel Bürosu'na (Sayın Genel Sekreter'e)

wwww Z01, Z02, Z05

Çok Gizli - Kişiye Özel- İvedi Konu: Öcalan Konusu

İlgi: 20.2.1999 tarih ve AP EH AS sayılı telgrafları.

A. Büyükelçilik, talimatlarınız doğrultusunda Öcalan konusuyla ilgili olarak bildiklerini aşağıdaki şekliyle sıralamaktadır.

Pazartesi, 1 şubat 1999. Saat 13.00 civarında Bakan Diplomatik Büro Müdürü Vasilis Papaioannou büyükelçiliği telefonla arayarak benimle görüşmek istediğini bildirmiş.

UNEP toplantıları (not: 1 şubattan 5 şubata kadar Nairobi'de UNEP İcra Komitesi toplanmıştır. Nairobi UNEP ve HABİTAT'ın merkezi olup, bunların başında Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı Klaus Topfer bulunmaktadır) nedeniyle büyükelçilikte bulunmadığımdan, Sayın Papaioannou, meslektaşım Büyükelçilik Başkâtibi Diakofotaki'yle konuşmuş ve kendisine 'Söyleyeceklerim tamamen kişiye özeldir. Dikkat et. Söylediğim her şeyi not al. Bir uçak gelecek. Karşılanmasıyla ilgilenin. Varış saatini bilmiyoruz, hemen büyükelçiye haber ver' demiş."

Gafil avlanan büyükelçi

"Meslektaşım, gelenlerin kim olduğunu sormuş, kendisine şu cevap verilmiş: 'İtalya ile ilgili ne olduğunu biliyorsanız, anlayacaksınız.' Sayın Papaioannou ayrıca daha sonra yeni bir şey olduğunda kendisinin doğrudan büyükelçiliği arayacağını belirtmiş.

Meslektaşım, telsizle hemen benimle irtibat kurdu. Böylece, UNEP çalışmalarını bırakarak, saat 14.00 civarında büyükelçiliğe döndüm. Meslektaşımla birlikte, gelecek olan uçağın, sorunları olan bir Sırp

veya Bosnalı bir Sırp'ı getirebileceğini değerlendirdik. Bu arada, o günlerde uluslararası basına göre NATO tarafından Kosova'nın bombalanmasının gündemde olduğunu belirtmek istiyorum.

Sayın Papioannou saat 16.00 civarında tekrar büyükelçiliği arayıp, bana şunları söyledi: 'Uçağın Nairobi'ye gece saat 00.00 veya 2 şubat saat 01.00'da gelmesi beklenmektedir. Uçağın tipi Falcon 900, call sign 9 M BAB'dır.

Kalenderidis'in orada (Nairobi'de) inmesi öngörülmemekte olup, hemen Yunanistan'a dönecektir. Büyükelçilik kâtibi seviyesinde karşılayıp, bir hafta boyunca ağırlayarak, safari için gereken ilgiyi gösterin. Onlara, aslanlar ve kaplanlar ayarlayın. Harcamalarınız gönderilecek.'

Sayın Papaioannou'ya bu bilgilerin Kenya Dışişleri Bakanlığı'na nota yazılması için yeterli olup olmadığını sordum. Kendisi, bana tekrar büyükelçiliği arayacağını, büyükelçiliğin ivedilikle uçuş izni, iniş izni için hareket etmesi gerektiğini bildirdi.

Sayın Papaioannou'yla birlikte yaptığımız değerlendirmede, saatin ilerlemiş olması ve buradaki iş koşullarından notanın mümkün olan en kısa süre içerisinde gönderilmesine karar verdik. Daha fazla bilgiyi, sonra vereceğini belirtti.

Büyükelçilik olarak, yukarıdaki bilgiler ışığında, turizm amaçlı bir seyahat için uçuş izni, iniş izni alınması için buradaki Dışişleri Bakanlığı'na 1 şubat 1999 tarih ve 1069/1/AS 103 sayılı bir nota gönderdik."

Talimat Pangalos'tan

"Ben ve meslektaşım (Büyükelçilik Başkâtibi Diakofotakis) havaalanına iki araçla gitmek amacıyla, saat 23.00'te buluşmak üzere anlaştık. Saat 22.00 civarında konutuma Papaioannou'dan gelen yeni bir telefon sonucunda, uçağın sabah saat 06.00 gibi

geleceğini öğrendim. Bunun üzerine meslektaşımla tekrar bir başka saat için anlaştık.

Saat 03.00 gibi Yunanistan Dışişleri Bakanı Pangalos'tan tarafıma yeni bir telefon geldi. Bu telefonda, 'ziyaretçileriniz gecikecek' deniliyordu. Daha sonra Sayın Papaioannou'nun bir başka telefonuyla uçağın varış saati tekrar değişti ve 2 şubat saat 09.00 -10.00 arası oldu.

Salı, 2 şubat 1999. Meslektaşımla (Büyükelçilik Başkâtibi Diakofotakis) birlikte saat 09.30 civarında havaalanına gittik. Havaalanının transit bölümüne geçen Diakofotakis, telsizle sürekli olarak benimle irtibat halindeydi.

Saat 10.45'e kadar uçak gözükmemişti. Bu arada büyükelçiliğe telefon edip, yeni bilgi aldım. Sayın Papaioannou aramış, uçağın 11.30'da Kenya hava sahasına gireceğini bildirmiş.

Bu arada büyükelçilik, kontrol kulesiyle irtibat kurmuş. Tamamen şans eseri olarak tahminen saat 11.00'de uçağın henüz indiğini öğrendik. Diakofotakis gelenlerin ağırlanması, gümrük işlemlerinin tamamlanması, bagajlarının alınması işlemlerini mümkün olan en kısa sürede bitirdi.

Bu arada, tüm yolcuların kurallara uygun şekilde pasaportlarına giriş damgası vurulduğunu, giriş kartı doldurduklarını ve bu şekilde Kenya'ya girdiklerini belirtmek istiyorum. Uçak yolcularından Sayın Kalenderidis de öteki yolcularla birlikte giriş yaptı. Daha önce geri döneceği belirtilen Sayın Kalenderidis'le ilgili talimat geçen süre içinde değişmişti.

Ayrıca, şunu vurgulamak istiyoruz:

a) Öcalan, Kenya'ya "Lazaros Mavros" adında sahte bir Kıbrıs (Güney Kıbrıs Rum Yönetimi) pasaportuyla geldi.

b) ‘Bay Berivan Güngör’ olarak belirtilen, Bayan Melsa Deniz olup, Kenya’ya başka bir şahsa ait olan Alman kimliğiyle gelmiştir. Pasaportu olmadığı için, evrakında giriş kaşesi bulunmayan uçaktaki tek yolcudur.

Yolcuları aldıktan sonra hemen konuta (büyükelçilik resmî konutu) hareket ettik. Otomobillerimiz, gelenleri almaya yeterli olmadığından, Kenyalı şoförümüzü havaalanında bıraktım. O ana kadar büyükelçiliğimizden hiç kimse, gelenlerin kimliğini bilmiyordu. Ben, hemen Öcalan’ı tanıdım. Biraz sonra meslektaşım da (Büyükelçilik Başkatibi Diakofotakis) tanımış.”

Öcalan büyükelçinin evinde

“Tüm yolcularla birlikte konuta geldik. Hemen Papaioannou’ya yolcuların güvenli bir şekilde geldiğini ve teslim aldığımızı bildirdik. Bu arada Sayın Papaioannou’ya, büyükelçiliğimiz memuru vasıtasıyla, ‘Sayın Büyükelçi, gönderdiğiniz ilaçlar için içtenlikle teşekkür eder’ şeklinde mesaj gönderdik. Sayın Papaioannou’dan bize şu cevap geldi: ‘İlaçları teslim aldığı için ben, kendisine teşekkür ederim.’

Yolcuların tümü yorgun ve bitkindi. Öğle yemeğinden sonra Kalenderidis’in haricindekiler uyumaya daldılar. Öğleden sonra Kalenderidis, Diakofotakis’le birlikte konuttan, büyükelçiliğe geçtiler. Bay Kalenderidis, Kurumuna (Yunanistan gizli servisi) mesaj göndermek istediğini belirtti. Bu arada Bay Aristidou’nun eşine iyi olduğu mesajını da geçmiş.

Bay Papaioannou, Diakofotakis’le yaptığı telefon görüşmesinde, konuyla ilgili olarak bakanın özel bürosuna iki adet ‘kişiye özel’ telgraf göndermelerini ve bunlardan birinin doğrudan bakana yollanmasını söylemiş. Gereğini yaptık. Kripto (şifreli haberleşme) haberleşmesinde ortaya çıkan zorluk üzerine Diakofotakis, bakanın özel bürosunda nöbetçi olan Ateşe Bayan Veve’yle görüşmüş ve aynı mesajı iki kez göndermiş.

Çarşamba, 3 şubat 1999. Diakofotakis, Bay Papaioannou'yla görüşmüş, kendisine bakan talimatı olarak, bakanın bürosuyla yapılacak her türlü görüşmenin telefonla yapılması bildirilmiş."

Öcalan ve Güney Afrika seçeneği

"Büyükelçilik olarak, Bay Kalenderidis'in en kısa süre içerisinde Güney Afrika'ya gitmesi ve oradaki makamlarla, Öcalan'a siyasî sığınma ve normal pasaport verilmesi konusunda görüşme yapması talimatını aldığını öğrendik. Ayrıca, Bay Aristidou'nun, 'Kenya'ya geri dönme olasalığı açık olmak üzere görevi bitmiştir' talimatını da öğrendik. Aristidou'nun da Kenya'dan en kısa sürede ayrılması gerekiyormuş. Son olarak, Öcalan'ın güvenliğinin sağlanması amacıyla çalışma arkadaşlarının Kenya'ya geleceklerini de haber aldım.

Bu arada, Bay Kalenderidis'in sürekli Kurumunun başkanıyla iletişim halinde olduğunu vurgulamak isterim. Öğleden sonra, buradaki (Kenya'daki) Dışişleri Bakanlığı'nın Genel Sekreteri Kathourima, büyükelçiyle görüşmek istedi.

Perşembe, 4 şubat 1999. The Nation adlı Kenya gazetesi, uluslararası haberler sütunlarında Öcalan'la ilgili bir makaleye ve fotoğrafına yer veriyor. Büyükelçilik, söz konusu yayını bakanlığa (A4 Müdürlüğü'ne) 4 şubat 1999 tarih ve 1841/29/AS 120 sayılı yazıyla göndermiştir.

Saat 08.45'te Amerikan Büyükelçiliği kâtibi, Diakofotakis'i arayarak, kendisiyle görüşmek istediğini belirtiyor. Sabah bu kadar erken saatte aranan Diakofotakis, kendisine herhangi birşey olup olmadığını soruyor. Amerikalı, herhangi bir şey olmadığını belirtiyor. Bir gün sonra ailece buluşmaya karar veriyorlar.

Saat 10.00 gibi Dışişleri Bakanlığı'na gittim. Bay Aristidou ve Bay Kalenderidis (Öcalan'ı Kenya'ya getiren Yunanistan gizli servis elemanları) büyükelçiliğe gelerek, havaalanına gitmeden önce benim dönüşümü beklemişler.

Bay Kathourima, bana uçak ve yolcular hakkında ne bildiğimi sordu. Ben de, çok az şey bildiğimi, çünkü onlarla büyükelçilik kâtibinin ilgilendiğini söyledim.

Bay Kathourima, bana The Nation gazetesinin yayınını göstererek, 'Bu adam, Yunanistan'ı güç duruma sokuyor. Yunanistan, bunun farkında mı?' diye sordu. Ben, bilmediğimi söyleyerek, miyop gözlüklerimin eksikliğinden, metni okuma zorluğu çektiğimi belirttim."

Kenya'dan çıkış yok

"Görüşmemden sonra meslektaşımın (büyükelçilik başkâtibi), havaalanına giden Kalenderidis ve Aristidou'ya eşlik etmekte olduğunu telsizle öğrendim. Ben de havaalanına hareket ettim ve orada onlarla buluştum.

Kalenderidis, saat 12.00'de Güney Afrika'ya hareket eden Kenya Airways'ten bilet bulmaya çalışıyordu. Bay Aristidou ise saat 12.30'da Zürich'e hareket edecek olan Swissair'de son işlemleri tamamlamaya uğraşıyordu.

Ben ve meslektaşım, yolcularla vedalaşarak büyükelçiliğe döndük. O arada, Amerikalı meslektaşım tekrar büyükelçiliği aradığını ve şehir merkezinde şahsî bir işi olduğundan Diakofotakis'le görüşme talebinde bulunduğunu öğrendim. Onun, havaalanında olduğunu öğrenen Amerikalı, görüşmekte ısrar etmemiş ve belirlemiş oldukları randevularının geçerli olduğunu söylemiş. Hem Kathourima'yla konuşma, hem de Amerikalının garip telefonu ve iki ziyaretçinin (Yunanistan gizli servis elemanları) ayrılışları hemen Bay Papaioannou'ya bildirildi. Kendisi, bu bilgileri 'Büyük Şarkıcı'ya, yani sayın bakana ileteceğini belirterek, bize, 'Büyük Şarkıcı'nın şarkısını dinledikten sonra bize şarkı söyleyeceğini' ifade etti.

Saat 14.00 civarında Bay Kalenderidis, büyükelçiliğe telefon ederek, uçuşunda bir sorun olduğunu, tahminen 1,5 saat gibi havaalanı güvenlik makamları tarafından nazik bir şekilde tutuklandığını ve uçuşu kaçırdığını belirtmiş. Ayrıca kendisine, havaalanı güvenlik makamları, pasaportunda ülkeden çıkış mührü bulunduğu ve kullanılmamış bir iniş kartı olduğu söylenmiş.

Diakofotakis, Kalenderidis'i almak için tekrar havaalanına hareket etti. Havaalanı içerisinde, yolculara benzemeyen ve kendisinin hareketlerini izleyen birçok 'beyaz'ın (zenci olmayan) varlığını fark etmiş. Kalenderidis'i aramış, ancak bulamamış ve tekrar büyükelçiliğe dönmüş. Kalenderidis de, Diakofotakis'le buluşamadığı için büyükelçiliğe taksiyle gelmiş.

Gelişmeler, tarafımdan, Papaioannou'ya ve Kalenderidis tarafından EİP başkanına aktarıldı. Kalenderidis, EİP başkanından mümkün olan en kısa süre içerisinde Kenya'dan, Güney Afrika'ya geçme talimatını almış. Kalenderidis, Güney Afrika'ya başka bir şahsın gönderilmesinin araştırılmasını başkanından talep etmiş. Çünkü, havaalanında daha önce meydana gelen olaydan dolayı kendisinin hareketinin kesin olmadığını belirtmiş."

Durmadan ıslık çal

"Papaioannou, benimle irtibat kurarak, Kenya makamlarına karşı Öcalan'la her türlü irtibatı reddetmemi, bakanın talimatı olarak belirtti.

Cuma, 5 şubat 1999. Sabah saatlerinde Kenya Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Kathourima, benimle irtibat kurarak, uçak yolcularının akıbetini sordu. Ben, kendisine, bunlardan üçünün nerede olduğunu bilmediğimi, bildiğim birisinin ülkeden ayrıldığını, bir diğerinin de sebepsiz yere havaalanı makamları tarafından tutuklandığını, halen Nairobi'de olduğunu belirttim.

Kathourima, Nairobi'de bulunan Kalenderidis'in (Yunan gizli servis elemanı) pasaportunu görmek istediğini söyledi. Ben, sağlık

sorunlarım nedeniyle Dışişleri Bakanlığı'na gelemeyeceğimi belirttim. Bunun üzerine Kathourima, pazartesi günü büyükelçilik kâtibinin pasaportu, bürosuna getirmesini istedi. Bu gelişmeler Bay Papaiounnou'ya aktarıldı. Kendisi de büyükelçiliğe, 'Büyük Şarkıcı'nın talimatlarını aktarıp, benim 'Çobanı oynamam ve konuyla ilgili olarak durmadan ıslık çalmam' gerektiğini belirtmiş.

Kalenderidis, olayları EİP Başkanı Stavrakakis'e aktarmış, ardından da Kenya'dan acele hareket etme talimatı almış. Ancak, Kalenderidis'in pasaportunu Kathourima'ya gösterme sözü verildiğinden, kendisinin hemen ayrılması mümkün olmadı.

Bu gelişmeler Papaiannou'ya (Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Büro müdürü) aktarıldı ve Sayın Bakan Pangalos'a iletildi. Ardından da EİP başkanı tarafından Kalenderidis'e, Nairobi'de kalma talimatı verildi. Kalenderidis, EİP başkanına Kurum'dan üçüncü bir şahsın Güney Afrika'ya gönderilmesi önerisini tekrarlamış.

Saat 14.00 civarında Papaiannou büyükelçiliği arayarak bana şunları söyledi: 'Matmazel Katehaki'ye (Kalenderidis) söyleyin. Öcalan'la görüşsün. Düşman topraklarından hemen hareket etmesi gerektiğini bildirsin.'

Papaiounnou'ya, 'Nereye gitsin?' diye sordum. Bana şunları söyledi:

'Büyük Şarkıcı (Yunanistan Dışişleri Bakanı Pangalos) sinirlendi. Kendilerine bir hizmet sunduk, bunu burnumuzdan getirmesinler. Safariye gitsin. İstediği yere gitsin. Millî topraklarımızdan uzağa gitsin.'

Papaiounnou'ya, Öcalan'ın Ortodoks Kilisesi mekânlarına götürülmesini teklif ettim, olumsuz cevap verdi. Kalenderidis ve Diakofotakis'le birlikte büyükelçilikte konuyla ilgili olarak bir değerlendirme yaptık. Bu değerlendirmede şu karara vardık: 'Öcalan, büyükelçilik tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı Topfer'in huzuruna, BM binasına götürülsün, oraya teslim edilsin, BM'den koruma ve siyasî sığınma talep etmesi önerilsin.'

Bu önerimizde Papaiannou'ya aktarıldı. Ancak reddedildi. Büyükelçiliğin bu işi daha fazla uzatmadan Öcalan'ı hemen 'millî topraklar'dan (Yunanistan Büyükelçiliği binasından) uzaklaştırılması istendi."

Öcalan zorda

"Daha sonra Kalenderidis'le birlikte konuta geçerek Öcalan'dan, sert bir şekilde binadan uzaklaşmasını talep ettik. Öcalan, ikna olmadı. Aynı anda, kurnazca ve kararlı bir şekilde tehlikeyi fark etti. Oturduğu yerden kalkarak bana bir asker selamı verdi, ardından da Yunanistan'dan siyasî sığınma hakkı istediğini belirtti. Bu arada Yunan hükûmetine hitaben Türkçe olarak kaleme alınmış bir dilekçeyi de bana verdi.

Yunan hükûmetinin, çok ciddi nedenlerle kendisine siyasi sığınma hakkı vermeme kararı aldığını Öcalan'a bildirdim. Kenya'ya gelme kararında da kendisinin onayı olduğunu hatırlattım.

Öcalan, bunun üzerine bana şunları söyledi:

'Evet, Atina'da iken, Nairobi Büyükelçiliği konutuna getirilmeyi kabul ettim. Ancak bugün herhangi bir ülkenin resmî teminatı olmadan bu mekândan dışarı atacağım adımın, beni yok etmekle aynı anlama geldiğinden eminim. Yunanistan'dan ve yerel makamlardan (Kenya'dan) koruma isteyin. Siyasî sığınma talebimimizin reddi, resmî olarak Yunan makamları tarafından bildirilsin. Ayrıca, Yunanistan'dan güvenliğimle ilgili gerekli önlemleri almasını istiyorum. Siz de, yerel makamlardan konut çevresinde güvenliğin sağlanmasını talep edin.'

Türkçe'yi çok iyi bilen Kalenderidis, siyasî sığınma talebiyle ilgili dilekçenin tercümesini yaptı, daha sonra benimle birlikte büyükelçiliğe geldi. Durum Papaiounnou'ya ve EİP başkanına bildirildi. Biraz sonra EİP başkanı Kalenderidis'e telefon ederek şunları söylemiş: 'Eğer istersen, bunu başarırsın.' Kalenderidis ise,

bu telefon konuşması sırasında başkanına, Öcalan'ın kararlılığını vurguluyordu.

Meslektaşım (büyükelçilik başkâtibi) ve Kalenderidis'le birlikte tekrar konuyu değerlendirdik. Siyasî sığınma talebini içeren dilekçenin, Bakan Pangalos'un bürosuna 'kişiye özel' ve 'ivedi diplomatik posta' ile gönderilmesine karar verdik. (Bkz: 5 şubat 1999 tarih ve 1841/28/AS 119 sayılı yazımız.)

'İvedi Posta', Nairobi'ye UNEP çalışmalarını izlemeye gelen Dışişleri Bakanlığı uzmanı Kampitsis vasıtasıyla gönderildi. Kampitsis, Cenevre'ye hareket ettiğinden, diplomatik kuryenin Cenevre'de açılmadan doğrudan bakan bürosunda Papaiounnou'ya teslim edilmesini talep ettik.

Yukarıdaki bilgiler Papaiounnou'ya aktarılmış ve bakana iletileceği bildirilmiş."

Öcalan'ı derhal kovun

"Bunun üzerine verilen tâlimatta, Öcalan'ın 'millî topraklar'ı hemen terk etmesi gerektiği belirtildi. Öcalan'la görüşmenin doğrudan Kalenderidis tarafından gerçekleştirilmesi, benim bu görüşmede bulunmamam istendi.

Bütün bunlar Öcalan'a aktarılmış, ancak kendisi talimatlarımıza uymayı reddetti. İki refakatçisi, "başkan"larına (Öcalan'a) daha fazla baskı yapılmamasını talep ettiler. Aksi takdirde ikametgâhın bahçesinde kendilerini yakacakları tehditinde bulundular.

Bu arada Diakofotakis (büyükelçilik başkâtibi) 'diplomatik kurye' olarak Atina'ya gidecekti. Bu görevin, Öcalan'ın gelişiyle bir ilgisi yoktu. Ancak bu planlama iptal edildi. Diakofotakis, ailesini Atina'ya gönderdi, kendisi de duruma yardımcı olmak için kaldı. Eşinin ise konuyla ilgili hiçbir bilgisi yoktu.

Cumartesi, 6 şubat 1999. Gerek tarafımdan, gerekse Kalenderidis tarafından Öcalan nezdinde yapılan yeni girişimler başarısız kaldı. Durum Papaiannou ve EİP başkanına aktarıldı. EİP başkanı, Kalenderidis'ten, mümkün olan en kısa zaman içerisinde Kenya'dan ayrılmasını istedi.

Papaiannou bir gün sonra yurtdışına çıkacağını ve kendisiyle irtibat kurmamızın zor olacağını söyledi. Tekrar Öcalan'ın 'milli topraklardan ivedilikle uzaklaştırılması' talep edildi.

Papaiannou'ya bu arada bir yeni öneride bulundum. Şeysel Adaları ekonomik sıkıntı içindeydi. İkili ilişkilerimiz ise, iyi ortamdaydı. Bu ülkeyle, bundan sonra adı 'Panos' olarak geçecek Yunanlı işadamı vasıtasıyla girişimde bulunulmasını önerdim. Bu önerim hemen kabul edilmedi. Ancak, daha sonra saat 16.00 civarında Papaiannou beni arayarak onayın verildiğini söyledi, bu arada söz konusu kişiyle nasıl irtibat kurulacağını sordu.

Seyşeller'e gider mi?

"Şeysel Adaları'ndan, Öcalan'ın gerçek adı ve soyadıyla diplomatik bir pasaport verilmesi isteniyordu. Yani, Şeyseller vatandaşı olarak gerçek bir kimlikle donatılması ve belirli bir süre bu ülkede kalabilmesinin sağlanması arzu ediliyordu.

Panos'la irtibatı EİP üstlendi. Bu arada bazı EİP yetkilileri, Panos'a, üzerinde Öcalan'ın fotoğrafı olan gerçek bir Portekiz pasaportu göstermişler. Panos'tan, Şeysel Adaları'na vize alması konusunda yardım istemişler. Ancak Panos, Portekiz pasaportlarının Şeysel Adaları'na giriş için vizeye ihtiyacı olmadığını belirtmiş. Bu durum sıkıntı yaratmış.

Saat 18.00 civarında Aristidou'dan, büyükelçiliğe bir telefon gelmiş. O sırada büyükelçilikte sadece Diakofotakis bulunuyordu. Aristidou, bir Avrupa ülkesinde olduğunu, pazartesi veya salı günü Nairobi'ye geleceğini belirtmiş. Misafirlerin sağlık durumlarını sormuş, konunun

güvenli ve ivedi bir şekilde çözümlenmesi için gerekli çabaların gösterildiğini belirtmiş.

Gece geç saatlerde Öcalan'ın buradaki refakatçisi, Avrupa'dan iki arkadaşlarının Nairobi'ye doğru yolculuk ettiğini ve onların havaalanından alınması için ilgilenmemiz gerektiğini belirtti.

Pazar, 7 şubat 1999. Sakin bir gün. Öcalan, konuttan ayrılması teklifimizi yine reddediyor. Bu arada EİP başkanı, Kalenderidis'le görüşerek, kendisine birisinin geleceğini ve birşey getireceğini belirtiyor.

Kalenderidis, Öcalan'a refakat etmek için gelecek kişileri havaalanında arıyor, ancak onları bulamıyor. Daha sonra bu kişilerin Yunan göçmen pasaportu sahibi olduklarını, bu nedenle Kenya'ya girişlerine izin verilmediğini öğrendik."

Öcalan'ı çıkartın

"Papaiannou, benimle irtibat kurarak 'Matmazel (Kalenderidis) işini mümkün olduğu kadar kısa süre içinde yapsın' dedi. Yani, Kalenderidis'in Öcalan'ı, konuttan çıkması konusunda ikna etmesini istiyordu. Bize, yurtdışına yapacağı ziyaretten dolayı iletişim sorunu olacağını, mesajlarımızın bakan bürosu vasıtasıyla iletilmesini söyledim. Bu arada tamamen tesadüfî bir şekilde Bakan Pangalos'un aynı gün bir Balkan gezisine çıktığını, Atina'ya önümüzdeki çarşamba akşamı dönmesinin öngörüldüğünü öğrendik.

Pazartesi, 8 şubat 1999. Talimatım üzerine Diakofotakis saat 15.00 civarında Kenya Dışişleri Bakanlığı'na, Genel Sekreter Kathourima'nın bürosuna, Kalenderidis'in (Yunanistan gizli servis elemanı) pasaportunu göstermeye gitti. Genel sekreterin bürosundaki görüşmede protokol bölümünün başı ile meslektaşıma tanıştırılmayan bir başka şahıs daha bulunuyormuş. Diakofotakis, (Yunanistan Büyükelçiliği başkâtibi) bu şahsın, emniyetin bir yetkilisi veya başkanın çevresinden birisi olduğunu tahmin ediyor.

Salı, 9 şubat 1999. Bugün sorunsuz devam ediyor. Papaiannou'yla (Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Büro müdürü) irtibat kuramıyoruz.

Öcalan konutta bulunmaya devam ediyor. Her gün Kalenderidis'in İnternet'ten aldığı Türk basınını okuyor. Kalenderidis bize, bir İstanbul gazetesinin makalesinde, önümüzdeki günlerde Öcalan'ın yakalanacağından bahsedildiğini söyledi.

Bu arada 2 şubattan bu yana Öcalan'ın refakatçisi Melsa Deniz, telefon etmek ve Avrupa'daki üst düzey PKK yetkililerine Öcalan'ın iyi ve güvenli olduğunu bildirmek amacıyla her iki günde bir, büyükelçiliğe geliyordu. Bu görüşmeler, Kalenderidis'in yakın takibinde ve Yunanca olarak yapılıyordu.

Çarşamba, 10 şubat 1999. Saat 11.00 gibi büyükelçiliğe Panos (Öcalan'ı Şeysel Adaları'na götürecek işadamı) gelmiş. Ben ve Kalenderidis konutta bulunduğumuz bir sırada Diakofotakis tarafından uyarıldık. Hemen büyükelçiliğe gittik.

Panos, Atina'da EİP'yle yaptığı görüşmelerden bahsetti. EİP'nin talimatları doğrultusunda Şeysel Adaları yöneticileriyle temas sağlamış ve olumlu cevap almış. Şeyseller yetkilileri, Öcalan'ın, ülkelerinde konuk edilmesi ve kendisine pasaport verilmesinin mümkün olduğunu söylemişler. Kimlik bilgilerini istemişler. Panos, bu iş için Şeyseller yetkililerinin 15 milyon dolar istediklerini açıkladı. Aristidou (Öcalan'la Kenya'ya gelen esrarengiz kişi) ön ödeme için bir miktar para temin etmeye çalışıyormuş. Panos'un verdiği bilgiye göre, Aristidou daha sonra Şeysel Adaları'na hareket edecekmiş.

Panos'un elinde EİP başkanı tarafından verilen 'Panafon a la carte' vardı. Yunan özel cep telefon şirketinin bu cihazını, Dışişleri Bakanlığımızla yaptığımız açık telefon görüşmelerindeki sorunları ortadan kaldırmak amacıyla kullanacaktık. Ancak Kenya cep telefon sistemi, Yunan cep telefon sistemiyle uyumlu olmadığından, bu telefon büyükelçiliğin işine yaramadı.

Cenevre Büyükelçimiz Karaitidis'ten bir telefon aldım. Bana 'diplomatik zarfı (içinde Öcalan'ın siyasî iltica dilekçesinin bulunduğu zarf) neden açamıyacağını soruyordu. Kendisinden, zarfı ivedilikle Atina'ya, Dışişleri Bakanı Pangalos'un bürosuna göndermesini rica ettim.

Konuyla ilgili olarak toplantı yaptık. Öcalan'ın, Şeysel Adaları'na güvenli bir şekilde hareket etmesinin senaryolarını değerlendirdik. Bu arada kendisinin herhangi bir çiftliğe götürülmesini ve Kenya'da çok sayıda olan toprak pistlerden (air strips) birinden hareket edecek olan çift motorlu küçük bir uçakla, Somali veya Tanzanya'ya götürülmesini düşündük. Bu düşünce, Dışişleri Bakanlığı'yla iletişim kuramamamızdan ve konuyla ilgili olarak Atina'daki gelişmeleri bilemediğimizden herhangi bir sonuca ulaşamadı.

Saat 17.30 civarında meçhul bir kişiden, meslektaşımın (Büyükelçilik Başkâtibi Diakofotakis), Panos ve Kalenderidis'in de tanık olduğu bir telefon aldım. Bu meçhul kişi, To Vima gazetesinden Nikos Marakis olduğunu, Öcalan'ın Kenya'da bulunduğuna dair bir bilgi aldığını, bunun doğru olup olmadığını sordu. Diakofotakis, telefondaki kişinin yabancı şiveli olduğunu, bunun Nikos Marakis olamayacağını söyledi. Telefondaki şahsa, ben de Öcalan'la ilgili bilgilerin yalan olduğunu ifade ettim.

Kalenderidis, başkanıyla (Yunan gizli servis başkanı) görüşerek bu konuyu ve Panos'un Nairobi'de bulunduğunu kendisine söyledi. Bu arada ben de Papaiannou'yla konuşup, aynı bilgileri kendisine aktardım.

Bu arada Aristidou, Kalenderidis'i arayarak, Öcalan'a refakat etmek üzere iki kişinin Nairobi'ye doğru uçmakta olduklarını bildirmiş. Bu seyahat de EİP'nin bilgisi dahilinde gerçekleşiyormuş."

Büyükelçi yok diyin

"Yunanistan Dışişleri Bakanlığı bürosuyla irtibat kurmaya çalıştım. Bakan, uçakla bir Balkan ülkesinden Atina'ya doğru yol alıyormuş.

Saat 21.30 civarında henüz Atina'ya inmiş olan ve evine doğru gitmekte bulunan Papaiannou'yla görüştüm. Bizi, kısa sürede bilgilendireceğini söyledi.

Bu arada pazar günü öğle saatlerinden itibaren, çarşamba günü akşam saatlerine kadar, büyükelçiliğin Papaiannou'yla veya konuyla ilgili Dışişleri Bakanlığı'ndan başka bir yetkiliyle görüşmesi olmadı.

Geç saatlerde Öcalan'ın iki refakatçisi büyükelçiliğe geldiler. Konu hakkında kendilerine bilgi verildi. Gelenler (Avrupa'dan beklenen PKK militanları) hemen Öcalan'ı görmek istediler.

Panos, Kalenderidis ve Öcalan'ın iki refakatçisi ikametgâha hareket ettik. Orada bir toplantı yaptık. Panos, Öcalan'ı Şeyseller'e götürme konusunda kendisine ikna edici bilgiler verdi. Şeysel'in devrimci geçmişi ve bugünkü cumhurbaşkanının ABD'yle olan gergin ilişkilerini anlattı. Adalar'ın ikamet etmek için güvenli bir yer olduğunu vurguladı. Öcalan, ikna olmuş gibi gözüktü ve hatta 'Eğer oraları dediğiniz gibiyse, gidip yatırım yapalım' dedi.

Perşembe, 11 şubat 1999. Saat 11.00 civarında yabancı bir kişi büyükelçiliği telefonla arayarak, kendisinin UPİ Ajansı (United Press İnternational) muhabiri olduğunu belirtip, büyükelçiden, Öcalan'ın Kenya'da bulunup bulunmadığını doğrulamasını istiyordu. Bu telefona idarî ataşe cevap verdi. 'Büyükelçi burada yok, konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyorum' dedi.

Saat 12.00 civarında Aristidou, bize Atina'dan ön ödeme için para bulmanın mümkün olmadığını, söz konusu parayı PKK aracılığıyla temin etmek için Avrupa'ya hareket ettiğini belirtti. Bu bilgileri Papaiannou'ya bildirdim. Kendisi, Öcalan'ın 'millî topraklar'dan ivedilikle uzaklaştırılması gerektiğini tekrarladı.

Kalenderidis'le birlikte hemen ikametgâha giderek, Öcalan'ı bilgilendirdik ve bir kez daha başka bir ülkeye götürülmesi amacıyla konuttan ayrılmasını talep ettik. Bize, gerekli garantiler verildiği

takdirde binayı terk edeceğini, aksi halde çok tehlikeli olduğunu tekrarladı.

Kalenderidis'le birlikte büyükelçiliğe döndük. Son durumu Papaiannou ve EİP başkanına bildirdik. Papaiannou, 'Büyük Şarkıcı (Yunanistan Dışişleri Bakanı Pangalos), oradakilerin ivedilikle konuttan uzaklaştırılmasını istiyor' dedi. Konuttakilerin Ortodoks Metropolitliği'ne taşınmalarını söyledi."

Öcalan direniyor

"Saat 20.00 civarında büyükelçilikte Panos ve Diakofotakis'in katılımıyla bir toplantı düzenlendi. Benim ve Diakofotakis'in kullanacağı iki araçla, karayoluyla Tanzanya'ya gitme olasılığını inceledik. Ertesi sabah saat 04.00'te hareket etmeyi Kenya sınırından da 06.00 gibi çıkmayı planladık.

Önerimizi Papaiannou'ya aktardık. Bunu, 'Büyük Şarkıcı'ya iletmeyi ve daha sonra bize, duruma göre 'şarkı söyleme'yi vaat etti. Biraz sonra bizi arayarak, otomobiller ve bizlerin bu seyahate katılmamızla ilgili ayrıntılı bilgi istedi. Kendisine, başka ulaşım yolu olmadığını söyledik. Bunları bakana aktarmış. Sonuç olarak bazı sıkıntıları bulunmasına rağmen, önerimiz kabul edilmiş.

Kalenderidis'le birlikte tekrar ikametgâha geçtik. Ancak Öcalan, kararında taviz vermez görünüyordu. Saat gecenin 01.00'i olmuştu."

Kenyalıların sorgusu

"Diakofotakis'e şunlar sorulmuş:

Soru: Gelenler nereli?

Cevap: Üçünü bilmiyorum, birisi gitti, birisi burada ve pasaportu da bu.

Soru: Uçağın tipi neydi?

Cevap: Uçaklardan anlamıyorum. (Adı bilinmeyen üçüncü görüşmeci, bunun Falcon olduğunda ısrar ediyor.)

Soru: Uçuş ve iniş iznini kim verdi?

Cevap: İzin notayla talep edildi. Daha sonra yetkili makamlar açısından (kontrol kulesi vs...) bilmiyorum. Protokol müdürü, iznin yazılı olarak verilmesi gerektiğini söylemiş. Bize yazılı iznin verilip verilmediğini sormuş, meslektaşımın cevabı ise olumsuz olmuş.

Soru: Yolcular havaalanından nasıl çıktı?

Cevap: Diğer yolcular gibi. Protokol müdürü bu olasılığı reddederek, yolcuların havaalanından gizlice çıktığını, büyük bir ihtimalle sadece bakanların kabulünde açılan VİP salonundan çıktıklarını belirtmiş. Diakofotakis, giriş kaşesi bulunan Kalenderidis'in pasaportunu göstermiş, Kathourima, pasaportu 24 saat tutma izni istemiş. Diakofotakis, bunun için büyükelçiyle görüşmesi gerektiğini belirtmiş, Kathourima ise ısrar etmemiş, bu arada kendisiyle tanıştırılmayan bir şahsa pasaportun fotokopisini almasını söylemiş.

Soru: Gelen şahıslar ne iş yapıyorlar?

Cevap: Bilmiyorum. Zannedersem işadamları.

Soru: Bu şahıslar, Yunan hükûmetinin emriyle büyükelçilik binalarını teftişe mi geldiler, büyükelçiliğe mi geldiler?

Cevap: Hayır. Bu adamların Yunan hükûmetiyle hiçbir ilgileri yok. Şu anda itirazda bulunduğumuz, Nairobi Havaalanı'nda sebepsiz yere tutulan Kalenderidis haricindekiler, büyükelçiliğe herhangi bir iş nedeniyle gelmiş değiller. Protokol müdürü, bu pasaportun sahte olup olmadığını sormuş, meslektaşım da buna 'hayır' diye cevap vermiş. Müdür, Kenya içerisinde aynı numarada ve aynı kimlik bilgilerini taşıyan bir başka Yunan pasaportunun bulunduğunu belirtmiş. Diakofotakis ise, Kalenderidis'in pasaportunun sahte

olmadığını, aynı sayılı sahte başka bir pasaportun bulunmasını anlayamadığını belirtmiş. Protokol müdürü de görüşünde ısrar ederek, sahte pasaportla ilgili araştırmaların devam ettiğini söylemiş.

Soru: Uçağın yolcularını kim karşıladı?

Cevap: Ben.

Soru: Büyükelçi havaalanında mıydı?

Cevap: Evet, ancak karşılamada yoktu. Ayrıca, makam otomobilim nedeniyle, havaalanındaki varlığımın tespit edilmiş olduğunu burada vurgulamak istiyorum. Meslektaşım, yolcuların nereye götürüldükleri hakkında ve diğer üç kişiyle ilgili soru sorulmamasını ise garipsemiş.'

Bu bilgiler Kalenderidis tarafından, EİP başkanına aktarıldı. Başkan, 'dost'un gelişini beklemesi gerektiğini söylemiş. Bakanın bürosu aracılığıyla, Papaiannou'yla irtibat kurmaya çalıştık, ancak bu mümkün olmadı.

Cuma, 12 şubat 1999. Sabah saat 09.30 civarında Kathourima'dan (Kenya Dışişleri Bakanlığı genel sekreteri) bir telefon aldım. Kathourima, beni görüşmeye çağırıyordu. Ancak hasta olduğumu bahane ederek, bu görüşmeyi gelecek haftaya erteledim."

Ona aptal olduğunu söyleyin

"Saat 10.00 civarında Kalenderidis (Öcalan'la birlikte Kenya'ya giden Yunan gizli servis elemanı), başkanıyla (Yunanistan gizli servis başkanı) görüşme yaptı. Başkan, sığınma hakkı talebi (Apo, Yunanistan'dan sığınma hakkı istemişti) konusunu öğrenir öğrenmez çok asabî bir şekilde şunları söyledi:

'Ona, aptal olduğunu söyle. Sefilce davranıyor. Bu yaptığı iş değil, geçerli de değil. Ona söyle, hemen defolup istediği yere gitsin. Biz, kendisine hiçbir şey vaat etmedik. Savvas (Kalenderidis'in ilk adı), o adamı dışarı at, iş bitsin. Rica ediyorum oğlum.'

Saat 10.30 civarında Kalenderidis, Bay Aristidou'nun (Apo'yla birlikte Kenya'ya giden, Yunan gizli servisi elemanı) Seyşeller'e vardığını öğrenmiş. Ardından da başkanından Aristidou'nun telefon numarasını alıp, kendisiyle görüşmüş. Kalenderidis'in bize naklettiği bilgiye göre, Aristidou, Öcalan'ın kimlik bilgilerini Seyşel Adaları yöneticilerine vermiş. Onları, Öcalan'ı kabul etmeleri için iknaya çalışıyormuş. Öcalan, Ada'ya yabancı bir pasaportla geldiği takdirde, kendisini kabul edeceklerini, ardından da diplomatik pasaport vermeye çalışacaklarını belirtmişler.

Kalenderidis, Aristidou'ya şunları söylemiş: 'Öcalan'a, Seyşel Adaları'na ulaştığı gün pasaport çıkartılması şart. Çünkü Öcalan, büyükelçilik konutundan ayrılıp, Seyşeller'e gitmek için bunu ön şart olarak belirtiyor.'

Aristidou, Öcalan'ın bu şartını öğrendikten sonra, ertesi gün (13 şubat 1999 cumartesi) saat 07.30 sıralarında güvendiği bir kişiyle, bize pasaportu göndermesinin muhtemel olduğunu söylemiş. Bütün bu gelişmeler üzerine Papaioannu (Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Büro müdürü) ve EİP başkanı (Yunanistan gizli servisi başkanı) emreder bir şekilde, Öcalan'ın hemen Nairobi'deki Ortodoks Kilisesi'ne nakledilmesini istediler. EİP Başkanı, Kalenderidis'e, 'Öcalan'ı eğer iknâ edemezsen, sen orayı derhal terk et' demiş. EİP başkanı, Kalenderidis'in Nairobi'den en kısa sürede ayrılması talimatını vermiş."

Yunanistan'ın iyiliği için

"Saat 12.00 civarında, bir gün önce Atina'dan dönmüş olan Kenya Metropoliti Serafim, büyükelçiliğimizi ziyarete geldi. Mesai arkadaşlarımla birlikte kendisini büroya götürdük. Bu görüşme sırasında Metropolit'e şunları söyledik: 'Sizden, Yunanistan'ın iyiliği için bir ricada bulunuyoruz. Bu ricamız kişisel, hatır işi değil. Tamamen millî bir mesele. Burada bir çift var. Bu akşam, o çifti misafir etmenizi rica ediyoruz.'

Metropolit Serafim, söylediklerimizden birşey anlayamamıştı. Ancak neşeli, ümitvar ve hatta biraz da şüpheli bir şekilde ‘Konstantinos mu burada?’ (devrik Yunan kralı)’ diye sordu. Bu cevap karşısında arkadaşlarım ve ben soğukkanlılığımızı zor tuttuk.

Bu arada Öcalan’ın beraberindeki kişilerden, Yunanlı bir avukatın Nairobi’ye geleceğini, bunu İtalyan ve Hollandalı avukatların izleyeceğini öğrendik. Öcalan’ın beraberindeki şahıslardan Şemse Kılıç, Avrupa’daki arkadaşlarıyla sürekli telefon görüşmesi yapmakta, ikametgâhtan dışarı çıkıp, kartlı telefonları kullanmaktaydı. Avukatların geleceği haberini Atina’ya ‘Yunanlı ve başka Likourezos’ların gelmesi bekleniyor’ şeklinde bildirdik.

Bir yandan da Panos (Öcalan’ı Seyşel Adaları’na götürmeye çalışan Rum işadamı), Öcalan’ın Portekiz pasaportuna vurulmak üzere sahte Seyşel Adaları vize mühürleri bulmaya çalışıyordu. Bu gelişmeler Atina’ya bildirildi. Papaioanou, Öcalan’ın hemen ikametgâhtan uzaklaştırılmasını istedi.

Kalenderidis’le birlikte kiliseye gittik. Çevrede sivil polislerin mevcudiyetini fark edip, büyükelçiliğe döndük. Bu olayı da Atina’ya bildirdik. Ayrıca, Öcalan’ın Seyşeller’e normal sefer sayılı bir uçakla gitmesi konusunu bakanlığa önerdim. Konuyu Kenya makamlarına açabileceğimi, yerlilerden yardım isteyebileceğimi söyledim. Papaioannou, bu teklifimi de üzerinde hiç durmadan reddetti. Biz, Öcalan’ın Kenya’dan güvenli bir şekilde çıkmasıyla ilgili çabaları sürdürdük.

EİP başkanı, Kalenderidis’e telefon ederek, Aristidou’nun Seyşeller’de olduğunu bildirdi. PKK’nın Kıbrıs sorumlusu (Güney Kıbrıs Rum Bölgesi sorumlusu Nurcan Derya), 10 şubatta Nairobi’ye gelmişti. Seyşeller’deki Aristidou ile Öcalan’ın yanındaki Nurcan’ı telefonla görüştürdük. Bu konuşma sırasında Aristidou, Nurcan’a şunları söylemiş: ‘Ben şu anda Seyşeller’deyim. Öcalan’ın buraya güvenli bir şekilde ulaşmasını sağlayacağız. Kendisini burada ben karşılayacağım. Öcalan’ı bu konuda ikna edin.’

Bu telefon konuşmasının sonucundan da bir şey çıkmadı. Konu, Atina'da değerlendirilmiş, EİP başkanı, Seyşeller'de bulunan Aristidou'ya, 13 şubat cumartesi günü 03.00'te Nairobi'de olması ve Öcalan'la görüşmesi için talimat vermiş."

Turizmci Öcalan

"Bay Aristidou, Kalenderidis'e şöyle dert yanmış: 'Ben, söylenecek her şeyi Bayan Nurcan'a bildirdim. Tekrar Nairobi'ye gelmenin nedenini bir türlü anlayamadım.'

Her şeye rağmen Aristidou'nun Nairobi'ye gelme ihtimalini düşünüp, Kalenderidis'le birlikte saat 20.00'de konuta geçtik. Yine Öcalan'ı Seyşeller'e gitme konusunda iknaya çalıştım. Öcalan, Seyşeller'e gitmek için ortada hiçbir garanti göremediğini söyleyip, teklifimizi yine reddetti. Öcalan'a, Aristidou'nun pasaport getirip veya göndereceğini hatırlattık; gerçek Seyşeller pasaportunun eline geçmesi halinde konuttan çıkabileceğini, üçüncü bir ülke üzerinden Seyşeller'e gidebileceğini, bu üçüncü ülkeyi de büyükelçinin takdirine bıraktığını belirtti.

Öcalan'ın konuttan ayrılıp, Seyşeller'e seyahatinin organizasyonu için bir turizmciyle konuşma konusunda Papaioannou'dan izin aldım. Turizmci işadamı, kimliğini bilmediği Öcalan'ı Nairobi dışındaki ıssız bir turistik tesiste misafir etmeye söz verdi. Ayrıca, büyükelçilik konutuna otomobil göndereceğini de söyledi. Ertesi gün saat 09.00'da ise, önemli bir bedel karşılığında, bir İtalyan pilotla uzlaşma imkânlarını inceleyip, Öcalan'ın Kenya'dan ayrılmasını ayarlayacağını bildirdi.

Yukarıdaki konuları sabah 01.00'de Atina'ya bildirdik. Papaioannou ve EİP başkanı bu durum için mutabık kaldılar ve Öcalan'ın konuttan hemen ayrılması konusundaki baskılarını durdurdular. Saat 18.00 civarında büyükelçiliği, UPİ Ajansı'na mensup bir gazeteci aramış, kendisiyle Diakofotakis (Yunanistan'ın Kenya Büyükelçiliği başkâtibi) konuşmuş. UPİ muhabiri, Öcalan'ın Kenya'da olup olmadığını sormuş. Mesai arkadaşım bu konuşmayı bana esprili bir şekilde

anlatıp, gazetecinin sözlerini şu şekle sokarak aktardı: ‘Gazeteci, eğer pazartesi sabahına kadar Büyükelçiliğinizden cevap alamazsam, ajansımın sahibine gideceğim’ diyor.

Sabah bana Free Lancer’in muhabiri telefon edip, ertesi gün saat 09.00’da fotograf çekmek üzere büyükelçilik konutunu ziyaret edeceği tehdidinde bulundu, ama gelmedi.

Cumartesi, 13 şubat 1999. Cumartesi günü sabah saatlerinde Öcalan’ın Yunanlı avukatı Failos Kranidiotis Nairobi’ye geldi. Ancak, Seyşeller’den beklenen Aristidou ise gelmedi. Bu arada Öcalan’ın konuttan ayrılması için ön şart olan pasaportu da getiren olmadı.”

Öcalan evden çıkmam diyor

“Saat 09.00 civarında, bir gün önce anlaştığımız turizmci işadamından telefon aldık. Kendisi bize, bir otomobilin konuttan 500 m mesafede Muthaiga Club’ın park yerinde harekete hazır beklediğini söyledi. Ancak Öcalan, konuttan ayrılmayı reddetti. Öcalan, beraberindeki kişiler ve avukatı Kranidiotis’le özel bir toplantı yapmak istedi. Öcalan, bu toplantıdan sonra bize Yunanistan’dan, hayatının korunması için gerekli bütün önlemlerin alınmasını, zira artık ‘tehlikenin çok yakın olduğundan’ emin olduğunu açıkladı. Bizden de, Kenya makamlarından resmen koruma önlemleri talep etmemizi istedi. Sığınma talebine Yunanistan’ın resmen cevap vermediğini belirten Öcalan, söz konusu cevap gelinceye kadar Kenya’dan bunu istememiz gerektiğini belirtti.

Öcalan, şunları söyledi: ‘Yunanistan, bana sığınma hakkı vermese dahi, beni kabul etmek, yargılamak ve gerekirse Türk makamlarına iade etmekle mükellef. PKK lideri veya bir politikacı olarak değil, hayatı tehlikede bir insan olarak, Yunan hukuku ve uluslararası hukukun gereği olarak bunu istiyorum. Yunanistan’ın imzalamış olduğu Uluslararası Sözleşmelere göre korunmamı taleb ediyorum.’

Öcalan’ın taleplerini ayrıntılı bir biçimde Atina’ya bildirdik. Bu arada Kranidiotis büyükelçiliğe geldi. Bana ve Kalenderidis’e, müvekilinin

(Öcalan’ın) yasalara göre korunmasını talep etti.”

Atina: Öcalan’ı kovun

“Atina ise, Öcalan’ın ikametgâhtan hemen ayrılması için baskılarını tahammül edilmez bir halde artırdı. Kalenderidis’e, EİP başkanı telefon ederek, gidip Öcalan’ı zorla ve hemen ikâmetgâhtan dışarı atmasını emretti. Kalenderidis, pratik nedenlerle emrin uygulanmasındaki imkânsızlığı belirtti. EİP başkanı ise, Kalenderidis’i azarlamış, Öcalan’ı desteklemekle suçlamış ve teşkilatın (Yunan gizli servisi) kararlarını uygulamamakla suçlamış.

Biraz sonra Diakofotakis telefonda Mihalis isminde birisinin aradığını söyleyip, telefonu Kalenderidis’e verdi. Kalenderidis’e telefonda, açık görüşmede şunlar söylendi: ‘Savvas beni dinle! Ben, Kovaras, üç bakan ve başkan burada. Üç bakanın kaderi sana bağlı. Anlıyor musun? Git ve hemen onu zorla dışarı at!’

Kalenderidis, sert bir şekilde, kendisinden böyle bir şey istenmesinin mümkün olmadığını söyledi. Konuşma çok sert geçti, bu, avukatın da dikkatini çekmiş. Koridorda bulunan Kranidiotis, büronun kapısını açarak dinlemeye geldi.

Kovaras, sözlerine şöyle devam etti: ‘Rica ediyorum Savvas, o âdet bezlerini (refakatçi bayanları kastediyor) dışarı at ve işi bitirelim. Bunu yapabilirsin. Dikkat et, yapamazsan, geri geldiğinde seni ordudan atacaklar. Yapabilirsin. Üç bakan burada.’

Kalenderidis’in, Atina’yla konuşması Öcalan ve beraberindekileri şiddet kullanarak atmasının mümkün olmadığını belirtmesiyle bitti. Biraz sonra Papaioannou bize telefon ederek, piyasadan, Öcalan ve beraberindekileri büyükelçilik ikametgâhından zorla uzaklaştırma operasyonunu üstlenecek yerli gorillerin bulunmasını istedi. Ben, bunun mümkün olmadığını söyledim. Ardından Papaioannou ve EİP’den telefon geldi. Öcalan’ı sefarethaneden zorla uzaklaştırma operasyonunu üstlenecek dört gorilin Atina’dan gönderileceği bildirildi.

Papaioannou, bu gorillerin ‘futbol takımı’ kimliğiyle geleceğini ve gerektiğinde orada top oynayacağını söyledi. Bu konuşma sırasında yanında ‘üç şarkıcı’, yani üç bakan ve ‘Bayan Katehaki’nin yani EİP başkanının bulunduğunu ifade etti. Daha sonra ayrıntıların bildirileceğini söyledi. Hemen ardından EİP başkanı, Kalenderidis’in derhal Nairobi’den ayrılması için baskı yapmaya başladı.”

Öcalan’ı yasal olarak verin

“Kalenderidis, EİP başkanına şunları söyledi: ‘Bunlar olmamalıdır. Böyle şeyler yapılacağına, kendisini yasal şekilde teslim etmemiz daha iyi olur. Dikkat edin, bütün bunların ciddi sonuçlar yaratacağını bakanlara söyleyin. Bizi, kötü bir oyuna sokuyorlar. Bunlar, ülkeyi istikrarlaştırma politika planlarının bir bölümüdür.’

EİP başkanı, Kalenderidis’i dinledikten sonra derhal Atina’ya dönmesini emretti. O da valizlerini hazırlayıp, Kranidiotis’le birlikte Atina’ya dönmeyi planladı. Kranidiotis, bütün bunların yasadışı ve yapılmaması gereken şeyler olduğunu, Atina’ya döndüğünde hemen Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle görüşmeye çalışacağını ifade etti.

Saat artık 16.00 olmuştu. Kalenderidis’le birlikte Öcalan’ı, arzu ettiği şekilde kendiliğinden ikametgâhtan çıkmaya ikna etmek ve Atina’da hâkim olan havayı kendisine anlatmak amacıyla son bir gayret sarf etmek üzere konuta döndük.

Öcalan, hiç kımıldamadan yerinde oturmaktaydı. Beraberindekiler, yine ikametgâh içerisinde kendilerini yakmak tehdidinde bulundular. Öcalan, hemen bir bildiri metni dikte etti, Bayan Kılıç da (Öcalan’ın, Nairobi’ye sonradan gelen koruması Şemse Dilan Kılıç) bunları sefaret dışından telefon veya faksla Avrupa’ya nakletti. Öğrendiğimize göre Öcalan bu bildirisiyle Yunanistan, İtalya ve Rusya’dan himaye ve sığınma istemekteydi.”

Seyşeller’in bedeli 15 milyon dolar

“Arkadaşlarımla birlikte sefarete döndük. Biraz sonra Bayan Kılıç da geldi, garanti alınmadan Öcalan’ın ikametgâhtan herhangi bir şekilde çıkmasının mümkün olmadığını söyledi, bizlerden de şunları istedi:

1- Atina’dan hareket edecek olan bir uçak, Seyşeller-Nairobi-Seyşeller güzergâhını izlemelidir. Aynı uçakla Aristidou, Öcalan için hazırlanmış Seyşeller pasaportuyla gelmelidir. Seyşeller’den Öcalan’ı kabul edeceklerine dair güvence alınmış olmalıdır.

2- Öcalan’ın Seyşeller’den uzaklaştırılması halinde Atina’ya götürülmesi için yazılı garanti verilmelidir. Seyşeller’in istediği 15 milyon doları Yunanistan ödemelidir.

3- Kenya makamları, Öcalan’ın ülkeden güvenli bir şekilde çıkışı için garanti vermelidir.

4- Öcalan’a Kenya’dan Seyşeller’e gidişinde Yunanistan’ın Nairobi büyükelçisi eşlik etmelidir.

Bayan Kılıç’ın şartları hemen Papaioannou’ya iletildi. Beklendiği gibi bunlar da kabul görmedi.”

Yunanistan ikili oynuyor

Büyükelçinin anlattıklarıyla Kalenderides’in anlattıkları arasında bir fark gözlenmiyor.

Abdullah Öcalan’ın yakalanması Yunanistan’da neredeyse depreme yol açtı desek yeridir. Özellikle Yunan basını bu konu üzerine oldukça sert yayınlar yaptı. Yunanistan’da pek çok üst düzey yetkili görevlerinden oldu.

Burada Yunanistan’da yaşanan depreme değinmekte yarar var. Olayları zaman sıralaması içinde şöyle gözlemek mümkün:

9 şubat 1999 Atina’daki, fanatik PKK yanlısı Yunan milletvekillerinden oluşan “Öcalan’a destek lobisi” bir basın toplantısı

düzenledi.Simitis Hükûmeti’nden, Öcalan’a siyasî iltica vermesini istedi.

PKK’nın düzenlediği toplantıya 6 Yunan milletvekili, 3 büyük siyasî partiyi temsilen katıldı.

Basın toplantısında, Yunan basınınca, Öcalan’ın Atina’ya gelişinde, Simitis Hükûmeti’ne “iltica verin” baskısı yapan iki milletvekili, Kostas Badouvas ve Hristos Kipouros, Öcalan’a AB üyesi ülkelerce siyasî sığınma hakkı verilmesi gerektiği üzerinde durdular ve Yunan hükûmetinin tutumunu protesto ettiler. Diğer milletvekilleri ise “300 milletvekilinden 168’i Öcalan’ı davet eden yazı imzaladık, PKK şefi gelsin” ve “cesaretimiz yok” gibi ifadeler kullanarak hükûmeti tahrik etmeye çalıştılar. PKK’nın Yunanistan’daki yetkilileri ise, Öcalan’ın Atina’da “siyasî sığınmacı” olarak ağırlanması yolunda, imza kampanyası açtıklarını açıkladılar.

Yunan Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos “Normal pasaportu varsa, Öcalan Yunanistan’a gelebilir” dedi.

Saraybosna ziyareti sırasında, refakatindeki gazetecilerin sorularını yanıtlayan Pangalos, “Normal bir pasaportla gelirse onu tutuklayamayız, Öcalan için uluslararası tutuklama emri yok. Ayrıca, Türkiye’nin de bizden bu yönde bir istemi yoktur” iddiasında bulundu.

Öcalan’ın Yunanistan’a geldiğini doğrulamaktan da kaçınan Pangalos, gazetecilerin ısrarlı sorularına alaycı bir üslupla şöyle cevap verdi:

Pangalos’tan PKK’ya: “Hayvanlar!”

“Öcalan için Lahey’dedir, İtalya’dadır, Atina’dadır şeklinde söylentiler var, Kutsal Ruh (Holay Spirit) gibi.”

Aynı Pangalos 16 şubat 1999’da Öcalan yakalandıktan sonra PKK’lıların yaptıkları gösterilere adeta köpürerek, PKK’ya “Saat 12’ye kadar hayvanca eylemlerinizi sona erdirin, aksi takdirde fena

olacak" diye seslendi.Pangalos, yaptığı açıklamada, PKK'nın Avrupa'daki 5 Yunan büyükelçilik ve 5 konsolosluğunda yaptığı işgal eylemlerini aşırı sert ifadelerle eleştirdi, "Hayvanlık, canilik, teröristlik" olarak niteledi. Pangalos "Eğer saat 12'ye kadar Yunan temsilciliklerini boşaltmazlarsa, PKK'ya karşı Yunanistan'da eylem başlatacağız. Ayrıca, işgal edilmiş temsilciliklerimizin bulunduğu ülke makamlarına da müdahale isteminde bulunacağız. Protesto ediyoruz, Lahey büyükelçimizin evini işgal edenler eşi ile 8 yaşındaki çocuğunu el bombası tehdidiyle rehin tutuyorlar, bu aşırı hayvanlıktır" dedi.

Kenya senaryosu

Pangalos, Öcalan'ın 12 günlüğüne Yunanistan'ın Kenya büyükelçisinin evinde kaldığını ancak, Yunan makamlarının muhalif olmasına rağmen, Kenya resmî makamlarıyla yaptığı müzakereler sonunda, Hollanda'ya gitmek üzere, pazartesi saat 16.00'da yola çıktığını ve o andan itibaren izinin kaybolduğunu ileri sürdü.

Pangalos, "Havaalanına doğru yola çıkan otomobil konvoyunu Nairobi'deki Yunan diplomatlar geriden izliyordu, Öcalan'ın otosu bir ara konvoydan ayrılarak, kayboldu. Sorumluluk bizde değil, biz gitme demiştik, Öcalan'ın Kenya'ya komşu 3 ülkeden birine sığınması konuşuluyordu" şeklinde açıklama yaptı.

Pangalos ayrıca, Öcalan'ın İtalya'ya siyasî sığınma isteminde bulunmasından sonra, AB yasaları uyarınca, başka bir AB ülkesine, Yunanistan'a siyasî sığınma isteminde bulunmasının söz konusu olamayacağını belirtti.

Yunan Başbakanı Kostas Simitis, "PKK gerçeği öğrenmeli, biz Öcalan'a sığınabileceği ülke bulduk ancak, onun tercihi başkaydı. Öcalan'ın havaalanına gideceğine nasıl Türkiye'de bulunduğunu Kenya izah etsin" dedi.

Bunun üzerine hep suskun kalmakta olan Kenya Yunanistan'a bir yanıt verdi.

Kenya hükûmeti, bölücü terör örgütü başı Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye gönderilmesinden sorumlu olmadığını, ancak Yunanlı yetkililerden, Öcalan'ın ülkeden çıkarılmasını istediğini bildirdi. Kenya Dişişleri Bakanı Bonaya Godana, bölücü başının Yunanistan'ın Nairobi Büyükelçiligi'nde barındırıldığını öğrendikten sonra, Öcalan'ın topraklarından çıkarılmasını istediklerini, daha sonra neler olduğu konusunda hiç bir fikirleri bulunmadığını belirtti. Dışişleri bakanı, "Kürtler de dahil bu konuda endişe duyan herkese söyleyecegimiz esas şudur: bu olayda hiçbir rolümüz yok" diye konuştu.

Kenya'nın bu açıklaması Yunanistan'ı daha da bir zora soktu.

Simitis, Atina'da hükûmet aleyhine yükselen eleştiri sesleri ve meydana gelen siyasî kriz ortamını durdurmak amacıyla hasta yatağından yaptığı yazılı açıklamada, "Öcalan'a siyasî sığınma vermeye karşıydık, çünkü millî çıkarlarımıza aykırıydı, ancak insanî yardım gerekince, kendisine dayanışma gösterdik Öcalan konusunda birtakım tuzaklar bulunuyor, bu tuzaklara düşmeyelim."

18 şubat 1999. Yunan Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos, "Öcalan'a refakat edenlerde sahte pasaport olduğunu biliyordum" dedi.

Pangalos, Ta Nea gazetesine verdiği demeçte çözülmeye başladı: "Kenya'ya götürme kararı aldık, çünkü oradaki elçiliğimiz çok organize ve o ülkedeki sınır kontrolü sıkı değil. Refakatçilerden bazılarında sahte belgeler vardı, üstelik çok amatörce tahrif edilmiş sahte evraklar, herhangi ciddi organize bir devlette hemen tespit edileceklerdi."

Pangalos, itiraflarına şöyle devam etti:

"Bu pasaportlarla hiçbir Avrupa ülkesine gidemezlerdi. Avrupa'daki tüm havaalanları bildiğiniz gibi alarm durumundaydı, sivrisinek bile geçemiyordu. Onun için Kenya'ya gönderdik".

Çiftlikte kalacaktı

Pangalos, Yunan hükûmetinin Öcalan'la ilgili planını da ortaya çıkardı. Yunanlı bakan, Atina'nın bölücü başının Nairobi'deki Yunan büyükelçisinin evinde 3 gün kaldıktan sonra, ülkede yaşayan onlarca zengin Yunanlıdan birinin taşradaki çiftliğine yerleştirilmesinin planlandığını açıkladı.

Pangalos, "Bu çiftliklerde tüm lüks mevcut, özel havaalanları bile var" dedi. Pangalos, "Oradaki Yunanlılar, çok güvenilir, vatansever insanlar, süresiz kalabilirdi, ancak kendisi gitmek istemedi, elçinin evinden çıkmak istemiyordu".

Silahlı tehdit

Pangalos, Öcalan'ın elçinin evinden çıkmamakta ısrar etmesiyle 12 gün geçtiğini, Yunan planına tepki olarak da yanındaki koruması Dilan Kılıç'ın büyükelçiyi silahla tehdit ettiğini ileri sürdü.

Pangalos'a göre Dilan Kılıç, Yunan büyükelçiye silahını çevirerek, "Israr etmeyin, buradan gitmemiz söz konusu değil" dedi.

Atina'da, "Öcalan fiyaskosu"nun faturası ilk aşamada Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos, İçişleri Bakanı Alekos Papadopoulos ve Kamu Düzeni Bakanı Filippos Pekalnikos'a çıktı.

Nairobi'de barındırdığı Öcalan'ın tutuklanmasıyla Yunanistan'da başlayan büyük siyasî kriz Simitis Hükûmeti'ni devrilmenin eşiğine getirdi.

Bu ortamda, Başbakan Kostas Simitis, grip ile ateş içinde yattığı hasta yatağından kalkarak "küçük bakanlar kurulu" toplantısına başkanlık etti ve "fiyaskodan sorumlu saydığı" üç bakanın istifalarını istedi.

Pangalos ve diğer iki bakan hemen istifalarını başbakanın huzuruna sundular. Simitis, ülkede ayaklanmış kamuoyunu yumuşatma operasyonu olarak değerlendirilen bir siyasî manevrayla, üç bakanın istifasından sonra geniş bir kabine değişikliği kararı aldı.

Pangalos, “fiyasko ile sonuçlanan Öcalan’la ilgili operasyonun büyük sorumlusu”, içişleri ile kamu düzeni bakanları ise, “polis ve haberalma örgütlerinin çok kötü koordinasyonundan sorumlu” sayılıyorlar.

Ana muhalefetteki Yeni Demokrasi Partisi lideri Kostas Karamanlis “Bakanlar değil, başbakanın kendisi istifa etsin” dedi.

Yunanistan’ın Kenya’daki büyükelçiliğinde barınmaya devam eden, Öcalan’ın koruması Dilan Kılıç, “Pangalos bize Hollanda’ya götürüleceğimiz vaadinde bulundu. Nairobi’deki elçinin evinden havaalanına doğru yola çıktık ancak, Öcalan’ın otosu kayboldu” dedi.

Dilan Kılıç, Elefterotipiya gazetesine verdiği demeçte, “Yolda giderken, bizim bulunduğumuz oto, Öcalan’ın bulunduğu otoyu gözden kaybetti, havaalanına vardığımızda Öcalan’ın bulunduğu otoyu gördük, karakolun önündeydi, uzakta uluslararası havaalanı pisti vardı, ancak bu bölge ile bizim aramızda demir parmaklıklar vardı. Polisler geldi ve Öcalan’ı oraya doğru götürdüler ve gözden kayboldu, geri döndük. Çünkü artık hiçbir şey yapamazdık” dedi.

Dilan Kılıç demecinde, Öcalan’ın Kenya’nın Yunanistan büyükelçisinin evinden çıkmaması için kendisinin intihar tehdidinde bulunduğunu da ileri sürdü.

Dilan Kılıç, Öcalan’la beraber Yunanistan’ın Korfu Adası havaalanına indiğinde, Öcalan’ın bindiği otoya bir Yunan uçağının çarptığını da ileri sürdü.

19 şubat 1999. Yunan Başbakanı Kostas Simitis, Öcalan konusunda “Oldubittiye getirildim” dedi.

Simitis, dünkü yeni kabinenin toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, “Öcalan’a siyasî sığınma vermemekte kararlıydık çünkü çıkarlarımıza aykırı stratejik bir hata oldurdu, ancak bunu maalesef Öcalan anlamadı” şeklinde konuştu.

Yunan başbakanı, “İnsanî yardım mecburiyetimiz vardı” sözleriyle sürdürdüğü demecinde “Ancak, oldubittiye getirildik, Öcalan Yunanistan’a yasal olmayan yollarla girdi, akabinde biz çıkarımızı gözetmeye çalıştık, hatalar oldu tabiî” dedi. Simitis, Öcalan’ı Atina’ya getirenler hakkında soruşturma başlatılacağı sinyalini vererek “Sorumluları bulacağız” ifadesini kullandı.

Simitis ne yaptı?

Yunan başbakanı demecinde, AB üyesi ülkelerin Öcalan konusundaki tutumundan yakındı.

Simitis, Öcalan’ın Avrupa’da kendisine bir barınak bulamamasından, sorumluluk üstlenmek istemeyen AB ülkelerinin suçlu olduğunu belirtti.

Simitis, Öcalan konusunda bundan böyle bir dizi inisiyatifler üstlenilmesi kararı aldıklarını ve bu çerçevede dün Alman, Fransız ve Avusturya başbakanlarıyla telefon görüşmesi yaptığını açıkladı.

21 şubat 1999. To Vima gazetesi, Yunan Başbakanı Kostas Simitis’in Öcalan’la telefonda görüşerek “Siyasî sığınma vermeme veya ülkede barındırmam söz konusu değil” dediğini yazdı.

Yunanistan’ın en ciddi gazetelerinden, haftalık To Vima, Simitis-Öcalan telefon görüşmesinin terörist başının Atina’da kaldığı 3 günlük dönemde gerçekleştiğini ileri sürdü.

Gazete, Simitis’in Öcalan’a telefonda söylediklerinin içeriğini şöyle özetledi: “Yunanistan’ın siyasî sığınma vermeyeceğini ve ülkede barınmasına izin vermeyeceğini söyledi, başka bir ülkeye güvenlik içinde nakli konusunu açık bıraktı.”

Gazeteye göre Simitis'le telefon görüşmesi sonrası hoşnutsuzluğunu gizlemeyen Öcalan yanındakilere şöyle dedi: "Andreas Papandreu olsa, bunu bana yapmazdı".

To Vima ayrıca, Simitis'in Öcalan'la telefon görüşmesinin ardından ve Yunan Gizli Haberalma Örgütü'nün (EİP) "Ülke dışında güvenli bir barınak sağlayabiliriz" şeklindeki raporlarından sonra, Öcalan'a, barınabileceği başka bir ülke aranmasına başlandığını iddia etti.

23 şubat 1999. Yunanistan'da "Öcalan fiyaskosu"nun yarattığı kriz havası içinde, savcılığın başlattığı, "Öcalan ülkeye yasadışı nasıl girdi?" konulu araştırma çerçevesinde, terörist başını ülkeye getiren emekli Amiral Andonis Naksakis ifade verdi.

Naksakis, ifadesi sonrası demeçlerinde Simitis Hükûmeti'ni "Öcalan'ı satmakla" suçladı.

Naksakis, "Öcalan'ı ben getirdim ancak, vicdan azabı çekiyorum, tutuklanmasına istemeden neden oldum" ifadesini kullandı.

Emekli amiral ayrıca, "Öcalan'ın tutuklanmasına neden olan operasyonu gerçekleştiren hükûmet şimdi, sorumluluğu alt düzeyde yetkililere yüklemek istiyor" dedi.

Yunan savcıya dün ayrıca, Öcalan'ın en büyük destekçisi, Pasok Milletvekili Kostas Badouvas da ifade verdi.

Edinilen bilgilere göre, savcıya önümüzdeki günlerde Yunan Gizli Haberalma Örgütü'nün istifa etmiş şefi Haralambos Stavrakakis ve istifa etmiş Yunan Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos, eski İçişleri Bakanı Alekos Papadopoulos ve eski Kamu Düzeni Bakanı Filippos Pekalnikos da ifade verecek.

Soruşturmanın bu aşamasının cumartesi günü tamamlanması hedefleniyor, ancak Yunan yasalarına göre savcı, sorgular sırasında, olayda siyasî sorumlu bulunduğunu tespit ederse, sorgulanma

hemen yarıda kesilerek, dosyayı, soruşturmanın devam etmesi için, Yunan parlamentosuna göndermesi gerekiyor.

50 milyon dolar

Öte yandan, Atina'da "Öcalan fiyaskosu"nun yarattığı büyük kriz ortamı içinde, "Öcalan'ı sattılar mı yoksa, gafil mi avlandık?" şeklindeki ikilem akılları kurcalarken, büyük tirajlı muhalefet gazetesi Elefteros Tripos, Öcalan'ın yakalanmasına yardımcı olana verileceğini ileri sürdüğü "50 milyon dolar" konusunu ortaya attı.

Gazete, "50 milyon doları kim aldı?" manşetli haberinde, "Madem Öcalan'ın satıldığına inancımız güçleniyor, o zaman Türkiye'nin vaat etmiş olduğu 50 milyon dolar konusu da gündeme geliyor" ifadesini kullandı.

27 şubat 1999. Öcalan'ın koruması, Şemsi Dilan Kılıç Yunanistan'ın bölücü başını "başından savma" taktiği izlediğini ve bu çerçevede, Korfu Adası'ndayken "öldürmeye teşebbüs ettiğini" iddia etti.

Kılıç, Elefteros Tipos gazetesinde yayımlanan yazılı açıklamasında, 31 ocak 1999 günü Öcalan'la birlikte, Kenya'ya gitmeden önce kaldıkları Korfu Adası havaalanında cereyan edenleri şöyle anlattı:

"Havaalanında, uçağa doğru, askerî bir otoyla giderken 'kaza' oldu. Uçağın kanadı, otonun ön camına çarptı ve önde oturan Öcalan'ı az kalsın öldürüyordu. Zannederim bu kasıtlı oldu. Önceden planlanmıştı. Öcalan'ın işini bir 'kaza'yla bitirmek istiyorlardı."

Müzakereler Simitis'leydi

Kılıç, Öcalan Atina'ya geldikten sonra yapılan müzakerelerin başında, Yunan tarafından Başbakan Kostas Simitis'le temas kurulduğunu, müzakerelere ayrıca, Dışişleri, İçişleri, Kamu Düzeni bakanları ile Yunan Gizli Haberalma Örgütü (EİP) şefinin katıldığını belirtti.

Kılıç, Kenya'ya gittiklerinde kendilerine "Elçinin evinde iki ay kalacaksınız, burda hiçbir sorun olmaz, iki ay sonra müzakereler tamamlanınca Güney Afrika'ya gidebilirsiniz" denildiğini ileri sürdü.

Pangalos'dan "terk edin" direktifi

Kılıç açıklamasında, Öcalan'la beraber elçilikte havaalanına doğru yola çıkmadan önce Öcalan'ın durumdan tedirgin olduğunu ve "Gitmesek, burada kalsak, bunların bir planı varsa, işimizi bu gece bitireceklerdir. Bunu mutlaka yapacaklardır" dediğini öne sürdü.

Öcalan'ın koruması, "Öcalan'ın bulunduğu oto, biz daha bizim otoya binmeden süratle elçinin evinden uzaklaştı, havaalanında ona yetiştik ancak, yaklaşmamızı polisler engelledi, artık çok geçti, Yunan büyükelçisi, Pangalos'la telefonda görüştü, Pangalos elçiye bizim için, 'Beraberindekileri orada bırak ve kaybol' dedi. Ancak, elçi bu direktife uymadı" iddiasında bulundu.

27 şubat 1999. Öcalan'ın koruması Şemdi Dilan Kılıç, Yunan Başbakanı Kostas Simitis'in, Abdullah Öcalan'ı Türkiye'ye teslim eden bir komplonun içinde olduğunu ileri sürdü.

Kılıç, dün Atina'da kaldıkları otelde düzenlenen basın toplantısında, 3 PKK'lı militan adına yaptığı açıklamalarda Simitis'e ağır ithamlarda bulundu ve "ihanetle" suçladı.

Büyük boy bir PKK bayrağının önünde gazetecilerin sorularını yanıtlayan Kılıç, Öcalan'ın, Türkiye'ye "uluslararası ortak bir komplo"yla teslim edildiğini ve komploya taraf olanların CİA, Mossad, Türkiye, Kenya, Rusya ve Yunanistan olduğunu öne sürdü.

Kılıç, Yunan tarafından komplonun kahramanlarının Başbakan Simitis, istifa etmiş 3 bakan ve görevden alınmış Yunan gizli servisinin başı Haralambos Stavrakis olduğunu belirtti.

Kılıç, "Simitis'in ahlak düzeyinden şüpheliyiz, ahlaksız çabalarda bulundu. Simitis ve Pangalos bile bile Öcalan'ı teslim ettiler" dedi.

Kılıç, Simitis'i kastederek, "Yunan halkı, ihanetçi politikacıları mahkûm etmelidir" şeklinde konuştu.

PKK'lı kızlar Pangalos'u suçladı

PKK militanı demecinde, eski Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos'u da Öcalan'ı kandırmakla suçladı. Kılıç, 12 gün boyunca Öcalan'a Atina'dan gelen direktifler sonucu yapılan "çık git" baskılarının giderek arttığını söyledi.

Kılıç, Öcalan'ın tutuklandığı gün, terörist başının 12 gün kaldığı Kenya'daki Yunan büyükelçisinin evinden çıkmak istemediğini ancak Pangalos'dan gelen ve "vaatler, garantiler içeren" bir telefon sonucu razı olduğunu söyledi.

Kılıç, “Bizim aynı otoya binmemizi engellediler, Öcalan’ın bindiği cip hemen uzaklaştı, biz arkadan başka bir otoyla koştuk ancak, havaalanına vardığımızda polis Öcalan’a yaklaşmamızı engelledi ve her şey orada bitti” dedi.

Kılıç, yanlarında olan, şaşkın haldeki Yunan büyükelçisinin hemen Pangalos’la telefonda görüştüğünü ve Pangalos’un elçiye “Yanındaki PKK’lıları terk et ve hemen çek git” emri verdiğini öne sürdü.

Kılıç’a göre, Yunan diplomat önce tereddüt etti ve sonra emre uymayarak PKK’lıları Yunan Büyükelçiliği’ne taşıdı.

Kılıç ayrıca, Pangalos’un 1,5 ay önce Kenya’ya giderek, komployu hazırladığını ileri sürdü.

6 mart 1999 Kostoulas raporu

Nairobi’de barındığı Yunan büyükelçisinin evinden, Yunan makamlarının ısrarına rağmen çıkmayı günlerce reddeden Öcalan’ı, Kenya’ya gönderilen 4 Yunan Gizli Haberalma Örgütü (EİP) ajanının, içeceğine ilaç koyup bayıltarak, evden zorla çıkarmayı planladıkları ortaya çıktı.

Yunanistan’da yarattığı büyük siyasî kriz halen süren “Öcalan fiyaskosu”nun Kenya’yla ilgili bölümünü anlatan, Nairobi’deki Yunan büyükelçisinin, Dışişleri’ne sunduğu 37 sayfalık raporu, Ta Nea gazetesinde tam metin olarak yayımlandı ve Atina’yı karıştırdı.

Öcalan’ı evinde 12 gün barındıran Yunan Büyükelçisi Yorgo Kostoulas raporunda, terörist başını evden çıkarma operasyonu düzenlemek amacıyla 14 şubatta Nairobi’ye giden 4 EİP ajanının Öcalan’ı bayıltmayı planladıkları, ancak Kenya polisi tarafından sıkı şekilde takip edildikleri için, beraberlerindeki ilaçları, kaldıkları otelin tuvaletine döktüklerini belirtti.

Kostoulas, Öcalan’ın 15 şubat pazartesi, günler süren ısrarlı çabalardan sonra, evden çıkarak, Kenya polisi refakatinde,

Hollanda'ya gitmek üzere havaalanına doğru yola çıkmaya razı olduğunu, ancak Kenya polisinin hazırladığı 5 otoluk konvoydan, 3. oto olan lacivert bir "Toyota Land Cruiser"e bindirilen Öcalan'ın, yanındaki PKK militanları, Yunan büyükelçisi ve Yunan Gizli Haberalma Örgütü yarbayı Kalenderidis'in otolara binmeleri beklenilmeden uzaklaştıkları ve Öcalan'ı bir daha görmediklerini raporunda belirtiyor.

Nasıl sığınma istedi?

Yunan diplomat Öcalan'ın 5 şubatta, Nairobi'deki durumunun zorlaştığını görerek nasıl siyasî sığınma istediğini ise şöyle anlatıyor:

"Evden git telkinlerimiz onu ikna edemiyor. Kendisi çok akıllı ve kararlı, hemen tehlikeyi görüyor. Oturduğu koltuktan kalkıyor ve bana, askerî selam durarak, 'Yunanistan'dan siyasî sığınma istiyorum' diyor. Elime ise, önceden Türkçe yazılmış bir siyasî sığınma dilekçesi iliştiriyor".

"Yaptığı sefilliktir"

Yunan Gizli Haberalma Örgütü şefinin Atina'dan telefonla, siyasî sığınma istemine tepkisini ise büyükelçi dile getiriyor:

"Ona aptal olduğunu söyleyin. Yaptığı sefilliktir. Bu yaptığı bir şey değildir, hükmü yoktur. Gidin ona, hemen çekip gitmesini söyleyin, istediği yere gitsin. Ona hiçbir vaadimiz yoktu. Atın onu dışarı..."

10 mart 1999. Atina'nın Öcalan konusunda oldubittiye gelmediği, PKK şefinin Nairobi'deki elçilikte barınmasını 12 ocakta hazırladığı bildiriliyor.

Haberi dün Atinaiki gazetesi manşetten duyururken, Yunan hükûmet sözcüsü Dimitris Reppas, haberi yalanladı.

Atinaiki gazetesi dünkü haberinde, Yunan resmî makamlarının Öcalan'ı ağırlama konusunda çok önceden hazırlık içinde

bulunduklarını ve bu çerçevede Yunanistan'ın Nairobi'deki büyükelçiliğine 12 ocakta bir telsiz bir de uydu telefon yerleştirildiğini belirtti.

Öcalan'la ilgili özel haberleriyle son dönemde dikkati çeken gazete, söz konusu iki sistemi elçiliğe, Atina'dan Nairobi'ye gönderilen, Yunan Dışişleri teknik servisinden uzman teknisyenlerin yerleştirdiğini duyurdu.

Gazete, bu tür sistemlerin Yunanistan'ın diplomatik temsilciliklerine, "sadece, o ülkede savaş veya darbe beklendiği zaman yerleştirildiği" yorumunu yaptı.

Atinaiki haberinde, "Öcalan Kenya'dayken, elçiliğini, 761841467 no'lu uydu telefonla arayarak, kaynaklarımızdan bilgi ediniyorduk, bunalım sürerken, uydu telefon konusu dikkatimizi çekmemişti, ancak şimdi, Öcalan fiyaskosu sona erdikten sonra durumun farkına vararak olayı araştırdık" görüşüne yer verdi.

Yunan hükûmeti, çeşitli düzeyde yaptığı açıklamalarda, "Öcalan aniden ve yasadışı olarak ocak sonunda Yunanistan'a girdi, oldubittiye geldik, insanî yardım vermek amacıyla, Kenya'ya gönderdik" tezini savunuyor.

12 mart 1999 savcı raporu

Öcalan'ın, Kenya'da evinde barındığı ve kendisini Seyşel Adaları'na götürmek istediği Yunan Büyükelçisi Yorgo Kostoulas'a öneriyi reddederek, "Madem siyasî sığınma vermiyorsunuz, güvenliğimi sağlayın, yargılayın ve gerekirse Türkiye'ye iade edin" dediği ortaya çıktı.

Kenyalıların komplo hazırladığını farkına varan Yunan büyükelçinin ise evinin kapısında Öcalan'a "Gitme, evimde kal" diye yalvardığı ve raporda yer alıyor.

Atina’da 3 savcının 20 gün süren soruşturma sonunda hazırladığı ve aralarında Abdullah Öcalan ve iki PKK’lı korumasının da bulunduğu 18 kişi hakkında suç duyurusunda bulunulmasını öneren, “Öcalan fiyaskosu”yla ilgili raporun basına sızan içeriğinde şu ilginç noktalar dikkati çekiyor:

“Türkiye’ye verin”

Kenya’da bulunduğu süre içinde, Yunan büyükelçisi ile EİP yarbayı Kalenderidis’in “Elçilikten çıkıp, Şeyseller’e gitmen gerekiyor, Kenya’lılar çok sıkıştırıyor” şeklindeki baskılarından bunalan Öcalan, 13 şubatta, Elçi Kostoulas’a, “Beni önce yargılayın, gerekirse Türkiye’ye iade edin ama, önce güvenliğimizi sağlayın” dedi ancak, istemi kabul edilmedi ve elçinin evinden Kenya polisinin refakatinde, havaalanına, Şeyseller veya Hollanda’ya götürülmesine karar kılındı.

“Elçi, Öcalan’a yalvardı”

Elçi Kostoulas, 15 şubat saat 18.00’de Öcalan’ı almaya gelen Kenya polisinin, komplo hazırladığından şüphelenmeye başlayınca Öcalan’ı evinin kapısı önünde caydırmaya çalıştı, adeta yalvararak, “Gitme, evimde kal” dedi ancak, laf dinletemedi.

Öcalan’ın bulunduğu oto konvoydan ayrıldı, Yunan büyükelçisini aldatan Kenya makamları Öcalan’ı MİT’e teslim etti.

“PKK’lıları terk edin”

Havaalanında dona kalan Elçi Kostoulas, EİP’li Kalenderidis ve 3 PKK’lı militan şaşkınlık içindeyken, Yunan Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos’un özel kalem müdürü Vasilis Papaioanou elçiyi cep telefonundan arayarak, “PKK’lıları hemen terk edip, elçiliğe dönün, bu olayla alakanız sona ersin” direktifi verdi.

Ancak, elçi ve Kalenderidis direktife uymadı ve 3 PKK militanıyla beraber elçiliğe döndü.

Kostoulas ve Kalenderidis masum

3 savcının raporuna göre, Elçi Kostoulas ve EİP'li Kalenderidis'in "Öcalan fiyaskosunda" hiçbir sorumlulukları yok, amirlerinin emirleri dahilinde hareket ettiler.

Raporda, istifa etmiş 3 bakanın sorumlu olup olmadıklarını Yunan Parlamentosu Soruşturma Komisyonu'nun araştırması gerektiğini belirtiliyor.

"Casus belli"

Rapor, "baş suçlu" saydığı Naksakis için şöyle diyor:

"Yunanistan, Türkiye'yle barışçı ve müttefik ilişkileri içindedir, oysa Naksakis'in Türkiye'ye karşı düşmanca ve kinci emelleri vardır. Türkiye, Yunanistan'ın Öcalan'ı barındırmasının 'casus belli' (savaş nedeni) olduğunu beyan etmişti, dolayısıyla, Öcalan'ı yurda kaçak getirmekle savaş tehlikesi yarattı. Naksakis'in eylemleri Türk halkında kızgınlık, nefret, galeyan yarattı, Naksakis ve yandaşları, eylemlerinin böyle bir sonuç yaratacağını biliyorlardı, buna rağmen barışı tehlikeye attılar."

18 suçlu...

"Öcalan fiyaskosu"nda 18 kişinin eylemleri veya görevlerini yerine getirmemeleri sonucu suçlu oldukları ortaya çıkıyor. Bunlar:

- Andonis Naksakis, emekli amiral, ülkenin barış içindeki konumunu tehlikeye düşürmek, 5 ila 10 yıl arası hapis.

- Evangelos Steryopoulos, uçağın kiralandığı şirket sahibi, ülkenin barış içindeki konumunu tehlikeye düşürmek, 5 ila 10 yıl arası hapis.

- Andonis Simigdalas, uçak şirketi acentası görevlisi, ülkenin barış içindeki konumunu tehlikeye düşürmek, 5 ila 10 yıl arası hapis.

- Zisis Pehlivanoudis, Öcalan’ı taşıyan uçağın pilotu, paraya çevrilebilir hapis.

- Stefanos Evangelatos, Atina Havaalanı VİP salonu sorumlusu, paraya çevrilebilir hapis.

- Yorgo Manginas, havaalanı EİP görevlisi, paraya çevrilebilir hapis.

- Dimitris Karayorgos, havaalanı pasaport kontrol görevlisi, paraya çevrilebilir hapis.

- Yorgo Mavros, uçak kiralama şirketi personeli, paraya çevrilebilir hapis.

- Yorgo Cirakis, EİP görevlisi, paraya çevrilebilir hapis.

- Mihalis Nikolopoulos, havayolları personeli, paraya çevrilebilir hapis.

- Konstantin Hristodoulopoulos, polis, paraya çevrilebilir hapis.

- Stavroula Damianakou, yazar, Öcalan’ı evinde ağırlayan yaşlı kadın, paraya çevrilebilir hapis.

- Eleni Vasilopoulou, Damianakou’nun kızı, paraya çevrilebilir hapis.

- Angelos Betanis, havaalanı kontrol kulesi sorumlusu, paraya çevrilebilir hapis.

- Abdullah Öcalan, paraya çevrilebilir hapis.

- Ayfer Kaya, “Rozerin” kod adlı PKK’lı, Öcalan’ın koruması, paraya çevrilebilir hapis.

- Yakar Deniz, Öcalan'ın koruması, paraya çevrilebilir hapis.

- Yorgo Kokoretsis, hava kontrol personeli, paraya çevrilebilir hapis.

- Kostas Badouvas, milletvekili, Öcalan'ın en fanatik dostu, Atina Havaalanı'nda karşılayarak kaçak girmesine yardımcı oldu, 5 ila 10 yıl hapis ancak, dokunulmazlığının kaldırılması gerekiyor.

15 mart 1999. Eski Yunan Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos, Öcalan'ı Türkiye'ye CİA'nın teslim ettiğini ileri sürdü.

Bu konuda açıklama yapan Beyaz Saray, Abdullah Öcalan'ın yakalanarak Türkiye'ye götürülmesinden memnuniyet duydugunu belirtmişti.Beyaz Saray Sözcüsü Joe Lockhart, terörist Abdullah Öcalan'ın yakalanmasının "kesinlikle memnuniyet verici" oldugunu belirtti, ancak Apo'nun yakalanmasında ABD'nin doğrudan bir rol oynamadığını ifade etti. Joe Lockhart, Öcalan'ın yakalanmasından sonra Avrupa'da teröristlerin başlattığı şiddet eylemlerini de kınadı. ABD yönetimi, uzun bir süredir Öcalan'ın adalet önüne çıkarılarak işlediği terör eylemlerinin hesabını vermesi gerektiğini belirtiyordu. Amerikalı yetkililer, Öcalan'ın nihayet işlediği terör eylemlerinin hesabını vereceğini ifade ettiler.

Nedense bu kadar süre neden beklediklerini hiç açıklama gereği duymadılar.

Pangalos, Etnos gazetesine verdiği demeçte, "Öcalan fiyaskosu"ndaki rolünü savunarak, "Öcalan bize pencereden geldi, biz de onu pencereden çıkardık. Madem olay yasal başlamadı, yasal bitmeyecekti tabiî" ifadesini kullandı.

Yunan makamlarının düzenlediği Öcalan'ı barındırma ve koruma operasyonunda, Yunan Gizli Haberalma Örgütü'nün (EİP) "daha büyük gizli örgütlere yenik düştüğünü" belirten Pangalos, "Kimse, Kenyalıların Öcalan'ı Türklere teslim ettiğine inanmıyor, Türkler

uçakta bekliyordu, Kenyalılar Öcalan'ı Yunan elçiliğinden aldılar, ancak arada uzun boylu, sarışınlar, (Amerikalıları kastediyor) büyükler müdahale etti" şeklinde konuştu.

Pangalos, PKK'nın terör örgütü olmadığını da savunarak "Bazı eylemleri terördür ve protesto edilebilir, ancak başka tür eylemde bulunamayan bir örgüte terörist diyemeyiz" tezini savundu.

15 mart 1999 Kalenderidis raporu

"Öcalan fiyaskosu"nun baş aktörlerinden, terörist başına Atina'dan Nairobi'ye refakat etmiş ve Yunan büyükelçisinin evinde 12 gün kalmış Yunan Gizli Haberalma Örgütü (EİP) ajanı, Savas Kalenderidis'in Atina savcılığına verdiği ifadenin tam metni basına sızdı.

Ta Nea gazetesinde yayımlanan ifadede, geçmişe dayanan Öcalan-Kalenderidis yakın arkadaşlığı açıkça ortaya çıkıyor.

İşte şok ifadeden bazı kesitler:

Dışarı atamam

"13 şubat akşamı saat 22.00'de Yunanistan'a dönmeye hazırlanırken, EİP Şefi Stavrakis'le telefon görüşmemde gerginlik yaşandı, beni Apo'yu desteklemekle suçladı, 10 dakika içinde, elçinin evinden dışarı atmam emrini verdi.

Ben ise, emriniz pratikte uygulanamaz çünkü Öcalan benden 40 kilo daha ağır, ayrıca yanında korumaları var cevabını verdim".

Savaş tartışması

"5 şubatta İnternet aracılığıyla Özgür Politika gazetesinde yayımlanan bir yazıyı Öcalan'a okuttum, Nairobi'de barınmasının artık tehlikeli olmaya başladığı endişesine kapıldı. Hemen büyükelçiye siyasî sığınma dilekçesi verdi. Ona siyasî sığınma

veremeyeceğimizi anlattım ve şu ek nedeni dile getirdim: Türk Milli Güvenlik Kurulu, Öcalan'ı koruyacak herhangi bir komşu ülkeye karşı güç kullanacağını beyan etmişti...

Ben Öcalan'a, olaylar böyle gelişirse, tarihte, patlak vermiş en aptalca savaş olacağını söyledim.

Kendisi cevaben, Türkiye'nin blöf yaptığını, Yunanistan'ın geri çekilmemesi umudunda olduğunu ve bu durumu istismar ettiğini savundu...".

16 mart 1999 "17 Kasım"ın Öcalan açıklaması

Yunanistan'ın "derin devlet" destekli ünlü terör örgütü "17 Kasım", Yunan Başbakanı Kostas Simitis'i, "Öcalan'ı Türklere teslim etmekle" suçlarken, PKK içinde de, Öcalan'ın tutuklanmasından sorumlu olanlar olduğunu ileri sürdü.

Örgüt, yayımladığı bildiride, Yunan devletinin PKK'ya para yardımı ve destekte bulunduğunu belirtirken ancak, bunun "maksatlı yapıldığını" öne sürdü ve "PKK'yla dayanışma içindeyiz, Öcalan'ın tutuklanmasından çok üzgünüz" dedi.

"17 Kasım", Elefterotipiya gazetesine gönderdiği ve dün yayımlanan, "Öcalan fiyaskosu"yla ilgili uzun bildirisinde, Öcalan'ın tutuklanmasını CİA'nın organize ettiğini ileri sürdü.

"17 Kasım" bildirisinde PKK'nın EİP'yle ilişkisi de gözler önüne seriliyor ve PKK'ya "yeni darbeler yememesi için" tavsiyelerde bulunuyor.

"17 Kasım"ın bildirisinden bazı kesitler şöyle:

"Kenya'daki tutuklama operasyonu CİA tarafından düzenlendi, Amerikalı ve İsrailli ajanlar ile Yunanistan ve Kenya yardımcı oldu,

böylece Öcalan Türklere teslim edildi. Öcalan'ın hareketleri, gerek PKK kurmaylarının ve Atina ile Avrupa'daki sempatizanlarının telefonlarının dinlenmesiyle izlendi. Ancak, esas izleme, yanında önceleri Avrupalı ve akabinde Yunanlı ajanların bulunmasıyla sağlandı.

(...) Öcalan'ın tutuklanması komplosunda Yunanistan, tuzağa düşüren 'dost' rolünü oynadı. Bu rolü sadece Yunanistan oynayabilirdi çünkü PKK'nın itimadı vardı. Bu itimat, Yunan gizli servislerince Kürtlere son yıllarda verilmiş küçük miktardaki para ve komik derecedeki desteğe dayandı. Bu ajanların klasik aldatma taktiğiydi çünkü böylece, onları kontrol ediyorlardı ve gereken anda bu itimadı kullanabileceklerdi. Bu sözde yardım olmasaydı Öcalan Yunan hükûmetine güvenmeyecekti. Tüm bunlar Yunan hükûmetinin onayı ve bilgisi dahilinde CİA'nın desteğiyle yapılıyordu. Yunan Gizli Haberalma Örgütü'nün (EİP) kontrol edilemeyen bir parçası yapmıyordu.

(...) EİP Şefi Stavrakakis Öcalan'ın Yunanistan'a geleceğini önceden biliyordu. Böyle önemli bir konuda kendisinin, hükûmetin ve Amerikalıların bilgisi olmadan ve direktif almadan hareket etmesini akıl almaz. EİP devletin kendisidir, devlet içinde devlet değil.

(...) Öcalan'ın Türklere teslimiyle ilgili hainliğin baş sorumlusu Simitis'dir.

(...) Yunanistan'daki bazı PKK kurmayları da sorumludur çünkü, yıllardır EİP ajanlarıyla yüz göz durumdaydılar, Yunan ajanlar böylece onları kontrol edebiliyordu. Oynanan oyunları anlamamaları imkânsız. PKK'ın konuyu araştırması ve bazı önlemler alması gerekiyor aksi takdirde, başka darbeler de yiyecek."

"17 Kasım" bildirisinin sonunda, Öcalan'ın tutuklanmasından duyduğu ve Simitis'in hainliği nedeniyle "daha da büyüyen"

üzüntüsünü dile getirerek, “PKK’ya dayanışmamızı beyan ediyoruz” ifadesini kullandı.

Rekortmen örgüt

“17 Kasım” bildirisinde, Amerika’ya “hodri meydan” diyor. Örgüt, Amerikalıların, kendilerine yöneltilmiş terör eylemlerinin faillerini ortaya çıkarmada “aciz” olduklarını belirterek, “ellerinde bizimle ilgili isim listeleri varmış, hodri meydan” şeklinde konuşuyor.

Avrupa’nın en uzun ömürlü terör örgütü unvanına sahip, Yunanistan’da 1975 yılından beri faaliyet gösteren “17 Kasım”ın şimdiye kadar hiçbir üyesi yakalanamadı.

“17 Kasım” 25 yıl içinde onlarca bombalı ve silahlı terör eylemi gerçekleştirmiş, milletvekili, Türk ve ABD’li diplomatları, işadamlarını, gazete sahiplerini, polisi öldürmüştür.

Örgüt 1991’de Türkiye’nin Atina’daki Basın Ataşe Yardımcısı Çetin Görgü, 1994’de de Türk Büyükelçilik Müsteşarı Haluk Sipahioğlu’nu öldürmüştü.

“17 Kasım”ın eylemleri sonrası yayımladığı bildirilerinde antiamerikan ve aşırı Türk düşmanı fanatik söylem dikkati çekiyor.

Atina’da, Öcalan’ın tutuklanması sonrası “17 Kasım”ın eylem yapacağı endişesi yaşanırken, örgütün “eylemsiz” bildiri göndermesi, soru işaretleri yaratıyor.

18 mart 1999. Öcalan’ın yakın dostu olan ve ona Kenya’da refakat eden Yunan Gizli Haberalma Örgütü (EİP) ajanı, Binbaşı Kalenderidis terfi ederek, yarbaylığa atandı.

Yunan Askerî Şurası’nın yıllık olağan atamalarında, Kalenderidis, “dosyasının çok iyi ve amirlerinin de olumlu raporlar vermesi” nedeniyle terfiye layık görüldü.

Yunan ordusu subayı Kalenderidis, son dönem ajan olarak EİP'de görev yapıyordu. Bu atamadan sonra Kalenderidis hakkında, "Öcalan fiyaskosu" konusunda yapılan soruşturmanın dosyası da rafa kaldırıldı.

"Yunan fiyaskosu"nun kahramanları

Panayotis Sguridis: Yunan parlamentosu başkan yardımcısı. Öcalan'ı 1995'de Bekaa'daki ininde ziyaret eden, Yunan Parlamentosu heyetinin başkanı. 1998 aralık ayı başında, Yunan Dışişleri'nin talimatı doğrultusunda, yanında EİP ajanı ve Öcalan'ın dostu Savas Kalenderidis'i tercüman olarak alarak, Roma'ya gitti ve PKK lideriyle görüşerek, "Yunanistan'a gelmen söz konusu olamaz, Simitis Hükûmeti kesinlikle siyasî sığınma vermeyecektir" dedi.

Savvas Kalenderidis: Yunan ordusunda binbaşı, son yıllarda Yunan Gizli Haberalma Örgütü'ne (EİP) atanmış, Yunanistan'ın İzmir Konsolosluğu'nda görev yaparken, Türkiye onu "istenmeyen adam" ilan etmişti. "Öcalan fiyaskosu"'na katılımı 2 şubatta Öcalan'ı Afrika'ya gitmeye ikna etmekle başladı. Kenya'ya Öcalan'la beraber gitti ve Yunan büyükelçisinin evinde terörist başıyla beraber 12 gün kaldı. Öcalan tutuklandıktan sonra, elçilikte, 3 PKK'lı kadın militanla beraber 10 gün daha kaldı ve Atina'ya "kurtarma operasyonu" sonucu döndü.

Andonis Naksakis: PKK'nın ve Öcalan'ın en yakını Yunanlı. Emekli amiral. 29 ocakta Öcalan'ı kaçak olarak Yunanistan'a soktu. Öcalan'ı bir geceliğine yakını olan yazar Bayan Vula Damianakou'nun evinde sakladı ve sonra siyasî sığınma verilmesi için Yunan makamlarıyla temasa geçti.

Yunanistan'da yaşanan bu deprem, PKK ve Kürt olgusuna bakış konusunda Yunan cephesinde çok şeyleri değiştirdi. Yunanlı gazeteci Takis Mihas, The Wall Street Journal Europe adlı gazetede 10 mart 1999 günü yayımlanan Atina çıkışlı makalesinde Yunanistan'ın savunma tezini kaleme aldı. Bu yazı değişen Yunan savunmasının ana hatlarını dile getirmek bakımından önemli. Ayrıca

bize Öcalan'dan sonra Yunanistan'ın Nairobi Büyükelçiliği'nde yaşananları da aktarıyor.

Takis Mihas anlatıyor

"PKK Bir Büyükelçiliği Nasıl Ele Geçirdi" başlıklı yazıda, şunlar dile getiriliyor:

"Herkesin bildiği gibi Kürt İşçi Partisi (PKK) sempatizanları, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın geçen ay tutuklanmasının ardından dünya çapında büyükelçiliklerin dışında şiddet eylemleri gerçekleştirdiler. Tüm bu gösteriler sırasında, PKK'lıların, bir büyükelçilikte yönetimi ele geçirip, burayı birkaç günlüğüne bir haberleşme merkezine dönüştürdükleri ise pek fazla bilinmiyordu. Burası, Türk askerlerince yakalanmadan önce Öcalan'ın son sığınağı olan Yunanistan'ın Nairobi Büyükelciliği'ydi.

Elbette bir tedhiş grubunun, Avrupa Birliği ve NATO üyesi bir ülkenin büyükelçiliğinin yönetimini ele geçirmesi hiç de komik değil. İkisi yirmilerinde olan üç kadın PKK'lı 'komando', sadece kendilerine zarar vermekle tehdit etti.

Atina'daki gazetem tarafından gönderildiğim Nairobi'ye vardığımda, Yunanistan Büyükelçisi Yorgo Kostoulas'ı taleplerini karşılamaya çalışırken bezgin ve yıkılmış bir hale getirmeyi nasıl başarmış olduklarını gözümle gördüm.18 şubatta Nairobi'ye vardım. Üç gün önce Öcalan bir uçağa bindirilip Türkiye'ye götürülmüştü. Büyükelçi daha sonra Soruşturma Komisyonu'na verdiği ifadede, PKK liderinin sorumluluğunu üstlenen Kenya güvenlik güçlerinin Öcalan'ı, Nairobi Havaalanı'nda küçük bir uçakta bekleyen Türk Ordusu'nun özel komando kuvvetlerine teslim ettiklerini belirtti. Öcalan Kenya'nın başkentine 2 şubatta sahte Kıbrıs pasaportuyla giriş yaptı.

Kenyalıların kendisini Ankara'ya teslim etmeyeceklerine ilişkin verilen söz çerçevesinde büyükelçilikten ayrılmaya ikna edilinceye

kadar Yunanistan Büyükelçiliği'nde gizlendi. Yunan kaynaklarına göre, daimi sığınacagı bir yer bulununcaya kadar Kenya'da geçici bir süreyle kalabileceği yönünde Yunanlı yetkililerle bir anlaşmaya varıldıktan sonra Öcalan, Yunanlı bir işadamına ait 'Falcon' tipi bir uçakla Yunan adası Korfu'dan Kenya'ya uçtu. Hepimizin bildiği gibi, plan geri tepti ve Öcalan şimdi Türkiye'de cezaevinde yargılanmayı bekliyor.

Üç bayan işbirlikçisi -Avrupa meselelerinden sorumlu Şemsi Kılıç, PKK'nın Kıbrıs temsilcisi Nurcan Teria ve grupla birlikte olan ama görevi açıklanmayan Melsa Deniz-Yunanistan Büyükelçiliği'nde mahsur kaldılar. 'Başkanlarının' akıbetinden kaygı duyan bu üç kişi, büyükelçilikten ayrılmakta isteksiz davrandılar.

Deniz, Öcalan'la birlikte Kenya'ya giderken diğer ikisi, sekiz gün sonra 10 şubatta Nairobi'ye gitti. Yunan kaynaklarına göre, ikisi sahte belgelerle Kenya'ya giriş yaptı. Bu da, ayrılmalarını zorlaştıran bır unsur oldu. 16 şubattan sonra Yunanistan ve Kenya arasında doğrudan ya da Almanya ve Belçika gibi arabulucularla bir dizi görüşmeler yapıldı.

Öcalan'ın işbirlikçileri, görüşmeler geçen hafta tamamlanıncaya kadar ayrılamadılar. 28 şubatta, Büyükelçi Kostoulas, Yunanlı bir güvenlik görevlisi eşliğinde PKK'lı kadınlar, Atina'ya gitmek üzere Yunan hükûmeti tarafından gönderilmiş olan 'Falcon' tipi bir uçağa binip Nairobi'den ayrıldılar.

Öcalan'ın tutuklanışı ile ayrılışları arasında bu üç kadın büyükelçiliğe hâkim oldu. Bır noktada, 'konuktan' ziyade amir oldular. Gerçekte, 'Yunanistan'a ait' olan büyükelçilik PKK hücresi olmuştu. PKK'lı kadınların bunu nasıl başardıkları ise ilginç. İzledikleri strateji, karşı tarafı tehdit etmeye yönelik olağan terörist yaklaşımdan farklıydı. Kadınlar sadece kendilerine zarar vermekle tehdit ettiler. Büyükelçiye göre, Kılıç silahı ağzına dayayarak, tetiği çekeceğini söyledi. Bir keresinde de üçü birden kendilerini yakmakla tehdit ettiler. PKK'lı eylemciler hep istediklerini elde ettiler. Medya da, bunların bu hareketini 'çaresizlikten' kaynaklandığı yönünde haber yaparak

verdi.Öyle değildi. Aksine, akıllı ve disiplinli üç kadın tarafından yürütülen stratejik açıdan iyi planlanmış bir hareketti. Bu strateji her zaman çalışmaz. Ancak bu, çağdaş Batı'nın aşırılarla ilgili konuşmalarına hâkim olan kültürel 'aldatmacanın' bir göstergesi. Nairobi'deki Yunanistan Büyükelçiliği'nin küçük dünyasında mucizeler yarattı. İşte böyle büyükelçiliğin kontrolünü ele alabildiler. Yunanistan büyükelçisi ile diğerlerine göre, sadece ateşli silaha değil, patlayıcı maddeye de sahiptiler. Bu silahların büyükelçiliğe mi ait olduğu ya da kadınların dışardan mı getirdikleri konusu ise bir sır. Yunanlı ve Kenyalı yetkililer, herhangi bir yorumda bulunmayı reddettiler. Hatırlanacağı üzere büyükelçilikte düzenlenen bir 'basın toplantısında', PKK'nın sevilen liderini Türklere teslim eden 'hain' hakkında iki saat süren öfke dolu konuşmasını izlemek zorunda kalmıştık. 'Hain' Yunanistan Başbakanı Kostas Simitis'ten başkası değildi. Kılıç konuşmasında, Öcalan'ın tutuklanmasında rolü olduğu gerekçesiyle ABD ve İsrail'i de kınadı. Tüm bu süre içinde büyükelçi sadece yüzünde yılgın bir ifadeyle oturdu. PKK'nın kontrolü, büyükelçiliğin haberleşme sistemine kadar uzandı. Bir devrimci grubun, NATO ve AB üyesi bir ülkenin büyükelçiliğine ait elektronik posta, faks, telefon ve diğer haberleşme cihazlarını sınırsız bir şekilde kullanarak diğer PKK birlikleriyle haberleşip, hareketlerini koordine etmesi görülmeye değerdi. Anladığıma göre, üç kadın Yunanistan'a vardıktan sonra farklı Avrupa başkentlerine gönderildiler. Olaya taraf olanlarca suçlanan Yunanistan, Öcalan meselesinde en büyük kayba uğradı. Türkiye, Yunanistan'ı Öcalan'a sığınma olanağı tanıyarak PKK'yla işbirliği yapmakla suçluyor. PKK da, Öcalan'a sığınma vermeyi reddederek Türklere teslim ettikleri gerekçesiyle Yunan hükûmetine tepki gösteriyor. Kenyalılar da, Atina'yı, bilgileri olmadan PKK liderini barındırarak ülkelerinin egemenliğini ihlal etmekle suçluyorlar. Yunanistan'ın büyükelçisini geri çağırmasını istediler. En sonunda AB üyesi diğer ülkeler de, tavsiyelerini yerine getirememiş olması nedeniyle duydukları huzursuzluğu Yunan hükûmetine ilettiler.

Ancak her şey bitmiş değil. Belki de son haftalarda meydana gelen olaylar, Yunan siyasî sınıfının bazı şeyleri yeniden düşünmesini sağlayabilir. Kürt halkının kültürel haklarıyla ilgili meşru hakları

savunmak başka bir şey, PKK gibi Stalinci kalıntılara rehin olmak ve onlara müsamaha göstermek başka bir şey.”

Terörist ülke Yunanistan

Bu bakış açısının Yunanistan’ın terörist ülke konumuna gelecek olmasından kaynaklandığı kuşkusuz. Türkiye’ye karşı olalım derken terör destekçisi durumuna gelen Yunanistan’ın olayları değerlendirmedeki değişiminin arkasında suçüstü yakalanması bulunuyor.

Avrupa Birliği üyesi olan Yunanistan’ın teröre verdiği destek ortalığı epey karıştırdı. Ama Avrupa’nın Öcalan’la ilgili sıkıntıları giderilemedi. Le monde gazetesinin 12 mart 1999 tarihli sayısında, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Daniel Tarschys imzasıyla yayımlanan makale aslında Avrupa’nın Öcalan’a ve Türkiye’ye bakış açısını ortaya koymaktaydı:

Daniel Tarschys’e göre Öcalan sorunu

“Avrupa Konseyi, 1998 kasım ayında Roma’da yakalanan Öcalan’ın yol açtığı fırtınaya tutuldu. Örgüt bünyesinde ve çevresinde başlatılan girişimlerle birlikte sabırsız beklentiler de artarken, örgütün rolü ve etkinliği sürekli tartışma konusu ediliyor. Bazıları, konseyi uzun zamandır Türkiye’de insan hakları konusunda yaşanan açık ihlalleri göz ardı etmekle ve Avrupa toplumunun temel değerlerini koruma görevini yerine getirmek için yeterince çaba göstermemekle suçlarken, diğerleri de örgütü Türk içişlerine müdahale etmekle itham ediyor. Avrupa ve özellikle Avrupa Konseyi, işlenen suçlara göz yummakla,terörizmle mücadelede sorumluluk almamakla ve şimdi de, baş sorumlunun yakalanmasının ardından insan hakları konusunda ders vermekle eleştiriliyor. Bu tür eleştirilerin temelinin olup olmadığı konusunda bir yargıya varmadan önce, Avrupa Konseyi’nin farklı yapı ve araçlarla harekete geçtiğini hatırlamak gerekiyor. Türkiye’deki durum, parlamenterler meclisinde düzenli olarak ve yapıcı bir anlayış çerçevesinde çeşitli siyasî kesimlerden Türk parlamenterlerin katılımıyla tartışılıyor. Öcalan olayı mecliste

büyük ilgi uyandırdı ve meclis, davada hazır bulunmaya ve 31 mart tarihinde Roma'da toplanacak olan daimi komisyonda yapılacak tartışmalardan birini bu davaya ayırmaya karar verdi.

Örgüte üye 40 ülkeye karşı yapılan kişisel başvuruları inceleyen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, çoğu zaman Türkiye konusundaki şikâyetlerle ilgilendi. Mahkeme, Öcalan olayında, avukatlarının talebi üzerine Ankara'dan açıklama istedi ve Ankara talep edilen açıklamaları mahkemeye iletti. Mahkeme Türkiye'den, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ilkelerine eksiksiz riayet etmesini isteyerek, olağanüstü mahkemelerin kullanımına koyduğu çekincelerin altını çizdi.

Avrupa Konseyi İşkenceyi Önleme Komitesi, Türkiye'deki tutukluluk şartlarına ilişkin birçok rapor hazırladı. Bu ülkeye yakınlarda düzenlenen bir ziyaret çerçevesinde, komite üyelerinden ve uzmanlardan oluşan bir grup, İmralı Adası'na giderek, Abdullah Öcalan'la tanıksız görüştü.Türkiye'yle ilgili konulara ve özellikle Öcalan olayına gösterilen bu büyük ilgi, acaba egemen bir ülkenin içişlerine bir müdahale teşkil eder mi? Hiç şüphesiz Türkiye'de bu konuda büyük hassasiyet duyuluyor ve çoğu zaman Avrupalıların insan hakları konusundaki yaklaşımları taraflı ve ikiyüzlü olarak nitelendiriliyor. Bu bakış açısını da, Türkler ile Avrupalılar arasındaki ayırımı da kabul etmiyorum. Türkler tam anlamıyla Avrupalıdırlar ve böyle kabul edilmelidirler.

Avrupa Konseyi'nin diğer ülkeleri gibi, Türkiye de, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını koruyacağını taahhüt etmiştir. Demokrasi ve insan hakları sözkonusu olduğu zaman Avrupa'da artık "içisleri" yoktur. Türkiye zengin bir kültür hazinesine sahiptir. Bu ülke, 75 yıl önce cumhuriyetin kurulmasından bu yana çok önemli ekonomik gelişmeler kaydetmiştir ve bundan gurur duymakta haklıdır. Ancak, halen ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunan Türkiye, ulusal bütünlüğü ve beraberliği için endişe duymaktadır. Kendi kendini tecrit etme içgüdüsü hâlâ mevcut. Ancak ülkenin, ortak tecrübe ve değerlerimize dayanan bir Avrupa stratejisi geliştirme yolunu seçeceğine inanıyorum.

Çoğulculuğun ve kimlik zenginliğinin günümüz Avrupası'nda olağandışı bir durum yaratmadığını herkes kabul etseydi, kim bilir ne kadar acı ve anlaşmazlık önlenmiş olurdu. Avrupa ülkelerinin büyük bölümü, azınlık ve bölgesel farklılık taleplerini ulusal bütünlükleriyle işte bu temelde barıştırmışlardır.

Bu amaca ulaşma tercihi ilgili ülkeye ait olsa da, kanıtlanmış olan Avrupa deneyimlerinden de faydalanması önemlidir. Öte yandan, her ülke, insan haklarının korunması için bazı yükümlülüklere ve ortak kurumların kontrolüne tabidir. Avrupa Konseyi'nin Öcalan olayına gerçek ve olası katkısını da bu çerçevede değerlendirmek gerekmektedir."

Öcalan anahtarı

Bu görüş de Türkiye'nin Avrupa Birliği içinde Öcalan olayıyla birlikte gideceği yolu net biçimde göstermektedir. Türkiye Avrupalı olacaksa "Öcalan kosunda Avrupa'nın dediklerini komplekse kapılmadan yapmak zorundadır" yaklaşımı Avrupa'nın net tavrı. Ancak Türkiye buna nasıl yaklaşacak? Bu sorunun yanıtı Öcalan'la ilgili kavganın sonucuna bağlı.

Gerçi bazı Arap yazarlara göre sorun içinde çözümlerini de barındırıyor:

"Öcalan ve Kürt Sorunu... Çözüm Güç, Ama Olanaksız Değil" başlıklı yazısında, El Haliç gazetesinde 11 mart 1999'da Fransa'da yaşayan Iraklı yazar Dr. Aziz el Hac, Öcalan'ın yakalanmasını uluslararası bir kaçırma operasyonu olarak değerlendiriyor ve şunları söylüyor:

"Hiç kuşkusuz önceden de söylediğimiz gibi tamamen meşru olmasına rağmen bağımsız ve birleşik bir Kürt devleti hayali, ne şimdiki aşamada ne de yakın gelecekte gerçekçidir. Dolayısıyla işin gelecekteki gelişmelere bırakılması gerekiyor...

Avrupa, Kürt sorununu bölgedeki ve dünyadaki siyasî birikimini güçlendirme kapısı haline de getirme olanağına sahiptir.

Son olarak diyebiliriz ki, Türkiye'de sorunun barışçı ve demokratik bir şekilde çözüme kavuşturulması, bu ülkede istikrarı sağlayarak olumlu bir birikim sahibi yapacaktır. Yine böyle bir çözüm, bölgemizde Kürt sorununun genelinde tarihî bir hamle yaratacaktır. Çünkü Kürt sorununun Türkiye boyutu, geçmişte de, günümüzde de çözümün yolundaki ana engel, Kürtlerin günümüze kadar çektiği acıların da birinci etkeni durumundadır."

Aslında yazarın savunduğu tezler Avrupa'nın en etkin görüşlerini barındırıyor. Türkiye bir Kürt devletine evet desin, kendisi de Avrupa Birliği içinde erisin. Bu da yeni Sevr olarak Türkiye'nin karşısında dayatılan ve Öcalan'la gelişen bir boyutta devam eden yaklaşım. Bu oyunun sonunda Avrupa Birliği'nin istediklerini elde ettikten sonra Türkiye'ye olumsuz yanıt vermesi olasılığı da yüksek bulunuyor.

Abdullah Öcalan'ın yakalanış öyküsünün buraya kadar olan bölümlerinde Türkiye dışındaki oluşumlar ve Öcalan'ın kendi ağzından bölümleri aktardık. Şimdi Türkiye'nin Öcalan operasyonundaki rolü ne oldu sorusunun yanıtını verme zamanı geldi sanıyorum.

Beşinci bölüm

Türkiye'nin zaferi

Türkiye istiyor

Türkiye, Abdullah Öcalan'ın Suriye'yi terk ettiğini öğrendikten sonra onun peşinden uzun süre koştu. İtalya'da kaldığı süre içinde onu etkisiz hale getirebilecek yöntemler üzerinde de uzun süre çalışmalar yapıldığı biliniyor.

Türkiye, Öcalan'ın Atina'da olduğunu 1 şubat 1998 günü öğrendi. Batılı bir gizli servis Öcalan'ın Hollanda'ya girmek için çabaladığını, ancak bunu başaramayıp, geldiği yer olan Atina'ya dönmek zorunda kaldığını bildirdi. Bunlar Yunanlıların ellerinde oradan oraya dolaşmakta olan Öcalan'la ilgili son dönemde elde edilen ilk bilgilerdi ve anlamı da Öcalan'ın Yunanistan'da olduğuydu.

1 şubat 1998 günü, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun Yunan gizli servisi EİP'nin başkanı olan Haralambos Stavrakis'e acil kodlu bir faks çekti. PKK gibi bir örgütün liderinin NATO ve Batı ittifakı içinde bulunan Yunanistan tarafından himaye edilmesini ve kaçması için yardımcı olunmasını kınadı. Bunun "vahim sonuçlar doğuracağını" hatırlattı.Öcalan'ın Atina'da bulunduğunun saptandığını iletti. Bu faksın yanıtı 2 şubat günü geldi. Yunan gizli servisi "Öcalan diye birisi bizde yok" yanıtını verdi.Yunanlılar, Türk tarafının yanıldığını bildirdi. Stavrakis'e göre Öcalan, Yunanistan'da değildi. Olmayınca da sorun yoktu. Karşılık faks kısaydı ve netti. İnkâra dayanıyordu. Sonuna kadar inkâr.

Türkiye aynı anda Amerika ve diğer Batılı ülkeler nezdinde de girişmelerde bulunuyordu. Amerikalılar bu girişimler üzerine, Öcalan'ı elinde tuttuğunu bildikleri Yunanistan üzerinde büyük bir baskı uygulamaya başlamıştı. 2 şubat günü Ankara'daki Amerikan yetkililerine bütün Türk yetkilileri aynı mesajı iletiyordu:

“Yunanistan sonuca katlanır”

“Bu işler böyle kolay kapanmaz. İş ciddidir. Sonuçlarına Yunanistan katlanır.”

Amerikalı yetkililer 2 şubat günü alarma geçmiş bir halde Ankara'da Öcalan sorununun bir Türk-Yunan savaşı sonucunu doğurup doğurmayacağını soruşturuyordu.Yanıtlar Amerika'yı telaşlandırmıştı. Amerika'nın öncelikleri değişiyordu. Amerikalı yetkililer Yunanistan'a “Derhal Öcalan'dan kurtulun” mesajları iletiyorlardı. Yunanistan'daki panik havası Ankara'dan izlenmeye başlamıştı.

3 ve 4 şubat günlerini Yunanistan ile Öcalan'ın ne yaptığını öğrenmekle geçirdi Ankara.Öcalan'ın Kenya'ya yol aldığı öğrenilmişti. Amerikan gizli servisi gerekli izlemeyi yapıyordu. İsrail gizli servisi Mossad bu dönemde hiç devreye girmedi. Sadece Suriye'den Öcalan'ın çıkışını teyid etti. Oysa Mossad uzunca bir süredir Türkiye'yle geliştirilen ikili anlaşmalar uyarınca hem yakalama ve kaçırma operasyonları için eleman eğitiminde, hem de Öcalan'ın izlenmesinde etkindi. Öcalan'ın izlenmesi konusunda İsrail, Türkiye'yle1996 yılında yapılan iki gizli servisin birbirlerine yardım ve destek anlaşması uyarınca PKK ve Öcalan konusunda etkin olarak devreye sokuldu. İsrail o kadar etkin oldu ki bir süre sonra Mossad'ın Kuzey Irak ve Güneydoğu Anadolu'daki PKK faaliyetlerini izleme çalışmalarından MİT rahatsızlık duymaya başladı. Ama İsrail izleme çalışmaları için OFEG-3 adlı casus uydusunu devreye soktu. Bu uydu ve Mossad'ın diğer kaynakları MİT'e teknik ve bilgi aktarma düzeyinde yardımcı oldular. Ancak İsrail gizli servisi yakalama aşamasında hiç devrede olmadı.

Dünyanın gözü Öcalan ve Türkiye'nin üzerindeydi. Bütün gizli servisler aynı kanıyı taşıyordu: Öcalan MİT tarafından öldürülecekti.Bu kanının bir uzantısı olarak Öcalan'ı topraklarında barındırmakta olan Rusya panik içindeydi.Rus TASS Ajansı bunun bir göstergesi olarak 4 şubat 1999 perşembe günü şu haberi geçiyordu:

"Apo'ya suikast korkusu"

Rus TASS Ajansı, Abdullah Öcalan'ın Hollanda'daki avukatı Britta Bohler'in ''Öcalan'ın hayatından endişe ediyoruz'' açıklamasını, ''MİT, Öcalan'ı yok etmek ya da gizlice ele geçirerek Türkiye'ye götürmek için gizli operasyon hazırlıkları yapıyor. Endişeliyiz" diye yansıttı.

Haber Rus televizyon ve radyolarında geniş yankı uyandırdı. TV ve radyolar haberi "Türkiye Öcalan'ın peşini bırakmıyor ve bu defa ciddi, Türk ajanları saldırıya hazırlanıyor. Öcalan, İtalya'yı terk ettiğinden bu yana suikast tehlikesi ciddi bir şekilde gündeme geliyor. Bu nedenle Öcalan'ın avukatının söylediği gibi Apo'nun üç günde bir yerini değiştirmesi gerekiyor" yorumlarıyla verdiler.

MİT'in Rusya'da suikast düzenlemeye hazırlandığı öne sürülürken, Rusya Dışişleri ve Federal Güvenlik Servisi FSB, kısa bir açıklama yaparak ''Öcalan daha önce Bakan İgor İvanov'un açıkladığı gibi Rusya topraklarında yok ve bulunmayacak. Türk basını tarafından yaratılan bu spekülasyon can sıkmaya başladı'' dedi.

Avrupa basını: "Barınacak yer arıyor."

Avrupa'da kapı kapı dolaşan Abdullah Öcalan için Batı basınında ilginç yorumlar yer aldı:

Fransa'nın Liberation gazetesi, "Apo umutsuz bir biçimde barınacak yer arıyor" sözlerine yer verdi. Apo'yu taşıyan uçağı, hiçbir Avrupa ülkesinin kabul etmediğini belirtti.

Belçika'nın Libre Belgique gazetesi "Öcalan'a hoşgeldin diyen yok" başlıklı haberde, Ankara'nın kararlı tavrı sonunda teröristin Avrupa'da sığınacak kapı bulamadığını yazdı.

Almanya'nın Köln Express gazetesi ise dünkü sayısında, "Öcalan'ın hayalet uçağı bize ne zaman gelecek?" diye sordu. İçinde 8 kişi olan uçağın bir saatlik uçuş masrafının 10 000 mark tuttuğuna işaret edildi.

İngiltere'nin The Daily Telegraph, "Türkiye Apo konusunda haklı" sözlerine yer verdi.

Ankara'da CİA zirvesi

4 şubat 1998 gününe Rusya'nın aksine Ankara, olağan alarm durumuyla girdi. Öcalan izleniyordu. Olağanüstülük yoktu. Akşam saatlerinde CİA'nın Ankara istasyon şefi, MİT Müsteşarı Atasagun'a Öcalan'ı teklif etti ve Türk devleti Amerika'nın şartını kabul edince oturulup bir protokol hazırlandı. Öcalan, operasyonuna ad bile konmadı. Amerikalılar Öcalan'ın Yunanistan'da olduğunu ve sonraki aşamalarda neler yapılması gerektiğini anlattılar.

Hemen MİT içinde bulunan özel eğitilmiş gruplardan bir ekip hazırlandı. Bu ekipte çoğunluk MİT Anti Terör Dairesi'nde yetişmiş daha sonra yakın koruma konusunda uzmanlaşmış genç elemanlar vardı.

Öcalan'ı getirenler

Bu elemanların eğitimine özellikle 1996 yılından sonra başlanmıştı. Çünkü o tarihe kadar "analitik" istihbarat yapma konusunda eğitilen MİT mensupları, özellikle Abdullah Öcalan'ın Suriye'den alınıp getirilmesi konusunda toplumsal baskı ve dönemin başbakanı Tansu Çiller'in sıkıştırmaları sonucunda aralarından "kelle avcısı" eğitimine eleman ayırmaya başladılar. Bunlar İsrail ve diğer Batılı ülkelerin gizli servislerinde operasyon için eğitim aldılar. Ayrıca MİT bünyesinde bir

de Kontr Terör Dairesi kuruldu. (Bkz. Bir Gizli Servisin Tarihi: MİT, Tuncay Özkan, Milliyet Yayınları, 1996.)

Bu operasyon için seçilen eğitimli personelin arasına asker kökenli bir MİT mensubu daha konuldu. Bu MİT mensubu PKK'yla mücadelede emri altındaki pek çok askerini bölgede şehit veren, Kuzey Irak'daki Türkmen örgütlenmesinde görev alan bir MİT mensubuydu. Ekipte asker görevli olarak sadece bir tabip yarbay bulunması kararlaştırıldı. Bu yarbay da GATA Kardiyoloji Bölümü'nden seçildi. Diğer beş kişi özel olarak yetiştirilmişlerdi. Yakın koruma, çatışma ve savunma uzmanıydılar.

Cavit Çağlar 200 000 dolar aldı

Takvimler 5 şubat 1998 gününü gösterdiğinde hazırlanan bu yedi kişilik ekibe uzun menzil uçabilecek bir uçak aranmaya başlandı. Uçak hiç yakıt almadan uzun uçuş yapabilmeliydi. Hızlı olmalıydı. Dikkat çekmemeliydi. Yapılan aramalar sonucunda işadamı Cavit Çağlar'a ait jet uçağının aranan niteliklerde olduğu saptandı. MİT müsteşarı, Çağlar'ı aradı. Kendisinin çıkacağı bir yurtdışı gezi için uçağı kiralamak istediklerini söyledi. Çağlar bunu memnuniyetle karşıladı. Uçağın kiralanmasının bedeli olarak 200 000 dolar fiyat biçti. MİT, Çağlar'ın teklifini kabul etti ve karşılıklı olarak uçağın 200 000 dolara MİT için kiralanması konusunda anlaşıldı. Çağlar parasını kuruşuna kadar aldı.

Bu ödenen para, Öcalan operasyonunda dışardaki bir kurum veya kuruluşa ödenen tek para oldu. Ne Kenyalı yetkililere, ne de operasyona yardımcı olan Amerikalılar ile diğer ülke teşkilatlarına Öcalan için bir tek kuruş dahi para ödenmedi. Rüşvet veya hizmet karşılığı olarak herhangi bir ödeme yapılmadı.

Taşeron yok MİT yaptı

Uçakta hiçbir ülkenin veya Türk tarafının taşeronu kullanılmadı. Uçakta operasyon sırasında hiçbir Amerikalı bulunmadı. Sadece

Çağlar'ın uçak mürettebatı da operasyonda zorunlu olarak hazır bulundu.

Operasyon bittikten sonra da Cavit Çağlar " Soğudum, uçak üzerinde tehdit var" diyerek, uçağı MİT'e satmak istedi ama bu istek MİT tarafından benimsenmedi. Daha sonra aynı amaçlarda kullanılmak üzere başka bir jet uçağı MİT tarafından satın alındı.

Atasagun CİA'yı ikna etti

Operasyon için ayrılan ekip, ne için seçildiklerini bilmiyordu. Ekip Amerikalı uzmanların gözetiminde Antalya'ya götürüldü. Antalya'da üç kişilik MİT uçuş personeli ile Cavit Çağlar'ın uçağının üç kişilik pilot ekibi de bulunuyordu. Uçağın üzerindeki bütün numaralar, bayraklar ve Türkiye'yi çağrıştıracak işaretler tamamen yok edildi. Uçak uzun yolculuğa hazırlandı.

Antalya'da,gözlerden uzakta Amerikalılarla birlikte Kenya'da gerçekleştirilecek operasyonun benzeri senaryolar sürekli olarak denendi. Ekip eğitimli hale getirildi. Bu sırada Amerikalılar MİT elemanlarına operasyon için gerekli olan bütün teknikleri gösterdiler. Ancak tam bu sırada CİA yetkilisi, Şenkal Atasagun'u ziyarete geldi. Öcalan'ın Kenya'da olduğunu sanıyorlardı. Ama yerini bulamadıklarını iddia ediyorlardı. Amerika vaz mı geçiyordu? Atasagun bunun üzerine çok güvenilir kaynaklarından öğrendiği Öcalan gerçeğini Amerikalı casusa söyledi:

"Öcalan Kenya'da Yunanistan büyükelçisinin evinde."

Amerikalı yetkili şaşkındı. Türk gizli servisinin Öcalan'a bu kadar yaklaşabilmesi onu korkutmuştu. Operasyonun bu noktasında Amerikalı yetkili Türk tarafına Öcalan'ın ele geçirilemeyeceği mesajını vermek istiyordu. Ama aldığı mesaj, Öcalan'ın takibinde MİT'in kararlılığını göstermişti. Öcalan Kenya'da Türk ajanları tarafından her an bir suikasta da kurban gidebilirdi. Amerikalı yetkili daha sonra Öcalan'la ilgili Atasagun'un verdiği bilginin doğru

olduğunu teyid etti. Amerika vazgeçilmez bir noktaya gelindiğini anlamıştı. Operasyon tarafların anlaştığı gibi devam edecekti.

Ama ekibe hâlâ görevle ilgili bilgi verilmiyordu. Bu sırada dinleme ve gözleme çalışmaları Amerikalılar tarafından sıkı bir şekilde devam ediyordu. Yunanistan üzerinde inanılmaz bir baskı oluşmuştu. Amerika , Yunanistan'ın boğazını sıkıyordu adeta.

Yılmaz biliyordu

Antalya'da yapılan eğitim çalışmaları 4 gün boyunca devam etti.

Öcalan operasyonunu Türkiye'de bu sırada Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Bülent Ecevit,Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan, Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun, Genelkurmay İstihbarat Dairesi Başkanı Fevzi Türkeri, MİT Müsteşar Yardımcısı Miktad Alpay resmî olarak bilien kişilerdi. Bilgi sızmaması için olağanüstü dikkat sarf ediliyordu. Başbakan Ecevit bu konuda hiçbir sızmanın olmadığını sanıyordu. Ama yanılıyordu. Yanıldığını daha sonra anladı. Olayla ilgili olarak ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın da bilgisi vardı. Yılmaz olayı bildiğini Ecevit'e nasıl aktardığını anlattı:

"Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'la Abdullah Öcalan yakalanmadan iki gün önce yemekteydik.Yemek sırasında Özkan hiç bu konuda konuşmuyor, susuyordu. Ama bir şeyler de var. Halinden belli. Ben şu Öcalan da gelince herşey iyi olacak diye bir şey söyledim. Çok şaşırdı.Bana haber geldi,böyle bir operasyon olacak diye, dedim. Öcalan yakalandığında da Ecevit'e tebrik ziyaretine gittim."

Ankara sabırsızdı

Başbakan Ecevit ile Cumhurbaşkanı Demirel sürekli olarak operasyonu soruyorlar, sonuç alınıp alınamayacağını merak ediyorlardı.

10 şubat günü Antalya'dan Ankara'ya gelen MİT ekibi, Müsteşar Atasagun tarafından yolcu edildi. Atasagun ekibin içinde belirlenen iki lidere görevi açıkladı. Bunlardan biri uçağın MİT mensubu olan pilotuydu. Pilot aynı zamanda uydu telefonuyla uçaktan sürekli olarak Atasagun'a bilgi aktaracaktı. Olaylarla ilgili gelişmeler ve iletişim konusunda yetkili oydu. Elinin altında her an kullanıma hazır uydu telefon bulunuyordu. Diğer lider ise eski bir askerdi. Emekli albay uzun zamandır MİT içinde görev yapıyordu. O da 7 kişilik ekibin başında bulunacaktı. Atasagun Öcalan'ın sağ olarak Türkiye'ye getirilmesi talimatını verdi.Hiçbir şekilde zor kullanılmayacaktı. Ekip kendisini de bu anlamda kontrol edecekti. Öcalan sağ ve salim olarak Türkiye'ye getirilecekti.

MİT uçağa yerleştirdiği kendi kadrolu pilotlarına rotaları verdi. Güvenlik ve gizlilik için en acil durumlarda kullanılacak uydu haberleşme sistemlerinden, çıkabilecek çatışma anlarında başvurulacak silahlara kadar her şey düşünülmüştü.

10 şubat 1998'de uçak Türkiye'den Öcalan'ı almakla görevlendirilen ekiple birlikte havalandı. İlk rota Mısır üzerinden Uganda'ya göre çizilmişti. Uçakta yolculuğu belgeleyecek video çekimleri yapıldı. Mısır piramitlerinin üzerinden geçerken, üzerinden uçulan ülkelerin kentlerinin hava görüntüleri alındı. Ekip Uganda'ya ulaştığında, Öcalan'ı almakla görevli olan yedi kişi uçaktan hiç çıkmadı. Hep talimat beklediler. Hareketlerine Amerikalılarla birlikte Ankara'dan gelecek emirler yön veriyordu. 10 şubatta Uganda 'ya ulaşan ekip 14 şubat akşamına kadar hep haber bekledi. Bu sırada tam iki kez Öcalan'ın alınması için harekete geçirildi. Ancak Öcalan Kenya'da baskılara karşı direniyordu. Amerikalıların ve Yunanistan'ın bastırmalarına karşın Yunan Büyükelçiliği'ni terk etmiyordu.

14 şubat akşamı uçağa Kenya'nın başkenti Nairobi'ye hareket etmesi emri verildi. 15 şubat pazartesi günü Nairobi'de geçirilecekti.

Uçak hazır

Nairobi Havaalanı'ndaki Türk ekibine öğlenden sonra her an hazırlıklı olması için gerekli talimat ulaştırıldı. Bunun üzerine herkes uçak etrafındaki görev yerine geçti. Sorun çıkması beklenmiyordu.

Akşam 19.20 sularında havalanının özel bölümündeki tel kapıların açıldığı görüldü. Beklenen an gelmişti. Uçağın içindeki ve etrafındaki Türk görevliler hazır bekliyorlardı. Aralarında Amerikalı yoktu. Bütün ekip MİT görevlileri ile asker kökenli kardiyolog doktordan oluşuyordu. Etrafta Kenyalılar bulunuyordu. Ama havaalanında ve Öcalan'ın gelişinde Almerikalılar sıkı bir izleme ve gözleme faaliyeti gerçekleştiriyordu. Amerikalılar Türk görevlilerin sözlerini yerine getirip getirmeyeceklerini merak ediyorlardı.Öcalan sağ olarak Türkiye'ye ulaştırılmalıydı.

Öcalan hiç şüphelenmedi

Öcalan'ı getiren otomobil aprona girdi. Türk ekibini taşıyan uçağın yanına kadar geldi.

Öcalan, Kenyalı yetkilerle birlikte gayet rahat ve neşeli bir biçimde elindeki çantasıyla uçağa doğru yöneldi. Hollanda'ya gideceğini sanmaktaydı. Uçağa şöyle bir göz atmış, ama dikkatini çekecek hiçbir şey görememişti. MİT ekibi nefesini tutmuş olanları izliyordu. Öcalan hızlı adımlarla uçağın merdivenlerine yöneldi. Kapıda duran uzun boylu, sarışın, yeşil gözlü Türk görevliyi hafif bir gülümsemeyle selamladı. Fizikî görüntüsü Batılıları andıran görevli kendisine gülümseyerek karşılık verdi. Rahat bir biçimde uçaktan içeriye girdi. Hiç şüphelenmemeşti.

Öcalan'ın içeriye girmesiyle, MİT görevlilerinin Öcalan'ın üzerine atlamaları bir oldu.Öcalan bir anda, bir eşya gibi özel bir bant ve kelepçeyle paketlendi.

Abdullah Öcalan uçağın içinde hiç karşı koyamadı. Yere yatırıldığında da, sonrasında da hiç direnmedi.Türk görevliler kendisine karşı zor kullanmadılar.

Elleri, ağzı ve gözleri anında bantlandı.Askeri doktor sağlık kontrollerini yapıyordu. Öcalan iyiydi. Ama yakalandığını anladığında şoka girmişti. Kendisine de bir zarar vermemesi için olağanüstü dikkat gösteriliyordu.

Her dakika kayda geçti

Öcalan uçağa girdiği andan itibaren videoyla kayıt yapılmaya başlanmıştı.Uçak yolculuğu boyunca toplam 90 dakikalık çekim gerçekleştirildi

Öcalan uçağın içinde bir süre “paketlenmiş” olarak tutuldu. Uçak kalkış izni alıp pist başı yaptığında saatler 20.00’yi geçiyordu. 15 şubat 1998 günü Öcalan eldeydi ve Türkiye’ye doğru yola çıkıldı.

Öcalan uçak havalandıktan sonra bir koltuğa oturtuldu. Ellerinde kelepçe vardı. Gözleri ve ağzı bantlıydı.

Önce ağzındaki bant açıldı. Sonra gözlerindeki. Öcalan yakalanmanın şokuyla midesinin yandığını belirten şeyler yapıyordu. Ama konuşamıyordu. Tutulmuştu.

Öcalan’a ne uçağa binmeden önce ne de bindikten sonra uyuşturucu, uyutucu veya bilincini bozacak hiç ilaç verilmedi.

Öcalan korkmuştu. Öcalan’ı sarmalayan özel bantlar çözülürken onlarca arkadaşını PKK’yla mücadelede şehit veren, MİT görevlisi o tarihî sözleri dile getirdi:

“Abdullah Öcalan, memlekete hoş geldin.”

Memleket havası

Bu sözlerin ardından şoka girdiği her halinden belli olan Öcalan ile konuşma şöyle gelişti:

“Görevli: Abdullah Öcalan, memlekete hoş geldin.

Öcalan: Sağol.

Görevli: Nasılsın, sağlık durumun nasıl?

Öcalan: İyi.

Görevli: Sağlıktan bir problemin yok yani?

Öcalan: (Midesini işaret edip, yüzünü ekşitti. Buruşturdu.)

Görevli: Ne var, midende ağrı mı var, ekşime mi var? Yanıyor mu?

Öcalan: (Başını evet anlamında sallıyor.)

Görevli: Tamam biz gerekli tedaviyi yaparız, yaptırırız gidince.

Öcalan: (Gözlerini kapatıyor.)

Görevli: Gözlerini kapatmana gerek yok. Suyla silelim. Silelim mi? Bant rahatsız ettiyse suyla silelim.

Öcalan: (Hayır anlamında başını sallıyor.)

Görevli: Sen şimdi bizim misafirimizsin. Şimdi sana bir şeyler sormak istiyorum. Rahat ol. Kendini öyle sıkıntıya sokma.

Öcalan: Ben ülkemi severim. Annem de Türk’tü. Eğer bir hizmet gerekirse yaparız. Onun dışında bana bir şey sormayın.

Görevli: Bizim sorduğumuz sorulara cevap vermiş olursan, hizmet yapmış olursun.

Öcalan: Türkiye’ye dönünce hizmet edeceğim. Fırsat verirseniz ederim.

Görevli: Bak şimdi kayıt yapıyoruz...

Öcalan: Kaydedin, yayınlayın. İşkence etseydiniz... İşkence etmediniz. Ama ben gerçekten söylüyorum. Türkiye ve Türk halkını seviyorum. Onlar için iyi hizmet edeceğime inanıyorum. Fırsat verilirse yaparım.

Görevli: Fırsat veririz de istediklerin ne? Ne istiyorsun mesela?

Öcalan: Kendinizi de o kadar yormayın. Böyle şeylere gerek yok.

Görevli: Yok zaten bir emniyet tedbiri.

Öcalan: Bir fırsat verilirse, bir hizmet imkânım varsa ki inanıyorum vardır, hizmet yapabilirim."

Altın makas Atasagun

Öcalan'ın bu konuşmaları ve basına dağıtılan yedi dakikalık kaset aslında 90 dakikalık çekim bantlarından hazırlandı. Bu kasetten verilecek görüntülerle Öcalan'ın konuşmasından seçilecek bölümleri MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun bizzat kendi elleriyle montajladı.

Öcalan uçakta geçen 6,5 saatlik yolculuğuyla ilgili olarak daha sonra şunları anlattı:

''İlk kararım tavır koyma yönündeydi. Yemeyecektim, içmeyecektim, konuşmayacaktım. Ama daha sonra bazı gerçeklerin gizli kalacağını düşündüm. Barış için yaşayacağım dedim. Uçak Mısır'a, İsrail'e veya Kıbrıs'a indi. Yine üç yere indiğimizi daha sonra helikopterle Anadolu topraklarına geldiğimizi sanıyorum. Benim yanımdakilerin niteliğini bilmediğimden (çünkü gözlerim kapalıydı), 'Bir faili meçhule uğrar mıyım?' diye sordum. Bu sözlerime çok tepki gösterdiler ve 'Sana o şansı vermeyeceğiz' dediler."

Kenya'dan hareket eden uçak Öcalan'ın söylediklerinin aksine hiçbir yere uğramadan doğruca Türkiye'ye yöneldi. Uçak bunun için seçilmişti zaten. Kenya ekibi Ankara'yla direkt olarak görüşüyordu. Öcalan'ın yakalandığı operasyonu bizzat Şenkal Atasagun yönetiyordu. Atasagun önce operasyonun başarıyla gerçekleştiği mesajını aldı. Ardından da 15 şubatı 16 şubata bağlayan gece Öcalan'ı taşıyan uçağın Türk hava sahasına girmesini bekledi. Amerikalılardan da çek edilmişti, operasyon başarıyla tamamlanmıştı.

Saat 02.00

Öcalan'ı taşıyan uçak hava sahasına girdiğinde saat 02.00 sularıydı. Şenkal Atasagun sırasıyla Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanı'nı arayarak "Paket geldi" dedi. Bu Abdullah Öcalan'ın yakalanışının habercisiydi. Liderler heyecanlıydı. Ayrıntıları istediler. Operasyonun başarılışı ve uçağın Türk hava sahasında olduğu liderlere tek tek anlatıldı.

Ancak Bandırma'da askerî havaalanına inmesi planlanan uçak sis nedeniyle iniş yapamıyordu.Bu nedenle İstanbul'a yönelindi.

Aslında uçak Bandırma Havaalanı'na inseydi Öcalan'la ilgili açıklama hemen yapılmayabilirdi. Ama sis Bandırma'ya inişi imkânsız hale getirmişti. İstanbul'a inilecekti. Ama uçağa İstanbul Havaalanı'nın kulesi iniş izni vermiyordu. Çünkü uçak kendisini tanımlamıyordu. Kule ile uçak arasında tartışma ve sorun vardı.

İstanbul kule izin vermeyince

Uçaktakiler iniş izni alamayacaklarını anlayınca üzerlerinde bulunan çok gizli telefon numaralarını devreye soktular. Ankara ve İstanbul arasında yapılan telefon görüşmelerinden sonra uçak için iniş izni derhal verildi.

Olağanüstü uçuş İstanbul Havalimanı'nda sona erdi. Saat 03.30 sularıydı. MİT'in işi İstanbul'da sona erdi. Bu ana kadar operasyonun içinde bulunmayan askerler devreye girdiler. Öcalan'ı MİT mensuplarından askerler devraldılar.

Bu sırada Kenya, Yunanistan ve Hollanda'da bulunan Öcalan'ın avukatları ile Almanya'daki PKK büroları Öcalan'ın kaybolduğunu veya ele geçtiğini duyurmaya başlamışlardı.

Öcalan geldi haberi

16 şubat günü saat 06.45 'de İstanbul'da cep telefonumun sesiyle uyandım. Telefondaki haber kaynağım, "İnanmayacaksın ama Öcalan'ı MİT bir operasyonla ele geçirmiş ve Türkiye'ye getirdiler. Sabah alanda görülmüş. Kenya'dan gelen uçak diye sorarsan bilgi edinirsin. Ama ricam ne olur bir gün bekle sonra haber yap. Bu gizllik açısından çok önemli" dedi.

Telefonu kapattıktan sonra heyecandan uyuyamadım. Saat 07.45'te Ankara'daki kaynaklarımı aramaya başladım. Öcalan'la ilgili bilgileri yoktu. Saat 08.15'te MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'u evinden aradım. Telefonu direkt kendisi açtı:

"– Günaydın Şenkal Bey, ben Tuncay Özkan.

– Günaydın. Hayırdır bu saatte Tuncay Bey...

– Şenkal Bey Abdullah Öcalan'ın yakalanarak Türkiye'ye getirildiği yolunda bilgilerimiz var. Bu operasyonu MİT'in yaptığı söyleniyor...

– Tuncay Bey yok böyle bir bilgimiz. Biz kendisinin nerede olduğunu öğrenmeye çalışıyoruz...

– Ama bu sabah Kenya'dan özel bir uçakla İstanbul'a gelmiş. Uçaktan inidirilişini görenler var... Siz emin misiniz?

– Vallahi bizden başka bir MİT var ve o bu tür operasyonlar yapıyorsa bilemem. Ama bizim böyle bir operasyonumuz yok.

– Peki efendim. İyi günler dilerim,

– İyi günler.”

Yapacak bir şey yoktu.

Saat 08.40’da Kanal D ‘den editör arkadaşım Emin Demirel telefon etti:

“– Duydunuz mu?

– Duydum. Ama MİT Müsteşarı yalanlıyor...

– Getirmişler vallahi. Öyle söylüyorlar.

– Gene bakacağım.

– Çok yaygın söylenti var.”

İçim içimi yiyordu. Kanal D’nin kapısından içeri girdiğimde saat 09.20’ydi. Herkes söylentiden bahsediyor, ama bir türlü doğrulayacak kaynaklara ulaşılamıyordu.

Ankara bürosundan gelen haber içimdeki kuşkuyu artırdı. Başbakan Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan, Genelkurmay yetkilileri ve MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun toplantı yapıyorlardı. İstanbul’da Öcalan’ı teslim alan Genelkurmay Özel Kuvvetler Komutanlığı’nın başındaki General Engin Alan Başbakanlık’a sürekli olarak gidip geliyordu. Ankara hep beraber toplantı yapıyordu. Bu olacak şey değildi. Saat 09:55’de bir altyazı hazırlanması kararını verdik.

“Abdullah Öcalan Türkiye’dedir”

“Flaş...Flaş...Flaş... Bölücü terör örgütünün başı Abdullah Öcalan’ın Kenya’da yakalanarak Türkiye’ye getirildiği belirtiliyor. Ayrıntılar az sonra.”

Bu altyazının yazılması talimatını verdiğimiz Kanal D’nin ana kumadasındaki altyazıcı arkadaş, heyecandan ne yapacağını şaşırmıştı. Kendisine “yayınla” demeden yazıyı ekrana vermemesi söylendiği halde o heyecandan yazıyı geçmeye başlamıştı. Durdurmak için artık çok geçti. Ya değilse? Yalanlanırsak diye kara kara düşünürken Ankara’dan Başbakan’ın, MİT müsteşarıyla birlikte bir basın toplantısı düzenleyeceği ve bir dakika sonra yayına girilmesi gerektiği haberi geldi. Masanın üzerinden atladığımı ve

doğruca stüdyoya girdiğimi hatırlıyorum. Yayındaydım. Sözcükler kendiliğinden ağzımdan dökülüyordu:

“Abdullah Öcalan yakalandı ve Türkiye’ye getirildi. Şimdi Ankara’ya bağlanıyoruz ve Başbakan’ın konuyla ilgili açıklaması...” dediğim sırada Başbakan Bülent Ecevit’in sözleri ekranlardan bütün Türkiye’ye yayılıyordu:

“Abdullah Öcalan Türkiye’dedir.”

16 şubat 1999 saat 10.03’de Bülent Ecevit, bölücü başının kendisi dahil hiç kimsenin canı incitilmeden yakalandığını resmen açıklamış oluyordu. Sabaha karşı 03.00’den itibaren Abdullah Öcalan’in Türkiye’de olduğunu vurgulayan Ecevit, “Öcalan Türkiye’dedir. Dünya’nın neresinde olsa devletin onu ele geçireceğini söylemiştik. Şehit analarına verilen söz yerine getirildi” dedi. Öcalan’ın 12 gündür değişik kıtalarda takip edildigini kaydeden Ecevit, “Türkiye’de bu konuyu bilen 10 yetkili vardı. En küçük sızma olmadı. Bu operasyon Genelkurmay ile MİT’in tam uyum içinde çalışması neticesinde gerçekleştirildi. Güç bir iş başarıldı. Şu anda Türkiye’de ama, ulaşacağı yere henüz gitmedi” diye konuştu.

Öcalan’ın sorgulamasının yetkili adlî makamlar tarafından yapılacağını vurgulayan Ecevit, Abdullah Öcalan’ın yakalanışı konusunda ayrıntıya giremeyeceğini ifade ederek, “Öcalan kendisi dahil kimsenin canı incitilmeden yakalandı. Hangi ülkede yakalandığını açıklamayacagız. Yakalanmasının şeklini fazla kurcalamayın” demekle yetindi. Dünyadan dışlanan Öcalan kendisini Türkiye’nin kucağında bulduğunu anlatan Ecevit, “Öcalan, yaptıklarının hesabını Türk adaletine verecektir. Devletimizle baş edilemeyeceğini herkes anlamıştır. Gençlere seslenmek istiyorum. Dağlarda mağaralarda kendilerini ateşe atan gençlere çağrıda bulunmak istiyorum. Sizler mağaralarda sürünürken, elini sıcak sudan soğuk suya sokmadan kendisi lüks konaklarda yaşıyordu. Onların tuzağına düştüğüne inanıyoruz. Kendinizi devletin adaletine teslim edin. Pişmanlık yasasından faydalanın. Gelin analarınıza babalarınıza kavuşun. Hasretinizi dindirin. Devletle ele ele halkınızı

kucaklayın. Artık yeter deyin” şeklinde konuştu. Başbakan Ecevit, sözlerini “Allah tüm insanlığı teröristlerden ve savaşlardan korusun” diyerek bitirdi.

Yassıada’dan neden dönüldü

Başbakan bu basın toplantısına katılmadan önce MİT Müsteşarı ve askerî yetkililerle bir toplantı yaptı. Bu toplantı sırasında Öcalan’ın Yassıada’ya gönderilmesinin uygun olacağı görüşü Başbakan tarafından dile getirildi. Ancak adanın imajı ve Öcalan’ın kimliği ön palana alınarak olayın siyasî malzeme yapılmasına fırsat tanınmaması üzerinde duruldu.

Bunun üzerine İmralı Adası Öcalan’ın götürüleceği yer olarak saptandı.Ecevit bir çocuk kadar şendi. Bu operasyonla ilgili olarak açıklamaların ardından aradığım Şenkal Atasagun, bu kez “Sabah size bunu doğrulamam mümkün değildi. Aslında sizin bunu öğrenememeniz gerekiyordu, ama uçak alan değiştirince sızma oldu. Başbakan açıklama yapmadan bunu doğrulayamazdım” dedi.

Atasagun ayrıca “Aman ne olur basın olarak bu olayı abartmayın. Bakın bu bir müşterek operasyondur. Bununla ilgili ayakları yere basmayan şeyler söylenir ve yazılırsa inanın komik oluruz. Çünkü operasyonun gerçek boyutlarını birlikte yaşadığımız başka kuruluşlar var. Bizim ayaklarımız yere basıyor. Basının da bu konuda soğukkanlı davranmasını diliyoruz. Başka açıklama yapamam” dedi.

Ben de oturup 18 şubat günü yayımlanacak olan Radikal gazetesindeki köşemde aynen şunları yazdım:

MİT’in başarısı işbirliğinde

“Nairobi Havaalanı’nda Türkiye’ye teslim edilen Abdullah Öcalan, daha uçaktayken konuşmaya başladı. Öcalan’ın, bir kısmı dün yayımlanan kasetteki ‘itirafları’ aslında tam 1,5 saat sürüyor. Abdullah Öcalan kendi deyişiyle ‘Türk milletine hizmete hazır’ bir sekilde, mevcutlu olarak Türkiye’ye getirildi. Şimdi ne olacak? Bu

sorunun yanıtını vermeden önce, bu operasyonun nasıl yapıldığına bakmakta fayda var.

Bu çapta bir operasyon desteksiz yapılamaz. Ama o desteği sağlayacak altyapıyı oluşturmak, bazen operasyonu yapmaktan daha da önemlidir. Bu tür operasyonları dünyada başarıyla gerçekleştiren İsrail gizli servisi Mossad, Amerikan askerî gizli servisleri, Alman gizli servisi gibi belli başlı teşkilatlar var. Çoğunlukla bu tür operasyonlarda bu gizli servisler de çuvallarlar. Başarısız kalırlar. Başarılı olanlarının ardında da yine başka gizli servislerin veya yerel örgütlerin aktif çalışmaları bulunur. Şimdi önümüzde duran bu başarılı operasyona bakarken, havalara uçmamak ama sevincimizi de bastırmamak durumundayız. Yani ayaklarımız yere basmalı. MİT elemanları çok önemli bir operasyona imza koydular. Bu tim içinde yer alan asker kökenli kardiyolog doktor dışında, operasyonel ekibin tamamı MİT mensubu. Bunların eğitimi ve operasyon hazırlıkları MİT'te yapılıyor. Bu ekip öyle üst düzey yetkililerden de oluşmuyor.

Çağlar'ın özel uçağı Türkiye açısından bu denli önemli olan operasyonda başka gizli servislerin etkinliği biliniyor. Bunu söylemek, operasyonun değerini küçültmüyor. Aksine onu yerli yerine koyuyor. Bu, operasyonun değerini küçültmez. İşte bu yüzden ayaklarımız yere basarak, biz karşılıklı güven ve işbirliği içinde bu başarıya imza attık demeliyiz. Eğer olayı abartır, gerçekleri olduğundan başka yönlere çeker, olgusal değerlendirmeden kaçınırsak, başkalarını kendimize güldürme olasılığıyla karşı karşıya kalırız. Amerika ve İsrail gizli servisleri bizim operasyonla bir ilgimiz yok açıklamalarını yaptılar. Bu onların etkinliklerini küçülttü mü? Bu gerçeklik ki MİT ve hükûmet yetkililerini abartısız, sade açıklamalar yapmaya itiyor. Başbakan Ecevit olayı olduğu gibi gösteriyor. MİT yetkilileri susuyor. Ağırbaşlı davranıyor. Şov yapmak yerine gerçek sonuçla ilgilenmeleri, MİT içinde pek çok şeyin yoluna girdiğini gösteriyor. Kanımca operasyona katılan Türk ekibinde yer alan beş kişi Abdullah Öcalan'ı teslim aldıktan sonra, kendilerine bayıltılmış olarak 'paketlenip' sunulan Öcalan'ı getirenlere teşekkür etti ve uçağın kapısını kapattı. (Doktorlara göre Öcalan bayıltıldığı için, uçakta

ayılırken midesinde ekşimeden şikâyet ediyor ve ilaç etkisini yitirene kadar kendine gelmekte zorlanıyor.) Şimdilik yardımcı olan başka ülke servislerinin bu teşekküre, 'Bir şey değil' demek dışında yapacakları yok. Ama onlar da bir başka operasyon sırasında MİT'e başvurup yardım isteyeceklerdir. Karşılıklılık ilkesinin gizli servisler arasındaki işleyişi böyle oluyor. Kenya operasyonu   10 şubat 1999 günü başlıyor. Türkiye'de işadamı Cavit Çağlar'ın şirketinden özel uçak kiralanıyor. Çağlar'ın ve adamlarının, hatta uçak pilotunun dahi operasyondan haberi yok. Ekip önce Uganda'ya sonra Kenya'ya gidiyor. Tam beş gün boyunca, Kenya Türk büyükelçisinin dahi haberi olmadan havaalanında bekliyor. Sonra Abdullah Öcalan alınıp uçağa konuluyor. Bütün bu serüven kamerayla kaydediliyor. Abdullah Öcalan'ın uçaktaki konuşmalarından derlenen bir bölüm MİT Müsteşarlığı tarafından dün gazetecilere dağıtıldı. Bu görüntülerin devamı da var tabiî. Uçakta Öcalan'la yapılan röportaj tam bir buçuk saatlik konuşmayı içeriyor. Öcalan bu konuşmasının yayımlanmayan bölümlerinde dış desteklerinden, hayal kırıklıklarına kadar pek çok konuda görüşlerini aktarıyor. Bunları İmralı'da başlayan sorgusunda da anlatacaktır. Önemli olan Abdullah Öcalan'ın hiç direnç göstermeden, direkt olarak sorulanlara yanıt vermesi ve açıklamalarıdır. Öcalan'ın Türkiye'ye getirilişi ilginçtir. MİT Müsteşarı Senkal Atasagun'un göreve getirilişinin birinci yıldönümüne rastlıyor. İyi hediye diye düşünüyorum. Operasyondan dolayı emeği geçen herkesi kutlamak lazım. Büyük iş yaptılar. Türkiye'nin olayı sevinç ve havalara uçmak dışında değerlendirmesi de gerekiyor. Bundan sonra ne olacağı çok önemli. Abdullah Öcalan, PKK örgütünü kuran, onu bugüne taşıyan kişi. Şimdi Türkiye'nin önünde Öcalan sorunu ile birlikte mücadele edilmesi gereken PKK terör örgütü var. Türkiye iki cephede birden çatışmak durumunda. Batı'nın bugüne kadar destek verdikleri Öcalan'dan umut kestikleri yaklaşık bir yıldır biliniyordu. Bu nedenledir ki Öcalan konusunda Türkiye'nin baskıları sonuç verdi. Öcalan'ın tasfiye süreci başlamıştı. Öcalan'ın tasfiyesini izleyen süreç, bu terör hareketinin Batılılar tarafından siyasallaştırılması olacaktı. Bugün Abdullah Öcalan kartını, Türkiye'nin üzerine bırakanlar, geride kalan PKK ve Kürt kartını hemen siyasallaştırma girişimlerini de başlattılar.

PKK sorunu var. Siyasallaşan bölücü hareket, Türkiye'nin önündeki büyük engellerden birisi olmaya devam edecektir. Bununla mücadeleye hemen başlamamız gerekiyor. Öncelikle terörist başının yargılanması sürecinin çok hızlı ve iyi yapılması gerekiyor. Daha Öcalan Türkiye'de 24 saatini doldurmadan ona avukat gönderenlerin, uluslararası gözlemciler tayin edenlerin sorunu nerelere kadar vardıracakları ortada. Almanya kendi topraklarında PKK terörünü en yakından yaşayan ülke olmasına rağmen, Öcalan'ın adil yargılanması konusunda açıklamalar yaparak, adeta iç hukukumuza müdahaleye bile başladı. Türkiye'de bağımsız, güçlü ve adil bir yargı olacağını dünyaya anlatmamız gerekiyor. Bugüne kadar başaramadığımız tanıtım sorununun altından şimdi kalkmamız gerekiyor. Burada görev, Dışişleri Bakanlığı çalışanları ile dış misyonlarda çalışanlarındır. Bunların toplam sayısı neredeyse 10 000 kişiyi buluyor. Artık bu insanlara haydi demenin zamanıdır. Oralar da para alıp yatılmadığını, istendiğinde ne kadar etkili olunabileceğini herkese göstermeleri lazım. Türkiye PKK sorunuyla daha uzunca bir zaman karşı karşıya kalacak. Bunun için PKK'yla mücadelede zafer çığlıkları için çok erken. PKK yurtdışında başlattığı terör eylemlerini Türkiye'ye taşıyacak ve eylemlerde bulunacaktır."

Adaletin sınav günü

"Halkın provokasyonlara karşı uyanık olması lazım. Büyük terör eylemleri için güvenlik güçlerinin alarmda bulunması gerekli. Türkiye, PKK'yla mücadelesinde yeni ve başarıyla açtığı bir sayfada ilerliyor. Bu sayfanın hep başarıyla devamı, Kürt sorunu olarak adlandırılan ekonomik kıskacın kırılmasına bağlı. Güneydoğu'da ekonomik kalkınmanın tam zamanıdır. Sosyal politikaların devreye girmesinin tam zamanıdır. Bunlar, gecikmeden yapılması gerekenler. Hazır terörist başı da Türk milletine ve Türk hükûmetine yardımcı olmak istiyor, 'Benim Türkiye'ye hizmet etmem için fırsat verirseniz, hizmet ederim. Kuran hakkı için konuşuyorum, başka şeyleri de konuşurum. Bir hizmet imkânım varsa, ben inanıyorum vardır... sanıyorum daha üst düzeyde tahlil edebilirler. Size ben hizmet edeceğim. Ama ben gerçekten Türk'üm, Türkiye'yi ve halkını da seviyorum. Layıkıyla

hizmet edeceğime inanıyorum. İçime doğuyor' diyor, bundan en iyi sekilde yararlanmak lazım.

Örnegin Abdullah Öcalan, dış desteklerini anlatsa, banka hesap numaralarını, askerî eğitim veren uzmanları, kendisiyle görüşen gizli servis mensuplarını açıklasa, Türkiye terör mücadelesinde yeni bir boyut kazanır. Avrupa Topluluğu üyesi ülkelerin PKK destekleri, Öcalan tarafından deşifre edilince, bu çevrelerin başlatacakları yeni siyasallastırma numarası karşısında Türkiye önemli bir koz elde etmiş olacaktır. Şimdiden Yunanistan'da yaşananlar, olayın arkasında büyük siyasî depremler olacağının göstergesi gibi.Terör ateşiyle oynayanların, bir gün o ateşle yanacakları bundan güzel nasıl ortaya çıkardı ki? Bu terörle hukuk dışı yöntemlerle mücadele eden bazı Türk çevrelerine de iyi bir ders oldu. Otuz bin kişinin katili Abdullah Öcalan. Onu biliyoruz. Ama ya binlerce faili meçhul. Onların hesabını terörü terörle bitirme hastalığına yakalananlardan kim soracak? Bugünler Türk adaletinin sınav günleri. Bütün gözler onların üzerinde."

Öcalan ve idam

Ve Türk adaleti Öcalan yargılamasında çok iyi bir sınav verdi. Yargılama aşaması ve itirazların değerlendirilmesinde hukuk adamlarımız soğukkanlılıklarını hiç bozmadılar.

Ancak yasalarda bulunan idam cezasının uygulanması noktasında karşımıza çıkan sorunlardan biri "Öcalan'ın idam cezasının uygulanıp uygulanamayacağı" konusuydu. Bu konuda Türkiye'yi kasım 1999 Helsinki Zirvesi'yle aday ülke konumuna getiren Avrupa Birliği baskısının yanı sıra, kendi ülkesinde idam cezası uygulamalarıyla eleştirilen Amerika da, Türkiye'nin Öcalan'ı idam cezasına çarptırmamasını istiyor. Bu Öcalan'ı Türkiye'ye teslim ederken Amerika'nın, "sağ olarak adalete teslim edilmesi" şartıyla da parelellik gösteriyor. Bu şart ve Avrupa Birliği ile Amerikan yönetiminin Türkiye üzerindeki baskıları Öcalan'ın İmralı'daki tutsaklığını ömür boyu hapse çevirebilir. Bu konudaki tutumu iç hukuk kurallarımızın da üstünde bir hukuk kuralı olarak

mevzuatımıza giren Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararı da şekillendiriyor. Türkiye bu mahkemenin Abdullah Öcalan'ın idam cezası hakkında yürütmenin durdurulması kararına uymak konusunda çaresiz. Bu Öcalan'ın idam kararının uygulanamamasını gündeme getirecek. Çünkü Avrupa Birliği normlarında idam cezası yok. Bu Türkiye'nin de uymak zorunda kalacağı bir durum.

Ancak Ankara'da, özellikle hükûmetin büyük ortağı Milliyetçi Hareket Partisi içindeki şahinler ile askerî kanat arasındaki sıkışmışlık ve şehit ailelerinin baskısı birleşince ne olacağı sorusuna net yanıt verilemiyor. Bazı çevreler "Öcalan asılır, sonra Avrupa Birliği normlarına uyulur" diyorlar. Ama bunun getireceği sonuçlar ile ödenecek bedeller konusunda tam bir hesap yok. Herkes Öcalan konusunda hem Avrupa Birliği'nin, hem de Amerika'nın tutumunun idam cezasının uygulanması durumunda olabildiğince sertleşeceğini kestiriyor. Ankara'da bu konuda duyguların mı, yoksa aklın mı galip geleceğini zaman gösterecek. Bu anlamda Öcalan'ın yakalandığında sağ olarak Türkiye'ye getirilmesi şartının, bir iç çatışma beklentisine dönük olduğunu dile getiren görüşler de var.Bu eleştirilere de yol açıyor.

Operasyon eleştirdi

Operasyonla ilgili olarak görüştüğüm bir istihbarat uzmanı karşı görüşler dile getirdi:

"Abdullah Öcalan'ın yakalanmasında en büyük faktör 'telefonkolik' olması. Telefonla konuşmayı çok sever ve bazen 4-5 saate varan konuşmalar yapar. Tabiî PKK gibi bir örgütü, liderinin uzaktan kumanda etmesi için muhaberede bulunması şart ama Alattin Çakıcı ile bunun ki bir hastalık halinde. Zaten Rusya'ya gidişi de aynı şekilde haber alındı. Çanta şeklinde uydu telefonu kullanıyor. Bu ise Gölbaşın'daki Bayrak üssünde bulunan yer istasyonundan dinleniyor. Herkes 'Uçağı biliniyordu da uçağa hava sahamızda niye müdahale edilmedi?' diye sordu. Bunun sebebi mekanizmanın ağır çalışmasından. Dinleyen monitör rapora dökecek, o üstüne arz edecek, amiri en kestirme yoldan yanına girebilirse MİT müsteşarına

bildirecek, müsteşar başbakana söyleyecek, O genelkurmay başkanına, o da hava kuvvetleri komutanına talimat verecek, komutan da filo komutanına.Tabiî arananlar bulunur veya bu arada biri yazılı emir istemezse 3-4 saat içinde mekanizma harekete geçebilir. CİA Kontr Terör Merkezi, hiyerarşi içinde yer almakla birlikte, doğrudan başkana muhatap olabiliyor. Böylece bizdeki 3-4 saati 10-15 dakikaya indirebiliyorlar. Zaten bu merkezde her önemli iç teşkilatın bir temsilcisi var. Yani o temsilci bir telefonla mekanizmayı harekete geçirebiliyor. Aslında bu sisteme benzer bir sistem kurulmalı Türkiye'ye de.

Öcalan'ı Kenya'da tespit edenler Amerikalılar. Orada ABD sefaretlerine yönelik hadiselerden sonra başta FBİ olmak üzere ABD güvenlik güçleri karargâh kurmuşlardı. Daha doğrusu Öcalan'ın Yunanistan'da olduğunu ilk tespit eden NSA (Amerika'nın bütün dünyayı dinleyen Sinyal İstihbarat Teşkilatı). Onun üzerine Yunanistan'a baskı yapıldı.

Yunanlılar da alıp bunu Amerikalıların o anda en hassas olduğu ülkeye yani Kenya'ya götürüyorlar. Bu sefer telefon konuşması oradaki dinleyiciler tarafından tespit ediliyor. Bizimkilere bilgi veriliyor. Amerikalılar PKK ve Öcalan'dan bihaber olan Kenya polisini devreye sokuyorlar ve kendileri arka planda kalıyor. Bizimkilere gidip Kenya polisinden malı teslim almaktan başka bir iş düşmüyor. Yani netice itibariyle Öcalan konusu tamamen Amerikalıların eseri. Zaten bizim Kenya'da hiçbir imkânımız yok.Daha önce de söylemiştim. Yine tekrarlıyorum. Öcalan'ın Suriye'den çıkarılışı bir hataydı. Bizim senelerdir üzerinde çalıştığımız ve burnunun dibine kadar girebildiğimiz bir mahalden Öcalan'ı çıkarttırmamızın yanlışlıkları ileride daha da çok anlaşılacak. Ya Rusya veya İran, Irak gibi bir başka ülke Öcalan'a Suriye gibi sahip çıkıp sonra da gözlerimizin içine baka baka 'burada yok' deseydi ne yapacaktık. Amerika PKK terörünü bitirmek istedi ve bitirdi. Ancak bundan sonra PKK'nın ve Kürt konusunun siyasî yönü ön plana çıkacaktır. Yarın, öbür gün Apo'yu mecliste milletvekili olarak görürsem şaşmam."

Bu bir iç eleştiri. Öcalan yakalandıktan sonra Arap dünyası da olağanüstü bir hareketlilik içine girdi. Bundan sonra ne olacak sorusu ve Türkiye'ye yönelik eleştiriler olayın boyutlarının aslında ne kadar büyük olduğunu gösteriyor.

Araplar ne diyor?

Arap dünyasının olayla ilgili değerlendirmeleri de oldukça ilginç. Bu konuda Birleşik Arap Emirlikleri'nde yayımlanan El İttihad gazetesinin yazarlarından Sudanlı gazeteci Ahmed Ali Bukadi'nin 11 mart 1999 günlü "Abdullah Öcalan ... Ders ve Anlam" başlıklı yorumu Türkiye ve Kürtlere bakışı bize özetliyor. Ayrıca Öcalan'ın yakalanışıyla ilgili Türkiye'ye dönük eleştirileri de dile getiriyor:

"İsrail istihbaratı (Mossad) ve Amerikan Merkezî İstihbarat Teşkilatı CİA'nın, Kürt lider Abdullah Öcalan'ın Nairobi'den kaçırılarak Türkiye'ye teslimi operasyonunun planlanma ve uygulanmasında başrolü oynadığı artık bilinmeyen bir şey değil. Türkiye'nin, ünlü Amerikan casusluk filmlerine benzeyen bir operasyon sonucu Öcalan'ı yakalayanın kendi adamları olduğu yolundaki yalancı ve yersiz övünmesini bir yana bırakacak olursak, dünyanın her yerinde sokaktaki sıradan adam artık İsrail ve ABD'nin, Öcalan'ın hasımlarına teslim edilmesi skandalından sonra istifa etmeye zorlanan üst düzey Yunan yetkililerle işbirliği yaparak Öcalan'ı kaçırma misyonunu üstlendiğini biliyor. Ama elinden bir şey gelmediğini bildiren Kenya yönetimi ise, düşmanlarının güçlü müttefikleriyle işbirliği yaparak ağa düşürünceye kadar ülkeden ülkeye kovaladığı bir halk lideri ve siyasî sığınmacıya karşı böyle bir suçun işlenmesi için yabancı güç (İsrail) ve uçaklara toprakları ile semalarını kullanma izni vermekten başka bir rol oynamış değil.

Bu kısa özeti, şu cevap bekleyen önemli soruyu sormak için verdik: Türkiye'nin yanı sıra ısrarla ona siyasî sığınma hakkı tanımayı reddeden bütün Avrupa Birliği ülkeleri adına İsrail ve ABD Abdullah Öcalan'ın izini neden sürdü? Bizce bu sorunun cevabı, Haçlı

Savaşları'ndan günümüze kadar Arap ve İslam coğrafyasının tarihinin derinliğinde yatmaktadır. Eğer Araplar ve Müslümanlar, Avrupa'nın Arap ve Müslüman Doğu'ya karşı yürüttüğü Haçlı Savaşları'nı unuttuysa, eğer Arap ve Müslümanlar XI. yüzyıl ortalarında başlayıp günümüze kadar süren bu savaşların hedefini unuttuysa, sadece şekil olarak değişen, eski ve yeni savaş üslupları, eski ve yeni savaş, eski ve yeni diplomatik üsluplar bazında değişen bu tekrarlanan uzun savaş dalgaları boyunca, Hattin Savaşı'nda saldırgan Haçlılar'a yenilginin acısını tattırarak Kudüs kentini Haçlılar'ın egemenliğinden kurtaran, Araplar ve Müslümanları birleştiren, Mısır'ı merkez alarak İslam devletinin sınırlarını Türkiye ve Kudüs dahil Şam yurdunu da içine alacak şekilde Libya Çölü'nden Mezopotamya'daki Dicle Nehri'ne kadar genişleten tek kişinin Kürt asıllı Müslüman komutan Muhammed Salaheddin (Salaheddin Eyyubî) olduğunu unuttuk mu?

Yine Müslümanların yüzyıllar boyu ülkelerine egemen olduğu Haçlılar'ın Müslümanlara yönelik dalga dalga gelen savaşlarının Müslümanları yenmeyi başaramadığını unuttuysak; Birleşik Devletler'in başını çektiği Siyonistler ve Batılılar bunu unutmadı.

Çağdaş tarih bize, Batı'nın ancak Birinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'yi yenerek, Osmanlı İmparatorluğu'nu kötü imajlı Sevr Anlaşması'na göre parçaladıktan sonra, Batı da Türkiye'yi yöneterek İslam ümmetinden koparması için Mustafa Kemal Atatürk'e destek verdikten sonra Ortadoğu'daki Müslümanların yurtlarında üstünlük ve egemenliğini yeniden kazanabilmiştir. Batı, Atatürk'ü, Arap bölgesinin paylaşılmasına ve Fransız ve İngiliz sömürgeciler arasında yağma haline dönüşmesine yardımcı olmak üzere Osmanlı İmparatorluğu vilayetlerinin bir tasfiyecisi olarak başa getirdi. İşte bu, Haçlı Savaşları'nın torunlarına, Birinci Haçlı Seferi'nde kendilerini kesin yenilgilere uğratan Hattin Savaşı kahramanı ve Kudüs'ün kurtarıcısı komutan Selaheddin'den öç alma fırsatı veren tarihî bir andı. Salahheddin'in torunları Müslüman Kürtlerden intikam alınması, ilan edilmeyen ancak özenle ve şiddetle uygulanan cehennem planlarının arasında yer almaktaydı. Bu plan ülkelerinin, Türkiye'nin güneydoğusu haline getirilmesiydi.

Milyonlarca Kürt dünyanın dört bir yanında ve Irak, İran ve Suriye gibi Türkiye'ye komşu ülkelerde parçalandı. Böylece Müslüman Kürtlere yasak konmuş oldu. Oysa onlar kendilerine özgü bir yurda sahip olmak için gerekli bütün ulusal özelliklere sahipti. Yaklaşık beş bin yıl öncesine dayanan tek bir dil, kültür ve ortak tarihleri var. 1923 yılından günümüze kadar Kürtler kendilerine özgü bir yurt ya da en azından kendilerine özgü kültürlerini ve dillerini geliştirmelerini sağlayacak ve kendi yaşamlarıyla ilgili olarak ilerleme ve refahlarını gerçekleştirecek bir şekilde yönlendirmelerine olanak verecek bir özerk yönetim kazanmak için direniş mücadelesi verdi. 20 milyona yakın Kürt Türkiye'nin güneydoğusunda yaşadığından, Kürtlerin isteklerinin gerçekleştirilmesinde Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 20'sini oluşturan bu yoğun kitleye büyük görev düştü. Ancak Kürtlerin meşru taleplerine karşılık verileceğine Türkiye içinde ve dışında onların nasibi öldürülmek ve göç ettirilmek oldu. Meşru haklarını isteyen Kürtlerin Türkiye, Irak ya da İran'da başlarına gelenlerin ayrıntısına girmeye gerek yok. Çünkü bütün bunlar özellikle Abdullah Öcalan'ın kaçırılması operasyonundan sonra dünyanın her yerinde herkesin dilinde dolaşan genel bilgiler haline geldi.Kürtlerin Türkiye'de uğradıkları şiddetli baskı karşısında ve haklarını savunmak için sıradan siyasî etkinliklerine bile izin verilmemesi sonucunda, Türk ordusu ve Türk güvenlik güçlerine karşı silahlı mücadele başlatmak zorunda kaldılar. Türkiye onlara, Türk askerî mekanizmasının olabilecek en üst sınırda kullanıldığı bastırma operasyonlarıyla karşılık verdi. Türkiye, Kürt direnişçilere Türkiye dahilinde yaptıklarıyla yetinmedi, Kuzey Irak'ta neredeyse her gün olduğu gibi onları Türkiye sınırları dışında da takip etmek üzere uçakları ile top ve tanklarla desteklenen birliklerini gönderdi. Birleşik Devletler ve Batılı ülkeler Kürtlerin adil davasına destek vereceğine, Kürtlere yönelik tutumlarında en basit insan hakları ilkelerini bile çiğneyen Türkiye'nin tecavüzlerine göz yumdu. ABD ve İngiltere Kuzey Irak'ta Kürtlerin haklarını savunduğunu iddia ederken Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, Türkiye'nin güneydoğusunda ve Irak içerisinde yürüttüğü kitle imha savaşını durdurmak için parmağını kıpırdatmıyor. Ancak, Öcalan'ın kaçırılması, belki de öldürülmesi ve Kürtlere yönelik savaşın sürdürülmesi, Türkiye, ABD, Batılı ülkeler ya

da İsrail'in Kürtlere ve Araplara yönelik savaşlarında zafere ulaşacakları anlamına gelir mi acaba? Bu sorunun cevabı dünyanın tamamında yaşanan ve Kürtlerin liderlerini savunmak ve adil davalarını sürdürmedeki ısrarlarını dile getirmek üzere sergilemiş olduğu ayaklanışlarda yatmaktadır. Bizzat Batılı yayın organlarının da itiraf ettiği gibi, Abdullah Öcalan'ın kaçırılması, belki de yargılanması ya da idam edilmesi gürleşen Kürt davası ateşine benzin dökmekten başka bi şey değil. Yine bu sorunun cevabı Öcalan'ın yanı sıra halkının her Arap ülkesinde kazandıgı destek ve ilgide yatmaktadır. Batılılar ve Amerikalılar arasında bile bircok kişi Türkiye'nin Öcalan'ı yakalamakla çok şey kaybettiğini ve onu tutuklamak ya da idam etmekle Kürt sorunundan kurtulma girişimlerinin nasıl bir sonuç vereceğini kestirmenin olanaksızlaştığı kanaatini taşıyor."

Arap'ın da, Batılının da derdi aynı

Evet Arap ülkelerinin Kürt ve Abdullah Öcalan sorununa bakışının dışavurumu bir yazı. Bu yazı Türklere, tarihlerine, Atatürk'e genel bakışı göstermesi açısından önemli. Çünkü Araplar bu konuda Öcalan'dan yana. Aslında Türkiye Öcalan konusunda yalnız kalmış gözüküyor.

Ancak bütün bu eleştirilere karşın Öcalan'ın yakalanması iç siyasî dengelerde olağanüstü değişikliklere yol açtı. Öcalan yakalanınca MHP ve DSP büyük bir oy patlamasıyla seçimlerden galip çıktılar. Ancak şimdi idam cezasının uygulanması konusunda yaşanacaklar da yeni iç siyasî dengeleri oluşturacak denli güçlü etkiler yaratabilecek.

Altıncı bölüm

Öcalan açıklıyor: “Nasıl yakalandım?”

Kitabı kaleme alırken, hatta daha yazmayı hayal ettiğim zamanlarda bile, özellikle Abdullah Öcalan’ın kendi ağzından, bana özel olarak nasıl yakalandığını anlatmasını istemiştim. Bu isteğimi daha sonra avukatları aracılığıyla İmralı’da bulunan Öcalan’a da ilettim. Kendisi nasıl yakalandığı konusunda yine avukatları aracılığıyla bana özel bir metni yolladı.

Ben bu metni olduğu gibi, hiçbir kelimesini değiştirmeden aynen burada yayımlıyorum. Öcalan bu metinde kendisinin ele geçirilişini bir “komplolar” dizisi gibi göstermeye çalışıyor. Anlattıkları bana akrebin etrafı ateşle çevrildiğinde kendini vurmasını anımsattı. Öcalan etrafını kan ve gözyaşı yerine siyasetle çevirmiş olsaydı, mutlaka kabul görebileceği yerler olurdu. Ama o kendisini bir ateş topu haline dönüştürüp, sonra da beni tutun diyor. Onu hiç kimsenin

eline alması mümkün değildir. Terörün bir insanlık suçu olduğunu kabul eden herkes için bu yazdıklarım geçerlidir. Terörden bu kadar çok çeken Türkiye'nin kendini savunma hakkı sadece bir hak gibi görülemez. Aynı zamanda bu bir meşru savunmadır.

Öcalan'ın yakalanışı akrebin kendini soktuktan sonra zehirlendim diye bağırmasına benziyor. Bu yüzden onun komplolar teorisi de gerçekçi değil. Yakalanışı uluslararası destek gören bir terör örgütünün liderinin, tıpkı başvurduğu yöntemle, uluslararası bir operasyonla ele geçirilmesinden başka bir şey değildir. Hukukîdir. Meşrudur. Ve uygundur. Teröristin kendini savunma hakkı var da, mağdurun yok mudur?

Ben kitabın içsel zenginliği ve bir taraf olarak Öcalan'ın söyleyeceklerinin önemi bakımından bana yollanan metni aynen yayımlıyorum. İşte Abdullah Öcalan'ın kendi kaleminden yakalanış öyküsü ve detayları.

Öcalan anlatıyor

"9 ekim 1998 tarihinde Suriye'den çıkmak zorunda kalmamızla birlikte başlayan ve yakalatılmak suretiyle, 16 şubat 1999 tarihinde Türkiye'ye teslim edilmemle noktalanan, gerçekten de tarihin gördüğü en kapsamlı bir operasyon yaşanmıştır. Öncelikle Suriye'den Avrupa'ya çıkmamı şöyle açıklayabilirim, dağa çıksaydım birey olarak benim için kurtuluş olabilirdi. Ama dağa çıksaydım, çıkmaz daha da derinleşirdi. Şunun bilinmesi gerekir yaşadığımız bu kapsamlı sorunu çok uzun zamandır bir diyalog anlayışı içinde çözmek istiyorduk, fakat çok çeşitli nedenlerle, yani hem bizden hem de devletin o zamanlardaki yaklaşımlarından kaynaklanan nedenlerle hepimizi derinden üzen bir faciayla, bir felaketle yüz yüze kaldık.

İşte bunun için dağa çıkmayı tercih etmedim. Kolay olanı, dağa çıkmaktı. Bunu bildiğim için böylesi bir sonucu yaratmaya hakkım olmadığına kendimi inandırdım. Bunu da içselleştirdim. Avrupa'yı da çok kapalı buldum. İtalya'da kalmakta ısrar etseydim kalabilirdim.

İnsanın onuru üzerinde oynama tehlikesini görünce oradan ayrıldım. Bundan sonra Kenya sürecini de bir çeşit kadercilik olarak değerlendiriyorum. Yakalandığım anda uçaktaki o ilk barış sözcüğünü kullanmam da yeni bir sürecin başlanıcı oluyordu. Daha önce de düşünmüştüm. Aslında ilk kararım tavır koyma yönündeydi. Yemeyecektim, içmeyecektim, konuşmayacaktım. Ama daha sonra, bazı gerçeklerin gizli kalacağını düşündüm. Barış için yaşayacağım dedim. Uçak Mısır'a, İsrail'e veya Kıbrıs'a indi. Yine üç yere indiğimizi daha sonra helikopterle Anadolu topraklarına geldiğimizi sanıyorum. Benim yanımdakilerin niteliğini bilmediğimden (çünkü gözlerim kapalıydı), faili meçhul ihtimalini dile getirdiğimde buna tepki gösterdiler sana o şansı vermeyeceğiz dediler.

Mahkeme sürecinde ben şunu fark ettim. bu operasyonla birlikte benim en başından fark ettiğim birçok konu, sorunun bütün ilgilileri tarafından bilinmiyordu. Muhtemelen Türkiye'nin bu oyunun birçok kısmından haberi yok. Benimle ilk temas kuran askerî yetkili: 'Bu bir oyundur, kardeşi kardeşe kırdıracaklar bunu bozacağız' demesini olumlu buldum. Bu genel bir tutumdu. Ben de 'Peki siz sözlerinizin sahibi olabilecek misiniz? Gücünüz varsa ben barışa hazırım', dedim.

Ancak irade ve gücü olan barış yapabilir. Yetkililer, barış ve kardeşlik sözleri edince bunu ciddi buldum, ben de yapabilirim dedim. Bu tutumumu şimdiye kadar da sürdürdüm. Bu oyunu siyasîler bilmiyor ya da bilmek istemiyor, askerler kısmen biliyorlardır. Kendilerine de, barışa gücünüz varsa yapalım diyorum. Bunun tavizle, zorlamayla ilgisi yoktur. 1993'ten Turgut Özal döneminden beri böyle bir tavrım vardır. Barış politikaları o günlerden beri sürmektedir, İmralı'da bunu daha da somutlaştırdım.

Teslim alınmam NATO kararıdır. ABD önderlik etti. Dikkat edilirse o gün tüm Avrupa ülkelerine inişim yasaklanmıştı. Primakov, o da yasakladı o gün. Bu tespit edilmeli. Benim hakkımda NATO seviyesinde de karar var. Burada önemli olan Yunanistan'ın rolüdür. Bunun iyi görülmesi gerekir. Yunanistan'ın yaptığı korkunçtur. Yaptıkları bilinçlidir. Dürüst değiller. Yunanistan, benim ortadan

kaldırılmam suretiyle Türkiye'de bir Türk-Kürt savaşı başlatmak istemiştir.

Bu oyunu ilk başta hiç kimse anlamadı. Bu bir tuzaktı aslında. İngiltere'nin payı var. Bu tuzağı Türkiye'nin halen sezdiğini zannetmiyorum, en üst düzeyde bile anlaşılamamıştır. Siyasiler benim şahsımda zafer sarhoşluğuna kapılmış. Türkiye'de Kürt sorunu çözülürse Türkiye artık hiçbir gücün elinde oyuncak olmaz.Bu tuzağı Türkiye'nin halen kavradığını sanmıyorum. Tuzak Kürtlere ve Türkiye'ye de kurulmuş aslında.

Esasen bu tarzda bir oyun yeni de değildi.Beni harcamak amacıyla 1993'ten beri yazılan senaryo buydu. İdam gerçekleşirse, gelişen tepkilere paralel bir diktatörlük, sertlik gelecek. Saddam benzeri daha sonra Sırbistan olayı gibi NATO devreye girecek, olay Kosova'ya dönebilir. Ecevit bunu görmeli. Buna devletin tavrı ne olacak. Türkiye'yle de oynanıyor. Tarihî sorumluluk seyri bana bu oyunu bozmamız gerektiğini emrediyor. Bunun için sezdiklerini, bildiklerimi ileride daha detaylı anlatmayı düşünüyorum.

Fakat şimdiden şunu söyleyebilirim bu kapsamlı komplo iyi anlaşılamazsa, Türkiye'de çıkmaz derinleşirse kesinlikle yeni bir Iraklaşma, Yugoslavyalaşma, Lübnanlaşma, Kosovalaşma olur. Hızlı demokratik bir yaklaşım bu çıkmaza düşmesini engeller, düze çıkarır.

Türkiye inşallah bu oyuna gelmez. Ben bu oyunu bütün gücümle bozmak istiyorum. Bütün çabam buna yönelik olacaktır.

Bu koşullarda yapabildiğim asıl şey, Türkiye'yi ve kendimi büyük bir oyuna düşürmekten kurtarmaktır. Tekrar söylüyorum plan kapsamlıdır. Israrla Pangalos'un ben Kenya'daki Yunan elçiliğinde iken benim için "atın onu oradan" demesi korkunç bir tuzaktı. Oysa, Yunanistan'a gitmem onların davetiyle olmuştu. Bildiğiniz gibi daha sonra kendi yasalarını da hiçe sayarak benim iltica talebimi reddetmişlerdi. Bizi kullanmak istediler, ancak ben bu oyuna gelmeyince de bu kez ortadan kaldırmak istediler: ben asla onların

istediği bir şekilde Türkiye'ye karşı bir oyun içinde olmazdım. Olmadım da.Ben bu tuzağı açığa çıkarttım.

Kurulan bu tuzağı gerçekleşme biçimi olan komployu bütün yönleriyle açıklamak gerekiyor. Aslında hâlâ karanlıkta kalan yanları var. Ama zaman içerisinde yaşanan bütün gerçeklerin açığa çıkacağını sanıyorum. Bilindiği gibi bütün dünyada etkili olan bazı yasadışı, hatta bazen de hükûmetlerüstü, devletlerüstü olan çokuluslu bazı gizli örgütler vardır. Bunlar binlerce iş yaptı böyle. Bunların en çok bilineni gizli NATO Gladiosu'dur.

Hatırlanacağı gibi, Rusya yetkilileri, mahkeme başladığı gün şöyle diyordu. Öcalan üzerinde çok büyük pazarlıklar yapılıyor diyordu. İtalya'daki birim de hukukî değil, özel bir kuvvettir. Savunma Bakanlığı'na, NATO'ya bağlıydı. D'Alema Kabinesi'nin gücü ve haberi yoktur.Hükûmetlerüstü çalışıyorlar. Gizliydiler, takmıyorlardı kimseyi. Clinton bile susuyor bu konuda, bunlara karşı gücüm yok diyor. Komplo gerçekleştiği günlerde NATO istihbaratı, İsviçre'de toplantı yapıyor. Bu komploda inisiyatif İngiltere'de olabilir. İsrail lobisinin İngiltere'de etkinliği var. Onların da etkisi olabilir. Londra önemli rol oynamıştır. İsrail ve Yunanistan da işbirliği yapmıştır diyebilirim. Türkiye'yi de haberdar etmişlerdir. Genelkurmay biz bu oyunu bozacağız dedi. Öyle sanıyorum ki Genelkurmay da kendi çizgisine tam hâkim değil. Kışlalı'yı bile halen aydınlatamadı. Bence Genelkurmay da enterne ediliyor. NATO'nun 20 yıllık Gladiosu halen Türkiye'de de çok güçlüdür.

Suriye'den itibaren benim içine girdiğim süreç, NATO'nun içine girdiği süreçtir. Bu süreçte NATO'nun özel operasyon birimi tarafından kontrole alınma durumum vardır. Suriye'den çıkıp Yunanistan'a -tuzağa- çekilirken bile, oradaki NATO görevlileri etkili olmuştur. Bu süreçte; benimle muhatap olan, hem askerî hem de sivil kesimler NATO'nun elemanlarıydı.

İtalya'da benimle ilişkilenen grubun da, NATO'yla bağlantıları vardır. İtalyan hükümetini de aşan bir Gladio birimi Roma sürecinde

belirleyici rol almıştır. Bu anlamda İtalya hükümeti, kendine güvensizdi ve belirleyici olma güçleri de yoktu.

Yunanistan'a son gittiğimde de, NATO'nun ve ABD'nin askerî çevresi etrafımdaydı. Bu anlamda, Avrupa da genel olarak benimle ilgilenen NATO'nun çekirdek birimidir.

Kenya'ya gönderildiğimde beni karşılayan Yunanistan Büyükelçisi Kostulas, "NATO'da 20 yıldır seni sürekli araştıran birimin başında idim. Seni gökte ararken yerde buldum." dedi. Bütün bu sözler anlamlıdır, iyi yorumlanmalıdır.

Türkiye'nin tüm bu süreçten haberi vardı. Türkiye'ye sürekli haberler veriliyor, durmadan haber akışı sağlanıyordu. Teslim edilmem Yunanistan'ın çıkarlarının geliştirilmesi midir? Yoksa İsrail'in çıkarlarının geliştirilmesi midir? Görünüşte her ne kadar, Türkiye'yi bilgilendiriyoruz deseler de, Yunanistan İstihbarat Şefi Baby, Kalenderis ve Kostulas, bu üçü de NATO çalışanı ve azılı Türk düşmanıdır. Bu üç kişi, hangi amaçla beni bu oyunun içine çektiler. Kendi çıkarları için mi, Amerikan çıkarları için mi, yoksa İsrail çıkarları için mi? Bu noktalar henüz aydınlatılabilmiş değildir. Bu ekip, daha sonra beni Türkiye'ye pazarlamak istedi ve sonuçta beni enterne eden de, NATO'nun Gladiosu'dur.

İnisiyatif ABD'lilerin elindeydi. ABD'den komplodan sorumlu kişi Ulusal Güvenlik Dairesi Başkanı Sandy Berger'dir. Beri ben Clinton'la konuştum, Öcalan'a yardım eder misin? diye sordum demişti. Bunun üzerine Clinton eliyle ağzını kapatmış. 'Sandy Berger bunu bilir' demiş. İkinci bir kişi daha söylüyor. Cevap aynı oluyor. Bu konuda tam yetkili olan şahıs Sandy Berger'dir ve operasyonu da Berger yönlendirmiştir. Gelinen aşamada; Clinton inisiyatif almış mı veya ne kadar almış? Bunu bilemiyorum.

İsrail Suriye'yi kendine çekmek için bu komploda yer almıştır. Kenya'daki durumuma ilişkin, İsrail'in de katkısı olabileceğini düşünüyorum. İsrail'in bu konuyla ilgili sorumlu kişisi İstihbarat Şefi David İrvin'dir. Bana karşı geliştirilen komployu, ABD'den

SandyBerger'le birlikte yürüttüler. Perde arkasındaki iki adam bunlardır. Burada Türkiye'nin fazla bir rolü yoktur. Mesut Yılmaz, 'Öcalan'ın getirilişinde bizimkilerin haberi yoktur' dedi.Dışişleri çevreleri de, 'Getirilişi aleyhimizedir' dedi. Kenan Evren de, 'Bu adam başımıza bela olur' tarzında açıklama yaptı. Genel olarak; 'Bizim fazla rolümüz yoktur. Zaten paketlendi' deniliyor.

Avrupa ve ABD'yi top yekûn suçlamıyorum. İsrail için de şunu belirtmek gerekiyor. Komplo Netanyahu dönemine aittir. David İrvin, o dönemin istihbarat şefi idi. Şimdi Barak baştadır. Barak barışçıl görünüyor, Ortadoğu'da barış sürecini geliştirmeye çalışıyor. Yunanistan'da da demokratlar olabilir, Yunan halkından dostlarımız vardır, ancak komploda hükûmetin rolü açıktır. İtalya için de şu söylenebilir, İtalyan hükûmetini de aşan bir Gladio birimi komploda etkili rol oynamıştır.

Beni buraya gönderenlerin stratejik bazı amaçları olduğu kesindir. Türkiye'yi çokça sevdikleri için bunu yapmamışlardır. Türkiye'nin gerçek yurtseverlerinin, bu gerçekleri bilmeleri gerektiğini düşünüyorum. Oyunun derinliğini kavramalıdırlar. Tüm bu konuların aydınlatılması gerektiğini önemle vurguluyorum.

Israrla şunu vurgulamak istiyorum, bu oyunda Yunanistan'ın rolü mutlaka açığa çıkarılmalıdır. Bu nedenle Yunanistan'da dev kadar araştırmaya ihtiyaç var. Kostulas, bana '20 yıldır NATO'da seninle ilgili raporlar bana geliyordu, çuvallar dolusu' demişti. Benim yakalanmama NATO'nun çekirdek kanadının işidir. Yunanistan'ın NATO'daki subayları Amerika emriyle Türkiye'ye hizmet olsun diye mi, yoksa birlikte Türkiye'nin başını belaya sokmak için mi yaptılar? Bu oyunun en büyüğü Türkiye'ye oynamıştır. Araştıralım diyorum. NATO nezdinde istihbarat nezdinde subayların örgütlenmesi var. Kostulas'ın 20 yıl NATO'da çalışması var. O günleri hatırlarsak ilk görünüşte bir ayrıntı olan bir olay vardı. Gazeteler yazmıştı, Simitis Apo'nun Kenya'da olduğunu duyar duymaz yere düşmüştü. Çok ilginç bir olay. İyi yorumlamak lazım. Tarihî bir olay. Pangalos, Sırbistan'daki bir konuşmasında 'Öcalan, Ruhül kudüs' oldu diyordu. Yani artık ölmem gerektiğini düşünüyorlardı."

Abdullah Öcalan yakalanışıyla ilgili olarak bunları dile getiriyor. Ancak “Gladio” veya derin devlet diye tanımladığı çevrelerin Türkiye’de etkin olmasının nedenlerinden biri kendisi ve PKK’nın yarattığı terör oldu. Türkiye’de çeteler ve oluşumları PKK terörü yüzünden büyüdü. PKK ve Öcalan Türkiye’nin demokratikleşmesi ve gelişmesinin önündeki en büyük engeller olarak oyundaki yerlerini aldılar. Bugün duyulan şey, bu pişmanlık olsa gerektir. Yine de ne denirse densin ne gariptir ki, Abdullah Öcalan’ın kaderi, Türkiye’nin kaderiyle kesişmeye devam ediyor. Tıpkı Türklerle Kürtlerin bir arada ve kardeşçe yaşama zorunlulukları gibi.

Ekler

Ek: 1

Abdullah Öcalan’ın gün gün yakalanış serüveni

9 ekim 1998

Türkiye'nin, baskısı üzerine, Öcalan, Suriyeli yetkililerin, "Lübnan'a da gidemeyeceğini'' söylemeleri karşısında,Yunanistan'a gitmek için bu ülkedeki temsilcisi Rozalin kod adlı Ayfer Kaya'dan gerekli hazırlıkları yapmasını istedi. Bu arada, Abdullah Sarıkurt adına sahte bir pasaport edindi. Yunanistan'daki dostlarından "gelebilirsin" mesajını alması üzerine fiam'dan ayrıldı. fiam'dan, Stockholm'e giden tarifeli bir uçakla Ayfer Kaya'yla birlikte, iki saatlik yolculuktan sonra saat 12.00 sıralarında Atina'ya indi. Burada Yunanistan istihbaratının Dimitri isimli üst düzey bir sorumlusu tarafından karşılandı. Üst düzey istihbarat görevlisinin, "Abdullah Öcalan'' olup olmadığını sorması üzerine kendisini tanıtarak, "Dostlarını beklediğini'' söyledi. Yunanlı yetkili, bunun üzerine "Yunanistan'da saat 17.00'ye kadar kalabileceğini'' söyledi. "Dostlarımı görmek istiyorum'' yönündeki ısrarı üzerine, Yunanlı yetkililer Öcalan'a "Başbakanlık talimatıyla gönderileceğini'' bildirdiler. İltica etme ve havaalanındaki bir otelde konaklama isteminin kabul edilmemesi üzerine, Rusya'ya gitmeye karar verdi. Bunun üzerine havaalanında

Rusya'daki yandaşlarından Mahir kod adlı militanı telefonla arayarak, bu ülkeye gitmelerinin mümkün olup olmadığını sordu. Rus yetkililerden izin çıkmasının ardından, Rusya macerası başlamış oldu. 3 saat içinde Yunanlı yetkililer tarafından kendisine tahsis edilen 8 kişilik bir jetle, Ayfer Kaya'yla birlikte Rusya'ya hareket etti. Rusya'da Mahir kod adlı adamı, Jeopolitik Parlamento Komisyon Sorumlusu bir Rus yetkili ve İstanbullu iki tüccar tarafından karşılandı.

10 ekim 1998

Apo'nun Suriye'den sınır dışı edilişi, Türk istihbaratı tarafından belirlendi. İstihbarat raporları Cumhurbaşkanı Demirel'e sunuldu. Biraz önce Demirel'i ziyaret eden İran Dışişleri Bakanı Harazi, Apo'nun, Suriye'yi terk edeceği işaretini vermişti. Bu arada Başbakan Mesut Yılmaz, Apo'nun Suriye'yi terk ettiğini Rusya, Ermenistan veya Lübnan'da olabileceğini basına açıkladı.

11 ekim 1998

Başbakan Mesut Yılmaz, Öcalan'ın Rusya'da olduğunu açıkladı.

19 ekim 1998

MİT, Abdullah Öcalan'ın izini Rusya'da buldu. Terörist başı başkent Moskova'nın 30 km batısındaki Odintsovo kasabasında, bir villada koruma altında tutuluyordu. Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Lebedev, Dişişleri Bakanlığı'na çağrılıp, Apo konusundaki bilgiler kendisine aktarıldı. Lebedev, "Apo, bizde değil" diyordu.

20 ekim 1998

Türkiye ile Suriye yeniden masada. Suriye Siyasî Güvenlik Başkanı Tümgeneral Adnan Badr Al-Hassan başkanlığındaki bir heyet, Adana'da Türk Dişişleri yetkilileriyle yaptıkları iki günlük müzakereden sonra, PKK'lıların, ülkelerinde barındırılmayacaklarına dair bir taahhütnameyi imzaladı. Türkiye, Suriye'nin bu taahhüdünü yerine getirip getirmeyeceğini izleme garantisi de aldı.

Başbakan Yılmaz, ikinci kez konuştu: "Terörist elebaşının bir haftadır Moskova'da bir banliyöde bulunduğunu tespit ettik. Bırakın terör örgütünü yönetmeyi, yandaşlarıyla telefonda bile görüşemiyor...'' Ancak bütün bulgulara rağmen, Rus yetkililer "Apo bizde değil'' iddiasını sürdürdüler.

22 ekim 1998

Abdullah Öcalan, Odintsovo kasabasında kaldığı villada gün ışığına çıktı. 50 000 nüfuslu kasabada Rusya Devlet Misafirhanesi olarak kullanılan bir villada barındırıldığı belirlendi.

27 ekim 1998

Türkiye'den Rusya'ya Apo notası: "Terörist başını Türkiye'ye iade edin!''

29 ekim 1998

Türkiye, Suriye'nin PKK konusundaki yapıcı yaklaşımı üzerine fiam'a jest yaparak, Antalya açıklarında İsrail'le birlikte yürütmeyi planladığı "Güvenirlik Denizkızı Tatbikatı"nı iptal etti. Bu arada Türkiye-Suriye Özel Güvenlik Görüşmeleri'nden ikincisi Suriye'nin başkenti fiam'da

büyük bir gizlilik içerisinde gerçekleşti.Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Cumhuriyetin 75. yıl kutlamalarına katılmak amacıyla Ankara'ya gelen Rusya Dışişleri Bakanı İvanov'u kabul edip, Apo'nun Türkiye'ye iadesi konusunda uyarıda bulundu.

4 kasım 1998

Bölücü başı Öcalan, Rusya'ya iltica etmek için başvuruda bulundu. Rusya Parlamentosu'nun alt meclisi Duma, sığınma istemini kabul etti. Duma'nın kararı, Türkiye-Rusya ilişkilerini gerginleştirdi. Bütün gözler bu kararı onaylayıp onaylamama yetkisini elinde bulunduran Devlet Başkanı Yeltsin'e çevrildi.

11 kasım 1999

Moskova'da 30 gün kalan Öcalan, burada da umduğunu bulamadı. Öcalan, Rus yetkililerinin isteği üzerine, sığınacak yeni bir ülke aramaya başladı. Öcalan Yeniden Yapılanma Partisi Milletvekili Montovani'nin daveti üzerine, "İtalya'nın AT'yle olan ilişkilerini de göz önüne alarak'', Rus Havayolları'na ait tarifeli bir uçakla bu kez İtalya'ya hareket etti.

Dönemin Başbakanı Yılmaz'a Rusya Başbakanı Primakov'un özel mesajını ileten Ankara Büyükelçisi Lebedev, "Terörist elebaşının bugünden itibaren Rusya topraklarında bulunmadığını ve bundan sonra ülkeye girişine izin verilmeyeceğini'' bildirdi.

12 kasım 1998

Saat 22.00 sıralarında Roma Havaalanı'na inen Öcalan yandaşı Ahmet Yaman ve "Montovani isimli bir milletvekili dostu'' tarafından

karşılandı. Yanına yaklaşan ilk polise, “Ben PKK lideri Abdullah Öcalanım’’ dedi. İltica sürecini başlatan İtalyan yetkililer, “Seni Türkiye’ye teslim etmeyeceğiz. Ama Schengen Anlaşması çerçevesinde, istekte bulunması halinde Almanya’ya iade edebiliriz’’ sözünü verdiler. Almanya Öcalan’ı hiçbir zaman istemedi. Öcalan, sahte pasaport kullanmaktan tutuklandı.

İtalya’da yakalandığı haberi, Türkiye’de büyük bir sevinç dalgası yarattı. Abdullah Öcalan’ın “NATO müttefiki’’ İtalya tarafından Türkiye’ye iade edileceği ve Türk yargısı önüne çıkarılacağı ümidi boş çıktı. Türkiye ayağa kalktı. İtalya kınandı ve malları boykot edildi.

Adalet Bakanlığı, Türkiye’ye iadesi için İnterpol kanalıyla ilk başvurusunu yaptı. Başvuruda, iade talebine ilişkin dosyanın hazırlandıktan sonra gönderileceği belirtildi.

Öcalan, “Abdullah Sarıkurt” adına düzenlenmiş sahte bir pasaport taşıyordu. İtalya, Türkiye’ye Öcalan’la ilgili bilgi verdi.

13 kasım 1998

MİT, Apo’nun Roma’ya ulaştığını tespit etti. Bu arada, Alman güvenlik yetkilileri de, ülkelerine resmî bir ziyarette bulunan Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican’a aynı konuda bilgi verdiler. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, bu önemli bilgiyi Kırgızistan seyahati sırasında öğrendi. Başkent Bişkek’teki Ak Keme Oteli’nde temaslarda bulunurken, Öcalan’ın İtalya’da olduğu haberi geldi.

14 kasım 1998

Ancak, İtalya’nın takındığı tutum sonucu, ümitler bir anda hayal kırıklığına dönüştü. Terör örgütü yandaşları, bazı Avrupa ülkelerinde gösteriler düzenledi. Adalet Bakanlığı, Apo’nun iadesi için İtalyan

makamlarına resmen başvuruda bulundu. İtalya Adalet Bakan Müsteşarı Carleone, “İtalya, ölüm cezasıyla karşı karşıya olan birini veremez” dedi. Avrupa’nın çeşitli ülkelerinden Roma’ya gelen PKK’lılar, Türk gazetecilere saldırdı.

15 kasım 1998

Adalet Bakanı Hasan Denizkurdu, Öcalan’ın Türkiye’ye iadesinde sorun yaratacağı ileri sürülen idam cezasının kaldırılması için Türk Ceza Kanunu’nda değişiklik taslağı hazırlandığını açıkladı.

Türkiye, İtalya’ya karşı ekonomik boykota başladı. Bu arada, Türkiye’nin çeşitli kentlerinde İtalya aleyhinde büyük gösteriler yapıldı.

16 kasım 1998

Öcalan’a destek çıkan “dost ve müttefik’’ İtalya’ya karşı yüksek sesle boykot çağrıları yapılmaya başlandı.

Öcalan İtalya’da bulunduğu süre içinde “Cehennem Vadisi’’ndeki bir villada kaldı. Burada rahatça hareket eden terörist elebaşı, çok sayıda gazeteci, parlamenter ve hatta bir İngiliz lorduyla görüştü. Amerika’nın baskıları sonucu İtalya’da da “istenmeyen misafir’’ ilan edilen terörist başı şaşkındı. Avrupa’nın bütün havaalanları yüzüne kapandı.

17 kasım 1998

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, idam cezasının kalkmayacağını söyledi. Roma’ya, “ortada insanlık suçu var” mesajını yolladı. Bu arada Avusturya’ya iki günlük resmî bir ziyarette bulunan Demirel, ev sahibi ülke yöneticilerine PKK terörü konusunda ayrıntılı bilgi verdi.

Öcalan, İtalyan hâkimler tarafından ilk kez sorgulandı. Kimlik tespiti yapılan terörist başı, iki saatlik sorgulamasında gerçekleştirttiği kanlı eylemlerden “pişmanlık duyduğunu’’ ileri sürdü.

18 kasım 1998

Avrupa Parlamentosu, Yunanlı, İspanyol ve İtalyan parlamenterlerin, terör örgütü başına İtalya ya da başka bir Avrupa ülkesinde siyasî sığınma hakkı verilmesi önerisini reddetti. Bu arada, İtalya’ya yönelik tepkiler artarak, sürdü. TBMM terörü ve İtalya’nın tutumunu kınayan bir kararı oybirliğiyle onayladı.

19 kasım 1998

İtalya Adalet Bakanı Diliberto, terörist başının tutuklanması kararını hafifleterek onayladı. Kararnamede, “kaçmayacağı ve hastalığı göz önüne alınarak, Öcalan’ın evde tutulması’’ öngörüldü.

20 kasım 1998

Sahte pasaport kullanmaktan tutuklanan Abdullah Öcalan, Roma İstinaf Mahkemesi’nce, “tutuklu kaldığı sürenin yeterli olduğu’’ gerekçesiyle serbest bırakıldı. Tutukluluğu süresince bir hastanede tutulan Öcalan, buradan polis kontrolünde Cehennem Vadisi’ndeki bir villaya yerleşti. Terörist elebaşına, “evde serbest olduğu, ancak güvenlik nedeniyle evden ayrılmaması’’ öğütlendi.

23 kasım 1998

Öcalan’ın Sudan veya Libya’ya gönderilme planı ABD tarafından önlendi.

27 kasım 1998

Almanya Başbakanı Gerhard Schröder,Öcalan’ı ülkelerine istemediklerini açıkladı. Aslında Almanya, Öcalan’ı bir koz olarak kullandığı dönemde yargılamak üzere arıyordu. Başbakan Schröder, “İadesini istemiyoruz, çünkü Almanya, Avrupa’da en çok Türk ve Kürt asıllı kişinin yaşadığı bir ülkedir” dedi.

30 kasım 1998

İade dosyası Roma’da: Öcalan’ın Türkiye’ye iadesi istemini içeren 4 klasörden oluşan 900 sayfalık dosya İtalyan yetkililere verildi.

7 aralık 1998

Öcalan, PKK terör örgütünün Fransa’daki eylemlerinden dolayı bir Fransız hâkim tarafından sorgulandı.

16 aralık 1998

Öcalan, İtalya’nın başına bela oldu. Türkiye’de, İtalya aleyhinde gösteriler giderek yaygınlaştı. İtalyan hükûmeti, Apo’nun tekrar geldiği ülkeye, Rusya’ya gitmesini istedi. Rusya bunu reddetti. Bu arada, Roma İstinaf Mahkemesi, zorunlu ikamet kararını kaldırdı, Apo serbest bırakıldı.

16 ocak 1999

İtalyan basını Abdullah Öcalan'ın, Roma yakınlarındaki İnfernetto Mahallesi'ni terk ettiğini duyurdu. 65 günlük Roma macerası bitmişti. fiimdi, başta Türkiye olmak üzere tüm ilgili, ilgisiz ülkelerin casusluk örgütleri Apo'nun peşindeydi. Abdullah Öcalan, İtalya'da kaldığı süre içinde, Türk, İtalyan, İngiliz, Belçikalı, Alman, Hollandalı ve Yunanlı gazeteciler, çeşitli ülkelerden parlamenterler ve avukatların yanı sıra, bir İngiliz lorduyla yüz yüze görüştü. Terörist elebaşı, kaldığı villada terör örgütü yandaşlarıyla da rahatça telefonla irtibat kurdu. Ancak, İtalya'da sürekli tutuklanma tehdidiyle karşı karşıya kalan terör örgütü elebaşısı tekrar bir başka ülke arayışına girdi.

Gidebileceği ülkeler konusunda Güney Afrika, Yunanistan, Rusya, Hollanda, Finlandiya ve Baltık Ülkeleri üzerinde durdu. Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğu "Geldiği takdirde, Roma'daki sürecin benzerinin izleneceği'', İngiltere ise yazılı olarak "Kesinlikle gelme'' mesajı gönderdi.

Bu gelişmeler üzerine, Öcalan 16 ocak günü tekrar Rusya'ya gitti. Moskova'nın 4,5 km kuzeyindeki Rovinrant Havaalanı'na inen terör örgütü elebaşına Rus güvenlik güçlerince ülkeden ayrılması için 10 günlük süre verildi.

29 ocak 1999

Öcalan, 21:15'te emekli Yunanlı donanma subayı Andonis Naksakis eşliğinde "Lear" jetle Yunanistan'a geldi. Havaalanı VİP servisine, uçakta Rus müşteşarının bulunduğu söylendi. Yunanistan Ulusal İstihbarat Servisi (EİP), daha sonra bu kişinin Öcalan olduğunu teşhis etti. Öcalan, geceyi yazar Voula Damianakou'nun başkent Atina'nın 20 kilometre doğusundaki evinde geçirdi.

30 ocak 1999

Öcalan EİP Başkanı Dimitris Stavrakakis'le görüştü. Stravkakis, Öcalan'a ülkeyi terk etmesini söyledi. Öcalan geceyi Naksakis'in evinde geçirdi.

31 ocak 1999

Abdullah Öcalan, "Lear" jetiyle Hollanda'ya gitmesi için Kürt derneklerinin burada uçak sağlayacağını söylediği Belarus'un başkenti Minsk'e hareket etti. Belarus ve Hollanda, Öcalan'ın uçağına iniş ve uçuş izni vermedi.

1 şubat 1999

Öcalan, Rusya'da da istenmeyince, tekrar "Yunanlı dostları'' ve Ayfer Kaya isimli teröristle irtibat kurarak, Yunanistan'a gitti. Burada yine aynı Yunanlı yetkililer tarafından karşılanan terörist elebaşı, havaalanından içeriye alınmadı. Terörist elebaşı, kendisine "aceleyle yer arayan'' Yunanlı yetkililer tarafından bazı yandaşlarıyla birlikte Korfu Adası'na Yunan istihbaratının kullandığı askerî bir tesise götürüldü.

Terörist elebaşı, buradan Yunanlı pilotların kullandığı bir uçakla Hollanda'ya geçmek üzere, Beyaz Rusya'nın Minsk kentine götürüldü. Minsk Havaalanı'nda bir süre kendisini Hollanda'ya götürecek uçağı bekleyen Öcalan, "Avrupa'daki bütün havaalanları kendisine kapatılınca'' tekrar Atina'ya döndü.

2 şubat 1999

Atina’da uçak değiştiren terörist elebaşı, buradan Kenya’ya gönderildi. Kenya’da Yunanlı yetkililer tarafından karşılanan Öcalan, bir süre Yunanistan büyükelçisinin rezidansında barındırıldı.

12 şubat 1999

Amerika Yunanistan üzerindeki baskısını artırmıştı. Türkiye Yunanistan’a karşı hazırlık içindeydi. Öcalan’ın Yunan diplomatik temsilciliğinden uzaklaştırılması gerekiyordu, yerinin bilindiğinden endişe edilmeye başlandı. Öcalan’ın komşu bir ülkeye ya da Kenya’daki bir Yunan Ortodoks kilisesine götürülmesi yönünde görüşmeler başladı.

14 şubat 1999

Kenya güvenlik kuvvetleri, Yunanistan Büyükelçiliği’ni ve büyükelçinin rezidansını kuşattı.

15 şubat 1999

Öcalan, CİA ve MİT’in önceden planladığı operasyon üzerine CİA’nın uyguladığı baskı sonucu Kenyalıların devreye girmesiyle iyice köşeye sıkıştı. Kenyalı yetkililerin rahatsızlıklarını bildirmeleri üzerine, Yunanlı yetkililer terörist elebaşına istediği ülkeye gitmek üzere büyükelçilikten ayrılması gerektiğini söylediler. Terörist elebaşı, Nairobi Havaalanı’nda Kenyalılar tarafından, Türk güvenlik güçlerinin beklediği uçağa bindirildi.

16 şubat 1999

Öcalan uçakta Türk güvenlik yetkililerince yakalanarak saat 03.00'de Türkiye'ye getirildi. Terörist başı, Bandırma üzerinden, yargılanacağı İmralı Adası'na götürüldü. İmralı Adası'nda 31 mayıs 1999 pazartesi günü saat 10.00'da yargılanmaya başlayan ve 9 duruşma ve yaklaşık bir aylık süre sonunuda terör örgütü elebaşı sanık Öcalan, TCK'nın "vatana ihanet'' hükmünü düzenleyen 125. maddesine göre idam cezasına çarptırıldı.

TCK'nın 125. maddesi

"Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hâkimiyeti altına koymaya veya devletin istiklalini tenkise veya birliğini bozmaya veya devletin hâkimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya matuf bir fiil işleyen kimse ölüm cezasıyla cezalandırılır."

TCK'nın 59. maddesi

"Kanunî tahrif sebeplerinden ayrı olarak mahkemece her zaman fail lehine cezayı hafifletecek takdiri sebepler kabul edilirse, idam cezası yerine müebbet ağır hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezalar altıda birden fazla olmamak üzere indirilir."

Son söz Meclis'in

Abdullah Öcalan'ın idam cezası Yargıtay tarafından onaylandı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Öcalan için verilen idam cezası konusunda yürütmeyi durdurma kararı verdi. Bu aşamada Türkiye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararını bekleyecek. Daha sonra idam kararı TBMM'ye, Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu'na gelecek. Karma Komisyon dosyayı inceledikten sonra

Genel Kurul'a gönderecek. İdam dosyası TBMM Genel Kurulu'nda oylanacak. Öcalan'la ilgili karar yargı aşamasında çözülemezse Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Öcalan'la ilgili kararı onaylama ihtimali bulunuyor.

Ek: 2

Tayfun Talipoğlu'nun Abdullah Öcalan'la Roma'da yaptığı ve daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış söyleşinin   tam metni

“Talipoğlu: Bundan sonrasında ne düşünüyorsunuz? Yani şu anda bu evde ne düşünüyorsunuz ? Günlerdir burdasınız sizin hakkınızda yorumlar yapılıyor geldi, gitti, tekrar kaçtı... işte orası, burası falan filan, bundan sonra ne yapacaksınız?

Öcalan: Aynen Türkiye’nin durumu gibi biraz meçhul. Türkiye nasıl bir belirsizliklerle yoğun yaşıyorsa, bizim durumumuzda gerçekten biraz belirsizliklerle geçiyor. Ama kişisel olarak kendi konumumdan ziyade uğraştığım sorun bundan sonra nasıl bir yön alabilir diye sanırım değerlendirmek daha anlamlı olur. Kürt sorunu veya Türk sorunu birisi diğerini doğuruyor. Gerçekten yeni bir aşamaya geldi.

Talipoğlu: Ne gibi bir aşama?

Öcalan: Fazla somutlaşmış değil ama Lozan’dan beri artık bazı aydınlarda dile getirmeye başlıyorlar. Türkiye üzerine Batı istikametinde gelişen yeni bir düzenleme onun da adeta pratikleşmesine doğru gittiğimiz bir süreç demek sanırım çok abartılı değildir.Tabiî bunun içeriği daha önemli, daha çok tartışılması gereken emniyetleri, arkasındaki gerçekler önemli. Bizim kendi payımıza düşeni söylemek zor değil, ama tabiî ben Ortadoğu’dayken dar bir eğitim faaliyetiyle uğraşıldı. Fazla siyasallaşma yok. Yani sınırlıydı.Burada tam tersi dalga dalga bir siyasallaşma hem de uluslararası saflarda. Benim iredeminde dışında gelişiyor.Biraz kendi kendine büyüyen bir kar topuna benziyor.

Talipoğlu: Yani siz bunu hesaplamamıştınız burada?

Öcalan: Tabiî. Dikkat ediliyorsa bütün önemli ülkelerin gazeteleri iki üç sayfa değerlendirme geliştiriyorlar. Yalnız maddî şeylere vurursak bunun ne anlama geldiğini bilirsiniz.Adeta bir köşe olmuş durumdayım. İtalyan gazetelerine bakın, bilmiyorum ama “köşe” Öcalan’dır, yani herhalde Öcalan konusu diye köşe oluşmuş bu gazetelerde.

Talipoğlu: Bu sizi memnun ediyor mu?

Öcalan: Memnundan ziyade anlamı çözmeye çalışıyorum her abartılan şey bir memnunluğun yanında olumsuzlukları da beraberinde getirir. Fakat Avrupa'nın çok ciddi bir biçimde ilgilendiği ve hatta hiçbir ulusal hareket içinde böyle bir ilgilenme yoktur, çok ilginç kelimelerde söylüyorlar 'Biz Roma'ya indiğimizde yüzyılın son devrimcisinden tut da Garibaldi'ye kadar.' Yav hata yapıyoruz işte şöyle bir terörist filan.Kendi kendilerine düşünce üretiyorlar adeta.Ve giderek daha da katlanıyor, nereye kadar sürecek bilmiyorum tabiî. fiimdi şüphesiz bu herkesin senaryosuna göre bir durumda imkân da yaratıyor. Sanıyorum çok yoğun bir ilgilenme de var. ABD'de buna dahildir.Yani biraz benim buradaki konumuma dayanarak herkesin torbasında ne varsa açıyorlar önüne koyuyorlar yeniden karıştırıp bir düzenlemeye gidiyorlar.Yani benim üzerimdeki pazarlıklarda... (kahkaha atıyor) denilebilir.

Talipoğlu: ABD'de umduğunuz gibi destek çıkmadı herhalde?

Öcalan: fiimdi benim sorunum bu da değil. fiu anda öyle fazla destek beklemek de fazla gerçekçi bir şey olamaz. Destek verdim dediğinde de benim fazla inanmam biraz absürtlük olur.

Talipoğlu: Peki bundan sonra ne yapacaksınız yani örgüt devam edecek mi? fiimdi ateşkes anlamsız gibi duruyor şu anda.

Öcalan: Bu bir pozisyondur. Kapat, isterseniz biraz yemek yiyelim.

Talipoğlu: Tabiî...

Öcalan: Kaldığımız yerden devam edelim.

Talipoğlu: Bundan sonra ne yapacaksınız? Yani 1 eylülde önerdiğiniz ateşkesin bir anlamı kalmadı herhalde...

Öcalan: Ona girmeden önce burdaki durumdan bahsetmiştiniz … Belirsizlik var ama giderek işte daha önceden alınan karar İtalyan,

Alman başbakanı arasında Avrupalaşma sürecine gidiyor.Politikleşme yargılama içiçe gelişiyor, tabiî bu yalnız benim için değil ağırlıklı olarak Türkiye için de önemli.

Talipoğlu: Peki Türkiye'nin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz yakalandığınız andan itibaren.

Öcalan: fiimdi sadece bu yakalandı furyası çılgınlığı değil de, Türkiye'nin takip tarzı... gerçekten şüphesiz belli bir politikanın belli bir kararın sonucudur ama oldukça tartışmaya ihtiyaç gösterir.

Talipoğlu: Nasıl?

Öcalan: Ben şüphesiz şimdi fazla değerlendirme yapmak istemem. Baştan beri Ankara'dan çıktığımdan beri bu takiplerin çok ilginç hikâyeleri vardır. Bu takipler ilerde yazılsa inanın her birisi bir romana konu olabilecek kadar anlama sahiptir. Bir nevi de PKK bu takiplerin yanıtıdır.

Talipoğlu: İlginç.

Öcalan: Tarihte de ben bir çarpıcı değerlendirmeyi okudum. Sanırım Hazretî Muhammed'in Hicret'ine ilişkindir ve Roy Maxin Robinson'dur sanıyorum. 'Muhammed' adında kitabı var. Orada dikkatimi çekti, diyor ki: 'Mekke'de bu adamın üzerine gidilmeseydi, aslında fazla etkili olacağı söylenemezdi diyor. Ama bir de şöyle diyor: 'Dengesiz gidiş, tarihin bu en büyük aksiyonuna yol açmada hayli etkilidir'. fiimdi düşünüyorum da biraz demoratik bir ortam olsaydı veya böyle bir takip olmasaydı acaba ben o ortamlardan çıkabilir miydim? Bu soruyu kendime soruyorum (kahkaha atıyor).

Talipoğlu: Yani beni Türkiye'nin takibi mi yarattı diyorsunuz?

Öcalan: Büyük oranda. Yani şimdi bu ilginç bir anlatıma ihtiyaç gösteren bir konu. Ankara'daki çıkışımın gerçekten üzerime geliş tarzının bir sonucu. Yoksa Ankara'dan çıkmak, önemli siyasî amaçla, bu biçimiyle de olmayabilirdi. Olmazdı da belki.

Talipoğlu: Yani yenildiğinizi kabul ediyor musunuz?

Öcalan: fiimdi bu soruya da yanıt... gerçeğimizin içine baktığımızda biraz daha farklı yanıtını bulur. Sanıldığı gibi benim klasik anlamda yani yendim veya yenildim biçiminde bir yaklaşımım yok. Oldukça abartmalı bir değerlendirmedir. Bunun karşısında karşımızdakilerin de bir söylemi var. Ama, şimdiki duruma baktığımda 49 yaşındayım. Gerçekten yani belki de, ben zavallı bir köylü çocuğu olduğumdan (kahkaha atıyor), yalnız bu duruma gelmek, tarihi de zaten ben yazmıyorum. En ender gelişmelerden birisi, bu yenilgi olamaz. Bu bir hadisedir deniliyor. Hani beni imha da etseler yarın, ama öyle bir tarihe yol açtı ki etkileri yüzyıllarca sürüp gider bunun. Abartmasız böyledir. Hatta sıkça kendime sorarım; bu adamlar havak mı derim. Bazen idare elimde. Yetki elimde birazcık. Bu kadar büyük gelişmelerin olumlu sonuçlarını derlemek neden görülmüyor veya bunun ne kadar önemli olduğu anlaşılmıyor mu? Yine kendimi çok düşündüğüm için değil de gerçekten yapabileceklerim var. Artık buna ben bazen ütopya diyorum. Sadece Kürtler için değil, sevdiğim tüm Ortadoğu halkları, kültürleri, Anadolu biçimiyle... Gerçekten burda ütopya da var. Yapabilme gücüne de kendimi biraz ehil görebiliyorum. Öyle sanıldığı gibi elimi kaldırıp şurayı şöyle yıkarım, burayı böyle yemeyinden ziyade, benimki gerçekten varsa bile bu savaşçılık, sorunları adeta ihlal etme, sorunları deşme aracı gibi bir şeydir. Yani başka türlü savaş tanımım yok. Bir vücuttaki yarayı deşmek için, atılması gereken kirli kandır.

Öcalan: Kirli kan atılırken biraz fazla kan aktı gibi ama!

Talipoğlu: Evet. Ondan acı duyuyorum tabiî, yani doğrudur katılıyorum sözünüze. Onu durdurmak için aslında çok özel çaba harcadım ve buna yenilgi, işte gayri diğer biçiminde bir yanıt verildi. Bu çok yanlış. Dediğiniz gibidir. Fazla kan akıtmanın yararı olmadığını görüyorum. Yani bana göre bu eylem gerekliydi, ama savaş anlayışımla bu çok bağlantılı bir husus. Mesela hep böyle düzenli ordulara baktığımda, en gereksiz harcamalar kısmı diye tanım yaparım. Yani ordumuzu şöyle güçlü tutalım, şöyle modernize edelim bana hep şeyi hatırlatır; boş teknikler, boş masraf küpü. Yani işçiler de demeyeceğim, böyle negatif, kazandırmayan işçiler. Örneğin yarın bir şey bile olsa, büyük bir siyasal etkinlik bile olsa,

böyle bir orduya hiç ısınamıyorum. Yani işte, ulusun siyasî gücümüzü, beni korusun falan savaş anlayışımda gerekli ise orada bir organizasyon oluşsun. Bir eylem de gerekliyse orda o eylem, o yarayı deşmek için yapılsın. fiimdi böyle bakınca bu eylemden pişman değilim tabiî ama, eylem siyasî amacını aşsa, örneğin; Özal'ın biraz saygıyla andığım yönü oydu. Bu adam bizimle çok savaştı aslında, dikkat edilirse. 10 yıldır. Bana göre onun ekonomik temelini bizzat sağlamış, Türkiye kendi başına o kadar bir şey gösteremezdi, iflas etmiş bir ülkeydi. Özal gerçekten ekonomiyle bu savaşı finanse eden kişidir. Amerika'nın desteğini en iyi sağlayan kişiydi.

Talipoğlu: Size karşı bir savaş ama.

Öcalan: Tabiî bize karşıydı.

Talipoğlu: Ama çözüm içindi.

Öcalan: Ha onu demek istiyorum. 84'den 90'ların başına gelindiğinde, bana göre bu savaşın ekonomiyle bağlantısını görmek kadar fazla rantabl olmayacağını ve Kürt olayının da bu biçimiyle yok edilmeyeceğini hem dünya bakış açısı, işte hem de gerçekten bu yaptığı büyük, kendine göre büyük ekonomik çalışmaların bir sonucu olarak değersiz gördü ve orada o bilinen tavrı ortaya koydu. fiimdi Türkiye yine bu tavra doğru geliyor. Ben o zaman Özal öldüğünde veya öldürüldüğünde bir söz söylemiştim. Bu Demirel dedim çok kötü yapıyor. 6 yıl aynen bu rakam ağzımdan çıktı, 6 ay veya 6 yıl dedim. Gelecek noktayı korkunç bir acıyla, korkunç bir masrafla doldurarak bu noktaya gelecek. Acı, acı, acı demiştim.

Talipoğlu: Özal sizce öldürüldü mü?

Öcalan: fiimdi tabiî şey, çok yani, bunu benim hiç söylememe hiç gerek yok, Sanırım bir sürü böyle değerlendirmeler yapılıyor, ailesi tarafından da yapılıyor. Çünkü işaretler çoktur.

Talipoğlu: Peki şimdi bir şey söyleyeceğim, bir barıştan söz ediyorsunuz ve barıştan söz ederken şimdi televizyonda birlikte izledik bir operasyon yaşandı yine 17 tane er ölüyor.

Öcalan: Sevinmedim yani, gördüm 17 tane er ölmüş benim burdaki izlenimim neydi, gördüğün gibi operasyonum kapsamlıydı ama hiç kimseye yansıtılmadı. Yani benim ordumdan da 17 kişinin öldüğü büyük bir şeyle anlatılabilmeliydi yani. Bir İnönü Savaşı'nda 5 asker ölmüştür ve halen savaş tarihinde veya Türkiye tarihinde önemli bir savaş olarak geçer. Burada bizim de kaybımız olabilir. Ama bu şimdi ciddi bir olay, yani nereden bakarsan bak, bence taraftarlar çok daha fazla, çünkü orda 15 silah ele geçirilmiştir. Klasik bir usuldür, ele geçirilen silah kadar kayıp veriyorlar. fiimdi bilemiyorum yani bunu gizlemekle belki psikolojik savaş boyutunda bir yararı var denilebilir, ama muazzam gerçeklerin örtbas edilince tabiî kamuoyu oluşmaz. Bu Türkiye'nin bir yöntemidir. Artık fazla üzerinde durmak istemiyorum.

Talipoğlu: Acaba İtalya'nın yani İtalya'ya geldiğinizden bu yana Türkiye'nin sizi takibini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Öcalan: Halk, tabiî söz kaydı takipler meselesi yalnız orda değil ki. Bir takip de biliyorsunuz benim Ortadoğu'ya çıkışımda (kahkaha atıyor). Niye onu sormuyorsunuz? Orası çok önemli bir takiptir. Yani o takipte şöyleydi. Yine bu fiemdin Sakık gibi, fiahin Dönmez diye bizim meşhur itirafçımız var. fiimdi bu Elazığ'da yakalanıyor. Diyor ki: 'Apo Urfa'dadır. Komisere mi söylüyor, valiye mi söylüyor hadi diyor gidelim onu yakalayalım. Bu haberi ben duydum tabiî...

Talipoğlu: Urfa'da mıydınız o zaman?

Öcalan: Evet. Urfa'daydım.

Talipoğlu: Yıl kaç?

Öcalan: Yıl 79. fiimdi...

Talipoğlu: 12 Eylül olmamış yani daha.

Öcalan: Başladım, hem de kısa bir süre içinde. Habire işte basalım gidelim alalım ordan filan. fiimdi yine komünist aracıdır. Yoksa yine...

Talipoğlu: Suriye'de oturuyordunuz?

Öcalan: Hayır Türkiye'de.

Talipoğlu: Yani çoğu zaman Türkiye'de.

Öcalan: Türkiye'de.

Talipoğlu: Çıktınız Ortadoğu'ya.

Öcalan: Ankara'daki olay da öyledir. Ankara'daki o Haki Kare'nin (isim tam olarak anlaşılamamıştır) öldürülüşü o bir 5 haziran darbesi vardır Namık Kemal... (isim tam olarak anlaşılamamıştır) onun gölgesini üzerinde hissetmezsem Ankara'dan çekmeyeceğim yani.

Talipoğlu: Kaçtıkça büyüdüm diyorsunuz yani.

Öcalan: Çok ilginç işte. Ortadoğu'daki bir değil iki değil böyle şey. Artık dedim ya ilerde bu kapsamlı ele alınır. Gerçi günlük olarak tartışıyorlar sanırım her gün aydın demeyeyim. Resmî profesörlerin konusu olmuş, işte neden mark kadar olamadık madem bastıracaktık vurmak gerekirdi filan. İşler bu kadar kolay değil tabiî. Kimisi diyor neden 10 yıl önce aklımız başımızda değildi.

Talipoğlu: Güçlü bir istihbaratınız mı var? Suriye'de bunu sezdiniz mi?

Öcalan: Hayır hayır. Bu meseleyi böyle ele almamak gerekiyor.

Talipoğlu: Nasıl sezdiniz peki, Suriye'den çıktınız. Neye göre sezdiniz? Hadi öbüründe bir itirafçı söyledi bunu. fiimdi Suriye'ye karşı bir baskı yapıldı.

Öcalan: Ama, bunu anlamaya gerek yok ki yani. Gürül gürül Demirel...

Talipoğlu: Suriye hükûmeti mi çık dedi size?

Öcalan: Demirel umut verdi. Parlamentoda her şey yapılmalı denildi ve ayrıca yavaş yavaş askerî hazırlıklar her tarafı aldı. Buna benzer çok sayıda hazırlık vardı. Ve gerçekten hayır yani şu veya bu gücün dayatması iradesinden ziyade kendi karar tarzım olmasa gelişmezdi.

Talipoğlu: Peki niye Rusya?

Öcalan: Biraz önce açıklamıştım.

Talipoğlu: Kayıtta değildik o zaman.

Öcalan: Hayır hayır onu demiyorum. Kayıt için demiyorum. fiimdi olsa olsa bu şeyleri yoklama olarak değerlendirebilir yani belli bir siyasî düzeni yoklama amacına bağlanabilir.

Talipoğlu: Peki İtalya'ya gelişinizi Ruslar mı söyledi?

Öcalan: Hayır.

Talipoğlu: Siz mi istediniz İtalya'yı?

Öcalan: Bütün bunlarda kendi harekât tarzımı kendim belirledim.

Talipoğlu: Peki bundan sonrasında ne olacak? Yani şimdi burdasınız, bu evde rahatsınız mı diyeyim, tutsaksınız mı diyeyim, nedir konumunuz bilemiyorum. Yani şu anda oturduğumuz konuma göre tutsak değilsiniz. Ama sonuç olarak tutsaksınız, kapıda askerler bekliyor işte içeri girerken sanki göz hapsindesiniz gibi. Bundan sonrasında ne olacak? Burdaki şu konumunuz ne yani?

Öcalan: Ben hiçbir zaman tabiî tam özgürüm diyemem. Bu tip ev hapisleri hep Ankara'dan beri yaşadığım bir durumdur.

Talipoğlu: Değişik bir şey yok benim için diyorsunuz yani?

Öcalan: Belki de burdakinin şeyi işte. Siyasî sonuçları çok büyük oluyor.

Talipoğlu: Peki İtalya size çık derse ne olacak? fiimdi bu tartışılıyor, demin haberlerde birlikte izledik.

Öcalan: Onu sizlere sormak lazım veya kestirmem gerekiyor düşünce yoğunluğu içindeyim.

Talipoğlu: Bir karar vermediniz yani.

Öcalan: Ben hiçbir zaman koşullar olgunlaşmadıkça bir karar vermem. Saati gelirse o kararı verebilirim. Bu bir ölüm kararı da olabilir hiç umurumda değil yani. Hemen her şeye karşı rahatım.

Talipoğlu: Nasıl bir ölüm kararı? Yani gene gerilla hayatı mı? Dağa mı çıkacaksınız gene. Böyle bir sözünüz de vardı çünkü.

Öcalan: Dağa çıkma?

Talipoğlu: Hayır yani dünkü avukatınızın açıklamalarında bir seçeneği vardı diyor. Yani, ya İtalya'ya gelecekti ya dağa çıkacaktı.

Öcalan: E tabiî o ayırım her zaman var. fiimdi de var, Rusya'da da var, Ortadoğu'da da vardı. Gerçekten dağı tercih etmemem yolum kapandığı için değil de tereddüt geçiriyorum. Sanırım burada Avrupa'daki koşullar önümüze böyle anlaşılabilinir, doğru yorumlanabilinir gelişmeleri ortaya çıkarırsa ciddi olarak bir siyasallaşma olur. O da şu anlamda olur. Tekrar söyleyeyim; savaş bu kadar olur. Bundan sonra siyasal çözüme doğru adamakıllı girmek gerek. fiimdi bunun tereddütlerini biraz yaşıyorum. Bu bence Türkiye için çok daha önemli çünkü işler gerçekten bu noktaya

giriyor, Avrupalılar da ciddi her şeyden önce. Çok kısa bir süre sonra ABD'nin de bu yönde adımlar atacağı tahminindeydim. İş çok ciddi bir siyasal sürece girecek. Aslında bu Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda da böyledir. Lozan diyorsunuz esas itibariyle. Avrupa'nın iradesinin bir sonucudur. İşler o noktaya geliyor. İşte her gün görüşülüyor.

Talipoğlu: Peki uluslararası mahkeme kurulmasına ne diyorsunuz? Böyle bir mahkemeyi kabul eder misiniz?

Öcalan: Bu da net değil. Fakat ben bu konudaki tutumumu açık söyledim. Yani ortada bir savaş var. Bu savaşta mutlaka gene savaş hukukuna göre belki suçlar olabilir. Bu tartışmaya açılabilir. Ben de üzerime düştüğü kadar açıklarım. Bunları açık söylerim. Terör filan deniliyor. Terör boyutlarını ben de izah etmek isterim. Bu değerlendirmede bulundum. Gelişirse sanırım bu temelde gelişir.

Talipoğlu: Yani sizin inisiyatifinizin dışında gelişen olaylar oldu mu bölgede?

Öcalan: Tabiî oldu. Yani özellikle bu fiemdin Sakık şeyinde bu böyledir. fiemdin'de benim en çok rahatsız olduğum yan, bunun kontrolsüz insan öldürmesidir. Kendi yoldaşlarından sadece onlarcasını kurşuna diziyor. O işte çocuk da öldürse, ona kin ve öfke duymuyorsunuz. Bu çocuk da öldürdü deyin. Bu bir gelenek olarak PKK'da olmuştur. Gerçekten bunun hikâyesi var, 87-88 sürecidir. Bana o zaman şöyle bir haber geldi bir gün. Bir aileye baskın yapılmış, sanırım içinde kadın ve çocukların da olduğu 9 kişi öldü diye. İlk defa böyle bir olay oluyor. Ben de tamamen karşı tarafın işidir bu.

Talipoğlu: Baykabin. (Tam olarak anlaşılamamıştır.)

Öcalan: Yani oralarda bir yerde olabilir. İlk ama bu, 1985'den sonradır. 1986-1987 olabilir. Sonra sarsıldım o olayda açık söyleyeyim yani. Bu PKK çizgisinde gelişmemesi gereken bir olaydı.

fiimdi daha sonra bu savaştır işte olur diyor ya işte fiemdin. O zaman, ki biz daha sonra ismini “4’lü çete” koymuştuk bir ekip vardı. Bu fiemdin’dir. Öbür diğeri Cemil Işık deniliyor, o da hemşerisidir. Bir Kör Cemal dediğimiz birisi var. Bir de fiahin Baliş’te şöyle bir özellik de var: daha önce yol kesici bunlar. Sevmediği insanların torbasının şeyine bombayı koyuyor, patlıyor, bilmem kaç kişi ölüyor. Böyle işleri şey eden bir kişi. O diğeri yol kesiyor. Öbürü de mesela o korucular oluşmadan önce, yardımcı oluyor, hatta o birisinin oğlunu öldürüyor, Sadın Ağa mıydı neydi, yani tabanca vermiş kendisine yardım yapmış, canı bir şeye mi sıkılmış, oğlunu cezalandırmış. Sonra biz şey duyduk, bunlar neyin nesidir, çünkü tüm bunlarla otorite olmak istiyormuş, korkunç bir şey. Daha sonra bilemem, devletin payı bunda var mı yok mu? Bunlar bizden de epey şey ettiler. Mesela bir grup üniversite öğrencisi gelmişti. Kuşkulanıyoruz adı altında yine 5-10 tanesini bu mantıkla öldürmüşler. Büyük yaralar açtı ondan sonra, Türkiye şeyinde de oldu ya bir ara. Öldürelim otorite olalım. fiimdi böyle başladı gerçekten. Yani şimdi T.C. dürüst olsaydı bunu doğru ortaya koyabilirdi. Ben bu eylemi kırmak için bunların dördünü de aslında biz cezalandırdık. fiemdin yargılanma sürecindeydi, şimdi ordadır. T.C.’nin elindedir. Onu şimdi besliyorlar. Teslim olduğunda ben bir şey söylemiştim. “İki uçlu boklu değnek elinde”. Eğer şerefi varsa işte çok hesap soracağız askerlerimizin şeyini yerde bırakmayacağız. O 33 asker meselesinde haydi dedim bir şey yapsın ama yapmayacak göreceksiniz dedim ve dediklerim de oldu. Yani işte savaşta tamam karşılıklı insanlar şüphesiz birbirlerini vururlar. Ama eğer illa hukuka aykırı bir şey varsa bunun payı gerçekten belirleyicidir. Biz bunu içimizde niye kabul etmedik. Kirli kişilik diyordum ben ikide bir buna. Acaba diyordum affedilebilinir mi? Islah olabilir mi? Yıllarca bunu bekledim. fiimdi neden cezalandırılmadı deniliyor. Çünkü çok ilginçtir dikkatimi çeken bazı şeyler var ve bunun meselesi onun için önemli. Bazı dost güçler, bundan 2 yıldan fazladır darbeye bile girdiler. fiimdi çok şikâyet ediyorlardır. Bilmem bize de iftira ediliyor filan. Ama öldürülmemesi için hatta bize gelsin, ki bunlar bazı devletlerdir. fiimdi, bütün belirtiler şunu gösteriyor. Özal’ın işte o bizimle geliştirmek istediği ateşkes süreci ordu içinde baltalamak isteyenlerden tutalım, PKK içinde sahte bir önderlik, vukuu mutalize (tam olarak anlaşılamamıştır). Nikaragua’da öyle bir

şey var, ona benzer bir şey oluşturmak isteyen sarmabede (tam anlaşılamamıştır) bu konuda bilgi sahibidir. Böyle bir arayış içinde bu adam değerlendirilmiş, özellikle 93'den itibaren, ki bu tarih önemlidir, çünkü bu tarih yeni bir konseptin uygulandığı tarihtir, ki çok açıktır, sanırım bunu şeyler çok iyi açıklar, Hanefi Avcıgiller'in değerlendirilmesinde de vardır, Çillerler'in Özal sonrası iktidarı ele alış tarzıdır, Doğan Güreş'in Genelkurmay başkanlığında. Ben İsmet Berkan'ın bir yorumuna dikkat çektim. 1991-1992 şeyinde bu konsept geliyor Özal kabul etmiyor. Yine Eşref Bitlis olayında da, o da bu konsepti kabul etmiyor. Bunlar çok açıktır ve 1991-1993 arasında şiddetli bir çatışma vardır. Bir taraf işte Demirel'dir hatta İnönü'dür bana göre, yani klasik bu Özal politikalarını, Özal kadrolarını tasfiye etmek isteyenlerdir. Bir de Özal'ın direnci vardır burada. fiimdi, asıl 1991'de uygulanması gerekir bu konseptin. Doğan Güreş'le birlikte. Özal gerçekten orada, muhtemelen Eşref Bitlis Paşa gibi bazı generaller de tam ikna olmuş değillerdir. Doğan Güreş bastırıyor ve o bilinen tasfiye süreci başlıyor ama sınırlıdır, Özal'ın ölümüne kadar dikkat edilirse faili meçhul azdır, ordu içinde çatışma azdır, bu iş adamlarının şeyi azdır, çünkü Özal burada bir engel onun aşılması için çok çaba harcanır, o zaman yine bildiğiniz gibi 1991'de özellikle şimdi bu Özal engelinden kurtulmak için ANAP'ın, Mesut Yılmaz'ın eline verilmesi var. Sen de mi Brütüs diyen Özal'dır yani. İzlemişsinizdir o zaman, ANAP'ın Mesut Yılmaz'ın eline geçirilişini. Bu oyun yine o zaman Genelkurmay'ın ANAP içindeki operasyonuydu. Ve konsept içindi. Bu konsepte ANAP'ı yani daha doğrusu Özal engelidir. Ondan kurtarıp hazırlamak için ve Mesut 6 ay mı başbakanlık yaptı o dönemde, ürktü geri çekildi. Mesut bu durumu çok iyi bilir. Ardından işte bildiğiniz gibi 1991 sonu herhalde onunla birlikte hemen Cizre, Lice şeyleri 1991'de başladı. Bu konseptin uygulamalarıydı. 1992'den itibaren halen şimdi halen Jandarma Kuvvetleri Komutanı Bitlis'tir ve köy boşaltılmaları, o faili meçhul cinayetler o kadar yaygın değildir. Çatışma biraz daha şiddetlenir. Benim o zaman, açık yani söylemekte hiçbir mahsur yok. Bu görüşme sürecini gördü Özal, elini göğsüne vuruyordu, özellikle Bitlis Paşa için. O diyordu benden yana, Güreş ortada anılıyor. Aynen onu bana birisi gördüğü gibi anlattı. Özal'ın ağzından çıktığı gibi anlattı ki benim kesinlikle bundan

yana bir kuşkum yok. Çünkü o adam yabancı bir kişi, yani Türkiye'nin iç politikasına göre konuşacak birisi değil. fiimdi orada ciddi bir tasfiye süreci yaşanıyor. Onun için diyorum Özal'la bu noktalandıktan sonra iktidarı dizginsiz ele geçirenler bu 1993'le birlikte önce o DEP'i kapatmak, ardından o işadamlarını vurma, ardından çığ gibi faili meçhul, köylerin muazzam boşaltılması. Çiller tavırlarını anlamak istiyorsanız, İnönü'nün geri çekilmesini anlamak istiyorsak, bunları bilmek gerekiyor. Onun için diyorum ben o sürece ilişkin değerlendirmemi yaptım. Aynı noktaya gelinecek, fakat çok büyük kayıplara yol açarak. Bu konuda araştırmaya değer. Biraz gazeteciler anlatıyorlar 'Susurluk' adı altında bir şeyler söylenmek isteniyor ama, çok sınırlıdır ve esasta özü söylemiyorlar. Söylenilmek istenilen şeyler birbirlerini tasfiye etmek isteyenlerin iddialarıdır. Esas için mekanizması sistemi kesinlikle dile getirilmiyor. Bir gün bunlar çok net anlatılacak ve zannediyor musunuz acaba? Gerçekten böylesine bir büyük siyasallaşma süreci başlar mı? Bu bizim 1 eylül barış sürecimiz ciddiydi. Ben halen merak ediyorum yani bize o önerileri geliştirenler nerede? Çünkü ben o sürece kendi adımımla girmedim. Bana çok akıllı ölçülmüş biçilmiş öneriler
getirildi.

Talipoğlu: Bir dakika Türkiye'den mi?

Öcalan: Tabiî. Adam çıktı Avrupa'ya, o bizimle diyalogda arabuluculuk eden ve öneriler getirdiğinde ben dedim kesinlikle üzerinde durmamız gerekiyor.

Talipoğlu: Yani hükûmetle mi Türk hükûmetiyle mi?

Öcalan: Hayır. Hükûmet değil. Ağırlıklı ordu. Ki yalnız olmasa da böyle bir çevre. Hükûmetin fazla bilgisi olabileceğini sanmam.

Talipoğlu: Bu bir kişi miydi, bu arabulucu?

Öcalan: Evet. Fakat kesinlikle getirdiği öneriler çok düşünülmüş, kesinlikle bir kurmayın elinden çıkan öneriler paketidir. Kelime hatası

bile yok. İyi düşünülerek geliştirilmiş bir öneriler paketidir. İstiyorlardı işte. Bir ateşkes vardı.

Talipoğlu: Sivil miydi bu arabulucu asker miydi?

Öcalan: Kendisi sivil fakat bağlı olduğu çevre sanıyorum ki askerdi. Kendisi bir gün konuşur bunları yani.

Talipoğlu: Siz isim vermiyorsunuz yani?

Öcalan: Gerek yok. Zor durumda kalabilir. fiimdi bu önerileri yapanlar ya gerçekten bir çevredir diyelim bir politikanın veya bir gücün sahibidirler. Ya da bize büyük bir taktik yapmak istemişlerdir. Ben buna tam netleştiremedim ama oldukça benim için hâlâ bir soru işaretidir. Aslında iyiydi, yani bu son şeye girmeden önce...

Talipoğlu: Siz yüz yüze görüşüyor muydunuz?

Öcalan: Hayır. Arabulucuyla. Bu son hamleye Türkiye'nin girmeden önce eğer farklı bir eğilimse sanırım onlar işi gerçekten 1993 gibi bir siyasallaşmaya kanalize etmek istiyorlardı. Zayıf çıktılar, başarılı olmadı. Diğer ekip bastırdı. Diğer ekip derken bunda cumhurbaşkanının demagojisi vardır, rolü vardır. Bu mevcut hükûmetin rolü vardır ve ordu içinde de bu yeni Genelkurmay başkanının belki rolü olabilir. Artık ben bu konuda yine kesin bir şey söylemiyorum. Ama ağırlık biraz sola doğru kayıyor.

Talipoğlu: Peki şimdi size bir şey soracağım. fiimdi Türkiye'de bir savaş yaşandı diyorsunuz. Geldi geçiyor, yaşanıyor. Peki siz Türkiye Cumhuriyeti başbakanı veya Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili biri olsaydınız ve karşınızda Abdullah Öcalan olsaydı ve şu konumda ne yapardınız? fiimdi eleştiriyorsunuz bir tüm olarak ama bir onların yerine koyarak düşünürseniz, barış için ne yapardınız?

Öcalan: fiimdi barış için bu öneriler uygundu aslında.

Talipoğlu: Getirilen öneriler.

Öcalan: Tabiî uygundu. Kesinlikle.

Talipoğlu: Bunlar yazılı mı getirildi size.

Öcalan: Tabiî. Yazılıydı. Var, dökümanları var. İstenilirse sanırım verilebilir de. Bizim Kani, arkadaşlar bunları bilir. 5-6 sayfa ve her birisi de tekrarlayan önerilerdir. Yani oyun da olabilir. İyi niyetin gereği de olabilir. fiimdi o ciddi bir girişimdi ve onu demek istiyorum. İşte bu içine girdiğimiz süreci önleyebilirdi bu. Eğer o öneriler dikkate alınsaydı.

Talipoğlu: Peki şimdi o önleyemedi?

Öcalan: Önleyemedi.

Talipoğlu: fiimdi ne yapacağız, barış için ne yapacağız?

Öcalan: Hamle yapanlar yaptı, kılıcını çekenler çekti. fiimdi belki biraz gerildim ama herhangi bir yerimi ısırmadı. Hatta diyebilirim ki yani en büyük operasyon olmasına rağmen, fazla hasar vermek şurda kalsın, çok önemli gelişmelerin başlangıcı olma gibi bir şey çıkıyor karşımıza. Oldukça yeni, çok yönlü gelişmeler çıkıyor karşımıza.

Talipoğlu: Peki hazırlıklı mıydınız bu sürece?

Öcalan: Değildik tabiî. Dedim ya bizim PKK tarzında hep bir dayatma olacak, biz de ona göre hazırlanacağız.

Talipoğlu: Peki biraz önce kayıtta değilken, ben Türkiye’ye dönsem dediniz, bir söz söylediniz.

Öcalan: Evet, bir hafta içinde bu kitle psikolojisini tersine çevirebilirim dedim. (Kahkaha atıyor.)

Talipoğlu: Ama çok aleyhte de propaganda var. fiehit aileleri şunlar, bunlar.

Öcalan: fiehit aileleri meselesi çok zalimce tersyüz ediliyor.Çok yabancılaştırılmış bir mesele. Dev gibi bir ordu. Her türlü teknik ellerinde. Bu bir avuç gerilla. Peki o dağda ne arıyorsun? Biraz onu düşünmek zorundalar. Bunlar Kürt kimlikli insanlar.Biraz dağda özgür kalmak istiyorlarsa senin askerinde bu kadar vicdan varsa gitmesin üzerine. Bizim öyle uzun silahlarımız yok. Kellesini keseceğim, asacağım dersen, şehit ailesi düşünmeli bu ne çılgınlıktır demeli. Bu dağda ne işiniz var diyebilmeli. Saldırmasalar bir tanesi ölür mü? Biz halen bir saldırıyla tek bir asker öldürmüş değiliz. Hepsi savunmada hepsi ölmemek için öldürdü.

Talipoğlu: Peki diyelim ki asker gitmedi, dağda öyle dolaşacaklar mı? Yani amaç ne olacak o zaman?

Öcalan: Dedim ya, siyaset devreye girmek zorunda. Çok açık, şunu Türkiye'nin kabul etmesi gerekiyor. Demirel daha geçende de Avusturya'da Kürt sorunu yoktur dedi. fiimdi bunu ben söylemiyorum. Bu dünya Kürt varlığını kabul etti.Fiiliyatta Türkiye'de görüyor. İşte bu kanı bu şehit analarının hesap sorması gereken bu zihniyettir.Var olan bir şeyi, tüm dünyanın kabul ettiği bir şeyi, sen gidiyorsun ta Avrupa'nın merkezinde yok diyorsun. Ve bir terör vardır onu da yok edeceğiz. E peki bütün PKK'nın sebebi bu anlayışın ta kendisi değil mi? Dünya kadar örneklerini verebilirim. ETA dedi ben ateşkes sağlıyorum. İspanya başbakanı bir gezisini yarıda kesti geldi konuyu değerlendirdi ve şimdi de çözüme doğru gidiyor. İRA ateş kesiyorum dedi, olağanüstü sosyal süreç başladı. Ve yürüyor. Filistin'de de keza böyle. 2 000 yıllık düşmanlıkları vardı İsrailoğulları ile Filistinli Araplar arasında. fiimdi hem bin yıllık kardeş ki öyledir, Türkler Anadolu'daki varlığı kesinlikle Kürtlerin omuzunda veya Kürtlerin kendileriyle bilinen ilişki biçimlerinden kaynaklanmıştır. Bu çok açıktır. Alpaslan ordusundan tutalım, Yavuz'un bilmem imparatorluk hamlesine kadar. Mustafa Kemal neden İzmir'den başlamadı da geldi kendisi Kürt şeyhlerine ve aşiret reislerine, beylerine el öper. Bunlarla başladı. Yani şunu demek istiyorum, Kürtlerin varlığı tartışmasızdır. fiimdi

neden bunu bu kadar inkâr edeceksin. Diyeceksin ki kaba gücüm fazla. fiimdi kaba güç teorisi faşist bir teoridir. Ve buna katılanların da sonunu korkunç kötü getirmiştir. Bu çok önemlidir bence. Kamu kesinlikle bu noktada aklını başına almalıdır. fiehit anaları en başta olmak üzere aklını başına almalıdır. Sen 4 000 yıldır bu topraklarda olan bir halkın kökünü kazımak istiyorsun. Yoktur diyorsun. Yani hiç mi vicdan yok bu insanlarda. 1 000 yıldır size itaat etmiştir bu halk. Halen de ırgattır, işçidir halk, memurdur hepsi itaat ediyor. Sen bunlara bir ad çok görüyorsun. Dünyada küçük azınlıklar için bile bir şey varken artık modadır, kimlikler verebiliyorken, sen silecem diyorsan, işte şehit anaları veya askerlerin kanının altında bu anlayış yatar. Ne kadar üzüldüğünüz ve ne kadar zorda kaldığınız ortada. fiimdi hayret etteğim nokta; Türkiye'nin o kadar profesörleri, o kadar aydınları ve o kadar politikacıları var bu basit gerçeği neden bir türlü kabul etmek istemiyorlar. Diyecek, sonuç yok etmektir. İşte bu tehlikelidir. Açıkça söyleyeyim. Benim de gücümün temelinde bu var. Yani bir görüşün ısrarla savunucusu olduğum için bu durumdayım. Avrupa'da da yarın şimdi beni kabul edecekler. İşler oraya doğru gidiyor. Neden? Sorunun sahibiyim ve sorunun tarafıyım ve gerçekçi yaklaşıyorum. Barışçıl da yaklaşıyorum. Avrupa'nın ölçülerine göre de yaklaşıyorum. Bir güç kazanacağım çok açık.

Talipoğlu: Peki bu gücü kazandığınızda, toprak talebiniz mi olacak, ne yapacaksınız? Türkiye'den ne istiyeceksiniz siyasî süreç olursa?

Öcalan: İşler oraya gidiyor. Fakat burada benim bir parçalama planımdan ziyade ki Avrupa'da son derece bu noktada doğruya doğru geliyor. Bu da kültürlere geniş özgürlük, parçalanmadan farklılıklara özgürlük, Avrupa'da kesinlikle bu konuda sanırım bir politik çerçevede anlaşmaya gidebilir. Türkiye'nin de geleceği nokta budur. Ben sanmıyorum fazla direneceklerini.

Talipoğlu: Yani bu bir federasyon şeklinde falan değil öyle mi?

Öcalan: Aslında kısmen bu Mustafa Kemal'in de düşüncesini de işgal eden bir konuydu. Muhtariyet mi olsun, şu mu olsun fakat karar veremedi. O Cumhuriyet'in başlangıcında, sonra da milliyetçilik

fazlaca gelişir ve unutulur gider. Cumhuriyet'in kuruluşunda da bu sorun vardı. fiimdi işler tekrar o noktaya geliyor. Aslında eğer siyasallaşma ve diyalog süreci başlasaydı, gerçekten üretken projeler çok kapsamlı ortaya konulabilirdi. Yani hiç öyle korkmalarına gerek yok. Ben o anlayışta da, son vatan parçası bölünüyorda da, Türklük yine büyük bir adım. Anadolu Türklüğü diyelim belki bir gerçeğe göre azalmıyor da gerçek rakamına ulaşıyor. Ama diğer yandan tam 250 milyona yakın dünya Türklüğü var. Kaldı ki sayı 500 milyon olmuşken el neder yani. Çinlilerin nüfusu 1 milyar 300 milyondur. Ve baş belası olmuş. Baha bile boynuz azaltmasına girdi. (Kahkaha atıyor.) fiimdi senin bir oğlun olsa güzel büyütmek istemez miydin? 10 tane bizim Kürt ailelerinde olduğu gibi. Yoksa onlar ağır sorunlarından ötürü mahvolsa mı iyiydi? Bana göre zaten bu dünya fazla nüfus kaldırmıyor. Çok açık ağır bir nüfus sorunu var. Aileler zaten çok yoksul. Nüfus kaldıramıyor. Zaten Türkiye fazla büyümüş. Nüfus kaldıramıyor. Yani Kürtler gitsin kendini homojen etsin demek İstanbul'un kurtulması demektir. Gecekondularında o çapraşık kültürel ve yaşam farklılıklarından kurtulması demektir. Bu çok açık. fiu an en ağır sorunlardan birisidir bu.

Talipoğlu: Türkler çekilirse İstanbul kalmaz o zaman.

Öcalan: Hayır İstanbul paylaşılsın demiyorum. Gönüllü asimilasyonlar her zaman iyidir. Ben buna karşı filan değilim. Ama anormaldir. İstanbul'da, Adana'da bu metropollerde aşırı gecekondulaşma şehir yaşamını zehir etmiştir. Çünkü altyapısı yok. Çünkü onu besleyecek bir sağlık imkânları, eğitim imkânları yok. Bu dar milliyetçi anlayışlı yani Kürdü alır orada eritiriz yok ederiz.

Talipoğlu: Peki Türkiye'de şu anda televizyonlarda öğretmen ölümlerinden bahsediliyor.

Öcalan: Onların hepsi demagoji. Öğretmen öldürsek, sivil öldürsek millet der ki bin rakamını da yakalayabiliriz. Bu öğretmen, sivil mantığını ben size izah ettim. fiimdi niye bir tane öldürülmüyor. Son özellikle fiemdin'den sonra veya benim son aldığım tedbirlere göre son 2 yıldır bir öğretmenin öldürülüşünü duydun mu? Hatta bir

sivilin... Dün bir ara baktım, sanmıyorum bizimkiler olsun. İslamcılardır. Bunlar polis için çalışıyor. Yani bir-iki provakatör. Veya ne idüğü belirsiz kişiler. Yapabilirler ama benim eylemimde bu yoktur. Çünkü din bunu görmüyor ki. Kaldı ki dünyada her gün sivillerin imha edildiği İrlanda'da bile nasıl öldürüldüğü ortada. Biz yapmadık bunları. Bu böyle bilindiği halde bir iftira. Apar topar dosya buraya yollayarak devredecekler. 30 kişinin öldürülmesi sen kendin diyorsun. Ben 20 000'i öldüremem. Bunlar çok abartmalı ve devlet adamlarına yakışmayan şeyler ve kendilerini küçülttüler. İşin ciddiyetini kendileri allak bullak ediyor. Türkiye gerçekten hem mevcut dünyayla özellikle AB sistemiyle hatta ABD dahil o ilişkilerini anlamlı kılmak istiyorsa bu son çılgınlıktan vazgeçmelidir. Israrla sorduğunuz soruya tekrar geleyim. Buradaki duruşumun biraz bu süreçle de bağlantısı var. Sanırım Avrupalıların benimle ilişkilerini ayarlaması da bu süreçte bir rol oynayacaksa sanırım statü gelişir...

Talipoğlu: Yeni bir Arafat statüsüne gelir mi?

Öcalan: fiimdi onun yoğun tartışmaları, görüşmeleri var. Arafat demeyelim de yani bu Kürt sorununun kendine göre orijinaliteleri var. Eğer Türkiye fazla zorlamazsa bana göre bu bir fırsat.

Talipoğlu: Çok mu zorluyor Türkiye?

Öcalan: Türkiye'nin Avrupayı nasıl rahatsız ettiği ortada. Hem abartmalı hem çok mantık sınırlarını zorluyor.

Talipoğlu: Nasıl?

Öcalan: Ortada. Son 15 gündür Türkiye'de olup bitenlere bakın. Çılgınlık derecesinde, histeri derecesinde saldırganlıklar oluşuyor.

Talipoğlu: Yani peşinize düşmesin mi Türkiye?

Öcalan: fiimdi tek o olsa ne diyeyim? General Trikopis yenildi. Mustafa Kemal serbest bıraktı. Meşhurdur Alparslan Romen Diyojen'i yendi. En ufacık bir şey yapmadı, bir gün gözaltına almadı.

Serbest bıraktı. Her gün diyorlar ki askerî olarak yenilmiştir. Askerî olarak yenilmişsem, Avrupalara da artık yol almışsam. Yenilmiş bir insanın peşinden böyle koşulur mu? Mustafa Kemal Çerkes Ethem yenildiğinde peşine düştü mü? Burada da bir çılgınlık var. Madem yenilmişim, ki kendileri bunu söylüyor. Hadi beni Ortadoğu'da yaşatmadı bırak Avrupa'da şey edeyim. Neden bu kadar korkuluyor ve neden bu korkunç takip. Bu doğru değildir. Bu takip şimdiden beni güçlendirmiştir. Sonu yoktur ve insanca da değildir. Hiçbir savaş mantığı içinde de yeri yoktur. Bunu böyle ele alacaklarına sizin gibi veya şey gelse diyelim. Benimle şimdi Avrupalılar görüşme sürecine gireceğine Türkiye devleti bir-iki adamını devreye soksa herhalde en iyisi olur. Ha burada kimin dış kökenli olduğu, kimin Türkiye için kötü düşündüğü ortaya çıkar. Ben demiyorum anlaşma imzalamasın, ama ciddi bir sorunla Türkiye karşı karşıya. Ortada bu çılgınlık yüzündendir. 30 000 kişinin olduğu yerde savaş vardır. 30 000 kişi terörle izah edilemez. Bir savaş bilançosu Kurtuluş Savaşı'nın kayıpları biliyorsun 5 000 civarındadır, onun 6 katıdır bu.

Talipoğlu: İtalyanlara yük olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Öcalan: fiimdi bu ekonomik boyuttan ziyade bir insanî boyut. fiimdi insanî boyut öne çıkıyor. Yarın Avrupa'da da öne çıkacak. Türkiye bunları da şimdi görmek zorunda. Çünkü bu ağır sorun Avrupa'ya da ihraç ediliyor. O açıdan insanî boyut, siyasî çözüm giderek yaratılacaktır. Tabiî buna girmeden önce buna hükûmet edenler şu anda devleti yönetenlerin altyapısını izah etmem gerekiyor. O açıdan fazla insan umutlu olamıyor. Sırf bir koltuk için neler neler yapıldığı, kaset hikâyelerinde çarşaf çarşaf ortaya dökülmüştür. Bunlardan bir şey ummam çok zor. Zaten onun için anlattım. 1993 öncesi yapılan tasfiyeler var. Barış süreçlerinin dinamitlenmesi filan var. Ve suçların örtbas edilmesi için saldırmak zorunda. Çünkü şunu çok iyi biliyorlar. Ben bunu ileride çok iyi açıklayacağım. Biliyorlar bu deşilirse halk bunları yaşatmaz. Bunlar duydukları korku yüzünden üzerime bu kadar geliyorlar. Yani suçlu, suçunu örtbas etmek için. Çok korkunçtur, tarihten örnekleri çoktur. Mecburî bir histeriktir bu. Zalim,zulüm, sömüren şimdi kendini gizlemek için işte yeni dinin sahibi en büyük tehlikedir. Aslanlara yedirelim. Roma'dayken o

arenalar meselesi vardı. Gidin dedim arenalara. Aslanlar nasıl insan yemişlerdir. Anılarınızı tazeleyin, şimdi öyle bir yaklaşım.

Talipoğlu: İtalyan yemeklerine alıştınız mı?

Öcalan: İtalya'yla benim fazla bir şeyim yok. fiu anda Roma'yı düşünecek durumda değilim. İtalyanlar için söyleyebileceğim yediklerim içtiklerim için teşekkür ettim. Saygılı olmak zorundayım. Yasalarına da yine saygılı olmak zorundayım. Çok kötü bir tavır alacaklarını da sanmıyorum. Bekliyorum onların tavırlarını.

Talipoğlu: Ama Avrupa'nın sizi Türkiye'ye göndereceğini düşünmüyorsunuz herhalde hiç?

Öcalan: fiimdi sorunu böyle ele almak yerine, acaba gönderilmeyi ben nasıl karşılarım orası çok önemli.

Talipoğlu: Nasıl karşılarsınız?

Öcalan: Bu bana kalsın yani. Görünen gerçekten önemli sonuçlara götüreceği açık. Ben hâlâ şeyi örgütlemedim dikkat edilirse. Örgütleyebilirdim de. Zor herhalde, 45'i aşkın kişi kendini yaktı. Bazıları intihar eylemleri sistemini geliştirmek istediler. Ben hemen başlamadım. Bu kitlenin içine, ben çok özel olarak herhalde bazı intihar ki çoğu dolu bizde burada gönderebilirdim. Haydi onlar böyle saldırıyorsa her gün sizde gidin içlerinde bomba patlatın ve durdururdum. O kitle selini ama yine de yanmadım. Yani bizi çiğ çiğ yemek isteyenlere bile bizim başımız amaçlarımız ortadadır.

Talipoğlu: Teşekkür ederim."

Ek: 3

Abdullah Öcalan’ın DGM savcıları tarafından İmralı Cezaevi’nde, alınan ilk ifadeleri

Sanık ifade tutanağı

Sanık: Abdullah Öcalan, Ömer ve Üveyş oğlu, 1949 doğumlu, Halfeti ilçesi, Ömerli köyü nüfusuna kayıtlı olup, silahlı çete PKK’nın başı.

Soruldu: Türkiye toprakları üzerinde müstakil bir Kürdistan devleti kurmak için silahlı eylemlerde bulunan PKK örgütünün eylemleri sonucunda 30 000 küsur güvenlik görevlisi ve sivil insanın öldüğü, bu ölümlere kurucusu olduğunuz örgüt militanlarına çeşitli kanallardan talimat vererek sebep olduğunuz anlaşılmıştır.

Cevap: PKK örgütünün kurucusu olduğum doğrudur. Yine bu örgütün önderliğini yaptığım, benim önderliğimde Türkiye toprakları üzerinde silahlı bir mücadele başlattığım da doğrudur. Başlangıçta gerçekten Kürdistan devleti kurmak gibi bir kavramımız da vardı. Bu da doğrudur, ancak gelişen süre içerisinde müstakil bir Kürt devleti kurmak değil de, Kürtlerin de Cumhuriyet'in kuruluşunda rol almış bir halk olarak özgür olduğu bir ortam içerisinde birleştirilmesi sonucuna vardım. Bu temelde ekonomik, sosyal ve siyasal ve kültürel özgürlüğünü elde etmiş olarak bir arada yaşayabileceği sonucuna vardım. Yakma eylemleri ile ilgili olarak kendini yakanlara ben kızıyorum, öfke duyuyorum bunu terk etmelerini önemle vurguluyorum.

Soruldu: "Yakılacak bir şey varsa o kutsal canınız değil, yakılması gereken kişi ve kurumlardır demişsiniz", bu konuşmayı MED televizyonunun 13 aralık 1998 günü yaptığı programda yapmışsınız. Bu konuşmanızın arkasından Van ilinde Hamdiye Kapan isimli PKK militanı Van Orduevi'nden geçmekte olan ve İl Jandarma Asayiş Komutanlığı personelini taşıyan askerî servis aracına intihar türü saldırı düzenlemiş, 14 asker ile 10 vatandaş yaralanmış 1 vatandaşımız da ölmüştür. fiimdi kendinizi yakmayın, sizi yakanları yakın demeniz özgürlük temelinde bir arada yaşama düşüncenize aykırı değil midir?

Cevap: Benim MED televizyonunda kendinizi yakmayın sizi yakanları yakın dediğim doğrudur. Bu konuşma da bana aittir. Bu konuşmamın özgürlük temelinde bir arada yaşama düşüncesine de aykırı olduğunun farkındayım ama ağır bir ortam içerisindeydim ve konuşmamda kastettiğim de Türk güvenlik kuvvetlerine saldırı düzenlenmesi değildi. Nitekim bu eylemi düzenleyen mahallî sorumlular ile görüştüm. Bu kabil eylemlerin yapılmamasını istedim. Bu talimatımı yani Türk güvenlik birimlerine bir şekilde saldırı düzenlenmesi talimatını Hakkari ilinde olan kadın bölge sorumlumuz Pelçin koda verdim. Pelçin kodun açık kimliğini gerçekten bilmiyorum dedi. Ayrıca ben bu konuda intihar eylemlerine girişmeyin diye genel bir talimatta verdim.

Soruldu: Hamdiye Kapan’ın Van Orduevi’nde yaptığı saldırıdan sonra örgütün bölge kadın sorumlusu Pelçin kodla konuştuğunuzu ve bir daha bu şekilde Türk Güvenlik Birimleri’ne saldırı yapılmaması talimatını verdiğinizi söylüyorsunuz ancak bu tarihten sonra 25 aralık 1998 günü yine MED televizyonunda yaptığınız bir başka konuşmada “Bu işler böyle gelişir ve onlar Türkiye metropollerinde olacaktır, ben böyle sivil insanlara zarar gelmesin diye canını bağlayıp bir işgal sürüsü ortamında patlatana yarın onu duyarsız ve faşist hükûmetleri destekleyen Türklerin ortasında patlatacaklar bu böyledir ve yüzlerce de patlatılacaktır” dediğiniz ve bu konuşmanın arkasından 15 ocak 1999 günü İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nce Yücel Likbay sahte kimlikli Adem Likbay ve Zeki Bilici sahte kimlikli şahısların yakalandığı, şahısların yapılan sorgulamalarında yine bu tür intihar eylemlerini gerçekleştirmede kullanacakları 8 adet fabrikasyon yapımı TNT kalıbı, ayrıca 3 adet el yapımı TNT, 6 adet TG-7 antipersonel roket mermilerinde kullanılan patlayıcı bloku yakalandığı anlaşılmıştır.

Cevap: 25 aralık 1998 günü MED televizyonu programında şimdi bana okuduğunuz konuşmayı yaptım. Bu doğrudur. İtalya’da yakalanmamdan sonra ortam bizi çok bunalttı, bizi çiğ çiğ yiyeceklerine dair haber aldım. Bu konuşmamı duygusallıkla yaptım, ama bu konuşmamdan sonra ayrıca böyle bir eylem yapın diye talimat vermedim.

Soruldu: 18 haziran 1996 günü Panel programında “Önümüzdeki aylar sıcak geçebilir, öz savunmalarını evlerinde, mahallelerinde, köylerinde yapmalarını diliyorum. Bu ara korucuların çok dikkatli olmalarını söylüyorum. Onlara yönelik bir af çağrımız vardı. İlişkilerini geliştirirlerse bizimle onları olduğu gibi güneye de çekeriz ve gerilla savaşı saflarına da alırız. Hiç çekinmelerine de gerek yoktur. Ayrıca savaşta da üzerimize gelmezlerse onları hedeflemek gibi bir durumumuz olmayacaktır, en azından ateş etmezlerse biz de kendilerine yönelmeyeceğiz ama çok azılı olan, ısrarla üzerimize gelenlerin de bu halk içinde asla yerinin olmayacağını bilmeleri gerektiğini vurguluyorum”, dediğiniz bu konuşmanızdan sonra

koruculara yönelik saldırıların arttığı, mesela 8 kasım 1996 günü Hakkari Çukurca'da militanlarınızın yaptığı saldırı sonucu 12 geçici köy korucusunun şehit olduğu, bunlarla birlikte 5 vatandaşımızın da hayatını kaybettiği, 9 geçici köy korucusunun yaralandığı anlaşılmıştır.

Cevap: Korucular üzerimize en çok gelen bir gruptur. Bana okuduğunuz konuşmayı Panel programında yaptığım doğrudur. Konuşmamda da üzerimize gelmedikleri takdirde onlara saldırmayacağımızı belirtmiştim. Onlar bize saldırdıkları için korucular hedef alınmıştır.

Soruldu: Saldırı olduğu takdirde koruculara saldırılacağını söylüyorsunuz ancak olayımızda korucuların size tevcih edilmiş bir saldırısı yoktur. Normal vatandaşlarla birlikte minibüse binmişlerdir, muhtemelen köylerine gitmektedirler.

Cevap: PKK'nın şiddet anlayışında şimdi bahsettiğimiz olay gibi sivil vatandaşlara yapılan saldırılarda çok olmuştur. Bilhassa 1987 yılından sonra bu yoğunlaşmıştır. Ben bu saldırıları tasvip etmiyorum, yarı çete anlayışıdır, önüne geçmek için büyük mücadele verdim ancak başarılı olamadım.

Soruldu: 17 nisan 1998 günü Panel programında "Kasap et derdinde koyun kendi derdinde, şimdi bizim turist hedeftir, değildir demeyeceğim ama şüphesiz Türkiye'de bir savaş var, özel turist hedefleri diye bir hedef yok ama ekonomi de bir hedeftir eğer işler daha da sıkışırsa bu tür hedeflere insan demiyorum, turist demiyorum turizm ekonomisine elimizden geldiğince, turiste zarar vermemeyi amaç edinerek, bu günlerde bunun arayışı içindeyiz" dediğiniz ve militanlarınıza Türkiye'nin ekonomisini felce uğratacak hedefler gösterdiğiniz bu konuşmanızın hemen ardından 30 nisan 1998 günü bir grup PKK militanı tarafından Merkez Raman petrol sahasında bulunan petrol toplama istasyonuna roketatarlı saldırı yapıldığı, tesisin gasp edildiği 28 mayıs 1998 günü de Batman Beşiri Dayılar köyü Balta Kışla bölgesinde bulunan 25 numaralı yer üstü

petrol kuyusuna yine militanlarca sabotaj yapıldığı ve kullanılamaz hale getirildiği anlaşılmıştır.

Cevap: 17 nisan 1998 günü Panel programında şimdi bana okuduğunuz konuşmayı yaptım. Savaşı besleyen ekonomiyi felç etmek gibi bir düşüncem var, bu düşünceye her zaman sahip oldum. Konuşmamda belirttiğim gibi turistleri ayrı tutarak turistlere ve turist hedeflerine saldırı olacağını belirttim.

Soruldu: Yine bir talimatınızda “Dün kendi cephenizin örgütlemenin kendi tavırlarınızla ve doğru bulduğunuz için de savaşmanın günüdür.... halkımızın büyük bir kısmı metropollerdedir. Antalya’da, İzmir ve İstanbul’dadır. Fakat gelsin parti büyük eylem yapsın diyorlar peki sizler orada yüz binler varsınız. Bir kibrit kıvılcımı çakıp orman yakmak zor mudur” dediğiniz bu talimatınızdan sonra Türkiye’nin hemen her bölgesinde İstanbul, İzmir ve Antalya’da orman yakmalarının çoğaldığı anlaşılmıştır.

Cevap: Bu talimatımı inkâr etmiyorum. Bu talimatı verdiğim doğrudur ancak özel olarak orman yakma yönünde verilmiş talimatım yoktur. Bu talimatı ferdi olarak verdiğimden şu anda pişman olduğumu söyleyebilirim.

Soruldu: PKK saldırılarından çoğunda Kürt asıllı vatandaşlar ölmüştür. Saldırıların büyük çoğunluğu Kürt asıllı vatandaşlara yönelmiştir. Hem Kürt asıllı vatandaşların öldürüldüğü için ortaya çıktığınızı söylüyorsunuz, hem de Kürt asıllı vatandaşları öldürüyorsunuz buna ne diyorsunuz.

Cevap: Dedikleriniz doğrudur. Terör eylemlerinden daha doğrusu PKK saldırılarından en fazla zararı bölge halkı görmüştür. Başlangıçta bölgenin özgürlüğü için ortaya çıktığımız da doğrudur ancak daha sonra bize büyük katılımlar oldu, bölgede eskiden beri süregelen düşmanlıklarda vardı, fiemdin Sakık gibi Kör Cemal gibi fiahin Baliç gibi Cemil Işık gibi PKK’da yönetimi ele geçirenler, baskılarını ve eylemlerini daha duyarlı bölge halkı üzerinde yoğunlaştırdılar ben buna sonuna kadar karşı koydum. Hatta bu

şekilde eylemleri gerçekleştirenlerden bazıları Kör Cemal kod, Halil Kaya kod, Cemal Işık Metin kod, fiahin Baliç gibilerini cezalandırdım. fiemdin Sakık'ı da cezalandıracaktım ancak tutuklu bulunduğu sırada elimizden kaçtı.

Cezalandırmalar merkez komitesince suçu görülen şahıslar yargılanır. Yargılanma sonucunda benim özel onayımla cezaları infaz edilir. Benim özel onayım önemli kişiler için alınır, diğer kişilerde benim özel onayım aranmaz, kendi yetkililerince infaz edilir. Cezalandırmalar ARGK yönetmeliği çerçevesinde yapılır. Bu üç şahıs öldürmeyle cezalandırılmıştır. Ancak başka cezalar da vardır.

Soruldu: 1998 yılında Viranşehir Belediye Başkanı İbrahim Keleş Abdioğlu'nu hedef gösterdiğiniz anlaşılmıştır. Bu belediye başkanını niçin hedef gösterdiniz?

Cevap: 6 mayıs 1996 senesinde fiam'daki evimin önünde bir tonluk bir bomba patladı, bombayı dolmuş içine yerleştirmişlerdi. Burada hedef benim öldürülmemdi. Bu olay üzerine örgüt olarak biz araştırma yaptık. Suriye Kürtlerinden Malasino ailesinden bir genci de yakaladık, onu sorguya çektik. Bu gencin ismini hatırlayamıyorum. Yalnız bana verilen bilgide evimin önünde patlayan aracı bu gencin kullanmış olduğudur. Biz de araştırma yaptık, yaptığımız araştırmalar sonucunda Siverek, Viranşehir ve Suriye'de Haseki şehri hattında Sedat Bucak, Viranşehir Belediye Başkanı Keleş Abdioğlu ve Malasino ailesinden o gencin bana suikast düzenlemek üzere hazırlık yaptıklarını ve anlaştıklarını tespit ettik. Hatta örtülü ödenekten de 50 milyon doların bu iş için ayrıldığını öğrendik. Aynı olay Susurluk raporunda da anlatılmıştır. Benim Abdi Keleş Abdioğlu'nu hedef göstermemin asıl sebebi budur. Yani bana yapılan suikast teşebbüsüdür.

Soruldu: 6 mayıs 1996 tarihinde Suriye'de evinizin yakınına patlayıcı madde dolu bir kamyonun bırakılmasından ve patlamanın meydana gelmesinden evvel Yalçın Küçük'ün bu girişimi size haber verdiği iddiası var. Yalçın Küçük Ankara DGM'de bir yargılaması nedeniyle

verdiği ifadesinde bir siyasî parti liderinin bu durumu kendisine haber verdiğini, kendisinin de kaçması için size haber verdiğini söylemiştir.

Cevap: Yalçın Küçük'ün bana telefonla "Bugünlerde size karşı bir saldırı gerçekleştirilecek hazırlıklı olun" dediği doğrudur. Ancak herhangi bir siyasî parti mensubu veya lideri bunu haber verdi diye bir şey söylemedi. Ancak normal olarak muhalefetteki siyasî partilerin bu haberi vermesi normaldir. Çünkü bu saldırı gerçekleşseydi iktidardaki parti puan kazanacaktı. Ancak dediğim gibi isim vermemişlerdir. Ayrıca ben Yalçın Küçük'ün haber vermesi nedeniyle özel bir tedbir almadım zaten her zaman tedbirli idim.

Soruldu: Zaman zaman ateşkes ilan etmektesiniz 1 eylül 1998 günü ateşkes ilan ettiniz ancak 4 ekim 1998 günü Mardin eyalet sorumlusu Felat kod Mehmet Azaydın ile yaptığınız telefon görüşmesinde "fiimdi bilemiyorum bu bölge herhalde önemli yalnız eyalet üzerinde biraz bu çizgiyi oturtma işinde şey etmemiz lazım, bir de beklenmedik bu operasyonlar oluyor zaten bundan sonra bu ateşkes hikâye yani bunların öyle aldırış ettiği bir şey yok her tür tedbir alınır, yani her tür eylem, her tür karşı koyma her tür ilerleme, her tür bilmem öngörülen velhasıl gelişme adına ne varsa yapılır" dediğiniz bu talimattan sonra 17 kasım 1998 günü bir kadın militanın Yüksekova ilçesinde Jandarma Komutanlığı önünden geçmekte olan askerî konvoya bombalı intihar saldırısında bulunduğu, saldırıda İrfan Türker isimli bir astsubayın şehit olduğu, 2 astsubay ve 2 vatandaşımızın yaralandığı, yine 1 aralık 1998 günü Lice ilçesinde Can Market adı altında faaliyet gösteren ve tüp satılan markete Binevş Amed kod Hüsniye Oruç'un el bombası pimini çekerek intihar türü saldırı eylemi gerçekleştirdiği, ikisi asker 10 kişinin yaralandığı anlaşılmıştır. Yani hem ateşkes sürecini başlatıyorsunuz ve ardından da bu tür eylemlere talimat veriyorsunuz.

Cevap: Bu ateşkes konusunu biraz açmak istiyorum. Ateşkes önerisi bize Avrupa temsilcimiz Kani Yılmaz ve fiahin kod Ferhat Abdi fiahin isimli arkadaş tarafından getirildi. Abdi fiahin isimli arkadaşımıza da Selim Okçuoğlu isimli ve avukatlık yapan HADEP'te de faaliyet gösteren kişi getirmiş, bana getirilen ateşkes önerisi çok

kapsamlıydı, Olağanüstü Hal'in kaldırılacağının, Geçici Köy Koruculuk sisteminin kaldırılacağının, Türkiye'nin üniter yapısına halel gelmemek kaydıyla birtakım düzeltmelere girişileceği belirtilmişti. Bu belge sanırım şimdi Avrupa arşivimizdedir, fırsat olursa ileride bu belgeyi getiririz. Aynı konuda cezaevleri temsilcimiz Sabri Ok'la bir görüşme yapılmış ben Sabri Ok'la telefonla konuştum. Sabri Ok kendisiyle görüşüldüğünü ve aynı önerilerin kendisine de yapıldığını söyledi. Ben bu konuda anlaşma yapmak istiyordum. Önerileri doğru olarak kabul etmek durumundaydım. Yine sanırım Genelkurmay'ın Toplumsal İlişkiler Başkanlığı'nda çalışan bir albay Brüksel'de ki temsilciliğimize kadar gelmiş ve aynı önerileri getirmiş. Ben önerilerin ciddiyetine inandım, 1993'te de Özal'ın bu çeşit düşünceleri vardı ancak o zaman ordu bu konuya hazır değildi. Bana getirilen önerilerde artık ordunun da bu konuya hazırlandığı belirtiliyordu. Bu sebeple ben ateşkesi tek taraflı olarak ilan ettim. Bana söylenen resmen yalan olmasa bile fiilen ateşkes şartlarına bağlı kalınacağı ve aşama aşama önerilerin gerçekleştirileceği idi. Ben Selim Okçuoğlu'yla 2 yıldır görüşmekteyim. Arabulucu durumundaydı. Kendisiyle telefonla da görüşmelerim oldu.

Selim Okçuoğlu beni Avrupa'dan aradı Türkiye'den aramadı dedi.

MED televizyonunda Selim Okçuoğlu'yla yaptığım konuşmanın ses bandı yayınlandı. Benim karşımda konuşan şahıs Selim Okçuoğlu'ydu.

Demin bana okuduğunuz Yüksekova ilçesindeki askerî araca ve Lice ilçesindeki Can Market'e yapılan saldırı olayının benim verdiğim emirle ilgisi yoktur. Bu olay ben İtalya'da yakalandıktan sonra yapılan olaydır. Gerillanın tepkisidir. Kendiliğinden yapılan bir eylemdir. Benden müstakil olarak emir veren bölge sorumlusu, YAJWK sorumlusu Perçin koddur.

Soruldu: Eylemlere dönük olarak verdiğiniz emir ve talimatlardan birkaçı seçilerek size okunmuştur. Dosyamızda mevcut bunun gibi verdiğiniz yüzlerce emir ve talimat ile bunların kasetleri mevcuttur. Ancak bu eylem talimatları sonunda 5 346 güvenlik görevlisinin şehit olduğu, 10 730 güvenlik görevlisinin yaralandığı ve birçoğunun sakat kaldığı, 4 471 vatandaşımızın hayatlarını kaybettikleri, 5 816 vatandaşımızın yaralandıkları ve bir kısmının sakat kaldığı ve ayrıca yine Türk vatandaşı olan 18 073 militanın öldürüldüğü, 50 146 kişinin de tutuklandıkları veya mahkûm oldukları anlaşılmıştır. Bütün bu olayların nedeni verdiğiniz emir ve talimatlardır.

Cevap: Bilanço doğrudur. Belki ölü ve yaralı sayısı şimdi bana okuduğunuz rakamlardan da fazladır. Bu olayların benim eğilimlerime göre gerçekleşip gerçekleşmediği münakaşa edilir ancak bu olayların sorumlusu benim, doğrudur. fiunu da belirteyim ben silah kullanmadım, emri ben verdim, sorumluluk bana aittir.

Soruldu: Doğu Perinçek ilişkisi soruldu.

Cevap: Doğu Perinçek'in 1991 yılında kampımıza geldiği ve benimle görüşmeler yaptığı doğrudur. Ancak bizin örgütte gizli lider konumuna getirildiği doğru değildir. Doğu Perinçek bana siz bu şekilde muvaffak olamazsınız, benim siyasî yapılanmam içinde yer almanız daha doğru olur şeklinde telkinlerde bulunuyordu, 1993 yılında ateşkes devam ederken Bingöl ilinde 33 askerin vurulması ateşkese indirilen büyük bir darbe olmuştur. Bu olayı Diyarbakır bölge temsilciliği yapmıştır, Diyarbakır sorumlusu fiemdin Sakık tarafından gerçekleştirilmiştir. fiemdin Sakık'ın eylem anlayışı çerçevesinde yapılmış bir olaydır. Bir silahlı çatışmada köye giden 16 gerillanın öldürülmesi üzerine bu eylemi misilleme olarak yaptıklarını yani otobüsten indirdikleri 16 sivil askeri öldürdüklerini söylediler. Biz muhalif çatışmalarda 14-15 askeri esir aldık. Bunlar silahlıydı. Buna rağmen iki sene yanımızda tuttuk. ARGK yönetmeliği ve benim talimatlarım çerçevesinde iki sene sonra hepsini teslim ettik. Hiçbir kötü muamele yapmadık.

Soruldu: “Genel başkanlığını Akın Birdal’ın yaptığı İHD bize yakın bir kuruluştur. Ancak organik bağımız yoktur diyorsunuz.” Oysa İHD Diyarbakır fiube Başkanı Mahmut fiakar Avrupa ERNK cephe merkezinin talimatıyla İstanbul HADEP il başkanlığına getirildi. Onun yerine de yani Diyarbakır İHD şube başkanlığına Osman Baydemir atandı. Yine ERNK’nın talimatıyla Eren Keskin, İHD genel merkez teşkilatına getirildi. Böylece Akın Birdal desteklendi.

Cevap: Avrupa ERNK cephe teşkilatının bu tür faaliyetler gösterdiğini, atamalar yaptığını duydum, karşı çıkmadım. Çünkü gerek HADEP olsun gerek İHD olsun bize yakın teşkilatlardır. Her ne kadar bu atanan şahıslar PKK örgütü mensubu olacak kapasitede değillerse de bize sempatizandılar ve böylece bir işbirliğine girilmiş oldu. Bizim elimizde bulunan askerleri 1996 yılı zannederim eylül ayında Kuzey Irak’taki kampımıza gelen İHD Başkanı Akın Birdal, kapatılan RP Van Milletvekili Fetullah Erbaş ve yine bize yakın bir kuruluş olan MAZLUM-DER Genel Başkanı İhsan Arslan’ın ricalarını da göz önünde bulundurarak teslim etme sürecine girdik.

Soruldu: Necmettin Erbakan’ın başbakanlığı dönemindeki ilişkileri soruldu.

Cevap: Necmettin Erbakan 1996 yılında başbakan olduktan sonra bana Suriye’de bulunan ve Suriye devletine yakın olduğunu bildiğim Ağa kod Mervan Zeki ile Suriye’de benim temsilcim olarak bulunan Delil kod vasıtasıyla Erbakan’ın mesajı geldi. Necmettin Erbakan bu şahıslar vasıtasıyla bana ulaştırdığı notta “Güneydoğuya siyasî, ekonomik, kültürel açılımlarda bulunmak istediklerini, bu nedenle barışın sağlanmasını, ateşkesin ilanını” öneriyordu. Ben de bu görüşü olumlu bularak yine aynı şahıslar vasıtasıyla kendisine mektup yazdım ve bu önerisini kabul ettiğim yolunda mesaj gönderdim. İsmail Nacar isimli şahıs zaman zaman yine RP iktidarı zamanında benimle telefonla görüştü ve arabuluculuk tekliflerini iletti. O da benim yaptığım görüşmelerde, görüştüğüm kaynaklarla sizi bir araya getirebilirim diyordu.

Soruldu: İstanbul'da Özgür Gündem gazetesinin çıkarılması ve bunun örgütle ilişkisi daha ziyade PKK uyuşturucu bağlantısını ortaya atan gazete yazarlarına daha sonra saldırı olmuştur. Bunlardan bir tanesi de yazar Uğur Mumcu'dur. Bu konuları açıklayınız.

Cevap: Yazar Uğur Mumcu'nun benimle ilgili, örgütle ilgili yazıları yayımlanmıştır ve kitapları da vardır, bunu biliyorum ve kendisini de tanıyorum. 12 Mart 1972 tarihinde Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu olarak birlikte kalmıştık. Uğur Mumcu'nun eserleri örgüt, çeteler ve bunların devletle ilişkisi, yani devletten yararlanmaları konularını içeriyordu. Ölmeden önce Yalçın Küçük kanalıyla benimle görüşmek istedi, zaman yetmediği için görüşemedik. Kendisi takdir ettiğim bir gazetecidir. Örgütün gelişimini kendisine anlatmaktan sevinç duyarım, çünkü iyi bir araştırmacıydı. Kendisinin "Bizim devlet mi Apo'yu büyüttü" söylemi vardı. Öldürme olayında benim bilgim yoktur ve bizim örgütümüzün de bu olayla herhangi bir irtibatı yoktur. Olsaydı benim mutlaka haberim olurdu.

Soruldu: Sanığa KÜRT-HA ajansının beyanı okundu, soruldu.

Cevap: Bu haber ajansı örgüte aittir, ancak verdiği haber saptırmadır. Daha sonra da yalanlanmıştır ve kesinlikle bizim örgütümüzün öldürme olayıyla hiçbir irtibatı ve ilişkisi yoktur dedi.

Soruldu: 1993 yılında yine bir ateşkes ilanınız vardı, size öneri getiren mi oldu, yoksa kendi düşüncenizle mi tek taraflı olarak ateşkes ilan ettiniz?

Cevap: 1993 yılında Celal Talabani bana geldi, onunla olan görüşmemizde Özal'ın ateşkes konusunda talebi olduğunu iletti. Böyle bir beklentisi olduğunu söyledi. Daha önceden de ben Türk gazetecilerinden Mehmet Ali Birand, Güneri Civaoğlu, İsmet İmset'le aynı konuda röportaj yapmıştım. Ben bu Türk gazetecilerine Özal'ın ateşkes isteğinde samimi olup olmadığını sordum. Bu gazeteciler bana Turgut Özal'ın Kürt meselesine çözüm arayışı içinde olduğunu ve bu işi yapacak cesaretinin de bulunduğunu söylediler. Aynı soruyu

Celal Talabani'ye de yönelttim. Celal Talabani'de bana samimi gördüğünü ve bu konuda cesareti olduğunu söyledi, bende amaç olarak olayı siyasî platforma götürmek istiyordum. Benim düşünceme uygun geldiğinden 15 mart 1993 günü Celal Talabaniyle birlikte ateşkesi ilan ettim, ateşkes ilan ettiğimizde HEP milletvekilleri Ahmet Türk, Hatip Dicle, Sedat Yurttaş ve Sırrı Sakık da oradaydılar. Celal Talabani benimle görüşmesinde Turgut Özal'dan başka devlet içinde çeşitli kademelerde kişilerle görüştüğünü bu arada siyasî parti liderleriyle de görüştüğünü, izlenimlerinin olumlu olduğunu söylemişti. Hatta sonraki görüşmemizde Talabani, Özal'ın benim ateşkes ilan etmemden sonra rahat bir uyku uyuduğunu, 10 yıldan beri ilk defa rahat bir uyku uyuduğunu söylediğini iletti. İngiltere'de Arapça yayımlanan bir gazetede, gazetenin ismi El Vasat'tır, Talabani'nin bir açıklaması oldu, bu açıklamasında Talabani görüştüğü isimlerle ilgili bazı isimler vermiştir. Ben bu açıklamayı okumadım, yalnız münderecatı hakkında bana bilgi verdiler, açıklama doğrudur.

1993 yılı mart veya nisan ayında olabilir Hasan Cemal Cumhuriyet gazetesi adına benimle röportaj yapmaya gelmişti, Hasan Cemal'le yemek yerken Hasan Cemal bana o günkü İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in benim için üslubunu biraz yumuşatsın, bizimde onun hakkında sert konuştuğumuzda aldırış etmesin dediğini iletti. Celal Talabani'yle olan ateşkesle ilgili konuşmalarımız ve gazeteci Hasan Cemal'le yemek esnasında yaptığımız konuşma, ikisi de benim evimde gerçekleşmiştir. İlk görüşme fiam'daki evimde gerçekleşmiştir. Hasan Cemal'le olan görüşme ise Lübnan'daki evimde olmuştur.

1993 yılı 15 martın da ateşkes ilan ederken PSK Başkanı Kemal Burkay'da yanımızdaydı, o da ateşkese destek veriyordu, o gün aramızda birlikte hareket etmek için Kemal Burkay'la birlikte hareket etmemiz için bir protokol imzaladık. Bu protokol halen geçerlidir.

Soruldu: 1993 seçimlerinde HEP, SHP ile ittifak ederek seçimlere girdi, seçimler sonucunda 20'den ziyade HEP kökenli milletvekili parlamentoya girdi, HEP kökenli milletvekili adaylarının sizin

tarafınızdan tespit edildiği ve tespit edilen adayların milletvekili olduğu konusunda ne diyorsunuz?

Cevap: HEP'le SHP'nin ittifak ederek seçimlere girmesini fiilen destekledim. Bildiğiniz gibi SHP, Cumhuriyet Halk Partisinin mirasını almıştır. Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'nin en köklü partilerinden biridir. Kürt meselesini bu partiyle çözebiliriz diye düşündüm. Esasında SHP'nin de Kürt meselesiye ilgili hazırladığı rapor vardır. Bu sebeple HEP'le SHP'nin ittifak yapmalarını destekledim, ittifakın ortamının hazırlanması için çaba sarf ettim. Dolayısıyla gösterilen HEP kökenli milletvekili adaylarının bir kısmını tanımamakla beraber adayların seçiminde etkili oldum ve seçilenlerin adaylıklarını onayladım. Seçimlerden evvel Zübeyir Aydar, Ahmet Türk, Hatip Dicle, Leyla Zana, Sedat Yurttaş, Sırrı Sakık'la görüştüm. Bunların bir kısmıyla bizzat yüz yüze görüştüm. Yüz yüze görüştüğüm kişiler arasında Leyla Zana, Ahmet Türk, Sedat Yurttaş, Zübeyir Aydar vardır. Diğer milletvekili adaylarıyla telefon ile görüştüm. Yüz yüze görüşmeler Suriye ve Lübnan'daki evimde olmuştur.

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldığı zaman Kürt milletvekilleri de meclise kendi kıyafetleriyle gelmişlerdi ve kendi dilleriyle konuşuyorlardı. Esasen bunların çoğu Türkçe'yi bilmiyordu. Ben o zaman seçilen milletvekillerine meclise kendi kıyafetlerinizle gidebilirsiniz. Mecliste Kürtçe konuşabilirsiniz, yani Kürt olduğunuzu belirtebilirsiniz şeklinde talimat verdim, daha sonra onlara böyle bir görüş ilettim. Yoksa kesin kez yemin merasiminde şu işleri yapacaksınız diye talimat vermedim.

Soruldu: HEP-SHP ittifakında SHP adına kimlerle konuştunuz ve konuşmalar sırasında SHP tarafından size bazı vaatlerde bulunuldu mu ?

Cevap: HEP-SHP ittifakında SHP'lilerle görüşmeleri HEP'e bırakmıştım. SHP adına görüşmelerin kimler tarafından yapıldığını bilemiyorum. Yapılan görüşmelerde vaat edilen menfaatler partinin yani SHP'nin içinde kalın, konuyu bizim partinin görüşlerine göre

çözelim şeklindeydi. Sanırım hükûmet olduklarında HEP kökenlilere bakanlık veya HEP'e genel müdürlükler verilmesi de vaat edilmişti.

Soruldu: HADEP ilişkisi soruldu.

Cevap: 23 haziran 1996 tarihinde yapılan HADEP Kurultayında Türk bayrağının indirilmesi olayı tamamen HADEP'in bir gafıdır. Olaydan birkaç gün sonra MED TV'de yaptığım konuşmada bu olayın yanlış olduğunu ortaya koydum.

HADEP bünyesinde yurtiçinde oluşturulan gençlik ve kadın komisyonlarında yapılan eğitim çalışmalarıyla Romanya ve Moldavya gibi ülkelerde yapılan eğitim çalışmaları tamamen benim perspektifime, görüşlerime uygun olarak yapılan çalışmalardır. Ben kendilerine buraya PKK ideolojisini taşıyamazsınız siyasal ve yasal gerçeklere uygun bir eğitim yaparak bilinçlenmeyi sağlayacaksınız diyordum.

Romanya ve Moldavya gibi ülkelerde yapılan eğitim çalışmalarında yetişen müdahaleci grupların HADEP'in faaliyetlerinde ve icraatlarında söz sahibi oldukları doğrudur. Yurtdışındaki ve özellikle Romanya'daki eğitim çalışmalarını Mehmet Hoca kod Cevat Soysal yürütmüştür. Mehmet Hoca kod Cevat Soysal benimle telefonla irtibat kurarak görüş ve talimatlarımı alıyordu.

HADEP'in il ve ilçe teşkilatlarında gerek yurtdışındaki kamplara ve gerekse kırsal alana eleman gönderme faaliyetinin yürütüldüğü doğrudur. Ancak ben kendilerine bu işin yasal parti olmaları nedeniyle kendilerine zarar vereceğini bu faaliyetlerinin yanlış olduğunu belirtiyordum. HADEP'in kuruluşu sırasında Avrupa teşkilatımız vasıtasıyla para yardımı yaptık. Zannederim bu yardım 200 000 mark civarında idi, kendileri adına düzenlenen gecelerde toplanan paralar bu şekilde bu partiye aktarılmıştır.

Halen cezaevinde hükümlü olarak bulunan PKK mensubu Sabri Ok'un HADEP'lilere talimatlar verdiği doğrudur. Üst düzey kararları da vermektedir. Ancak benim demek istediğim şudur. Ben esasen bir

siyasî kanal arayışı içindeyim, fakat bir HADEP'linin yasal gerçekler karşısında kendisini PKK militanı gibi görmesi ve göstermesi yanlıştır. HADEP'le olan işbirliğimizi şu çerçevede anlatabilirim. Madem ki bu parti bizim tabanımıza dayanıyor bizi temsili doğru olarak yapması ve bunun içinde eğitim görmesi gerekir. Siyasî bir realite karşısında bir parti olduğunu da unutmaması gerekir.

Soruldu: Yaklaşan 18 Nisan seçimleri dolayısıyla HADEP'in yapabileceği ittifaklar soruldu.

Cevap: 18 nisan 1999 tarihinde yapılacak milletvekili seçimleri dolayısıyla HADEP'in CHP veya DTP ile ittifak yapıp yapamayacağı konusunda benden Avrupa'daki görevlimiz fiahin kod adlı Ferhat Abdi fiahin vasıtasıyla görüş soruldu ben her iki parti içinde yapılacak ittifak için olumlu görüş belirttim. Her iki partinin de baraj sorunu vardı. Bu nedenle HADEP ile her ikisinin de ittifak yapması mümkündü. Cumhuriyet Halk Partisi bu ittifak görüşmesinde bazı şartlar ileri sürmüş, seçimlerden sonra HADEP bünyesinden milletvekili olanların parti içinde kalması, Kürt sorununun Cumhuriyet Halk Partisi'nin görüşlerine göre çözülmesi ve sivri isimlerin aday olmaması gibi isteklerde bulunmuş, ben de bunu normal karşıladım ve ittifak çalışmasına devam edin dedim. Keza DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un da uzun bir demokrasi deneyimi olması ve bu partinin de demokrat yapıda bir parti olması nedeniyle bu ittifakı da onayladım. DTP'nin kontenjan istediğini yani ön sıralarda yer istediğini söylediler. Bunu üzerine Hüsamettin Cindoruk'un Diyarbakır'da, İsmet Sezgin'in Batman'da aday gösterilebileceğini belirttim. Zaten İsmet Sezgin'in 1993 yılındaki temasında tanıyordum.

Abdülmelik Fırat muhafazakâr bir yapıdadır ve zaten fieyh Sait'in torunudur benimle defaten görüşmüştür. Suriye'ye gelmiştir. Kendisinin HADEP genel başkanı olmak gibi bir niyeti vardı, ben de uygun gördüm. Çünkü yukarıda söylediğim gibi muhafazakâr yapıda olduğu için Refah Partisi'ne gidecek oyları toplayabilirdi. Ayrıca bugünkü HADEP'in teşkilatı sol yapıdadır. Böylece her iki görüş oyların daha fazla toplanmasını sağlayabilirdi. Ancak HADEP'in

teşkilatına sol görüş hâkim olduğu için Abdülmelik Fırat'ın genel başkanlığını istemediler. Bunu bana yine Avrupa'daki görevlimiz fiahin ulaştırdı. HADEP'ten başka çevrelerde mesela Leyla Zana ve arkadaşları Abdülmelik Fırat'ın genel başkanlığına karşı çıkmışlar bu noktada zannederim çekememezlik de var.

Soruldu: 6 mayıs 1996 günü kendisine yapılan suikast girişimini Yalçın Küçük'ün haber vermesi olayı tekrar soruldu.

Cevap: Bu konuda Yalçın Küçük'ün söyledikleri doğrudur. Yani bu olayı kendisine haber veren kaynaklar konusunda söylediklerinin doğru olması gerekir. Benim izlenimlerime göre bu haber Yalçın Küçük'e ANAP çevresinden sızdırılmış olup elbette ki genel başkanlarının bilgisi tahtında olmuştur.

Soruldu: Emir ve talimatınızla hareket eden kırsal alandaki örgüt mensuplarının kullandığı normal silahlar ve helikopter saldırılarında kullandığınız Strella 2 M Kakruşa, SAM 6, SAM 7 füzelerinin temini nasıl olmaktadır. Sizin bilginiz dahilinde mi?

Cevap: PKK'nın elindeki silahlar Körfez Savaşı'nda kuzeye doğru sürülen insanların bıraktıkları silahları topladık ve bir kısmını da parayla aynı yoldan satın aldık. Bizim silahlarımızın temini malî kaynaklarımıza dayanır. Malî kaynaklar büyük çoğunlukla Avrupa'dan bağış ve kampanyalardan elde ettiğimiz gelirlerdir. Örgütün malî kaynak temininde vergilendirme adı altında para toplanmaktadır. Bölge temsilciliklerine bağlı kişiler uygun buldukları şahıslardan para toplamaktadırlar. ERNK adına makbuz basıp para temin etme bölgelerin inisiyatifindedir. Kırsal alanda faaliyet gösteren özellikle Botan gibi geliri olmayan bölgelere bence bilinen milyon dolar miktarlarında yıllık gelir para bu bölgelere gönderilmiştir. Benim bilgim dahilindedir. Solhan bölgesine 15 milyon dolar gönderilmiştir.

Soruldu: 1990 yılından itibaren Türkiye dahilinde örgütünüze yardım eden işadamları, dernekler veya kuruluşlar hakkında ve devlet ihalelerine giren müteahhitlere iş alabilmeleri için yardım edip etmediğiniz, ihaleyi alması için yardım ettiği iş adamlarından

vergilendirme alınıp alınmadığı, Zagros bölgesinde uyuşturucu madde kaçakçılığına göz yumulup yumulmadığı, üst düzeyde uyuşturucu madde kaçakçılığı ilişkisi soruldu.

Cevap: 1991-1993 yılları arasında bölgedeki müteahhitlerden yüzde itibariyle bir miktar örgüte gelir adı altında paralar alınmıştır. Müteahhit firmalar örgütün gücünü kullanarak ihale aldıklarında bizde onun üzerinden bir gelir temin etmekteyiz. Bunlardan Halis Toprak fabrika yapımına başlayınca bizimkiler ondan eğer burada fabrika yapacaksan, çalıştıracaksan bir ücret vermek zorundasın, yani örgüte bir bedel vereceksin demişler ve ondan ücret almışlardır. Miktarını bilemiyorum. Bölgelerdeki elemanlarımız tahsil etmişlerdir. Ali Rıza Septioğlu'nun ailece işlettiği taş ocakları vardır. Keza bundan da bölgesel örgütümüz örgüt adına ücret almıştır. Miktarını bilemiyorum. Keza Ceylan Holding şirketinden bölgesel birimlerimiz para tahsil etmiştir. Miktarını bilemiyorum. Bu para alma usulü bölgemizde yaygındır. Hatta Behçet Cantürk de örgütümüze yardımda bulunuyordu. Yüksekova'da Cihangir Ağa, Mardin'de Türk ailesi ile Kahramanlar ailesinden örgüt para tahsil etmiştir. Bunu dışında ismini bilmediğim çok sayıda işadamından da para temin edilmektedir. Ayrıca Başkale, Hakkari bölgesindeki uyuşturucu ticaretiyle ilgili olarak, silah ve hayvan ticareti de dahildir, bu gibi işleri yapanlardan örgüt adına Ferhat kod Osman Öcalan tarafından para tahsil edilmektedir. Ayrıca sınır boylarında örgüte ait gümrük birimleri adı altında oluşumlar vardır. Paraları bunlar tahsil etmektedir. Her örgütün bu şekilde bir uygulaması bulunmaktadır. Örgütün Avrupa'da da topladığı paraları Sinan adındaki elemanımız İsviçre bankalarına yatırmaktadır. Malî işlerle bu şahıs uğraşmaktadır. Kendisi Nusaybinlidir, MED TV'de çalışmaktadır. Belçika'da da yakalanan Haydar Ağbaba adlı örgüt elemanımızın üzerinde yakalanan para da örgüte aittir.

Soruldu: PKK tarafından kullanılan Strella füzelerinin nasıl temin edildiği soruldu.

Cevap: Yunanistan'da bulunan temsilcimiz Rozalin kod Ayfer Kaya Yunanistan'da bir yardım kampanyası oluşturduğu kiliselerden ve

bize yardımcı olan halktan toplanan paralarla fiyatı arttırılmış vaziyette gazete ve dergi satışından elde edilen paralarla alınacak füzelerin finansmanı sağlandı ve Sırbistan bölgesinden tanesi 18 000 dolara alınan 20 adet Strella füzesi tüccar vasıtasıyla yerinde yani Kuzey Irak'ta örgüte teslim edildi. Yine kullanmış olduğumuz SAM 6 ve SAM 7 füzeleri ilk etapta Kuzey Irak'taki boşluktan yararlanılarak temin olunduğu, daha sonra bu füzeler Rusya'dan Kafkaslar üzerinden Ermenistan ve Bakü hattıyla Kuzey Irak'a geçirildi. Hatta füzelerin bir kısmı İran servisinin eline geçti. Bu füzeler konusunda Yunan Gizli Servisi'nin yol göstermiş olması mümkündür. Bu füzelerin eğitiminin Kosova bölgesinde yapıldığını zannediyorum.

Soruldu: HADEP'li bir grubun oluşturduğu DEMOS grubu soruldu.

Cevap: Bu grup HADEP içindeki radikal, ılımlı çekişmesi sonucu Ahmet Türk, Sırrı Sakık, Kemal Parlak, Abdülmelik Fırat tarafından oluşturulmuş ise de, ılımlı barışçı grubu temsil eden bu grup şu anda bizim kontrolümüz altına alınmıştır ve kontrol altındadır.

Soruldu: 1984 ağustos ayında Eruh ve fiemdinli baskınlarıyla ilgili ve silahlı propaganda birlikleri kurulması ile ilgili diyecekleriniz nelerdir?

Cevap: PKK örgütü kuruluşundan itibaren silahlı mücadelemizi 1984 ağustosuna kadar olan bölüm ve ondan sonraki bölümler olarak ayırabiliriz. Birinci dönem Hilvan-Siverek dönemidir. Daha çok mahallî otoriteye karşı yani ağalar, şıhlar gibi etkin olan ailelere karşı olduğumuz dönemdir. fiemdinli ve Eruh baskınları ise devlete karşı doğrudan gerilla karakterinde başlar kendi içinde aşamalara ayrılmaktadır. Birinci aşama 1987 yılına kadardır. Bu tarih geçici köy korucularının ortaya çıkmadığı dönemdir. Daha çok silahlı propagandayı hedef alır, yani biz varız hareketidir. 1982 yılında Diyarbakır Cezaevi'nde bizim elemanlarımızca ölüm oruçları başlamıştı, Merkez komiteden 3 kişi bu ölüm oruçlarında yitirilince böyle bir eyleme karar verdim. Hatta bu başlangıç 1983 yılı olmalıydı. Eruh ve fiemdinli benim talimatımla olmuştur. Çünkü büyük baskılar vardı ve ölüm oruçları çok vahim olaylardı. Bu ölüm oruçlarında Merkez Komite'den Mazlum Doğan, Kemal Pir, Mehmet

Hayri Durmuş yitirildi. 1987 yılından itibaren olağanüstü hal gelmiştir. Bu yeni bir aşamadır. Geçici Köy Koruculuğu sistemi kurulmuştur. Bu dönemde biz artık köy korucularını da hedef almıştık, Eruh ve fiemdinli ilçelerine baskın düzenleyen birliklerimiz Kuzey Irak'ta KDP'nin kontrolündeki bölgede hazırlanmıştır. Bu kamp Lolan kampıdır. Bunu dışında Hayat-Lakyek kamplarımız vardı, eğitimlerimizi bu kamplarda veriyorduk. Bu dönemde biz KDP lideri Barzani'yle irtibat halindeydik. 1987'den itibaren çok miktarda eylemler oldu. Bu eylemlerin içerisinde sivillerde öldürülmüştür. 1998'den itibaren Karadeniz ve Akdeniz'e açılım politikaları olmuştur. Bu benim bilgim dahilindedir. Sivas-Tokat-Amasya ve Samsun bölgesinden Karadeniz'e ulaşma politikasıdır. Aynı zamanda burada sol örgütler de faaliyet gösteriyordu. Bu örgütler DHKP/C ve TİKKO'dur. Bunların bizden talepleri olmuştur, bizim ki destektir. Sivas ve Tokat havalesinde meydana gelen öldürme olayları da örgüt elemanlarımızca yapılan ve o bölgede bulunan grupların yani Türkiye sol grubunun birleşip yürüttükleri eylemlerdir.

Soruldu: Devrimci Halk Partisi (DHP) soruldu.

Cevap: Bu örgüt bünyemizden ayrıştırılan Türk kökenliler tarafından kuruldu. Bizim eleman ve silah yardımımız vardır. Amaç savaşı Türkiyelileştirmek ve dağlık bölgede yaşayan yoksul Türkmen Alevîleri örgütleyip bu hareketin içine sokmaktır.

Soruldu: MED televizyonunun kuruluş amacı ve finanse kaynaklarını anlatınız.

Cevap: 1990'dan sonra Türkiye'de özel televizyonlar büyük bir gelişme gösterdi. Biz de PKK olarak bu teknik imkândan yararlanıp yararlanamayacağımızı araştırdık. Neticede İngiltere'den lisans almak, Fransa'dan da uydu temin etmek suretiyle televizyon kurabileceğimizi tespit ettik. 1993 veya 1994 yılında MED televizyonunu faaliyete geçirdik. Lisansı İngiliz İTC bağımsız şirketinden aldık. Uyduyu ise Fransa'dan temin ettik. Finansını bağış yoluyla temin ettik. Özel bir bağış kampanyası açtık. Ayrıca MED televizyonunda çalışan kişiler kendi adamlarımızdır bunlar bu

televizyonda parasız gönüllü olarak çalışmaktadırlar. MED televizyonunu kurmaktaki birinci amacımız tabiî ki PKK'nın siyasî görüşüne uygun propaganda yapmaktır. Ayrıca bu televizyonda Kürt folkloru, Kürt müziği, Kürt kültürüyle ilgili programlarda yapılmaktadır. Tahminime göre yılda 50 milyon mark masraf gitmektedir. Başlangıçta Amerika Birleşik Devletleri'nde de bir uydumuz vardı. Sonra Fransa'dan bir uydu kiralandı. Amerikalı şirketle olan anlaşmamız sürüyor ancak bu uydu sanırım kullanılmıyor.

fiirket anlaşmasında MED televizyonunun ortağı var görünüyor ancak MED televizyonu bizim televizyonumuzdur ve bizim desteğimiz olmadan yürümez. MED televizyonunun finans ihtiyacını karşılamak ve toplanılan paraları kullanılır duruma getirmek yani yasal hale getirmek için vakıflar kurduk. Bu vakıflar Londra'da, İsviçre'de belki de Belçika'da vardır. MED televizyonunun kuruluşunda uyuşturucudan elde edilen para kullanılmamıştır. Bizim örgütümüzün doğrudan uyuşturucu maddeyle iştigali yoktur. Başlangıçta ifade ettim, bizim Zaros bölgesi dediğimiz Van ve Hakkari bölgesinin normal ticareti uyuşturucu ticaretidir. Orada ki bölge sorumlularımız bu uyuşturucu ticaretinden pay almışlardır. Bunu dışında örgütümüz uyuşturucu ticaretiyle iştigal etmez. Ayrıca Avrupa polisi de bu konuda çok dikkatlidir. Uyuşturucu ticaretinden kazanılan parayı kullanmamıza imkân yoktur. Alman polisi de PKK'nın uyuşturucu ticaretiyle ilgisi yoktur demiştir.

Soruldu: PKK'nın uyuşturucu ticaretiyle iştigal etmediğini söylemektesiniz. Ancak PKK örgütüne yapılan operasyonlarda PKK militanlarının barındıkları sığınaklarda yapılan aramalarda 7 466 kilogram esrar, 1 984 000 kök hintkeneviri, 63 kilogram 375 gram eroin, 33 kilogram baz morfin, 1 adet uyuşturucu imalathanesi ele geçirildiği tespit edilmiştir.

Cevap: Bana okuduğunuz olaylardan benim haberim yoktur. Ben başından beri uyuşturucu ticaretine karşı çıktım. 1990'lı yıllarda İran'da Makü bölge sorumlusuyla yaptığım konuşmada bu uyuşturucu ticaretini bırakın uyuşturucu ticareti PKK'nın siyasî yönünü bitirir dedim.

Soruldu: Yakalanan uyuşturucu maddelerin PKK'lı olan elemanlarının verdikleri bildirilen bilgilerden uyuşturucu trafiğinin Derince-Trieste ve Batı Avrupa, Haydarpaşa-Köstence-Budapeşte-Almanya, Edirne-Sofya-Bükreş-Almanya ve Batı Avrupa Ülkeleri, Kapıkule-Patnos Limanı-Trieste-İsveç ve Fransa, Kapıkule-Sofya-Bükreş-Budapeşte-Viyana-Roma ve Batı Avrupa ülkeleri olduğu anlatıldı, soruldu.

Cevap: Benim bilgim dahilinde uyuşturucu kaçakçılığını PKK örgütü yapmamıştır. fiayet uyuşturucu kaçakçılığı yaparken yakalanan PKK örgütü elemanları varsa bundan alan sorumluları haberdardır. Ama ben başlangıçtan beri uyuşturucu ticaretine karşı çıktım.

Soruldu: Sürgünde Kürt Parlamentosu soruldu.

Cevap: 1994 yılında bir kısım DEP milletvekillerinin takibata uğrayıp tutuklanmaları, bir kısmının yurtdışına kaçmasından sonra Sürgünde Kürdistan Parlamentosu fikri oluşmaya başladı. Bu DEP milletvekillerinden başka Avrupa'da bir kitle oluşturan varlıktan da temsilciler seçerek böyle bir oluşum kurma fikrini ben de benimsedim. Çünkü Türkiye'de DEP için parlamenter faaliyet kısıtlanmıştı. Diplomasi alanında faaliyet gösterecek legal bir kuruluşa ihtiyaç vardı. Ayrıca PKK gibi bir örgütle ilişki kurmakta güçlük çeken Avrupa'daki birçok kişi ve kuruluşlar için rahatça ilişki kurabilecekleri legal ve kabul görmüş bir oluşum meydana gelecekti. Bu nedenlerle sürgünde bir Kürt Parlamentosu kurulmasını destekledim. Sürgünde Kürt Parlamentosu 1995 yılında Lahey'de kurulmuş olup, bugün merkezi Brüksel'dedir. 4-5 yerde genel kurul yapılmıştır. Başkanı Yaşar Kaya olup, benim bildiğim üyeleri; Zübeyir Aydar, Remzi Kartal, Nizamettin Toguç, Ali Yiğit, Mahmut Kılıç'tır. Çoğaltmak mümkündür, hatırladıklarım bunlardır. Bu parlamentonun 65 üyesi mevcut olup yukarıda saydığım isimler de bulunduğu 12 tanesi ERNK temsilcisidir. Naif Güneş başlangıçta bu parlamento üyesi iken daha sonra bu parlamentoyu bıraktı belki özel nedenlerle bırakmış olabilir. Parlamentoda en fazla temsilci ERNK'nın yani bizim olup başka gruplarında temsilcileri vardır. Örneği Rızgari grubu gibi.

Parlamento Norveç'te, Moskova'da, İtalya'da toplantıları gerçekleştirdiği, en sonda İspanya'nın Bask Bölgesi'nde 1999 yılı temmuz ayında toplantı yapma hazırlığı içindedir. ERNK temsilcilerinin seçimine gelince bunlar zaten maruf kişiler olup benim müdahaleme gerek kalmadan seçilmişlerdir. Diğer gruplara ise ben karışmadım. Benim bu parlamento üyelerine başka devletlerle münasebetlerinde perspektif vermeme lüzum kalmadı, çünkü kendileri zaten tecrübeli kişiler olup büyük ölçüde münasebet geliştirmişlerdir. Sadece Roma'ya gidin parlamenterlerle ilişki kurun bana davetiye çıkarmalarını sağlayın şeklinde talimat verdim.

Soruldu: Ulusal Kongre soruldu.

Cevap: Bu Ulusal Kongre'yi bir şemsiye örgüt şeklinde düşündük. Sürgünde Kürt Parlamentosu'nu içine almakla birlikte bu parlamentonun dışında kalan grupları yani, dünyadaki bütün Kürtleri kapsayacak şekilde oluşturulan bir örgüt olacaktı. Bu örgütün amacı Kürt içi anlaşmazlıkları çözmek, Kürtler adına genel diplomasi faaliyetini yürütmek şeklinde iki ana esasta toplanabilir. Amacımız budur. Ulusal Kongre önümüzdeki ay Sürgünde Kürt Parlamentosu'nun bulunduğu yerde yani Brüksel'de toplanacaktır.

Soruldu: PKK örgütünün liderliğiniz altında yapılanmasını anlatınız, örgütün kuruluşundan bu yana örgüt elemanları sizi hangi kod isimlerinizle tanımaktadır.

Cevap: PKK örgütü klasik anlamda siyasî parti olmaktan öte benim konumumda onunla birlikte değerlendirildiğinde örgütümüz parti, ordu ve cephe şeklinde teşkilatlanmıştır. Bana örgütte genelde Apo denilmektedir. Yazışmalarda ise Ali Fırat kod adını kullanıyordum. Daha önceden merkezi yürütme ve merkez komite kavramları vardı. 5. Kongre'den sonra biz, başkanlık ve yardımcıları şeklinde bir kurula gittik. Bunun alanlara ayrılması eyaletler biçimindedir. Ayrıca yurtdışı temsilciliklerimiz vardır. 6. Kongre'ye doğru önde gelen kadrolar toplandı. 6. Kongre şu anda sonuçlanmıştır. Daha çok belli karargâhlarda iki merkez komite elemanı etrafında alan yönetimleri oluşmaktadır. Pratikte böyle icra edilmektedir. Bu birimler hem karar

hem de uygulama birimleridir. Merkez Komite üyeleri bir klasik bir de orta boy kadrolar vardır. Benim yardımcılarım; Cuma kod Cemil Bayık, Abbas kod Duran Kalkan, Avareş kod Mustafa Karasu, Ebubekir kod Halil Ataç, Cemal kod Murat Karayılan, Fuat kod Ali Haydar Kaytan'dır. Bunlar benim yardımcılarımdır. Bu isimler en üst düzey elemanlardır, yani başkanlık konseyidir. Benim yakalanmam üzerine ayrı bir statü alacaklardır. Yeni bir merkez oluşacak ve ağırlıklı olarak bu belirttiğim isimlerden olacaktır. 6. Kongre 450'ye yakın kadroyla toplanmıştır. Kongre Kuzey Irak'ta Hakurke bölgesinde toplanmıştır. Avrupa'da örgütü idare eden Kani Yılmaz kod Faysal Dunlayıcı, Moskovo'da Mahir Velat kod Numan Uçar'dır. YAJK (Yektiya Azadiye Jinen Kürdistan-Kürdistan Özgür Kadınlar Birliği) bu örgüt hakkında bildiklerim şunlardır. Yöneticisi Sakine kod Gönül Tepe, yine Sakine kod fiehnaz Altun'dur. Bunların emrinde Avrupa dahil 3 000 kadar kadın örgüt elemanı vardır. Zagros eyaleti sorumlusu Ebubekir kod Halil Ataç'tır. Botan (fiırnak-Çukurca) eyalet sorumlusu Cemal kod Murat Karayılan'dır. Mardin eyalet sorumlusu 25 ocak 1999'da ölmüştür. Onun yerine halen atama yapılmamıştır. Garzan eyaletine Celal kod Süleyman Kaydı, Amed eyaletine Topal Nasır kod Faruk Bozkurt, Erzurum eyaletinde Yılmaz kod Yıldırım Kaya'dır. Serhat eyaleti halen teşkilatın değildir. Dersim eyalet sorumlusu Kazım kod Hamili Yıldırım'dır. Güney Batı eyalet sorumlusu Sarı İbrahim kod Ramazan Toptaş'tır. Koçgiri eyalet sorumlusu Alişer kod Yücel Halis olarak faaliyet yürütmektedirler. Kuzey Irak Behdinan ve Soran olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Birinde Osman Öcalan vardır, diğerinde de Abbas kod Duran Kalkan vardır.

Soruldu: Yurtiçinde ve yurtdışında örgütünüze çeşitli faaliyetlerle katılan ve yardımcı olan dernek, parti, bilim adamları, üniversiteler, sanatçılar ve avukatlar olduğunuz biliyoruz, sizinle irtibat kuran bu belirttiğiniz kuruluşlardan kimler vardır anlatınız.

Cevap: Bazı sanatçılar MED TV'nin konserine çıkmıştır. Bu bir destek olarak değerlendirilmektedir. Bunlardan Ferhat Tunç, Ahmet Kaya, fiivan Perver. Bizim elemanlarımız 1990'lı yıllarda İbrahim Tatlıses'ten korkutmak suretiyle para almışlardır. Ben bunu duydum haberim vardır. 1998 aralık ayında Haluk Gerger beni Roma'da

evimde ziyaret etmiştir. Gazete yazısında da bu görüşmenin içeriği yazılıdır. Avukat fierafettin Kaya ve Avukat Serhat Bucak Roma'ya gelerek beni ziyaret etmişlerdir. Doğu Ergil'le ben daha önce görüşmedim. Ben bu adamı raporuyla tanıyorum. Doğu Ergil İsviçre'ye geldiğinde PKK örgütü elemanlarından bir grup kendisiyle görüşme yapmış. Doğu Ergil'le görüşme yapan bizim elemanlarımız Doğu Ergil'i pek olumlu bulmamışlar. Hatta bu işin yani Kürt meselesinin rantıyla uğraştığını bana söylediler. Çünkü bazı kuruluşlar bu işlerle uğraşanlara yardım yapmaktadırlar. NGO kuruluşlarından (uluslararası sözde yardım kuruluşu, asli faaliyeti istihbarat servislerinin örgütlere yardım faaliyetidir) Doğu Ergil'e para yardımı edildiğini duydum, yardım eden kuruluşa "bu yardım tarzı iyi bir yardım tarzı değildir" dedim. Bu paranın çoğu ranta gitmektedir. Bizim meselemize faydası yoktur. Ahmet Kaya'nın bize fazla yakın olduğunu söyleyemem 1993 yılında Almanya'daki bir toplantıya katıldığını biliyorum.

Soruldu: Suriye ilişkileri, Suriye'den çıkışı ve Avrupa'daki temasları, yakalanışı soruldu.

Cevap: 1979 yılı temmuz ayında benim kuryem olan Suruçlu Ethem Akcan isimli kuryemle birlikte Suriye'ye geçtik. Ethem Akcan alanı çok iyi tanıyan bir elemandı, onunla birlikte geçişi yaptık. Evvela Suruç'un karşısına düşen Kobani denilen kasabada Ethem'i amcası olan Ömer Muhtar'ın evinde bir müddet kaldık. Bu arada Filistin Örgütü'yle irtibat kurarak bu örgütten "Demokratik Cephe kimliği" elde ettik. Temin ettiğimiz bu kimliklerle Lübnan'a geçtik. Filistin Örgütü bize Bekaa Vadisi'nde yer verdi. Bu yeri kendi kampımız haline getirdik. Giderek örgüte bağlı elemanları burada topladım burada kendi eğitimimizi kendimiz yaptık. Her ne kadar Filistin Örgütü bizleri kendi askerleri gibi görüyorlardı ise de biz kendimizi ve onlardan ayrı olduğumuzu kabul ettirdik. Bu kampta üç yıl faaliyet gösterdik. Helve adı verilen bu kampa daha sonra Mahsun Korkmaz Akademisi ismini verdik. 1992 yılında Türkiye'den bugünküne benzer baskılar gelmesi üzerine ve aynı zamanda Kuzey Irak'ta bizim için faaliyet alanları doğması ve dolayısıyla Bekaa Vadisi'nin eski işlevini kaybetmesi üzerine Suriye'ye geçtim. Önce Hafız Esad'ın kardeşi

Cemil Esad'la ilişki kurdum. Cemil Esad sosyal ilişkileri geliştiren ve kuran bir insandır. Suriye bizi siyasetten hiçbir zaman kabul etmedi. Sosyal ilişkiler çerçevesinde kabul etti. Cemil Esad'ı bayramlarda ziyarete giderdim. Bu arada bizim fiam'da büyük bir tüccar olarak tanıdığımız Ağa kod Mervan Zerki'yle yoğun ilişkilerimiz sonucunda bu şahsın El-Muhaberat denilen Suriye istihbarat servisinin elemanı olduğunu öğrendim. Mervan Zerki aslen Erzurumlu olan Kürt kökenli bir insandır. Dolayısıyla Mervan Zerki Suriye istihbaratı ve devletiyle aramızda bir halka oluşturuyordu. Suriye bizi resmen ve siyasetten tanımamakla, kendisinden sorulduğumuzda bizde Apo kod Abdullah Öcalan isimli birisi yoktur diyebiliyordu. Yani Suriye'nin bizi siyasetten tanımaması ve sosyal ilişkiler içinde tanıması kendi açısından aldığı bir tedbirdir. Mervan Zerki ile ben Suriye'den ayrıldıktan sonra Al-Tecalma, Al-Vatan, El-Demokrasiye (Ulusal Demokratik Birlik) adı altında bir parti kurdu ve kurduğu bu partiyle PKK'nın mirasına konarak bizim çekilmemizden sonra Suriye'deki çok geniş olan Kürt potansiyeli toparladı. Biz Suriye'ye geldiğimiz zaman kalabalık olduğumuz için geniş evler satın almış veya kiralamıştık. Daha sonra bu evleri parti okullarına çevirdik. Bir Kürtçe eğitim bir de Türkçe eğitim yapan okul açtık, Suriye makamlarına ise hastalarımız ve sakatlarımız var bu evler bize lazım dedik, onlarda bu görüntü altında müsaade ettiler, ancak zaman zaman El-Muhebarat'ın elemanları okullarımıza geliyorlar ve denetliyorlardı. fiam'da ikamet ettiğim evi de kendim satın aldım. Korumamızı da kendimiz yaptık. Suriye hükûmeti uzaktan gözetleme yapmış olabilir. Suriye'de bulunduğum süre içerisinde Ali Ammar adına tanzim edilmiş Demokratik Cephe kimliğiyle dolaştım. 1992 sonunda 9 ekim 1998 tarihine kadar ağırlıklı olarak fiam'da kaldım, zaman zaman Lübnan'a da gittim. Benim okullarım biraz şehrin dışında kalır, Kürtçe eğitim yapan ve Türkçe eğitim yapan iki okulla birlikte burada bir evim daha vardır, bir de şehir merkezinde bir evim vardır. Türkiye'nin baskısı üzerine Suriye hükûmeti bana "Ya Türkiye ile aramızda savaş çıkar veya biz seni yakalar Türkiye'ye teslim ederiz tercih yapmak zorundasın" dediler. Bu tebliği bana Ağa kod Mervan Zerki yaptı. Bizde Yunanistan formülünü tercih ettik. Suriye'den çıkmadan evvel örgüt arşivini fiam'da bulunan Kürtlere dağıttık. Bu arşiv halen onlarca Kürt evinde bulunmaktadır. O tarihte iki milyon iki yüz elli bin

dolar param vardı. 50 000 dolarını yanıma aldım 2 200 000 dolarını Delil isimli adamıma bıraktım. Delil rastgele bir temsilcimdir. Delil'in esas ismini bilmiyorum. Diyarbakırlıdır, eşinin kod adı Mizgin'dir. Onunda ismini bilmiyorum. Delil'in Suriye'yi terk edeceğini zannetmiyorum. Sıkışırsa Kuzey Irak'a gider.

1993 süreci Türkiye için bir tarihî fırsattı, Türkiye'nin çok barışçı bir çözüm yolu imkânı idi. Türkiye'nin cumhurbaşkanı düzeyinde en yüksek yetkilisinin kabulü vardı. Türk Silahlı Kuvvetleri de pratikte iyi niyetini göstermişti. Ancak bu süreç işlemedi. Yetersizlik nedeniyle ve Özal'ın da ölümüyle bu süreç bozuldu. Özal'ın ölümünden sonra ailesine çektiğim başsağlığı mesajını tarih bu sürecin haklılığını kanıtlayacak ve aynı noktaya gelecektir. Yani Özal'ın başlattığı sürece tekrar gelinecektir demiştim. Nitekim 1 eylül 1998'de yeniden ateşkes ilan ettik 9 ekim 1998 günü Yunanca bilen ve Yunanistan temsilcisi olan Rozerin kod Ayfer Kaya olduğu halde bir Suriye uçağıyla çıkış yaptım. Çıkmadan evvel Avrupa temsilcilinden bana Abdullah Sarıkurt adına düzenlenmiş bir pasaport temin ettim. Pasaporta kendi fotoğrafımı yapıştırdım, Yunanistan'a geldiğimizde o zamana kadar bana büyük ilgi gösteren PKK'ya dost olduğunu ifade eden Yunanistan son derece kötü yüzünü gösterdi. Bana 3 saat içinde ya geldiğin yere geri döneceksin veya istediğin yere gideceksin dediler. Bu arada Rozerin Yunan servisinden Dimitri'yle görüştü. Yunanistan'dan ayrıldık ve Moskova'ya geldik. Moskova'ya gitmeden evvel Yunanistan'a iltica talebinde bulundum ama kabul edilmedi. Moskova'da Jirinovski kanalıyla temasa geçtim, zaten beni davet etmişlerdi. Mitropano beni Suriye'deyken de davet etmişti. Bu Mitropano, Jirinovski'nin partisine mensup bir şahıstır. 33 gün süre içerisinde bunların bulduğu evde kaldım. Bu süre içerisinde Ariski isimli iç güvenlik sorumlusu olan şahısla temaslarda bulundum. DUMA 298 oyla benim Rusya'da kalmamı bir çekimser oya karşılık kabul ettiği halde Başbakan Primakov anlayamadığım bir nedenle bu kararı uygulatmadı. 33 gün sonra Rusya'dan ayrılmak zorunda kaldım. Avrupa temsilciliğimiz vasıtasıyla İtalya'dan davet alıp almadığımı araştırdım. Nitekim bana yeniden yapılanma adı altında bir oluşuma mensup olan gerek muhalefet gerekse iktidara mensup bazı milletvekillerinin daveti olduğunu söylediler. Esasen bu

milletvekillerinden Mandovani yanında bir arkadaşıyla Suriye'ye gelerek daha evvel benimle görüşmüştü. Bunu üzerine yanımda Roma temsilcim Ahmet Yaman olduğu halde bir Rus yolcu uçağıyla Roma'ya geldim.

İtalya'da siyasî iltica talebim kabul edilmesini beklerken tutuklama olayı gündeme geldi, hastane adı altında bir tecrit yerine konuldum. Daha sonra Adalet Bakanlığı benim serbest kaldığımı belirtti ancak ben Roma yakınında Cehennem Vadisi denilen bir evde kalmaya başladım. Burada kalmamı söylediler. İltica talebim konusunda belirsizlik devam etti. Bazen kabul edecek gibi bir davranış gösterdiler daha sonra iltica talebimin kabulünü beklemeye aldılar halen de bu talebim askıdadır. Daha önce gerek İtalya gerekse Avrupa devletleri her gün yüzlerce Kürt'ün siyasî bile olmayan iltica taleplerini kabul ederken, benim siyasî olan iltica talebimi kabul etmediler. Giderek üzerimdeki baskı arttı. Kaç kurtul şeklinde bana karşı olan bir tutum göstermeye başladılar. Bu baskılar karşısında İtalya'dan ayrılmam ve tekrar Moskova'ya gitmem gündeme geldi. fiunu da belirtmek istiyorum. Yunanistan'dan Rusya'ya küçük bir uçakla gittim. Bu Yunan istihbarat servisinin özel bir uçağıydı. İtalya'da toplam 66 gün kaldıktan sonra 16 ocak 1999 günü İtalya'dan ayrıldım. İtalya'da kaldığım süre zarfında Tayfun Talipoğlu isimli bir gazeteci geldi kendisiyle röportaj yaptım. Daha sonra Milliyet gazetesinden Nilgün Cerrahoğlu geldi, bununla da fazla kapsamlı olmayan bir röportaj yaptık, bilahare Haluk Gerger isimli doçent gelerek benimle görüştü, bunun dışında Avrupa'da bulunan Kürtler, Avrupa milletvekilleri, heyetler, gazeteciler geldiler görüşmeler yaptık. İtalya'dan çıkmadan evvel Rozalin vasıtasıyla Güney Kıbrıs'tan kırmızı pasaport temin ettim ve kendi fotoğrafımı yapıştırdım. İtalya'dan kendimiz bir uçak tuttuk. Bu uçağı onların yardımıyla bulduk. Masrafını biz ödedik, yanımda Roma temsilcimiz Ahmet Yaman olduğu halde Moskova'nın 4,5 km. kuzeyinde Rovinrant Havaalanı'na geldik. Bu işi benim Rusya temsilcim olan Mahir kod Numan Uçar organize etmiş, ancak Rusya daha önce en az bir ay hatta 6 ay kalabilir diye vaatte bulundukları halde yine çok ters bir tutum içine girdiler. Büyük zorluklar çıkardılar, bana "Seni Suriye'ye göndereceğim" dediler. Kendilerine "Suriye zaten kabul

etmiyor. Ya savaş çıkar ya da seni Türkiye'ye teslim ederiz diyorlar, buna rağmen beni nasıl Suriye'ye gönderirsiniz" dedim. Zorluk çıkarmak şeklindeki tutumları devam etti. Halbuki isteseler güvendikleri bir ülkeye gönderebilirlerdi. Rusya'nın bu tutumu üzerine tekrar Rozalin'le irtibat kurdum Rozalin Yunanistan'a gelebileceğimi söyledi ve kendisi Rusya'ya geldi. Birlikte 29 ocak 1999 tarihinde Rusya'dan ayrıldık. Rozalin Rusya'ya yani benim yanıma yine küçük bir uçakla geldi. Yanında Badouvas ve Nagazakis isimli iki Yunanlı vardı. Bu uçakta zannederim Yunan Gizli Servisi'ne aitti. Bana Badouvas ve Nagazakis büyük güvence verdiler. Yunanistan'a kabul edileceğimi söylediler. Yunanistan'a geldik dost görünen bu insanlarla bir gün dolaştık, ancak yetkili ve sorumlu durumunda olan Dimitris beni görünce yeniden hırçınlaştı, derhal gönderileceğimi söyledi ve benim Minsk üzerinden Hollanda'ya gönderileceğim söylendi, kendi uçaklarıyla beni Minsk Havaalanı'na getirip bıraktılar. Bu havaalanında dondurucu soğukta 4 saat bekledim. Bu durumu Avrupa ülkeleri karar almış, beni Hollanda'ya götüreceklerini söyledikleri uçak bir türlü gelmedi. Böylece beni ortada bıraktılar. Bu bekleme sırasında beni ısrarla uçaktan indirmek istediler. Beni uçaktan indirerek bu havaalanında bırakmak ve büyük bir tehlike karşısında kalmamı zorla sağlamamı istediler. Bende ısrarla uçaktan inmek istemedim. Bu olay 31 ocağı 1 şubata bağlayan gece cereyan etti. Bu sırada bütün Avrupa havaalanlarının uyarıldığını duydum. Belçika benzer bir küçük uçağa karşı bir tane F-16 kaldırmış. Belçika'nın bu davranışı daha sonra skandal olarak değerlendirildi. Primakov aynı gün bütün bağlı ülkelere kabul edilmeyeceğimi bildirmiş. Sonuçta mecburen tekrar Yunanistan'a dönme gereği doğdu. Yunanistan'da Dimitris tarafından çok daha kötü bir şekilde karşılandım. Seni hemen Kenya'ya gönderelim dedi. Böylece bir Kenya modelinin hazırlandığını gördüm. Bu arada beni Korfu Adası'na götürüp getirdiler. Burada dikkat çeken husus Kenya'nın tesadüfen seçilmediği planlı olarak seçildiğidir. Avrupa'daki olmazlar ve Yunan hükûmetinin bu tutumu karşısında Kenya'ya gitmek zorunda kaldım. 2 şubat 1999 günü sempatizanlardan İbrahim isimli arkadaşla ve Yunanlıların yine o küçük uçağıyla Kenya'ya hareket ettim. Kenya'da Yunan Büyükelçiliği görevlileri bizi alarak Yunan Büyükelçisi Kostulas'ın

evine götürdüler. Önce beni pasaport çıkartıp Güney Afrika'ya göndereceklerini söylediler, bu bir vaatti ancak günler geçmesine rağmen bu pasaport gelmedi, daha sonra benim başka bir eve yerleştirileceğim söylendi bende bunun benim için büyük tehlike olduğunu korumasız bir yere gidemeyeceğimi söyledim evden ayrılmadım ve yazılı olarak iltica talebinde bulundum. Büyükelçi hay hay memnuniyetle dediği halde benim dilekçeme cevap vermedi. Benim Kenya'ya gelişimden bir iki gün sonra da Dilan kod fiemsi Kılıç Kenya'ya geldi, olaylara şahittir. Giderek benim büyükelçilik evinden ayrılmam konusunda baskı arttı. Hatta zorla çıkaracaklarını söylediler ve beni bu evden çıkarmak için Yunanistan'dan dört kişilik bir ekip göndermişler. Bizde çıkmayız gerekirse kendimizi savunuruz dedik. Kendi çapımızda tedbirler alarak çatışmayı da göze alarak direnişe hazırlandık, ancak bu dört kişilik ekip bekledi bize karşı harekete geçmedi. Son gün Yunan büyükelçisi Kenya Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı, evvela büyükelçi davete uymayacağını bildirdi, bilahare araba gönderdiler büyükelçi Dışişleri Bakanlığı'na gitti. Dönüşte bana istediğim bir ülkeye gidebileceğimi bu ülkelerin Güney Afrika veya Hollanda olabileceğini söyledi. Yunan hükûmetinin de Hollanda'nın beni kabul etmeye hazır olduğunu bildirdiğini ifade etti. Ertesi günü, 15 şubat 1999 günü beni havaalanına götürmek için Kenyalı bir yetkili geldi, Yunan büyükelçisi de beni kendisinin ve kendi arabasıyla havaalanına götüreceğini söyledi. Aralarında münakaşa çıktı. Neticede Yunan büyükelçisi kendi toprağında, kendi misafirini, kendi arabasıyla götüremedi. Beni Kenyalı yetkilinin arabasına tek başıma bindirdiler. Havaalanına getirdiler. Ben zaten neticeyi anlamıştım. Bindirildiğim uçakta enterne edildim. Bindirildiğim bu uçağın hangi ülkenin uçağı olduğunu bilmiyordum. Bundan sonraki süreç buraya kadar gelme sürecimdir.

Soruldu: Anlattıklarınızdan Yunanistan'ın sizinle çok ilgilendiği, kendi uçaklarıyla Moskova'ya, Kenya'ya götürdükleri anlaşılmıştır. Yunanistan ile PKK örgütü arasında bir anlaşma mı vardır? Bu durumu biraz açar mısınız ?

Cevap: Yunanistan'ın PKK örgütüyle ilişkileri az çok Suriye'nin PKK örgütü ile ilişkilerine benzer. 1988 yılında ben Lübnan'da iken

Badouvas ve Nagazakis'in beni ziyaretleri ile bu ilişkiler başlamıştır. Badouvas ve Nagazakis'in yanında ayrıca gazetecilerden oluşan bir heyette vardı. Bu ilişkilerin kurulmasından birkaç yıl sonra muhtemelen 1994 senesinde Yunanistan'da PKK örgütünün kampları açıldı. Lavrion Kampı'nda PKK'lı gençlere daha çok ideolojik eğitim veriliyordu. O tarihlerde Yunanistan temsilcimiz Mahir kod Fethi Demir'dir. Yunanistan'da Lavrion Kampı'ndan başka bir de bomba eğitimi veren Dimitri Elen Kampımız vardır. Bu Dimitri Elen Kampı Mahir kod Fethi Demir'in sorumluluğunda geliştirilmiştir. Ayrıca Yunanistan'da küçük gruplarımızın yerleşmesi için evlerde vardır. Bu evler tahmin ediyorum kiradır. Bunu haricinde Yunanistan'da para yardımı da almaktayız. Bu para yardımını daha ziyade sivil kurumlardan almaktayız. Kiliselerden almaktayız, sendikalardan almaktayız ve bir de bize ait dergiler etrafında aldığımız bağışlar vardır. Bu bağışlar mesela 100 liralık derginin 1 000 liraya satılması gibi alınmaktadır. Yunanistan'da bomba eğitimini, kamp eğitimini ve küçük grupları barındırmak hususundaki organizede bizim dost tabir ettiğimiz Yunan istihbaratının yardımı olmaktadır. Yunan istihbaratıyla daha ziyade bizim adamımız olan Rojhad kod isimli eleman sağlamaktadır. Yunanistan'ın bizimle işbirliği yapmasındaki amacı bizi Türkiye'ye karşı kullanmak, Türkiye'yle çelişkilerinde koz olarak kullanmaktır. Esasen Yunanistan'da eğitilen militanlarımızı da Türkiye üzerine yöneltmek için çaba harcamışlardır. Güney Kıbrıs'ta kampımız yoktur, ancak Güney Kıbrıs'ta yerleşmiş 100-150 kadar Kürt ailesi vardır. Bu ailelerin bazılarının evlerinde örgütün propagandası yapılmaktadır.

Soruldu: İran ilişkileri soruldu.

Cevap: Urumiye'de bir hastanemiz mevcuttur. Kelereş takım seviyesinde küçük bir kamptır. İran'da esasen kamp kurmaya ihtiyaç yoktur, zira Kuzey Irak'ta geniş sahalar mevcuttur. fiehidan, Makü, Zagros, Jerme gibi kamplar İran-Irak sınırında olup sınıra yakın İran topraklarında kalan kamplardır. İran'daki faaliyetlerimiz hakkında benim bildiklerim bunlardır. Bunu yanı sıra Suriye'deyken beni İttilaat isimli İran Gizli Servisi'nin Seyit isimli elemanı zaman zaman ziyaret ederdi. Bu ziyaretleri 1996 yılına kadar sürmüştür. Seyit bizimle

hudut meselelerini görüşüyor, Hizbullah örgütüyle bizim örgütümüz arasında ki çatışmada arabuluculuk yapmasını istiyor daha doğrusu Seyit'ten biz bu çatışmada arabuluculuk yapmasını istiyorduk. Bir de Kuzey Irak'ta İKDP üzerinde etkili olduğundan kendisine bu nüfuzlarını kullanıp bu kuruluşun bizim üzerimize gelmemesini sağlamalarını istiyorduk. Yine Seyit'le Rusya'dan Kafkasya üzerinden sevk edilen silahlar meselesini görüştük. Bu silahlar zaman zaman İran'da takılıyordu, bu meseleyi Seyit'le bizim temsilciliğimiz görüşüyordu. İran'da hastane bulunduğunu ve bizim orada 100 kadar personelimiz olduğunu İran hükûmeti bilir. İran hükümeti bu şekilde gerek bize taviz vererek gerekse gereğinde zor kullanarak, gerek bizi, gerekse İran'daki Kürtleri denetim altında bulundurmaktadır. Ermenistan'da kampımız yoktur. Temsilciliğimiz vardır. Ayrıca Botan isimli bir yayın organımız da Ermenistan'dan çıkmaktadır. Almanya'da büyük bir ağırlığımız olduğu muhakkaktır. Çok sayıda derneğimiz ve temsilciliklerimiz vardır. Yalnız Almanya kendi siyasetine uygun mantalite aramaktadır. Yani kendi siyasetine uygun kadroları PKK'nın başında görmek istemektedir. Benim Suriye'den çıkmamdan sonra Almanya'nın bana yönelik politikası beni istememek şeklinde gelişmiştir. Hatta Almanya benim yerime bir ikinci adam arama cihetine gitmiştir. 1994 yılında Londra'da hiç sebep yokken Kani Yılmaz'ın tutuklanması, 4 sene tutuklu kaldıktan sonra Almanya'ya iade edilmesinin ve Almanya'nın Kani Yılmaz'ı serbest bırakmasının, Kani Yılmaz'a sığınma hakkı tanımalarının Almanya'nın ve İngiltere'nin Kani Yılmaz'ı benim yerime düşündüklerinin işaretidir. 1995 senesi içerisinde Almanya'dan Anayasayı Koruma Teşkilatı'ndan Grunevald Suriye'deki evimde yani fiam'da beni ziyarete geldi. Ziyaretinin konusu o tarihlerde Almanya'da gittikçe yoğunlaşan PKK eylemleriydi. Benden bu eylemlerin bitirilmesi konusunda yardım istedi. Bende onlara PKK örgütünü Almanya'da yasakladınız, PKK'ya baskı uyguluyorsunuz siz PKK'ya karşı yumuşak olursanız yardımcı olabilirim dedim. Aynı mahiyette bir ziyaretçide yine Almanya'da milletvekili olan Lumer'dir. Lumer 1996 yılında yine fiam'daki evimde beni ziyaret etmiştir. Lumer'le aynı konuları görüştüm. Ona da Grunevald'a söylediklerimi söyledim, yani Almanya PKK'yı yasaklamaz ve PKK'ya baskı yapmazsa yardım edebileceğimi bildirdim. Bu görüşmelerimden

sonra Almanya gittikçe PKK'ya karşı daha ılımlı davranmaya başladı ve nihayet Almanya Başsavcısı Kaynehm "PKK bir terör örgütü değildir, içinde suç işleyenlerin bulunduğu bir örgüttür" dedi.

"Sorgumun bittiği şu anda Avrupa'nın beni istemediğini ancak beni Türkiye'ye karşı kullanmak istediğini ve kullandığını belirtmek istiyorum. Türkiye son yıllardaki ekonomik atılımlarıyla ve hatta bize karşı yürüttüğü mücadelesiyle kalkınma potansiyeli olan bir ülke olduğunu göstermiştir. Avrupa beni Türkiye'ye karşı kullanırken, Türkiye'yle beni karşı karşıya getirirken Türkiye'nin de önünü kesmeyi hedeflemiştir. İnsan haklarından çok sık bahseden Avrupa beni kullanmak suretiyle çok kan dökülmesine sebep olmuş ve sonuçta insan haklarını işletmeyerek ikiyüzlü olduğunu göstermiştir. Bu yüzden Avrupa'yı kınıyorum. Benim sebep olduğum eylemler sebebiyle yüz binlerce Kürt'e siyasî olmadığı halde iltica hakkı tanırlarken, ben PKK örgütünün başı ve bir numaralı siyasî olduğum halde bana siyasî sığınma hakkı tanımamıştır. Benim yukarıda söylediklerim mesajımdır, ayrıca Türkiye halkına bir mesajım vardır. Benim hakkımda önümüzdeki süreci izleyerek takip ederek karar versinler bunu diliyorum. Örgüt elemanlarıma da yakalanmam ve sorgulanmam sebebiyle kontrolden çıkmamalarını bilhassa intihar ve yakma eylemlerine girmemelerini, saldırı konumuna geçmemelerini istiyorum. Yargılama sürecini bir başlangıç olarak kabul ediyorum. Bütün Türk kamu yetkililerine de açıkça söylüyorum, benimde yanılmalarım, hatalarım olmuştur. Benim hiç de arzu etmediğim olaylara sebep olmuşumdur, ancak bana imkân verilirse yeniden bir arada yaşama sürecini başlatacağımı bilmelerini istiyorum ve size de saygılar sunuyorum."

Başka bir diyeceğinin olup olmadığı soruldu, başka bir diyeceğinin olmadığını belirtti beyanı okundu imzası alındı.

Ek: 4

Abdullah Öcalan davasında savcıların sundukları

mütaalanın tam metni

Terör örgütü elebaşı sanık Abdullah Öcalan’ın yargılandığı davanın bugünkü duruşmasında, Ankara 2 No’lu Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı Cevdet Volkan ile Cumhuriyet Savcısı Talat fialk tarafından mütalaa okundu. İşte mütalaanın tam metni:

Tutuklu sanık Abdullah Öcalan hakkında, devletin hâkimiyeti altında bulunan toprakların tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hâkimiyeti altına koymaya veya devletin istiklalini tenkise veya birliğini bozmaya veya devletin hâkimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya yönelik hareketlerde bulunmak suçundan yargılanması ve cezalandırılması talebiyle 26.04.1999 gün ve hazırlık 1997-514 hz., 1999-1998 es. ve 1999/78 id. sayılı iddianame ile kamu davası açılmış, aynı sanık hakkında daha önce açılan kamu davaları ile mahkememizin 1999/21 esas sayılı dava dosyası ile birleştirilmiş İmralı Adası'nda başlatılan ve süreklilik arz eden 04.06.1999 günlü yargılaması sırasında da esas hakkında mütalaamızı hazırlamamız için süre verilmiştir.

"Mütalaa sanığın savunmasından yola çıkılarak hazırlanmıştır..."

Sanık hakkında son davaya ait iddianamede yapılan soruşturma, 15 yıldır terör faaliyetlerini aralıksız sürdüren ve sanığın başında bulunduğu PKK örgütünün kuruluşu, amacı, programı, stratejisi, yapılanması ve genel faaliyetleri ile gerçekleştirdiği eylemleri ve bunların nitelikleri ve hukukî değerlendirilmesi konularında geniş bilgi verildiğinden, tekrarında yarar görülmemiş, sanık Öcalan'ın değişik aşamalardaki savunmaları ve yargılama sırasında ortaya çıkan fiilî ve hukukî durum değerlendirilerek, esas hakkındaki mütalaamız hazırlanmıştır.

"Sanık ifadesinde ölümlerin iddianamede belirtilenden daha fazla olduğunu söylemiştir..."

Sanık Abdullah Öcalan, 31.05.1999 günlü oturumundaki sorgusunda da belirtilen ve kendisinin verdiği talimatlar üzerine örgüt elemanları tarafından gerçekleştirilen bütün eylemlerden birinci

derecede sorumlu olduğunu, hatta ölümlerin, iddianamede belirtilenden daha da fazla olması gerektiğini, 01.06.1999 günlü oturumda da hazırlık soruşturması sırasında Jandarma ve Devlet Güvenlik Mahkemesi cumhuriyet savcılarınca alınan ifadeleri ile Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi yedek üye hâkimliğince tespit olunan ilk sorgusunun doğru olduğunu, herhangi bir baskıya maruz kalmadan serbest iradesi ile verdiğini kabul etmiştir.
Yine sanık Abdullah Öcalan, Ankara 2 No'lu DGM Başkanlığı'na sunduğu yazılı savunmasının 69. sayfasında, PKK örgütünün eylemlerdeki sorumluluğunu açıkça ikrar etmiştir.

"TCK'nin 125. maddesinde suç teşkil eden eylem..."

TCK'nin 125. maddesinde yazılı, devletin hâkimiyeti altındaki birtakım topraklar üzerinde müstakil bir Kürt devleti kurma amacıyla Türkiye toprakları üzerinde sürekli faaliyet göstererek binlerce terör eylemi gerçekleştiren, on binlerce insanımızı acımasızca öldüren, bir o kadarını da sakat bırakan silahlı çete PKK'nın kuruculuğunu yapan, uzun süre üstlendiği ve örgütünü yönettiği Suriye'den ayrılmak zorunda kalan, sığındığı ülkelerden iltica talebinde bulunmasına rağmen kabul görmeyen ve sonunda Kenya'da yakalanıp güvenlik birimlerimize teslim edilen bu tarihe kadar fiilen yakalandıktan sonra da yasadışı silahlı ve bölücü terör faaliyetinde bulunan PKK'nın başlangıçta, "genel sekreter" daha sonraki dönemlerinde "önder" ve "genel başkan" sıfatını kullanan sanık Abdullah Öcalan'ın 22 şubat 1999 günü Devlet Güvenlik Mahkemesi cumhuriyet savcılarına verdiği ifadesinde:

"Silahlı bir mücadele başlattığım doğrudur..."

"PKK örgütünün kurucusu olduğum doğrudur. Yine bu örgütün önderliğini yaptığım, benim önderliğimde Türkiye toprakları üzerinde silahlı bir mücadele başlattığım da doğrudur. Başlangıçta gerçekten

Kürdistan devleti kurmak gibi bir kavramımız da vardır. Bu da doğrudur. Ancak gelişen süreç içerisinde, müstakil bir Kürt devleti kurmak değil de Kürtlerin de cumhuriyetin kuruluşunda rol almış bir halk olarak, özgür olduğu bir ortam içerisinde birleştirilmesi sonucuna vardım. Bu temelde ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel özgürlüğünü elde etmiş olarak bir arada yaşayabileceğimiz sonucuna vardım...”

Kendi isteğiyle ikinci kez verdiği 03.04.1999 tarihli ifadesinde de;

“Bildiğiniz gibi PKK’nın kurucusu benim...”

“(...) Bildiğiniz gibi PKK’nın da kurucusu benim. PKK kurulurken programını da yaptık. O zaman Kürtlerin bağımsız bir Kürdistan kavramı da vardı. Marksist temele dayalı yeni sistem getirecektik. Ancak değişen olaylar ve zaman, bize bu programın hayalî olduğunu gösterdi. (...) Kürt devleti kurmanın mümkün olamayacağı, ilmen de sabittir. Gerekli de değildir. Mevcut Türkiye Cumhuriyeti devleti içerisinde de demokratik ortamda her şeyin gerçekleşmesi mümkündür. Ben sonuca vardım” demiştir.

Sanık PKK’nın birinci dereceden sorumlusu olduğunu ikrar etti

Hazırlık tahkikatı ve son tahkikat aşamasında, silahlı çete PKK’nın kurucusu ve yöneticisi olduğunu, birinci derecede sorumlusu olduğunu, PKK’nın başlangıçta bağımsız Kürdistan devleti kurmak için kurulduğunu söyleyen ve suçunu ikrar eden sanık, yazılı savunmasında silahlı çete ve PKK, kendi yargılanmasıyla ilgili:

Sanığın yazılı savunmasından

“PKK tarihinde ayrılık ve birlik olarak iki önemli aşama...”

“PKK, cumhuriyetin 50 yıllık alt ve üst yapısının ortaya çıkarttığı objektif temel üzerinde, dünyadaki fırtınalı devrin ve karşıdevrimin pratik ve teorik incelemesini ütopik ve teorik bir durumun öncelikle 1970-1980 arası ideolojik isyan hareketi, 1980-1999 arasında da siyasî ve eylemsel hareketi olarak doğup gelişmiş, gerçekten de son büyük Kürt isyan hareketi... PKK tarihinde, ayrılık ve birlik sorununda iki önemli aşamayı ayırt etmek büyük önem taşır.”

“Hâkim sorunlara sloganvari ütopik yaklaşım...”

Çıkış sürecinde bir zamanların dil yasağına kadar varan baskı ve inkâr, diğer yandan o dönem soruna hâkim sorunlara sloganvari ütopik yaklaşım, yine Kürt milliyetçiliğinde korku ve kuşkuya dayanan ayrılıkçılıkla birlikte dünya çapındaki ulusal kurtuluş hareketlerinin ayrı devlet kurmak biçiminde anlaşılması...

“Devletin 1990 başlarında dil yasağını kaldırması...”

Devletin 1990 başlarında dil yasağını kaldırması, dil ve kültür alanına getirilen sınırlı özgürlük ve üst düzey yetkililerin sorunu kabul edip çözüme yönelik çalışmaları en son benim mart 1993 ateşkes yaklaşımım, aslında özgür birlikteliğe giderek vurgu yaptığımız dönemi açıkça ortaya koyuyordu. Bu yıllardan itibaren, özgür birlik propagandası hâkimdir.” (Yazılı savunma, sayfa 19-20.)

“PKK kendini geliştiremedi...”

Özellikle Sovyetler’in çözülüşü, Körfez Savaşı sonrasında Türkiye’yi yakından ilgilendiren meseleler, Kürt meselesine çözümü hayatî kılıyor ve bunun yolu da, gerçekten gecikmiş temel ihtiyaç olan kapsamlı bir demokratikleşmeden geçiyordu. PKK burada direndi,

kendini geliştirmekten ziyade, aşırı tekrarlayarak direndi... Halbuki reel sosyalizmin çözülüşünden, demokratik çözüm tarzını çıkarabilmeliydik. 'Ulusların kaderlerini tayin hakkı' ilkesinin artık geçerliliğini yitirdiğini, bilimsel tekniğin değiştiğini, aslında XVII. yüzyıldan itibaren gelişmenin ürünü olan ulus devlet anlayışını çözdüğünü, aynı çözümün daha gerçekçi olduğunu görmeliydi."

"70'lerdeki program bırakılmalıydı..."

"Kısaca 70'ler programını bırakıp yeni bir programa ulaşmalıydı. Bunun pratik dili, kendini, giderek yozlaşan ve çok acılara, kayıplara yol açan şiddet yerine siyasal, demokratik faaliyete yoğunlaştıran bir eylem çizgisine ulaşmalıydı." (Savunma, sayfa 26.)

"Ayrılık, bitmiş bir gücün kuklalığını getirir..."

"Benim pratiğim yakinen incelenirse, şu çok açık görülecektir ve kitap dolusu belgelerle kanıtlanacaktır. En iyi, anlamlı, mümkün olan özgürlük ve bağımsızlık, bu yer Kürdistan da olsa, ancak Türkiye'nin genel Misakı Millî sınırları içerisinde mümkündür. Bilimsel olarak kanıtlamak zor değildir. Ayrılmış bir Kürdistan ve bitmiş bir gücün kuklası, işbirlikçilerin malikânesinden öteye gidemeyecek bir Kürdistan'dır. Ayrılmış bir Kürdistan, halkın değil yabancı ve işbirlikçilerin olabilir, ki bu ağırlıklı olarak hayaldir. Ancak çıkar güçlerinin oyunu olarak sık sık tekrarlanır. Tarih, bütün oyunların isyanlarda nasıl oynandığını, nasıl felaketleri halkın yaşadığını çok iyi ortaya koymaktadır. Kendi isyanımızda da bunu gördük. Eğer dış oyunlardan bahsedeceksek, temel amacım bu dönemeçte yüz geri yapmak istedikleri ve Kürt sorununu da araç olarak kullanmakla bunu başaracaklarına inandıklarıdır. Tarihin en kritik döneminde bu oyunlar oynanmıştır. Çözümsüz kaldığında başarıyla oynanmıştır da... O halde sorunu kendi ellerimizle çözmek, oynamak isteyenlere karşı kendi güçlü silahımız haline getirilmektir. Savunmamda, bunun

oldukça mümkün ve tek çaremiz olduğunu ortaya koydum. Bizzat tecrübemiz buna en iyi kanıt oldu. O halde 'İlk defa özgür irade ile gerçekleştireceğimiz bu kardeşlik çözümü, yeni bir tarihi süreç olacak' derken haklıyız. (...) Kendi yargılanmamı olumlu barışın gerekçesi yapmak, en temel demokratik idealimdir. Savunmam, temelde bu amacımla bağlantılıdır..." gibi görüşlere yer vermiştir."

"1993 koşullarını lehimize çeviremedik..."

Sanık Abullah Öcalan tarafından 5. Kongre sırasında sunulan politik raporda, "(...) 1993'te biraz da geçiş arz eden o dönemi bir ateşkesle lehimize çevirmek istedik ve bu çok önemli bir adımdı. 'Hiç olmazsa bunu fırsat bilirler, canlanırlar' diye düşündük. Aslında biraz da hem uzun soluk alma, hem de hazırlık yapma imkânı idi. Bazıları bu hazırlığı yaptı. Ama yine komuta yapımızca, bu layıkiyle değerlendirilemedi." (Kls: 38)

Öcalan'ın gönderdiği telsiz emri

Yine, "PKK parti önderliği" adı altında, 8 ekim 1998 tarihinde tüm partililer ve ARGK savaşçılarına gönderdiği telsiz emrinde, ateşkesle ilgili "(...) çoğunuz görev alacaksınız. Görev bu temelde olabilir. Tabiî düşmanın kısa bir süre için şöyle bir hedefi de var. Kök kazımaktan bahsediyor. (...) Bizim bunlara misilleme hakkımız makbuldür. Yani kendimizi iyi düzenleyerek, bu 10 kat değişmiş, dönüşmüş bir temelde cevaplandırma görevimiz var. Biz, ateşkes olayını tek taraflı da olsa düzenlemeyi, sadece biraz daha hazırlık düzeyimiz, siyasî diplomatik olarak da hamle imkânı kazanmak için yaptık. Bu başarılı olmuştur. Ama yetersizdir. Daha da yapılacak işler vardır. Düşman bunları bilerek çok sert davranıyor." (Kls: 19)

“Ankara’dan çıkıp partileşme; Ortadoğu’ya çıkıp ordulaşma; uluslararası açılma, devletleşme...”

Sanık Abdullah Öcalan’ın 16.10.1998 günlü sözde Botan eyalet sorumlularına yönelik telsiz talimatında “Nasıl ki Ankara’dan çıkış partileşme anlamına geldi ise yine Ortadoğu’ya açılıp bir ordulaşma başarıldıysa, uluslararası alana da fazlasıyla açılmak kesinlikle devletleşme anlamında ciddi bir adım olarak değerlendirilmelidir. İnanıyorum ki, yeni dönem bundan epeyi güç olacaktır... Gerilla tarzında yenilik, ustalık... en etkili cevabı verecektir” şeklindeki sözleri asıl niyetini ortaya koymaktadır.”

“Sanık, yukarıdaki iddiayı ciddiye almıştır...”

Burada talimatın tarihine dikkat edilmesi gerekir. Talimat 16 ekim 1998 tarihinde verilmiştir. Bu tarihte Abdullah Öcalan Türkiye Cumhuriyeti devletinin Suriye’yi sıkıştırması sebebiyle Suriye’den çıkma ve Avrupa’ya gitme hazırlığı içindedir. 16 ekim 1998 günlü sözde Botan eyaletine yönelik talimatta Abdullah Öcalan, çıkışını uluslar alanına açılışın kesinlikle devletleşme anlamında ciddi bir adım olarak değerlendirmiş ve alan sorumlularına da böyle anlatmıştır.

“Zenginleri haraca bağlayın...”

Örgütüne gelir sağlama ve karşı gelenleri yıldırma ve sindirme amacıyla Hatay alan komutanına 1995 yılı içinde verdiği telsiz talimatında “fiimdi onlara özgün yaklaşırsınız. Yani zaten dostane ilişkilerimizi söylersiniz ve mutlaka kazanmaya çalışırsınız. Fakat faşist Türk kesimini de yıldırırsınız sanırım. Sanırım o başlangıçta yaptığımız eylemler önemli. Fakat genelleştirmemek kaydıyla. O yoksulları kazanmak, fakat tehlikeli olan elebaşları da ezin. Tabiî hiç acımadan çıkarlarını darbeleyin. Ve yine dediğim gibi, bu ara zengin

bir alan aslında. Birçok şeyini de haraca bağlayabilirsiniz, o zenginlerini. Bundan sonra hissederlerse epey gelir imkânımız da artar” şeklinde acımasızlığını ve amacını sergileyen sözleri dikkat çekicidir.

“Savunmasında samimi değildir”

Sanık Abdullah Öcalan savunmasında samimi değildir. Silahlı çete PKK’nın kuruluş amacı olan müstakil Kürdistan’ı kurmak amacından vazgeçmemiştir. Abdullah Öcalan’ın tek taraflı ateşkes ilan etmesi, örgütün biraz daha iyi hazırlanması, siyasî ve diplomatik hamle imkânını kazanmak içindir.

Abdullah Öcalan’ın 5. Kongre’ye sunduğu ve telsiz çözümlerinden yukarıya alınan alıntılar, kendisinin ateşkeste samimi olmadığını, tek taraflı da olsa ateşkesin, örgütün hazırlık düzeyini artırmak, uluslararasında diplomatik hamle imkânını kazanmak ve Türkiye Cumhuriyeti devletine örgütünü muhatap kabul ettirmek için uyguladığını göstermektedir.

“Çıkmazdan kurtulma çabası...”

Başlangıçta bağımsız Kürdistan’ı kurmak amacına yönelik eylem yaptıklarını, sonuçta pratiğin kendilerine bağımsız Kürdistan’ı kurmanın mümkün olmadığını gösterdiğini, bu sebeple cumhuriyetin kuruluşunda rol almış bir halk olarak demokratik cumhuriyet içerisinde özgür bir ortamda, eşitlik temelinde birlikte yaşamayı hedef aldıklarını, bağımsız Kürdistan’ı kurma hedefinden vazgeçtiklerini söyleyen Abdullah Öcalan’ın bu yöndeki savunmasına ve öne sürdüğü görüşlerine itibar edilmemiş ve PKK’nın ve örgütün sorumlusu durumundaki sanık Abdullah Öcalan’ın içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulma çabası olarak değerlendirilmiştir.

Müdahillerin sözleri

Müdahil Yusuf Aydemir: “Ben Kürdüm ve ana dilim Kürtçe’dir. Benim oğlum 3 yıl Güneydoğu’da görev yaptı. Üzerinde yaşadığım ülke Türkiye, benim bayrağım da Türk bayrağıdır...”

Müdahil Jale Atav: “Ben kardeşimi şehit verdim. Yazdığımı okumak istiyorum. Ben Kürt kökenli bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyım. Asker kızı ve asker annesiyim. Babam Kürt, annem Türk’tür.”

Müdahil vekili Kazım Ayaydın: “Ben Türkçe’yi ilkokulda öğrenen Kürt asıllı Türk vatandaşıyım. Bu davanın ne pragmatik açıdan ne de bilimsel açıdan Kürtlerle bir ilgisi yoktur. Tarih boyunca buna benzer hadiselerle karşılaşmışız, isyanlar olmuş. Osmanlı’nın son zamanından itibaren bu isyanlar araştırıldığında, her isyanın arkasında bir ülkenin menfur emellerinin çıktığı görülmüştür. Evliya Çelebi’nin Erzurum ile ilgili izlenimlerinde, ben Erzurum’da aileler gördüm. Dede Türkçe konuşuyor. Oğul hem Türkçe hem Kürtçe konuşuyor. Torun Kürtçe konuşuyor. Annem ve babam sadece Kürtçe konuşurlar. Ben hem Türkçe hem Kürtçe konuşuyorum. Oğlum sadece Türkçe konuşuyor. Bu döngü 300 yıllık zaman içindedir... Bu ülkenin birlik ve beraberliği için herkes topyekün mücadele edecektir. Bunun içinde Kürt de vardır” demişlerdir.

“Türk-Kürt iç içe yaşamaktadır...”

Müdahillerin yukarıya alınan konuşmalarında da Türkiye’de Türk-Kürt ayrımının yapılamayacağı, Kürt ve Türk’ün iç içe yaşadığı, aralarında kan bağı oluştuğu, suni olarak Türk ve Kürt ayrılığı yaratılmaya, millet ve vatan bütünlüğünün bölünmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Türk ve Kürt beraberliği için sanık Abdullah Öcalan da savunmasında, Türklerin özellikle hâkim tabakadan koparak gelen Türkmen akınlarının XI. yüzyılda Kürtlerin yaşadığı coğrafyaya akın etmeleri, iki halk arasında yoğun bir kaynaşmaya yol açtı. Kürtlerin nispeten yerleşik konumları, bu yüzyıllarda daha çok

Türkmen boylarının erimelerine yol açıyordu. Siyasallaşmada Türkler, sosyalleşmede de Kürtler nispeten hâkim bir konumdaydılar. Türk üst tabakaları yerel siyasal kültür ile bütünleşip çoğunlukla hâkim olurken alt tabaka daha çok Kürtler içerisinde erimeyi yaşıyordu. İki halkın aynı sosyoekonomik ve kültürel ve dinî benzerlikleri yaşaması bu kaynaşmada önemli rol oynar. (...) Tarihe baktığımızda özellikle Büyük Selçuklular'ın İran, Irak, Suriye ve Kürt illerinde kurulan imparatorluk ve daha sonra da özellikle Mervanîler, Artukoğulları, Eyyubîler, Akkoyunlular ve Karakoyunlular'da ve birçok küçük beyliklerde Kürt ve Türk üst tabakaları ve dolayısıyla dağlı halk, ortak halk ve ortak devleti iç içe yaşamak gibi bir olguyu temsil ediyor. Ortak devlet anlayışı hiçbir kavimle birlikte ne Araplar ne Acemler ne Ermeni ne Bizanslılarla böyle yaşanmıyor. Türk Kürt'ü ve Kürt Türk'ü böyle oluşuyor. (...) Bu olgunun en çarpıcı ve üst boyutta ifadesini Osmanlı-Kürdistan ilişkilerinden Yavuz Selim ile başlayan dönemde görebiliriz. Öyle ki, ağırlıklı Kürt beylikleri Yavuz'un istemine rağmen ayrı devlet olarak değil, kendisinin göndereceği beylerbeyi sorumluluğunda ortak devlet çatısı altında kalmayı çıkarlarına da uygun buluyorlar...

"İki halk arasında tabiî bir kültür erozyonu yaşanmış, kan bağı da oluşmuştur..."

Abdullah Öcalan'ın yukarıda alınan ifadelerinden de açıkca anlaşılacağı gibi XI. asırdan itibaren Türkler ile Kürtler birlikte yaşamaya başlamış birçok Türk boyu Kürt boylarının arasında erimiştir. Yine Abdullah Öcalan'ın ifadesiyle iki halk arasında tabiî bir kültür erozyonu yaşanmış kan bağı da oluşmuştur. Tarihî gerçek de budur. PKK çetelerine karşı savaşırken şehit düşen Kürt asıllı vatandaşların sayısı yukarıya konuşmaları alınan müdahil çocuklarının sayısı ile sınırlı değildir. Müdahil olup da duruşmada konuşmayan çok sayıda Kürt asıllı Türk vatandaşının çocukları PKK çetelerince şehit edilmişlerdir. Halen de PKK çetelerine karşı güvenlik kuvvetleri içinde mücadele eden çok sayıda Kürt asıllı Türk vatandaşı vardır. Ayrıca, güvenlik kuvvetlerimizin yanında PKK çetelerine karşı yer alan geçici köy korucuları Kürt asıllı vatandaşlarımızdır.

"Türkiye Cumhuriyeti devletinde Kürtlere yapılmış ne bir baskı ne de Kürtler'in inkârı vardır..."

Türkiye Cumhuriyeti devletinde Kürtlere yapılmış ne bir baskı ne de Kürtlerin inkârı vardır. Cumhuriyet kurulduktan sonra 1925'te patlak veren fieyh Sait İsyanı çoğunlukla Kürtlerin katıldıkları bir isyandır. Ancak devletten ayrılmayı hedefleyen bir Kürt isyanı değildir. Abdullah Öcalan da, fieyh Sait İsyanı için ayrılıkçı bir isyan dememiş, isyanı başlatanlar ve isyana katılanlar için "Onlar ulusal kurtuluştan cumhuriyetin değil, saltanat ve hilafetin geri geleceğini sanarak önce destek vermişler. Bu gelişmeyince isyana yönelmişlerdir..." demiştir. Devlet, isyanı şiddetle bastırmış, isyan edenleri cezalandırmıştır. Devlete karşı başlatılan silahlı bir hareketin güç kullanılarak bastırılması isyan edenlerin de cezalandırılması uluslararası hukukta da kabul edilmiş bir kuraldır. İsyanların dışında Kürtlere karşı hiçbir baskı yapılmamıştır.

“Mondros Mütarekesi’nde kabul edilen sınırlar içinde yaşayan halkın tek bir millet olarak görüldüğü açıktır...”

Erzurum ve Sivas kongrelerinde benimsenen, Osmanlı Meclisi Mebusanı’nca da kabul ve ilan edilen Misakı Millî’nin bir maddesinde de, Mondros Mütarekesi’nin imzalandığı 30 Ekim 1918 günü “Mütareke sınırlarının içinde dinsel, kültürel amaçlı ve amaç bakımından birlik oluşturmuş ve birbirlerine karşı saygı ve fedakârlık duygularıyla dolu, ırkı ve toplumsal hakları ile coğrafî konumlarına bütünüyle saygılı Osmanlı İslam çoğunluğunun yerleşik bulunduğu bölümlerin tamamı gerçekte ve yasal olarak hiçbir nedenle ayrım yapılması mümkün olmayan bir bütündür” hükmü kabul edilmiştir. İstiklal Savaşı’nda Misakı Millî’nin bu hükmü aynen benimsenmiştir. İstiklal Savaşı iyi incelendiğinde Atatürk’ün, Misakı Millî’nin çizdiği sınırları içinde yaşayan halkın tamamını bir bütün olarak gördüğü, bölgesel güçleri birleştirmeye çalıştığı ve düşmana topyekûn milletin gücüyle karşı koymaya çalıştığı görülür. Amasya Genelgesi’nde “Milletin bağımsızlığını yine milletin kesin kararı ve direnişi kurtaracaktır” denmiştir. Bu genelgede, Mondros Mütarekesi’nde kabul edilen sınırlar içinde yaşayan halkın tek bir millet olarak görüldüğü açıktır. Erzurum Kongresi’nde de Atatürk, Trabzon Müdafaai Hukuk Cemiyeti ile Süleyman Nazif tarafından kurulan Doğu Vilayetleri Müdafaai Hukuk Cemiyetleri’ni bir çatı altında birleştirmiştir. Erzurum Kongresi’nde, “Trabzon ile Canik Sancağı ve Doğu İlleri adını taşıyan Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Elazığ, Van, Bitlis ve bağımsız livaların hiçbir sebeple, bahaneyle birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğu” kararı alınmıştır.

4 Eylül 1919’da başlayan ve 12 Eylül 1919’a kadar devam eden Sivas Kongresi’nde ise “Bütün yurttaki Müdafaai Hukuk Cemiyetleri birleştirilmiş. Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti adı altında kurulmuştur. Erzurum Kongresi’nde kararlaştırılan her türlü işgal ve müdahaleye karşı toptan direnme kararı perçinlenmiş, Mondros Mütarekesi sırasında sınırlarımız içerisinde kalan ve ezici İslam çoğunluğu tarafından yerleşik bulunan Osmanlı ülkesi unsurları birbirinden ve Osmanlı camiasından bölünmesi mümkün olmayan ve hiçbir sebeple ayrılmaz bir bütün oluştururlar. Adı geçen

ülkelerde yaşayan bütün İslamî unsurlar birbirlerine karşı saygı ve fedakârlık duyguları ile dolu ve ırkı toplumsal ve coğrafik haklarına bütünüyle saygılı özkardeşlerdir" hükümleri kabul edilmiştir. Ne Erzurum Kongresi kararları ne Sivas Kongresi kararları ne Misakı Millî hükümleri ayrıca Kürtlerden bahsetmemektedir.

"PKK tarafından başlatılan tedhiş eylemleri bir bağımsızlık hareketi olarak kabul edilemez..."

Türkiye'de PKK tarafından başlatılan ve giderek yaygınlaştırılan tedhiş eylemleri bir bağımsızlık hareketi olarak kabul edilemez. Çünkü bağımsızlık mücadelesi içinde olan milletler, kendi egemenliklerini ülkesi içinde etkili kılmaya çalışır. Bu amaçla da, hukuka aykırı biçimde o toprak parçası üzerinde egemenlik iddiasında bulunan güçlerle savaşmak, ancak bağımsızlık mücadelesi sayılabilir. Yaygın terör eylemlerine başvuran PKK yasadışıdır. Gerçekleştirdiği tüm terör hareketleri hukukdışı ve insanlıkla bağdaşmayan, yasalara göre her biri ayrı ayrı suç teşkil eden eylemlerdir. Bunların hedefi ise devlet düzenine karşı gelmektir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin ülkesi ve milletinin bütünlüğü, devletin siyasî yapısı ile korumakla görevli olduğu kişi güvenliği, özgürlüklerin korunması, sosyal refahın sağlanması, ülkenin kalkınması ve büyümesinin önlenmesine yönelik olduğu çok açıktır. PKK terör örgütünün hedef olarak gösterdiği toprak parçası, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliği altındadır. Ayaklanma, başkaldırı ya da isyan şeklini alan, gerek Türkiye çapında gerekse ve özellikle siyasî yönden Batı Avrupa ülkelerinde yaygınlaştırılan bu hareket, devlete ve devlet güçlerine yöneltilmiş ve devletin otoritesini zayıflatmak, düzeni sarsmak amacıyla başlatılmış zaman içinde genişletilmiştir. Bununla amaçlananın ise yaratılacak terör ortamından yararlanıp, ülke topraklarının ve milletin bütünlüğünün parçalanmasıdır. Yaratılmak istenen ve alınan iç ve dış desteklerle planlanıp yürürlüğe konulan bu durum, başlangıçtan beri Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 3. maddesindeki "Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür" ilkesi, 14. maddesinde belirtilen hak ve

özgürlüklerin kötüye kullanılmaması prensibi ile bağdaştırılamaz ve TCK'nin 125. maddesinde müeyyidesini bulan devletin birliğini bozmaya veya devletin hâkimiyeti altında bulunan topraklarda bir kısmını devlet iradesinden ayırmaya kalkışmak suçunu oluşturur.

"İşlenen suç, bir tehlike suçudur. Teşebbüs safhasında kalsa bile suç tamamlanmıştır..."

3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu hükümlerine göre, PKK terör örgütü, gerçekleştirdiği eylemler terör suçu, bu eylemleri planlayan, silahlı çetenin amir ve kumanda görevini üstlenen ya da örgüt adına faaliyet gösteren veya bilerek ve isteyerek yardımda bulunan herkes terör suçlusu sayılmıştır. Bu nedenle TCK'nin 125. maddesi de terör suçu olarak kabul edilmiş, bu suça bakma görevi ise aynı yasa ile 2845 Sayılı Kanun'un 9. maddelerine göre Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevleri arasında sayılmıştır. Bu suç bir tehlike suçudur. Teşebbüs safhasında kalsa bile suç tamamlanmıştır. Uluslararası hukuk terörizmi her koşulda yasaklamış ve ciddi bir insan hakları ihlali olarak kabul etmiştir.

Uluslararası belgeler

Uluslararası belgelerden olan ve bağlayıcılığı bulunan:

– 1989 AGİK Viyana Kapanış Belgesi'nde; katılan ülkelerin terör suçları yöntemlerinin ve uygulamalarının kınanacağı, hiçbir şart altında teröre hak verilmeyeceği, bu konularda kararlı davranılacağı, suçluların iadesi ve takibatını emniyet altına almak için gereken tedbirlere başvurulacağı,

– 1990 Paris fiartı'nda, devletlerin bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğünü ihlal eden faaliyetlere karşı demokratik müesseseleri savunmada işbirliği yapılacağı ve terörün her ülkede suç sayılacağı,

– 1992 Helsinki Bildirisi'nde, terör hareketlerinin kayıtsız şartsız kınanması, terör tehdidinin ortadan kaldırılması için işbirliği yapılacağı,

– 1993 Viyana İnsan Hakları Dünya Konferansı Deklarasyonu'nda, egemen ve bağımsız ülkelerin toprak bütünlüğü ve siyasî birliğini tamamen veya kısmen tehlikeye sokacak her türlü hareketin makul karşılanmayacağı, tevşik edilmeyeceği, terörden korunma ve mücadelede işbirliğini geliştirmek için gerekli tedbirin alınacağı, hususlarında karşılıklı anlaşmaya varıldığı kaydedilmiş ve uluslararası hukuk kuralı haline getirilmiştir.

"Sanık Öcalan yasalar karşısında bir terör suçu sanığıdır. Ayrıcalık da tanınamaz..."

Çok sayıda yasadışı silahlı terör eylemlerini yaygın şekilde gerçekleştiren, gerek iç ve gerekse dış hukuk açısından terör örgütü olduğu konusunda hiçbir tereddüt bulunmayan, eylem ve faaliyetleri nedeniyle Avrupa ülkelerince de terör örgütü ve terörist sayılan PKK'ya ve elebaşısı Abdullah Öcalan'a, uluslararası hukuk açısından ve yargılama yönünden ayrıcalık tanınması, siyasî kişilik tanınarak statü kazandırılmak istenmesi hukukdışıdır. Tutuklu sanık Abdullah Öcalan, yasalar karşısında bir terör suçu sanığıdır. İnsan hakları ve usul yargılaması hükümleri dışında kendisine bir ayrıcalık da tanınamaz. Terör suçu sanığı sayıldığından 3713 Sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca ve güvenliği nedeniyle bu tür tutukluların tabi olduğu rejime tabi tutulmuştur. Aksini ileri sürmek gerçeklerle bağdaştırılamaz.

"Taraf statüsü, söz konusu olamaz"

Cenevre Sözleşmesi hükümlerine göre savaş suçlusu statüsü verilmesi yönündeki taleplerin hiçbir hukukî dayanağı da bulunmamaktadır. PKK'nın başlattığı ayrılıkçı terör eylemlerini

önlemek, yakalandığında yargılamak Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel görevidir. PKK terör örgütüne uluslararası antlaşmalara göre bir taraf statüsü tanınması da söz konusu olamaz. Aksi takdirde Helsinki Konferansı Son Belgesi ile kabul edilen ve diğer antlaşma ve sözleşmelerde de yer alan Türkiye Cumhuriyeti devletinin egemen eşitliğine ve egemenliğinin niteliğindeki haklarına saygısızlık olacaktır. Anayasa'nın 10. maddesine göre, herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayrım gözetmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları, bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır.

"Bölge ve ırk ayrımı yapılmaksızın, konuştuğu dile bakılmaksızın, herkese yasalar eşit şekilde uygulanır..."

Türkiye Cumhuriyeti devleti, aynı zamanda insan haklarına saygılı, demokratik ve sosyal bir hukuk devletidir. Bölge ve ırk ayrımı yapılmaksızın, konuştuğu dile bakılmaksızın, herkese yasalar eşit şekilde uygulanır. Anayasa ve yasaların tanıdığı hak ve özgürlüklerden herkes yararlanır. Yeter ki şans tanınsın.

Kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da içine alan ve herkesin kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip olduğu, Anayasamızın 12. maddesinde kabul edilmiş, 13. maddesiyle de temel hak ve özgürlüklerin, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, millî egemenliğinin, cumhuriyetin, millî güvenliğin, kamu düzeninin, genel asayişin, kamu yararının korunması amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği kabul edilmiş, bunun ise Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun olarak yapılabileceği, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anayasa ile güvence altına alınan kişinin temel hak ve özgürlükleri ve bunların kısıtlanması, ülkemizin de taraf olduğu tüm uluslararası sözleşme ve antlaşmalarda yer almaktadır.

Uluslararası hukuka uygun şekilde, Anayasa ile düzenlenen ve diğer yasalarla uygulamaya konulan bu hukukî durum karşısında, PKK terör örgütünün ve örgütü fiilen kuran, gizli ve açık şekilde verdiği yazılı ve sözlü talimat ve emirleri ile sevk ve idare eden, yöneten sanık Abdullah Öcalan'ın fiil ve hareketi, Türk Ceza Kanunu'nun ayrı ayrı bölümlerinde her biri ayrı suç sayılan, şahıslara karşı işlenen, mal, kamunun düzeni ve güvenliği ile geleceği, adliyenin şahsiyeti, devlet idaresi ve hürriyet aleyhinde işlenen suç kapsamında olduğu gibi, bunların tamamını içine alan ve devletin şahsiyetine karşı cürümler başlığı altında düzenlenen ve Türk Ceza Kanunu'nun en ağır ve ilk özel ceza maddesi olan 125. maddesindeki suçun unsurlarını oluşturmaktadır.

"Sanık savunmasında özetle şunları..."

Sanık, gerek hazırlık soruşturması sırasında, gerekse yargılamada yaptığı sözlü ve yazılı savunmasında, özetle:

PKK terör örgütünü kendisinin kurduğunu, örgütü sevk ve idare ettiğini, yakalandığı ana kadar örgütün kendisinin liderliği ve komutası altında faaliyetlerini sürdürdüğünü, hareketin geçmişteki isyan hareketinden farklı yönlerinin olduğunu, iddianamede belirtilen olayları ve terör eylemi niteliğini ve bunlardaki sorumluluğunu kabul ettiğini;

1990'dan sonra tesadüfen eline geçen Leslie Lipson'ın Demokratik Uygarlık adlı kitabının etkisinde kalarak, İsviçre ve İngiltere gibi demokratik ülkeleri örnek vererek, başlatılan hareketin sorunları çözemeyeceğini, çözüm yolunun demokratikleşme alanında mesafe alan Türkiye Cumhuriyeti devletinin, ülkesi ve milletiyle bütünlüğü içinde demokratik uygulamalar çerçevesinde mümkün olabileceğini

anladığını ve bundan sonra demokratik sistem üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırdığını;

15 mart 1993'te, bir başlangıç olarak tek taraflı silah bırakma eylemini başlattığını, daha sonra da bu yönde gayret sarf ettiğini, 1 eylül 1998 tarihinde de ateşkes girişimlerinde bulunduğunu, amacının daha fazla kan dökülmesini önlemek, terör hareketlerine son vermek, ölüp öldürmek yerine, yaşayıp yaşatmanın ya da daha doğru anlaşılacağına inandığını;

Türkiye Cumhuriyeti devleti ile birlikte barış içinde sorunlara çözüm yolu bulmak olduğunu, bu yönde basın ve yayın organlarında açıklamalarda bulunduğunu, gayri resmî olarak da bazı aracı kişilerle bu yönde girişimlerinin de olduğunu;

Türkiye'deki demokratik ve çağdaş gelişmelerin de vardığı sonucu olumlu yönde etkilediğini, devamlı bu yönde çıkış yolu aradığını;

Örgütü ve silahlı gücünü meşru savunma hudutları içine çekmek, saldırı olmadıkça karşılık vermemek için gayret sarf ettiğini ileri sürmüştür.

"Demokratik Birlik Çözümü" ile adlandırdığı çözüm yolunun ise:

1- Ülke bütünlüğünün ortak vatan gerçeğinin daha da güçlendirilmesi;

2- Demokratik cumhuriyetin sosyal birlik ve bağımsızlık çerçevesinde olması;

3- Toplumdaki dil ve kültür özgürlüğü sorununun can alıcı özünü teşkil etmesi;

4- Askerî ve silahlı güç yaklaşımları çözüm için anlamını yitirdiğinden terk edilmesi;

5- Başta PKK olmak üzere yasadışı konumda olan birçok örgütün barışla birlikte normal siyasal ve yasal sürece kendini uydurması.

Başlıkları altında ileri sürdüğü tezlerin, Anayasa ve yasalarda yapılacak değişikliklerle ve uygulamalardaki aksaklıkların giderilmesiyle gerçekleşebileceğini iddia etmiş, konunun tamamen, mensubu olduğu örgütün amacını sağlayıcı nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

Ayrıca 1990 yılından sonra, sivil kesimlere karşı hiçbir saldırıda bulunulmaması talimatını verdiğini, bu yönde gelişen az sayıdaki olayların kendi inisiyatifi dışında ve bölgesel sorumlularca geliştirildiğini, bu durumdan acı duymakla birlikte önleyemediğini savunmuştur.

“Sanığın söyledikleri doğru kabul edilse ve samimi olduğu varsayılsa bile...”

Sanığın savunmasının bir an için doğru olduğu kabul edilse ve samimi düşüncesi olduğu varsayılsa bile yasadışı olan ve silahlı faaliyetleri ile uzun süredir sürekli terörü canlı tutarak amacına ulaşmak isteyen, Türk ulusuna yurtiçinde ve dışarıda acı veren PKK’nın çizelgesi dosya içinde mevcut bulunan resmî verilere göre, 15.02.1999 tarihine kadar gerçekleştirdiği eylemler bu savunmasını doğrulamamaktadır.

“İşte suçları...”

Kurulduğu tarihten yakalandığı güne kadar:

Düzenlediği 6 036 saldırı olayından 4 057’sinin, devlet güçleriyle giriştiği 8 257 silahlı çatışmadan 6 057’sinin, 3 071 bombalama ve patlama eyleminden 2 403’ünün, 388 gasp olayından 298’inin, 1 046

adam kaçırma suçundan 934'ünün, 567 yasadışı gösteri olayından 529'unun, 1993 yılından sonra gerçekleştirilmiş olması;

Her biri ayrı ayrı suç teşkil eden ve insanlık aleyhine işlendiğinden hiçbir kuşku duyulmayan bu olaylar sonucu PKK terör örgütü tarafından öldürülen ya da şehit edilen 4 472 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşından 2 871'inin, 3 874 rütbeli ve rütbesiz askerden 2 778'inin, 247 polisten 148'inin, 1 225 geçici köy korucusundan (GKK) 960'ının, yaralananlardan 5 620 vatandaştan 4 009'unun, 8 178 askerden 6 192'sinin, 909 olan polisten 606'sının, 1 655 GKK'dan 1 373'ünün 1993 yılından 15.02.1999 tarihine kadar geçen zaman içinde meydana gelmesi;

Örgüt tarafından kaçırıldığı tespit olunan 5 051 kişiden 3 279'unun, geri dönenlerin ise 2 697'den 1 848'inin bu döneme rastlaması;

Bu dönem içinde meydana gelen terör olayları nedeniyle, değişik yaşlardaki 120 çocuğun teröre kurban gitmiş ve 188'inin de yaralanması;

Sanığın savunmasının hangi gerçeklere dayandırıldığını ve ne derece samimi olduğunu ortaya koymaktadır.

PKK'nın 5. Kongresi 8-27 ocak 1995 tarihinde yapılmıştır. Kongrede PKK'nın faaliyet gösterdiği, Kuzey Irak ve Türkiye için planları olan güçlerin, PKK'nın desteğine ihtiyacı olabileceği değerlendirilmiş, bununla ilgili bir dizi kararlar alınmıştır. Alınan kararlarla Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, AGİT gibi uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesi ve PKK'ya siyasî bir hüviyet kazandırılması düşünülmüştür. Ancak PKK, bütün siyasallaşma çabalarına kendini siyasî bir kuruluş gibi göstermek istemesine rağmen bir terör örgütüdür.

Yine 5. Kongre'de ajan ve GKK aileleri olarak tanımlanan şahıslara imha şeklinde yönelineceği, bu tür şahısların birbirleriyle olan çelişkilerin derinleştirilmesinin sağlanacağı, GKK'ların mal

varlıklarına el konulacağı, güvenlik ve ekonomik yönden abluka altına alınarak imkânlarının kısıtlanacağı kararlaştırılmıştır.

5. kongreden sonra fiam yakınlarında bir örgüt kampında 1-5 mayıs 1996 tarihlerinde yapılan PKK'nın 4. Konferansı'nda da il ve ilçe gibi kalabalık yerleşim birimlerine baskınlar düzenlenmesi, intihar eylemlerinin geliştirilmesi öngörülmüştür.

Sanık Abdullah Öcalan, silahlı çete PKK elemanlarına bilhassa GKK'nın barındıkları köyleri hedef göstermiştir. GKK, PKK örgütüne katılmayı kabul etmeyen Kürt asıllı vatandaşlarımızdır. GKK'ların PKK'yı kabul etmemesi ve mücadele vermesi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürtlere baskı yaptığı, Kürt halkının özgürlüğü için savaştığı propagandasını en iyi şekilde boşa çıkardığından Abdullah Öcalan'ın emriyle PKK çeteleri birçok GKK ailelerini, çocuklarını yakınları ile birlikte yok etmişlerdir.

22 şubat 1999 tarihi itibariyle 1 225 GKK şehit edilmiştir. Öldürülen 4 472 vatandaşımızın büyük çoğunluğu Kürt asıllı vatandaşlarımızdır.

Antalya, İzmir ve İstanbul gibi batı şehirlerinde dahi PKK elemanlarının ferdî olarak işledikleri cinayetlerde öldürülenler Kürt asıllıdır. Öldürülenler ya ajan ya da işbirlikçidir. Yani PKK örgütüne katılmayan veya yardım etmeyenlerdir.

Belirlenen bu durum, PKK tarafından gerçekleştirilen olaylarla sabit olmuştur.

Alınan bu kararlar, PKK'nın uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkiye girmesine, kendisini dünya kamuoyuna tanıtmak istemesine rağmen insanlığa karşı suç işleyen terörist bir örgütten başka bir şey olmadığını gösterir.

Abdullah Öcalan da yazdığı Kürdistan'da Zorun Rolü isimli kitabında "(...) Kürt halkı kuruluş mücadelesini bazı alanlarda eylem biçimleri ile sınırlayamaz" demiştir.

Geçmişteki sorumluluklardan, yeni çözüm yolları ortaya atarak ve yeni tezler ileri sürerek kurtulmak mümkün değildir. Sanığın savunmasının temelini oluşturan bu durum, mevcut yasalar karşısında geçerli bir neden olamaz.

Türkiye Cumhuriyeti devleti ve ülkesi ideoloji ve bu doğrultuda harekete geçirilen terör odaklarına deneme tahtası yapılamaz. Buna kalkışanlar sonunda Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını karşısında bulur. Bundan kimsenin kuşku duymaması gerekir.

Anayasa'ya göre, Türkiye Cumhuriyeti bir cumhuriyettir. Toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Devletimizin bu temel ilkeleri, tutuklu sanık Abdullah Öcalan tarafından tohumu atılan PKK terör örgütü kurulmadan önce kabul edilmiş ve uzun zamandan beri de varlığını sürdürmektedir. Bunları değiştirmek, zedelemek, ortadan kaldırmak, hiçbir gücün, kuruluşun inisiyatifinde olamaz. Bu nedenle de sanığın savunmasında Türkiye Cumhuriyeti'nin gücünün, demokratik yapısının ve işlerliğinin 1993'ten sonra ya da yakalandıktan sonra farkına varmış olmasına bir anlam verilemez. Olsa olsa kendisinin psikolojik savunma mekanizması içine girmesi ile açıklanabilir.

Sanık tarafından geçmişte kullanılan "özgür birliktelik" kavramı daima belli bir ırkın yaşadığı toprakları içine alan, ayrılıkçı, bölücülüğü çağrıştıran bir üslup olarak kullanılmıştır. Demokratik birlik kavramıyla da hiçbir ilgisi yoktur.

Sonuç olarak

Dosya içinde mevcut delillere, sanığın değişik safhalarda alınan ifade ve savunmalarına, yargılama sırasında gözlenen durumuna, mensubu bulunduğu silahlı ve bölücü terör örgütünün uzun süredir

ve sürekli olarak gerçekleştirdiği, yurtiçi ve yurtdışına da yaygınlaştırdığı eylemlerinin niteliğine, sanığın halen de örgütle olan bağlantısını kesmemiş bulunmasına göre üzerine atılan suç sabit görüldüğünden, eylemine uyan TCK'nin 125. maddesi uyarınca cezalandırılmasına, tutukluluk halinin devamına, emanete kayıtlı olan ve örgüte ait olduğu anlaşılan eşya ve paranın TCK'nin 36. maddesi gereğince müsaderesine karar verilmesi kamu adına talep olunur.

Ek: 5

Abdullah Öcalan ile ilgili olarak İmralı'da yapılan yargılama sonucunda Ankara DGM'nin verdiği kararın metni

1. Kurduğu silahlı terör örgütü PKK'yı aldığı kararlar ve verdiği emir ve talimatlarla sevk ve idare ederek, devletin hâkimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya matuf eylemleri gerçekleştirdiği sabit görüldüğünden, eylemine uyan TCK'nin 125. maddesine göre ölüm cezası ile cezalandırılmasına;

2. Sanığın eylemlerinin yoğunluğu ve sürekliliği bebek, çocuk, kadın, ihtiyar ayrımı gözetilmeden binlerce masum insanın öldürülmüş olması, amaç, suç için işlenen vasıta suçlardan yüzlercesinin ölüm cezasını gerektirmesi, bu eylemlerin ülke için ciddi, yakın ve büyük tehlike teşkil etmesi, ceza adaletinin sağlanması, hak ve nesafet kuralları göz önünde tutularak sanık hakkında takdiren TCK'nin 59. maddesinin uygulanmasına yer olmadığına;

3. TCK'nin 31. maddesine göre, sanığın ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklanmasına;

4. TCK'nin 33. maddesine göre, sanığın ceza süresi içerisinde yasal kısıtlılık altında bulundurulmasına;

5. TCK'nin 40. maddesi uyarınca sanığın nezarette kaldığı günler ile tutuklulukta geçirdiği günlerin cezasından indirilmesine ve tutukluluk halinin devamına;

6. Ankara DGM Cumhuriyet Başsavcılığı Adlî Emaneti'nin:

a. 1990/30 sırasında kayıtlı bulunan 19 500 ABD dolarının PKK terör örgütüne ait olduğu anlaşıldığından, TCK'nin 36. maddesine göre zor alımına, bir adet Zenith marka saat, bir adet Safilo gözlük ve kılıfı, bir adet deri kemer, bir adet Ray-Ban marka güneş gözlüğü ve bir adet kravatın sanığa iadesine;

b. 1999/69 sırasında kayıtlı bulunan toplam 52 adet teyp kaseti ile 18 adet video kaseti, 1999/56 sırasında kayıtlı bulunan 2 adet video kaseti ve 1999/72 sırasında kayıtlı bulunan bir adet video kasetinin suç kanıtı olmaları nedeniyle dava dosyasında saklanmasına;

7. Müdahil davacıların özel hukuka ilişkin hakları bakımından ilgili hukuk mahkemesinde maddî ve manevî tazminat davası açma haklarının saklı tutulmasına, müdahale tarihinde yürürlükte bulunan avukatlık asgarî ücret tarifesine göre, takdir edilen 56 milyon 250'şer bin lira maktu avukatlık ücretinin sanıktan alınarak, kendisini avukatla temsil ettiren müdahillere verilmesine;

8. Bugünkü duruşmada bulunmayan müdahiller ile vekillerine ve gelmeyen sanık vekillerine karar tebliğinin 2845 Sayılı Yasa'nın 21. maddesine göre, TRT aracılığıyla ilanen yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

Mahkeme Başkanı Okyay'ın kararı açıklamasından sonra, salonda bulunan müdahiller, şehit yakınları ve müdahil avukatları hep bir ağızdan İstiklal Marşı'nı söylediler.

Dizin

A

B

E

K

L

M

N

Ö

P

Z

İçindekiler